

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE
STATISTICAL OFFICE IN KRAKÓW

**ROCZNIK
STATYSTYCZNY
KRAKOWA**

2017

*STATISTICAL
YEARBOOK
OF KRAKÓW*

ROK XXII

YEAR XXII

KRAKÓW 2017

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*
URZĘDU STATYSTYCZNEGO *OF THE STATISTICAL OFFICE*
W KRAKOWIE *IN KRAKÓW*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Agnieszka Chochorowska

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Bogusław Bubula, Agnieszka Czekaj, Barbara Oremus,
Krzysztof Pawlaczek, Maria Penpeska, Małgorzata Piwowarczyk
Grzegorz Ruta, Tomasz Sekuła, Anna Stefan, Monika Wałaszek

Opracowanie merytoryczne i redakcyjne – *Editorial and technical supervision –*
Dział Opracowań Regionalnych *Regional Studies Division*
w Małopolskim Ośrodku Badań Regionalnych *in Malopolska Centre for Regional Surveys*

pod kierunkiem *supervised by*

Małgorzaty Piwowarczyk

Sekretarz *Secretary*

Jadwiga Tutaj

Skład komputerowy i wykresy *Typesetting and graphs*

Jadwiga Tutaj

Agata Kowalska

ISSN 1640–4157

Przy publikowaniu danych US *When publishing SO data*
prosimy o podanie źródła *please indicate source*

Druk i oprawa *Printing and binding*

ZWS Zakład Poligraficzny nr 2
26-600 Radom, ul. Planty 39/45

Nakład 110 egz. B5

Cena 25,00 zł

Publikacja dostępna na CD
oraz w Internecie – <http://krakow.stat.gov.pl>

*Publication available on CD
and on the Internet – <http://krakow.stat.gov.pl>*

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Krakowie przygotował dwudziestą drugą edycję **Rocznika Statystycznego Krakowa**. Opracowanie wydawane jest cyklicznie, co dwa lata. Publikacja zawiera obszerny zestaw danych statystycznych, charakteryzujących zarówno poziom życia mieszkańców, jak i stan gospodarki stolicy województwa małopolskiego.

Tematyka i sposób prezentowania danych nawiązują do poprzednich wydań Rocznika. Publikację rozpoczynają tablice przeglądowe ukazujące podstawowe informacje o Krakowie w latach 2005–2016 oraz dane na tle województwa i wybranych miast będących siedzibą wojewody w 2016 r. Drugą część publikacji stanowią działy tematyczne, obejmujące wiele istotnych dziedzin, począwszy od szeroko prezentowanej tematyki demograficznej, aż po wybrane elementy infrastruktury technicznej i społecznej. Każdy z działów został poprzedzony uwagami zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji.

Przy opracowywaniu poszczególnych działów korzystano głównie z wyników badań statystyki publicznej. Ponadto spoza resortu statystyki pozyskano dane dotyczące m.in. Ogrodu Botanicznego, Miejskiego Parku i Ogrodu Zoologicznego, Polskiej Akademii Umiejętności, Polskiej Akademii Nauk, Międzynarodowego Portu Lotniczego Kraków-Balice.

Poza wydaniem książkowym, publikację przygotowano w formie elektronicznej dostępnej na stronie internetowej Urzędu <http://krakow.stat.gov.pl> oraz na płycie CD.

Przekazując Państwu **Rocznik Statystyczny Krakowa 2017** pragnę podziękować wszystkim osobom i instytucjom za współpracę przy jego realizacji oraz wyrazić nadzieję, że dane zawarte w Roczniku umożliwią uchwycenie głównych tendencji i kierunków rozwoju miasta.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Krakowie

Agnieszka Chochorowska

Kraków, grudzień 2017 r.

PREFACE

*The Statistical Office in Kraków has prepared the twenty-second edition of the **Statistical Yearbook of Kraków**. The elaboration is published cyclically, every two years. The publication contains a wide set of statistical data characterising both living standards of inhabitants and the state of economy of the capital of Małopolskie voivodship.*

The subject matter and presentation of data refer to previous editions of the Yearbook. The publication consists of review tables presenting basic information on Kraków in 2005–2016 as well as comparison to voivodship and selected cities being the seat of voivode in 2016. The second part of the publication includes thematic chapters containing many important areas beginning from widely understood demographical issues to selected elements of technical and social infrastructure. Every chapter is preceded with notes containing explanations regarding terminology, methodology and scope of information.

During work on particular chapters mainly the results of surveys of public statistics were used. Moreover, data outside statistics were gained, concerning among others: Botanical Garden, Urban Zoological Park and Garden, the Polish Academy of Arts and Sciences, the Polish Academy of Sciences, International Airport Kraków-Balice.

Beside the book, the publication was prepared in electronic form available at the website of the Statistical Office in Kraków <http://krakow.stat.gov.pl> as well as on CD.

*Presenting the **Statistical Yearbook of Kraków, 2017**, I would like to express my gratitude to all persons and institutions for cooperation during its realization. I hope that data included in the Yearbook will enable to seize main tendencies and directions of the development of the city.*

*Director
of the Statistical Office in Kraków*

A. Chochorowska
Agnieszka Chochorowska

Kraków, December 2017

SPIS TREŚCI**CONTENTS**Strona
Page

Przedmowa	Preface	3–4
Spis tablic i wykresów	List of tables and graphs	6–19
Objaśnienia znaków umownych. Skróty	Symbols. Abbreviations	20–21
Uwagi ogólne	General notes	22–29
TABLICE PRZEGLĄDOWE	REVIEW TABLES	
I. Wybrane dane o Krakowie (2005-2016) ..	<i>Selected data on Kraków (2005–2016)</i>	30–51
II. Kraków na tle województwa małopolskiego w 2016 r.	<i>Kraków and the Małopolskie voivodship in 2016</i>	52–59
III. Kraków na tle miast liczących 300 tys. i więcej mieszkańców w 2016 r.	<i>Kraków and cities with 300 thous. and over inhabitants in 2016</i>	60–69
DZIAŁY	CHAPTERS	
I. Geografia. Meteorologia	<i>Geography. Meteorology</i>	70–72
II. Stan i ochrona środowiska	<i>Environmental protection</i>	73–88
III. Samorząd terytorialny	<i>Local government</i>	89–92
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości	<i>Public safety. Justice</i>	93–103
V. Ludność	<i>Population</i>	104–125
VI. Rynek pracy	<i>Labour market</i>	126–150
VII. Wynagrodzenia	<i>Wages and salaries</i>	151–155
VIII. Infrastruktura komunalna. Mieszkania	<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	156–169
IX. Edukacja i wychowanie	<i>Education</i>	170–213
X. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	<i>Health care and social welfare</i>	214–227
XI. Kultura. Turystyka. Sport	<i>Culture. Tourism. Sport</i>	228–248
XII. Nauka i technika	<i>Science and technology</i>	249–260
XIII. Leśnictwo	<i>Forestry</i>	261–263
XIV. Przemysł i budownictwo	<i>Industry and construction</i>	264–275
XV. Transport	<i>Transport</i>	276–278
XVI. Handel i gastronomia	<i>Trade and catering</i>	279–284
XVII. Finanse przedsiębiorstw	<i>Finances of enterprises</i>	285–299
XVIII. Finanse publiczne	<i>Public finance</i>	300–307
XIX. Inwestycje. Środki trwałe	<i>Investments. Fixed assets</i>	308–313
XX. Rachunki regionalne	<i>Regional accounts</i>	314–318
XXI. Podmioty gospodarki narodowej	<i>Entities of the national economy</i>	319–327
Krakowski Obszar Metropolitalny	<i>Kraków Metropolitan Area</i>	328–339
Sytuacja społeczno-gospodarcza Krakowa w 2016 r.	<i>Socio-economic situation of Kraków in 2016</i>	340–347

SPIS TABLIC I WYKRESÓW

LIST OF TABLES AND GRAPHS

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA. METEOROLOGIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY. METEOROLOGY		
Położenie geograficzne Krakowa	<i>Geographical location of Kraków</i>	1	70
Najwyżej i najniżej położone punkty Krakowa	<i>The highest and the lowest points of Kraków</i>	2	70
Dane meteorologiczne (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Meteorological data (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	3	71
Średnie miesięczne temperatury powietrza zanotowane w stacji meteorologicznej Kraków (2001–2005, 2001–2010, 2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Average monthly air temperatures record- ed at the meteorological station Kraków (2001–2005, 2001–2010, 2005, 2010, 2015, 2016)</i>	4	71
Miesięczne sumy opadów atmosferycz- nych zanotowane w stacji meteorologi- cznej Kraków (2001–2005, 2001–2010, 2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Total monthly atmospheric precipitation recorded at the meteorological station Kraków (2001–2005, 2001–2010, 2005, 2010, 2015, 2016)</i>	5	72
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	73
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni miasta w 2017 r.	<i>Geodesic status and directions of city land use in 2017</i>	1 (6)	82
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	2 (7)	83
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	3 (8)	83
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Industrial and municipal wastewater dis- charged into waters or into the ground (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	4 (9)	84
Oczyszczalnie ścieków komunalnych (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Municipal wastewater treatment plants (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	5 (10)	85
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	6 (11)	85
Ochrona przyrody i krajobrazu (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Protection of nature and landscape (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	7 (12)	87
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Waste generated and landfilled up to now (accumulated) as well as its waste landfill areas (2005, 2010, 2015, 2016) ..</i>	8 (13)	87
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2005, 2010, 2015, 2016]	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) [2005, 2010, 2015, 2016]</i>	9 (14)	88

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ III. SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. LOCAL GOVERNMENT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	89
Wyniki wyborów do Rady Miasta (2002, 2006, 2010, 2014)	<i>Results of the elections to the City Council (2002, 2006, 2010, 2014)</i>	1 (15)	90
Działalność Rady Miasta (2002–2006, 2006–2010, 2010–2014, 2014–2018)	<i>Activities of the City Council (2002–2006, 2006–2010, 2010–2014, 2014–2018)</i>	2 (16)	90
Radni według wieku, poziomu wykształcenia i grup zawodów (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Councillors by age, educational level and occupational groups (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	3 (17)	91
Skargi i wnioski złożone w Urzędzie Miasta Krakowa (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Complaints and motions filed in the Municipality of Kraków (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	4 (18)	92
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	93
Bezpieczeństwo publiczne	Public safety		
Ujawnione wykroczenia przez służby Straży Miejskiej (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Offences disclosed by the Municipal Police (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	1 (19)	97
Wybrane zagadnienia działalności służb Straży Miejskiej (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Selected activities of the Municipal Police (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	2 (20)	97
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w zakończonych postępo- waniach przygotowawczych (2015, 2016)	<i>Ascertained crimes by the Police and rates of detectability of delinquents in completed preparatory proceedings (2015, 2016)</i>	3 (21)	98
Osoby przyjęte do wytrzeźwienia przez Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień (2010, 2015, 2016)	<i>Persons admitted to the Municipal Addiction Prevention Centre (2010, 2015, 2016)</i>	4 (22)	99
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2010, 2015, 2016)	<i>Registered activity of the State Fire Service (2010, 2015, 2016)</i>	5 (23)	100
Wymiar sprawiedliwości	Justice		
Wpływ spraw do sądów powszechnych okręgu krakowskiego (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Incoming cases in common courts of the Krakowski district (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	6 (24)	101
Załatwione sprawy rodzinne (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Resolved family cases (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	7 (25)	102
Podmioty w Krajowym Rejestrze Sądowym (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Entities in the National Judicial Register (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	8 (26)	102

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ	CHAPTER V. POPULATION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	104
Ludność (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Population (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	1 (27)	109
Ludność według wieku (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Population by age (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	2 (28)	109
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Working and non-working age population (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	3 (29)	110
Ruch naturalny ludności (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Vital statistics (2005, 2010, 2015, 2016)</i> ..	4 (30)	111
Małżeństwa zawarte w 2016 r. według wieku nowożeńców	<i>Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2016</i>	5 (31)	112
Małżeństwa zawarte według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Marriages contracted by previous marital status of bridegrooms and brides (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	6 (32)	113
Rozwody i separacje orzeczone (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Divorces and separations adjudicated (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (33)	113
Rozwody w 2016 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filing petition for divorce in 2016</i>	8 (34)	114
Urodzenia (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Births (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	9 (35)	114
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Live births by birth order and age of mother (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	10 (36)	115
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	11 (37)	116
Zgony według płci i wieku zmarłych (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Deaths by sex and age of deceased (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	12 (38)	116
Zgony według wybranych przyczyn (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Deaths by selected causes (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	13 (39)	118
Zgony niemowląt według płci i wieku (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Infant deaths by sex and age (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	14 (40)	120
Zgony niemowląt według wybranych przyczyn (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Infant deaths by selected causes (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	15 (41)	120
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję (2015, 2016)	<i>Suicides registered by Police (2015, 2016)</i>	16 (42)	121
Przeciętne dalsze trwanie życia (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Life expectancy (2005, 2010, 2015, 2016)</i> ..	17 (43)	121
Prognoza ludności (2017, 2020, 2025, 2030, 2035, 2040, 2045, 2050)	<i>Population projection (2017, 2020, 2025, 2030, 2035, 2040, 2045, 2050)</i>	18 (44)	122
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	19 (45)	123
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według województw w 2016 r.	<i>Internal migration of population for permanent residence by voivodships in 2016</i> ...	20 (46)	124

		Tablica Table	Strona Page
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	21 (47)	124
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt czasowy według płci migrantów (2005, 2015, 2016)	<i>Internal migration of population for temporary stay by sex of migrants (2005, 2015, 2016)</i>	22 (48)	125
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	126
Pracujący	Employment		
Pracujący (2010, 2015, 2016)	<i>Employed persons (2010, 2015, 2016)</i>	1 (49)	135
Pracujący według statusu zatrudnienia (2010, 2015, 2016)	<i>Employed persons by employment status (2010, 2015, 2016)</i>	2 (50)	136
Przeciętne zatrudnienie według sekcji (2010, 2015, 2016)	<i>Average paid employment by sections (2010, 2015, 2016)</i>	3 (51)	137
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2010, 2015, 2016)	<i>Full- and part-time paid employment (2010, 2015, 2016)</i>	4 (52)	138
Przyjęcia do pracy (2010, 2015, 2016)	<i>Hires (2010, 2015, 2016)</i>	5 (53)	139
Zwolnienia z pracy (2010, 2015, 2016)	<i>Terminations (2010, 2015, 2016)</i>	6 (54)	141
Absolwenci szkół wyższych, zawodowych i liceów ogólnokształcących, którzy podjęli pracę po raz pierwszy (2010, 2015, 2016)	<i>The graduates of tertiary schools, leavers of vocational and secondary schools starting work for the first time (2010, 2015, 2016)</i>	7 (55)	143
Bezrobocie	Unemployment		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	8 (56)	145
Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	9 (57)	145
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	10 (58)	146
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	11 (59)	147
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Registered unemployed persons benefiting from labour market programme (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	12 (60)	148
Wydatki Funduszu Pracy (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Labour Fund expenditures (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	13 (61)	148

		Tablica Table	Strona Page
Warunki pracy	Work conditions		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (2015, 2016)	<i>Persons injured in accidents at work (2015, 2016)</i>	14 (62)	149
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2015, 2016)	<i>Persons working in hazardous conditions (2015, 2016)</i>	15 (63)	149
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi i niebezpiecz- nymi dla zdrowia (2015, 2016)	<i>Persons working in hazardous conditions with substances hazardous and danger- ous to health (2015, 2016)</i>	16 (64)	150
Zatrudnieni na stanowiskach pracy, na których dokonano oceny ryzyka zawodowego (2015, 2016)	<i>Paid employees on positions for which evaluation of occupational risk was done (2015, 2016)</i>	17 (65)	150
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	151
Wynagrodzenia brutto według sekcji (2010, 2015, 2016)	<i>Gross wages and salaries by sections (2010, 2015, 2016)</i>	1 (66)	153
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji (2010, 2015, 2016) .	<i>Average monthly gross wages and salaries by sections (2010, 2015, 2016) .</i>	2 (67)	155
DZIAŁ VIII. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER VIII. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	156
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2010, 2015, 2016)	<i>Water supply and sewage systems (2010, 2015, 2016)</i>	1 (68)	162
Eksploatacja wodociągów i kanalizacji (2010, 2015, 2016)	<i>Exploitation of water supply and sewage systems (2010, 2015, 2016)</i>	2 (69)	162
Odbiorcy oraz zużycie energii elektry- cznej w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Consumers and consumption of electricity in households (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	3 (70)	163
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Gas supply network as well as consumers and consumption of gas from gas supply system in households (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	4 (71)	163
Ogrzewnictwo (2005, 2010, 2015, 2016) ..	<i>House-heating (2005, 2010, 2015, 2016) .</i>	5 (72)	164
Ludność korzystająca z sieci wodocią- gowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Population connected to water supply, sewage and gas supply systems (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	6 (73)	164
Komunikacja miejska (2015, 2016)	<i>Urban transport (2015, 2016)</i>	7 (74)	164

		Tablica Table	Strona Page
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Municipal waste and liquid waste (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	8 (75)	165
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej i osiedlowej (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Generally accessible urban green areas and green areas of housing estates (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	9 (76)	166
Miejski Park i Ogród Zoologiczny (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Urban Zoological Park and Garden (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	10 (77)	166
Gatunki zwierząt w Miejskim Parku i Ogrodzie Zoologicznym (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Species of animals in Urban Zoological Park and Garden (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	11 (78)	167
Ogród Botaniczny (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Botanical Garden (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	12 (79)	167
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Dwelling stocks (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	13 (80)	168
Mieszkania w zasobach mieszkaniowych wyposażone w instalacje (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Dwellings in dwelling stocks fitted with installations (2005, 2010, 2015, 2016)....</i>	14 (81)	168
Mieszkania oddane do użytkowania (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Dwellings completed (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	15 (82)	169
DZIAŁ IX. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER IX. EDUCATION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	170
Edukacja według szczebli kształcenia (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17) ...	<i>Education by level (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)</i>	1 (83)	176
Szkoły według organów prowadzących (2014/15, 2015/16, 2016/17)	<i>Schools by school governing authority (2014/15, 2015/16, 2016/17)</i>	2 (84)	179
Współczynnik skolaryzacji (2010/11, 2015/16, 2016/17)	<i>Enrolment rate (2010/11, 2015/16, 2016/17)</i>	3 (85)	182
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2015/16, 2016/17)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2015/16, 2016/17)</i>	4 (86)	183
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2015/16, 2016/17)	<i>Students studying foreign languages in schools for adults (2015/16, 2016/17)</i>	5 (87)	184
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2014/15, 2015/16, 2016/17)	<i>Education for people with special educational needs (2014/15, 2015/16, 2016/17)</i>	6 (88)	184
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz młodzieżowe ośrodki socjoterapii (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Special education centres, youth education centres and youth social therapy centres (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	7 (89)	185

		Tablica Table	Strona Page
Domy i stołówki studenckie (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)	<i>Student dormitories and canteens (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17) ...</i>	8 (90)	186
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)</i>	9 (91)	187
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17]	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17]</i>	10 (92)	188
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17]	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17] ...</i>	11 (93)	188
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17] ...	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17]</i>	12 (94)	189
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia (2014/15, 2015/16, 2016/17)	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2014/15, 2015/16, 2016/17)</i>	13 (95)	190
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17]	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17]</i>	14 (96)	190
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17]	<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17]</i>	15 (97)	191
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia (2014/15, 2015/16, 2016/17)	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2014/15, 2015/16, 2016/17)</i>	16 (98)	191
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17) ...	<i>Art schools for children and youth (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17) ...</i>	17 (99)	192
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17] ...	<i>Post-secondary schools (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17]</i>	18 (100)	192
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia (2014/15, 2015/16, 2016/17)	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2014/15, 2015/16, 2016/17)</i>	19 (101)	193
Szkoły wyższe (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)	<i>Higher education institutions (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)</i>	20 (102)	194
Studenci szkół wyższych według podgrup kierunków studiów (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)	<i>Students of higher education institutions by the narrow fields of education (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17) ...</i>	21 (103)	194

		Tablica Table	Strona Page
Absolwenci szkół wyższych według podgrup kierunków studiów (2005/06, 2009/10, 2014/15, 2015/16)	<i>Graduates of higher education institutions by the narrow fields of education (2005/06, 2009/10, 2014/15, 2015/16) ...</i>	22 (104)	202
Nauczyciele akademicy w szkołach wyższych (2010/11, 2015/16, 2016/17) ..	<i>Academic teachers in higher education institutions (2010/11, 2015/16, 2016/17).</i>	23 (105)	209
Cudzoziemcy – studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17) ...	<i>Foreigners – students and graduates by study forms and type of schools (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17) ...</i>	24 (106)	210
Studia podyplomowe i studia doktoranckie (2010/11, 2014/15, 2015/16, 2016/17) ...	<i>Postgraduate and doctoral studies (2010/11, 2014/15, 2015/16, 2016/17) ...</i>	25 (107)	210
Szkoły dla dorosłych (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)	<i>Schools for adults (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)</i>	26 (108)	211
Wychowanie przedszkolne (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)	<i>Pre-primary education (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)</i>	27 (109)	212
DZIAŁ X. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER X. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	214
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2012, 2015, 2016)	<i>Out-patient health care (2012, 2015, 2016)</i>	1 (110)	221
Szpitale ogólne (2012, 2015, 2016)	<i>General hospitals (2012, 2015, 2016)</i>	2 (111)	221
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Emergency medical services and first aid (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	3 (112)	222
Apteki ogólnodostępne (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Generally available pharmacies (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	4 (113)	222
Krwiodawstwo (2005, 2010, 2015, 2016) .	<i>Blood donation (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	5 (114)	223
Żłobki i kluby dziecięce (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Nurseries and children's clubs (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	6 (115)	223
Instytucjonalna piecza zastępcza (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Institutional foster care (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	7 (116)	224
Placówki wsparcia dziennego (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Day-support centres (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	8 (117)	225
Rodzina piecza zastępcza (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Family foster care (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	9 (118)	225
Pomoc społeczna stacjonarna (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Stationary social welfare (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	10 (119)	225
Placówki stacjonarne pomocy społecznej oraz mieszkańcy według grup mieszkańców (2010, 2015, 2016)	<i>Stationary social welfare facilities and residents by groups of residents (2010, 2015, 2016)</i>	11 (120)	226
Świadczenia pomocy społecznej (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Social assistance benefits (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	12 (121)	227

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XI. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XI. CULTURE. TOURISM. SPORT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	228
Kultura	Culture		
Biblioteki publiczne (z filiami) [2005, 2010, 2015, 2016]	<i>Public libraries (with branches) [2005, 2010, 2015, 2016]</i>	1 (122)	232
Muzea (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Museums (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	2 (123)	232
Galerie sztuki (2005, 2010, 2015, 2016) ..	<i>Art galleries (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	3 (124)	233
Teatry, instytucje muzyczne (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Theatres, music institutions (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	4 (125)	233
Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby (2005, 2009, 2015, 2016)	<i>Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs (2005, 2009, 2015, 2016)</i>	5 (126)	234
Kina stałe (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Fixed cinemas (2005, 2010, 2015, 2016)</i> ..	6 (127)	235
Masowe imprezy (2015, 2016)	<i>Mass events (2015, 2016)</i>	7 (128)	236
Turystyka	Tourism		
Baza noclegowa turystyki (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Tourist accommodation facilities (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	8 (129)	237
Hotele według kategorii (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Hotels by category (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	9 (130)	240
Placówki gastronomiczne w bazie noclegowej turystyki (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Catering establishments in tourist accommodation facilities (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	10 (131)	241
Turyści zagraniczni korzystający z bazy noclegowej turystyki (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Foreign tourists accommodated in tourist accommodation facilities (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	11 (132)	241
Turyści zagraniczni z wybranych krajów korzystający z bazy noclegowej turystyki w 2016 r.	<i>Foreign tourists from selected countries accommodated in tourist accommodation facilities in 2016</i>	12 (133)	243
Sport	Sport		
Kluby sportowe (2010, 2012, 2014, 2016)	<i>Sports clubs (2010, 2012, 2014, 2016)</i>	13 (134)	245
Wybrane dziedziny i dyscypliny sportowe w klubach sportowych w 2016 r.	<i>Selected sports fields and disciplines in sports clubs in 2016</i>	14 (135)	245
Obiekty sportowe w 2014 r.	<i>Sports facilities in 2014</i>	15 (136)	248
DZIAŁ XII. NAUKA I TECHNIKA	CHAPTER XII. SCIENCE AND TECHNOLOGY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	249
Podmioty oraz pracujący w działalności badawczej i rozwojowej według grup stanowisk w 2016 r.	<i>Entities and internal personnel in research and development by groups of positions in 2016</i>	1 (137)	253

		Tablica Table	Strona Page
Pracujący w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia w 2016 r.	<i>Internal personnel in research and development by educational level in 2016</i>	2 (138)	254
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według kategorii nakładów w 2016 r. (ceny bieżące)	<i>Gross domestic expenditures on research and development by type of expenditures in 2016 (current prices)</i>	3 (139)	255
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań w 2016 r. (ceny bieżące)	<i>Current expenditures on research and development by type of activity in 2016 (current prices)</i>	4 (140)	256
Nakłady w działalności badawczej i rozwojowej według dziedzin B+R w 2016 r. (ceny bieżące)	<i>Gross domestic expenditures in research and development by field of R&D in 2016 (current prices)</i>	5 (141)	256
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według sektorów instytucjonalnych w 2016 r. (ceny bieżące)	<i>Gross domestic expenditures on research and development by institutional sectors in 2016 (current prices)</i>	6 (142)	257
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej w 2016 r.	<i>Degree of consumption of research equipment in research and development in 2016</i>	7 (143)	257
Polska Akademia Umiejętności w Krakowie (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>The Polish Academy of Arts and Sciences in Kraków (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	8 (144)	258
Polska Akademia Nauk. Oddział w Krakowie (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>The Polish Academy of Sciences. Department in Kraków (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	9 (145)	260
DZIAŁ XIII. LEŚNICTWO	CHAPTER XIII. FORESTRY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	261
Ważniejsze dane o leśnictwie (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Major data on forestry (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	1 (146)	263
Grunty leśne niestanowiące własności Skarbu Państwa (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Forest land not owned by the State Treasury (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	2 (147)	263
DZIAŁ XIV. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XIV. INDUSTRY AND CONSTRUCTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	264
Przemysł	Industry		
Podstawowe dane o przemyśle (2010, 2015, 2016)	<i>Basic data on industry (2010, 2015, 2016)</i>	1 (148)	267
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2005, 2010, 2015, 2016]	<i>Sold production of industry (current prices) [2005, 2010, 2015, 2016]</i>	2 (149)	267
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2010, 2015, 2016)	<i>Average paid employment in industry (2010, 2015, 2016)</i>	3 (150)	269
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2010, 2015, 2016) ..	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry (2010, 2015, 2016) ..</i>	4 (151)	270

		Tablica Table	Strona Page
Budownictwo	Construction		
Przedsiębiorstwa budowlano-montażowe (2010, 2015, 2016)	<i>Construction and assembly enterprises (2010, 2015, 2016)</i>	5 (152)	271
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) [2010, 2015, 2016]	<i>Construction and assembly production (current prices) [2010, 2015, 2016]</i>	6 (153)	271
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2010, 2015, 2016]	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2010, 2015, 2016]</i>	7 (154)	272
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2010, 2015, 2016) .	<i>Buildings completed by type of buildings (2010, 2015, 2016)</i>	8 (155)	274
Przeciętne zatrudnienie w przedsiębior- stwach budowlano-montażowych (2010, 2015, 2016)	<i>Average paid employment in construction and assembly enterprises (2010, 2015, 2016)</i>	9 (156)	275
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przedsiębiorstwach budowlano- -montażowych (2010, 2015, 2016)	<i>Average monthly gross wages and salaries in construction and assembly enterprises (2010, 2015, 2016)</i>	10 (157)	275
DZIAŁ XV. TRANSPORT	CHAPTER XV. TRANSPORT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	276
Drogi publiczne powiatowe i gminne o twardej nawierzchni (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Hard surface powiat and gmina public roads (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	1 (158)	277
Siatka połączeń regularnych Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków-Balice (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Network of regular flights of the John Paul II International Airport Kraków-Balice (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	2 (159)	277
Działalność Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków- -Balice (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Activity of the John Paul II International Airport Kraków-Balice (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	3 (160)	278
Wypadki drogowe i ich ofiary (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Road traffic events and their casualties (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	4 (161)	278
DZIAŁ XVI. HANDEL I GASTRO- NOMIA	CHAPTER XVI. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	279
Sklepy i stacje paliw według form organizacyjnych (2015, 2016)	<i>Shops and petrol stations by organizatio- -nal form (2015, 2016)</i>	1 (162)	282
Magazyny handlowe (2009, 2012, 2015) .	<i>Trade warehouses (2009, 2012, 2015) ...</i>	2 (163)	283
Gastronomia (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Catering (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	3 (164)	283
Targowiska (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Marketplaces (2005, 2010, 2015, 2016) ...</i>	4 (165)	284

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XVII. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XVII. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	285
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2010, 2015, 2016)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2010, 2015, 2016)</i>	1 (166)	291
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2010, 2015, 2016)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2010, 2015, 2016)</i>	2 (167)	292
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2010, 2015, 2016)	<i>Enterprises by obtained financial results (2010, 2015, 2016)</i>	3 (168)	293
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2010, 2015, 2016)	<i>Economic relations in enterprises (2010, 2015, 2016)</i>	4 (169)	294
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2010, 2015, 2016)	<i>Current assets of enterprises (2010, 2015, 2016)</i>	5 (170)	295
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2010, 2015, 2016)	<i>Share equity (funds) of enterprises (2010, 2015, 2016)</i>	6 (171)	297
Kapitał zakładowy spółek (2010, 2015, 2016)	<i>Share capital of companies (2010, 2015, 2016)</i>	7 (172)	298
Zobowiązania przedsiębiorstw (2010, 2015, 2016)	<i>Liabilities of enterprises (2010, 2015, 2016)</i>	8 (173)	299
DZIAŁ XVIII. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XVIII. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	300
Dochody budżetu miasta według rodzajów (2010, 2015, 2016)	<i>Municipal budget revenue by type (2010, 2015, 2016)</i>	1 (174)	303
Dochody budżetu miasta według działów (2010, 2015, 2016)	<i>Municipal budget revenue by division (2010, 2015, 2016)</i>	2 (175)	304
Wydatki budżetu miasta według rodzajów (2010, 2015, 2016)	<i>Municipal budget expenditure by type (2010, 2015, 2016)</i>	3 (176)	305
Wydatki budżetu miasta według działów (2010, 2015, 2016)	<i>Municipal budget expenditure by division (2010, 2015, 2016)</i>	4 (177)	305
Dochody i wydatki budżetu miasta na 1 mieszkańca (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Municipal budget revenue and expenditure per capita (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	5 (178)	307
DZIAŁ XIX. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XIX. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	308
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sekcji (ceny bieżące) [2010, 2015, 2016]	<i>Investment outlays in enterprises by sections (current prices) [2010, 2015, 2016]</i>	1 (179)	312

		Tablica Table	Strona Page
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2015, 2016]	Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2010, 2015, 2016]	2 (180)	313
DZIAŁ XX. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XX. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	General notes	x	314
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2010, 2014, 2015]	Gross domestic product (current prices) [2010, 2014, 2015]	1 (181)	317
Wartość dodana brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014, 2015]	Gross value added by kind of activity (current prices) [2010, 2013, 2014, 2015]	2 (182)	317
DZIAŁ XXI. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXI. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	General notes	x	319
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (2005, 2010, 2015, 2016)	Entities of the national economy in the REGON register (2005, 2010, 2015, 2016)	1 (183)	320
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2015, 2016)	Entities of the national economy in the REGON register by legal status and sections (2005, 2010, 2015, 2016)	2 (184)	321
Podmioty gospodarki narodowej według przewidywanej liczby pracujących (2005, 2010, 2015, 2016)	Entities of the national economy by expected number of employed persons (2005, 2010, 2015, 2016)	3 (185)	324
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2015, 2016)	Commercial companies by legal status and sections (2005, 2010, 2015, 2016) ..	4 (186)	325
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji (2010, 2015, 2016)	Natural persons conducting economic activity by sections (2010, 2015, 2016) ..	5 (187)	327
KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY (KOM)	KRAKÓW METROPOLITAN AREA		
Krakowski Obszar Metropolitalny (2015, 2016)	Kraków Metropolitan Area (2015, 2016) ...	1 (188)	328

	<u>Strona</u> <u>Page</u>
SPIS WYKRESÓW	LIST OF GRAPHS
Kraków na tle województwa małopolskiego w 2016 r.	<i>Kraków and the Małopolskie voivodship in 2016</i> 52–53
Kraków na tle miast wojewódzkich w Polsce w 2016 r.	<i>Kraków and voivodship cities in Poland in 2016</i> 52–53
Ludność według płci i wieku w 2016 r.	<i>Population by sex and age in 2016</i> 108–109
Ruch naturalny na 1000 ludności (2010–2016)	<i>Vital statistics per 1000 population (2010–2016)</i> 108–109
Migracje stałe na 1000 ludności (2010–2016) .	<i>Permanent migration per 1000 population (2010–2016)</i> 108–109
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku 0 lat (2010–2016) ...	<i>Life expectancy at 0 age (2010–2016)</i> 108–109
Pracujący na 1000 ludności (2010–2016)	<i>Employed persons per 1000 population (2010–2016)</i> 134–135
Przeciętne zatrudnienie i miesięczne wynagrodzenia brutto pracowników według wybranych sekcji PKD (2010, 2016)	<i>Average paid employment and monthly gross wages and salaries of employees by selected NACE sections (2010, 2016)</i> 134–135
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych (2010–2016)	<i>Structure of registered unemployed persons (2010–2016)</i> 134–135
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (2010–2016)	<i>Share of registered unemployed persons in number of working age population (2010–2016)</i> 134–135
Mieszkania oddane do użytkowania (2010–2016)	<i>Dwellings completed (2010–2016)</i> 168–169
Struktura absolwentów według form kształcenia (2014/2015, 2015/2016)	<i>Structure of graduates by form of education (2014/2015, 2015/2016)</i> 168–169
Edukacja w roku szkolnym 2016/2017	<i>Education in the 2016/2017 school year</i> 168–169
Korzystający z placówek kultury na 1000 ludności (2010–2016)	<i>Users of cultural establishments per 1000 population (2010–2016)</i> 236–237
Struktura czytelników bibliotek publicznych (2015, 2016)	<i>Structure of borrowers of public libraries (2015, 2016)</i> 236–237
Struktura imprez masowych (2015, 2016)	<i>Structure of mass events (2015, 2016)</i> 236–237
Baza noclegowa turystyki w 2016 r.	<i>Tourist accommodation facilities in 2016</i> 236–237
Dochody i wydatki budżetu miasta Krakowa (2010–2016)	<i>Revenue and expenditure of the city of Kraków budget (2010–2016)</i> 302–303
Podmioty w rejestrze REGON (2010–2016) ..	<i>Entities in the REGON register (2010–2016)</i> . 302–303
Krakowski Obszar Metropolitalny	<i>Kraków Metropolitan Area</i> 328

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

- Kreska (-) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;
- (0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.
- Kropka (.) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 15 na str. 27.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 15 on page 27.
- Znak # – oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.
- „W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
“Of which” indicates that not all elements of the sum are given

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys.	=	tysiąc	t	=	tona
thous.	=	thousand		=	tonne
mln	=	milion	mm	=	milimetr
	=	million		=	millimetre
zł	=	złoty	km	=	kilometr
zl	=	złoty		=	kilometre
szt.	=	sztuka	m ²	=	metr kwadratowy
pcs	=	piece		=	square metre
egz.	=	egzemplarz	a	=	ar
	=			=	are
kpl.	=	komplet	ha	=	hektar
	=			=	hectare
wol.	=	wolumin	km ²	=	kilometr kwadratowy
vol.	=	volume		=	square kilometre
g	=	gram	ml	=	mililitr
	=	gram		=	millilitre
kg	=	kilogram	l	=	litr
	=	kilogram		=	litre

cm ³	= centymetr sześcienny <i>cubic centimetre</i>	poz.	= pozycja
m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	ust.	= ustęp
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	Dz.U.	= Dziennik Ustaw
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	Dz.Urz.	= Dziennik Urzędowy
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
kcal	= kilokaloria <i>kilocalorie</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
kJ	= kilodżul <i>kilojoule</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
GJ	= gigadżul <i>gigajoule</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
d	= doba	twz.	= tak zwany
24h	= 24 hours		
r.	= rok	ww.	= wyżej wymienione
p u	= powierzchnia użytkowa	EPS FTE	= Ekwiwalenty pełnego czasu pracy <i>Full-time equivalent</i>
nr (Nr)	= numer	ESA	= Europejski System Rachunków Narodowych <i>European System of National Accounts</i>
No.	= <i>number</i>		
art.	= artykuł <i>article</i>	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich <i>Statistical Office of the European Communities</i>
cd.	= ciąg dalszy	MON	= Ministerstwo Obrony Narodowej <i>Ministry of National Defense</i>
cont.	= <i>continued</i>		
dok.	= dokończenie	MSW	= Ministerstwo Spraw Wewnętrznych <i>Ministry of Interior</i>
cont.	= <i>continued</i>		
Lp.	= liczba porządkowa	MZ	= Ministerstwo Zdrowia <i>Ministry of Health</i>
No.	= <i>number</i>		
pkt	= punkt	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych
		NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
poj.	= pojemność	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późniejszymi zmianami).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”;

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

- 1) in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments).

The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item **“Other services”** was introduced including sections: “Professional scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” as well as “Other service activities”;

2) według **sektorów instytucjonalnych**
– wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

4. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

2) according to **institutional sectors**
– exclusively within the scope of national accounts;

3) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) includes entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007, opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. **metodą przedsiębiorstw**.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08), wprowadzona została z dniem 1 I 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 VIII 2014 r. (Dz. U. poz. 1145) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2014 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów;

5. *Data according to NACE sections, divisions and groups are compiled, unless otherwise indicated, using **the enterprise method**.*

*In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.*

6. *The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

*The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.*

7. *Other than NACE, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:*

- 1) *the **Occupations and Specializations Classification (KZiS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 I 2015 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 7 VIII 2014 (Journal of Laws item 1145) replacing the classification valid until 31 XII 2014;*
- 2) *the **Polish Classification of Goods and Services (PKWiU) 2015**, on the basis of which products and goods are grouped;*

PKWiU, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 IX 2015 r. (Dz. U. poz. 1676) w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 XII 2015 r.;

- 3) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316 z późniejszymi zmianami).

8. Dane w cenach bieżących odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i w wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatek akcyzowy (od wyrobów krajowych, importowanych i nabytych wewnątrzspółnotowo), cła oraz podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

compiled on the basis of the following international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2016 by a decree of the Council of Ministers, dated 4 IX 2015 r. (Journal of Laws item 1676) replacing the classification PKWiU 2008 valid until 31 XII 2015;

- 3) *the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB), on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the European Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316 with later amendments).*

8. Data in current prices correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and charts, in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products comprise: VAT on goods and services (on domestic and imported products), excise tax (on domestic, imported and Intra-Community acquired goods), duties and taxes on certain services (e.g. on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

9. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

11. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) – według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – do 2009 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym, że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

12. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

9. Data, unless otherwise indicated, do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

11. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) – as of 30 VI.

For calculations, it was assumed to use the number of population prepared – unless otherwise indicated – to 2009 on the basis of the Population and Housing Census 2002, since 2010 on the basis of Population and Housing Census 2011, provided that for 2010 in accordance with the administrative division obligatory as of 31 XII 2011.

12. Some data are given on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

13. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

13. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

14. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informację prezentowane w tablicy za ostatni rok.

14. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

15. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

15. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

**MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (CD – 10 Revision)**

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych <i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone <i>Congenital anomalies</i>	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone <i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007)
 NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE – NACE Rev. 2

sekcje
sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	x	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	x	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>		Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>		Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	x	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca	x	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>

działy
divisions

Produkcja skór i wyrobów skórzanych	x	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>		Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of pharmaceutical products</i>		Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>		Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007) (dok.)
NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE – NACE Rev. 2
(cont.)

działy (dok.)
divisions (cont.)

Produkcja maszyn i urządzeń x	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej nie- sklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep x	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi- trailers</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę x	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surow- ców x	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarza- niem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk su- rowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków x	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej x	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concern-
ing basic definitions and methods of compil-
ing statistical data are enumerated in the
general notes to individual chapters. More
detailed information pertaining to particular
fields of statistics can be found in subject
matter publications as well as in the series
“Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Meth-
odological Papers and Classifications).

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE
SELECTED DATA ON KRAKÓW

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011
POWIERZ AR						
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII) ..	327	327	327	327	327
2	na 1 mieszkańca w m ²	432	433	432	431	430
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL						
3	Pobór wody - w % poboru ogółem - na cele: produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem oraz rybactwem) - z ujęć własnych	15,6	15,7	12,8	12,2	12,3
4	eksploatacji sieci wodociągowej ^a	81,9	82,0	85,0	85,3	85,8
5	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania ^b	99,7	99,9	111,4 ^c	99,8	99,9
6	Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,5	0,1	.	0,4	0,2
7	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	91,0	91,5	91,4	91,2	91,0
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:						
8	pyłowych	13,4	8,8	6,9	5,7	5,9
9	gazowych (bez dwutlenku węgla)	199	157	114	99,7	118
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:						
10	pyłowych	98,9	98,7	98,7	99,0	98,9
11	gazowych (bez dwutlenku węgla)	0,3	0,4	0,4	1,6	0,6
12	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^e wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	6696	6186	3867	3164	3851
Nakłady na środki trwałe w mln zł (ceny bieżące) służące:						
13	ochronie środowiska	124	142	406	237	177
14	gospodarce wodnej	28,9	37,9	33,0	45,1	67,3
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):						
15	w % powierzchni ogólnej	15,0	14,9	14,9	14,9	14,9
16	na 1 mieszkańca w m ²	64,7	64,3	64,3	64,3	64,2

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^b Odprowadzone do wód lub do ziemi. ^c Większa adzonych siecią kanalizacyjną. ^d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków - dane szacunkowe, ludność

^a Water withdrawal by intakes before entering the water supply network. ^b Discharged into waters or wastewater discharged through sewerage system. ^d Population connected to wastewater treatment plants - protection", item 6 on page 79.

2012	2013	2014	2015	2016	SPECIFICATION	No.
CHNIA						
EA						
327	327	327	327	327	Area in km ² (as of 31 XII)	1
430	431	429	429	427	per capita in m ²	2
ŚRODOWISKA						
PROTECTION						
					Water withdrawal - in % of total withdrawal - for purposes of: production (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing) - from own intakes	3
13,0	12,0	13,3	13,6	13,8		
85,0	85,8	84,7	84,4	84,2	exploitation of water supply network ^d	4
99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	Industrial and municipal wastewater treated in % of requiring treatment ^b	5
0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	Industrial and municipal wastewater untreated per 1 km ² in dam ³	6
91,0	91,5	97,6	98,6	98,3	Population using wastewater treatment plants in % of total population ^d	7
					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality per 1 km ² in t:	
5,9	5,2	4,0	3,0	2,3	particulates	8
87,2	65,1	82,9	79,5	49,2	gases (excluding carbon dioxide)	9
					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:	
98,9	98,9	99,2	99,4	99,7	particulates	10
1,1	0,0	0,9	7,8	45,2	gases (excluding carbon dioxide)	11
4172	4012	4092	4070	4065	Waste (excluding municipal waste) ^e generated (during the year) per 1 km ² in t	12
					Outlays on fixed assets in mln zł (current prices) serving:	
96,6	209	446	738	362	environmental protection	13
57,1	61,1	85,8	80,3	39,8	water management	14
					Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):	
14,9	14,9	14,9	14,9	14,9	in % of total area	15
64,3	64,2	64,0	64,1	63,7	per capita in m ²	16

ilość ścieków oczyszczanych wynika z szacunkowych metod określania ilości ścieków komunalnych odpro-
ogółem - na podstawie bilansów. ^e Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 6 na str. 79.
into the ground. ^c Larger volume of wastewater treated results from the methods of estimating the municipal
estimated data, total population - based on balances. ^e See general notes to the chapter “Environmental

I. **WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)**
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011
BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC						
1	Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^a w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					
2	w liczbach bezwzględnych	45270	30129	32197	33360	37585
3	na 10 tys. ludności	597	398	427	441	496
4	Wskaźnik wykrywalności sprawców prze- stępstw stwierdzonych przez Policję ^a w %	28,9	40,2	44,2	48,2	57,2
LUD POPU						
5	Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	757	755	755	758	759
6	w tym kobiety	403	402	402	404	405
7	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	114	114	114	114	114
8	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	2314	2308	2310	2319	2323
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII) w tys.:						
9	przedprodukcyjnym	123	117	117	117	117
10	produkcyjnym	503	498	495	494	491
11	mobilnym	320	319	318	318	318
12	niemobilnym	183	179	177	175	173
13	poprodukcyjnym	132	139	143	147	151
14	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	51	52	52	53	54
15	Małżeństwa	3557	4420	4412	4078	3732
16	na 1000 ludności	4,9	6,0	6,0	5,4	4,9
17	Rozwody	1788	1658	1594	1165	1852
18	na 1000 ludności	2,4	2,3	2,2	1,5	2,4
19	Urodzenia żywe	6436	7537	7889	7848	7417
20	na 1000 ludności	8,8	10,3	10,7	10,4	9,8
21	Zgony	7026	7116	7198	7081	6995
22	na 1000 ludności	9,6	9,7	9,8	9,4	9,2
23	w tym zgony niemowląt	36	29	29	29	30
24	na 1000 urodzeń żywych	5,6	3,8	3,7	3,7	4,0
25	Przyrost naturalny	-590	421	691	767	422
26	na 1000 ludności	-0,8	0,6	0,9	1,0	0,6
27	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	1447	-62	412	416	975
28	na 1000 ludności	2,0	-0,1	0,6	0,5	1,3

^a Do 2012 r. - łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. ^b Do 2014 r. - including prosecutor's offices; since 2014 excluding punishable acts committed by juveniles. 2014 were used.

2012	2013	2014	2015	2016	SPECIFICATION	No.
PUBLICZNE SAFETY						
33010	31335	26275	24348	23704	Ascertained crimes by the Police ^a in completed preparatory proceedings: in absolute numbers	1
435	413	346	319	311	per 10 thous. population	2
52,4	47,2	47,5	53,3	58,0	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^a in %	3
NOŚĆ LATION						
758	759	762	761	765	Population (as of 31 XII) in thous.	4
405	405	407	406	408	of which females	5
115	115	114	114	114	Females per 100 males (as of 31 XII)	6
2320	2322	2331	2328	2342	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	7
<i>Population of age (as of 31 XII) in thous.:</i>						
117	118	119	121	124	pre-working	8
486	481	478	472	468	working	9
316	315	314	310	309	mobility	10
170	166	164	161	159	non-mobility	11
155	160	164	168	173	post-working	12
56	58	59	61	64	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)	13
3447	3266	3516	3766	4062	Marriages	14
4,5	4,3	4,6	4,9	5,3	per 1000 population	15
1664	1204	1410	1543	1430	Divorces	16
2,2	1,6	1,9	2,0	1,9	per 1000 population	17
7343	7372	7549	8013	8816	Live births	18
9,7	9,7	9,9	10,5	11,6	per 1000 population	19
7334	7173	7061	7598	7151	Deaths	20
9,7	9,5	9,3	10,0	9,4	per 1000 population	21
23	29	25	23	24	of which infant deaths	22
3,1	3,9	3,3	2,9	2,7	per 1000 live births	23
9	199	488	415	1665	Natural increase	24
0,0	0,3	0,6	0,5	2,2	per 1000 population	25
<i>Internal and international net migration for permanent residence</i>						
738	1009	1531	1880 ^b	1807		26
1,0	1,3	2,0	2,5 ^b	2,4	per 1000 population	27

obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

^b For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for

I. **WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)**
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011
RYNEK PRACY. LABOUR MARKET.						
1	Pracujący ^{ab} :					
2	ogółem: w tys.	249	277	281	285	287
3	w tym kobiety	122	136	141	143	145
4	na 1000 ludności	329	367	372	376	379
5	z liczby ogółem w %:					
6	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,1	0,1	0,1
7	przemysł i budownictwo	23,5	23,3	23,1
8	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja	28,3	27,8	28,5
9	działalność finansowa i ubezpiecze- niowa; obsługa rynku nieruchomości ^a	.	.	5,8	6,0	6,3
10	pozostałe usługi ^c	42,3	42,8	42,0
11	pracujący w sektorze prywatnym	60,0	63,9	64,5	65,0	65,7
12	Przeciętne zatrudnienie ^b :					
13	w przemyśle:					
14	w tysiącach	53,5	53,9	59,1
15	na 1000 ludności	71	71	78
16	w budownictwie:					
17	w tysiącach	21,7	21,1	21,9
18	na 1000 ludności	29	28	29
19	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	25,3	10,6	16,0	18,7	19,4
20	z liczby ogółem w %:					
21	kobiety	55,2	55,7	48,6	51,0	51,2
22	w wieku do 24 lat	14,6	12,9	14,0	13,9	12,1
23	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	47,5	34,3	20,1	26,9	28,1
24	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	7,0	2,8	4,1	4,7	4,8
25	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^b w zł	2579,09	3259,63	3423,56	3543,43	3722,48
26	w tym: przemysł	3762,91	3915,89	4341,62
27	budownictwo	3123,27	3208,94	3418,77
INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC						
28	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:					
29	wodociągowej	1165	1348	1372	1268	1301
30	kanalizacyjnej ^d	1122	1279	1224	1258	1297
31	gazowej	1530	1567	1576	1588	1601

^a Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). ^b Dane dotyczą ust. 2, pkt 1 na str. 22. ^d Łącznie z kolektorami.

^a As of 31 XII; by actual workplace and kind of activity (since 2004). ^b Data concern economic entities collectors.

2012	2013	2014	2015	2016	SPECIFICATION	No.
WYNAGRODZENIA						
WAGES AND SALARIES						
290	298	307	312	326	<i>Employed persons^{a,b}:</i>	
146	153	159	163	169	<i>total: in thous.</i>	1
383	393	403	410	426	<i>of which women</i>	2
					<i>per 1000 population</i>	3
					<i>of total number in %:</i>	
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	<i>agriculture, forestry and fishing</i>	4
22,7	21,0	20,4	20,2	19,5	<i>industry and construction</i>	5
					<i>trade; repair of motor vehicles^a;</i>	
					<i>transportation and storage;</i>	
28,3	29,0	28,8	29,6	29,9	<i>accommodation and catering^a;</i>	6
					<i>information and communication</i>	
6,5	6,7	6,8	6,6	6,3	<i>financial and insurance activities;</i>	7
42,4	43,2	43,9	43,5	44,2	<i>real estate activities</i>	8
66,3	67,8	68,3	68,6	69,8	<i>other services^c</i>	9
					<i>employed persons in private sector</i>	
					<i>Average paid employment^b:</i>	
					<i>in industry:</i>	
58,7	55,2	53,9	53,3	52,3	<i>in thousands</i>	10
77	73	71	70	69	<i>per 1000 population</i>	11
					<i>in construction:</i>	
20,2	18,2	17,1	16,7	16,5	<i>in thousands</i>	12
27	24	23	22	22	<i>per 1000 population</i>	13
					<i>Registered unemployed persons</i>	
23,9	24,7	21,9	19,6	16,2	<i>(as of 31 XII) in thous.</i>	14
					<i>of total number in %:</i>	
50,1	49,2	49,5	49,7	50,7	<i>women</i>	15
11,5	10,5	9,4	8,1	7,2	<i>up to age 24</i>	16
29,2	37,8	41,3	42,8	45,0	<i>out of job for longer than 1 year</i>	17
					<i>Registered unemployment rate</i>	
5,8	5,8	5,1	4,4	3,5	<i>(as of 31 XII) in %</i>	18
					<i>Average monthly gross wages and</i>	
3877,57	3997,80	4152,52	4431,17	4635,26	<i>salaries^b in zł</i>	19
4459,99	4654,54	4758,99	4965,29	5142,77	<i>of which: industry</i>	20
3449,19	3536,81	3691,64	3953,91	4009,25	<i>construction</i>	21
NALNA. MIESZKANIA						
TURE. DWELLINGS						
					<i>Distribution network (as of 31 XII) in km:</i>	
1320	1346	1372	1401	1425	<i>water supply</i>	22
1326	1360	1387	1414	1448	<i>sewage^d</i>	23
1608	1620	1634	1799	1802	<i>gas supply</i>	24

podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *c* Patrz uwagi ogólne do Rocznika,

employing more than 9 persons. *c* See general notes to the Yearbook, item 2, point 1 on page 22. *d* Including

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011
INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC						
	Zużycie w gospodarstwach domowych: wody z wodociągów:					
1	w hm ³	36,6	35,9	35,9	35,7	35,4
2	na 1 mieszkańca w m ³	48,3	47,4	47,6	47,2	46,7
	energii elektrycznej:					
3	w GW-h	728	777	765	801	783
4	na 1 mieszkańca w kW-h	960	1027	1013	1058	1032
	gazu z sieci ^d :					
5	w hm ³	156	142	136	139	125
6	na 1 mieszkańca w m ³	206	187	180	183	164
	Tabor komunikacji miejskiej ^b (stan w dniu 31 XII):					
7	autobusowy	494	532	514	543	545
8	tramwajowy	426	426	418	410	409
	Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):					
	mieszkania:					
9	w tysiącach	293	311	322	328	333
10	na 1000 ludności	388	412	426	433	438
	izby:					
11	w tysiącach	928	983	1012	1051	1064
12	na 1000 ludności	1226	1303	1341	1386	1402
	powierzchnia użytkowa mieszkań:					
13	w tysiącach m ²	16417	17552	18183	18809	19124
14	na 1000 ludności w m ²	21698	23259	24084	24823	25192
	Przeciętna:					
	powierzchnia użytkowa w m ² :					
15	1 mieszkania	56,0	56,4	56,6	57,3	57,5
16	na 1 osobę ^d	21,7	23,3	24,1	24,8	25,2
	liczba osób ^d na:					
17	1 mieszkanie	2,58	2,43	2,35	2,31	2,28
18	1 izbę	0,82	0,77	0,75	0,72	0,71

a W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. *b* Dotyczy przedsiębiorstwa *d* Do przeliczeń przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

a In natural units, on the basis of which settlements with clients occur. *b* Concerns urban transport enter on the total number of population as of 31 XII.

2012	2013	2014	2015	2016	SPECIFICATION	No.
<i>NALNA. MIESZKANIA (cd.)</i>						
<i>TURE. DWELLINGS (cont.)</i>						
					<i>Consumption in households:</i>	
					<i>water from water supply systems:</i>	
35,1	34,9	34,7	34,8	34,1	<i>in hm³</i>	1
46,2	46,0	45,6	45,7	44,7	<i>per capita in m³</i>	2
					<i>electricity:</i>	
770	766	739	726	731	<i>in GW-h</i>	3
1014	1010	972	952	959	<i>per capita in kW-h</i>	4
					<i>gas from gas supply system^a:</i>	
140	139	125	128	136	<i>in hm³</i>	5
184	184	165	168	179	<i>per capita in m³</i>	6
					<i>Fleet of urban transport^b (as of 31 XII):</i>	
539	544	567	570	631	<i>bus</i>	7
420	413	404	401	396	<i>tram</i>	8
					<i>Dwelling stocks^c (as of 31 XII):</i>	
					<i>dwellings:</i>	
339	346	354	360	369	<i>in thousands</i>	9
448	456	464	473	482	<i>per 1000 population</i>	10
					<i>rooms:</i>	
1083	1103	1122	1139	1163	<i>in thousands</i>	11
1428	1453	1472	1496	1519	<i>per 1000 population</i>	12
					<i>useful floor area of dwellings:</i>	
19541	19984	20411	20783	21313	<i>in thousand m²</i>	13
25768	26329	26790	27308	27848	<i>per 1000 population in m²</i>	14
					<i>Average:</i>	
					<i>useful floor area in m²:</i>	
57,6	57,7	57,7	57,7	57,7	<i>per dwelling</i>	15
25,8	26,3	26,8	27,3	27,8	<i>per person^d</i>	16
					<i>number of persons^d:</i>	
2,23	2,19	2,15	2,11	2,07	<i>per dwelling</i>	17
0,70	0,69	0,68	0,67	0,66	<i>per room</i>	18

rstw i zakładów komunikacji miejskiej o liczbie pracujących powyżej 9 osób. *c* Na podstawie bilansów.

prises and companies employing more than 9 persons. c On the basis of balances. *d* Calculations are based

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011
INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC						
	Oddane do użytkowania:					
1	mieszkania	4557	6621	10344	4716	4852
2	na 1000 ludności	6,0	8,8	13,7	6,2	6,4
3	na 1000 zawartych małżeństw	1281	1498	2345	1156	1300
4	izby	14557	20499	29299	14589	14087
5	na 1000 ludności	19,2	27,1	38,8	19,3	18,6
	powierzchnia użytkowa mieszkań:					
6	w tys. m ²	304	424	631	337	324
7	na 1000 ludności w m ²	401	561	836	445	427
8	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	66,6	64,1	61,0	71,4	66,8
EDUKACJA^a EDUCA						
	Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					
9	podstawowych	39,5	36,1	35,5	35,8	37,2
10	gimnazjach	24,0	20,8	20,0	19,1	18,5
11	zasadniczych zawodowych ^c	4,1	3,8	3,7	3,7	3,5
12	liceach ogólnokształcących ^d	21,6	19,8	19,4	18,6	17,8
13	liceach profilowanych	2,5	1,2	0,8	0,6	0,4
14	technikach ^d	10,9	11,0	11,3	11,0	10,7
15	artystycznych ogólnokształcących ^e	1,3	0,7	0,7	0,7	0,7
16	policealnych	13,1	13,7	12,8	13,8	15,9
	Absolwenci szkół ^b w tys.:					
17	podstawowych	7,3	6,5	6,2	5,9	5,7
18	gimnazjów	8,3	7,2	6,9	6,6	6,2
19	zasadniczych zawodowych ^c	1,3	1,1	1,1	1,1	1,1
20	liceów ogólnokształcących ^d	7,1	6,8	6,5	6,4	6,1

^a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 170. ^b Bez szkół dla dorosłych, szkolnych 2005/06 - 2013/14 łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami.

^a See general notes of the chapter "Education", items 1 and 2 on page 170. ^b Excluding schools for adults, including supplementary schools, respectively: general secondary and technical secondary. ^e Leading to

2012	2013	2014	2015	2016	SPECIFICATION	No.
NALNA. MIESZKANIA (dok.)						
TURE. DWELLINGS (cont.)						
6824	7019	7346	6455	9363	<i>Completed:</i>	
9,0	9,2	9,7	8,5	12,3	<i>dwellings</i>	1
1980	2149	2089	1714	2305	<i>per 1000 population</i>	2
19364	19526	19759	17270	24372	<i>per 1000 newly contracted marriages</i>	3
25,5	25,7	26,0	22,6	32,0	<i>rooms</i>	4
					<i>per 1000 population</i>	5
					<i>useful floor area of dwellings:</i>	
431	445	439	384	538	<i>in thous. m²</i>	6
567	587	578	504	706	<i>per 1000 population in m²</i>	7
63,1	63,4	59,8	59,5	57,5	<i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	8
I WYCHOWANIE						
TION^e						
					<i>Pupils and students in schools^b</i>	
					<i>(as of beginning of the school year)</i>	
					<i>in thous.:</i>	
36,6	37,1	39,6	42,6	41,4	<i>primary</i>	9
18,0	17,9	17,8	17,7	18,1	<i>lower secondary</i>	10
3,3	2,9	2,9	2,7	2,5	<i>basic vocational^c</i>	11
17,0	16,3	15,8	15,7	15,9	<i>general secondary^d</i>	12
0,3	0,1	x	x	x	<i>specialized secondary</i>	13
10,7	10,7	10,7	10,8	11,1	<i>technical secondary^d</i>	14
0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	<i>general art^c</i>	15
15,2	12,3	11,9	12,2	11,7	<i>post-secondary</i>	16
					<i>Graduates in schools^b in thous.:</i>	
5,6	5,8	5,7	5,6	6,2	<i>primary</i>	17
6,0	5,7	5,6	5,7	5,8	<i>lower secondary</i>	18
1,0	1,0	0,7	0,8	0,8	<i>basic vocational^c</i>	19
5,9	5,6	5,4	5,1	5,0	<i>general secondary^d</i>	20

z wyjątkiem szkół policealnych. *c* Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. *d* W latach *e* Dające uprawnienia zawodowe.

except post-secondary schools. c Including special job training schools. d In 2005/06 - 2013/14 school years professional certification.

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011
EDUKACJA ^a EDUCA						
	Absolwenci szkół ^b w tys. (dok.):					
1	liceów profilowanych	0,9	0,5	0,5	0,3	0,3
2	techników ^c	2,9	2,2	2,1	2,4	2,5
3	artystycznych ^d	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
4	policealnych	4,5	3,6	3,6	3,9	4,2
5	Szkoły wyższe (stan w dniu 30 XI)	21	21	22	22	22
6	w tym niepubliczne	11	11	12	12	12
7	Studenci szkół wyższych ^e (stan w dniu 30 XI) w tys.	178	186	187	186	185
8	w tym w szkołach niepublicznych	32,7	38,2	38,9	37,0	30,3
9	Absolwenci szkół wyższych ^e w tys.	27,8	32,7	36,2	42,3	47,7
10	w tym w szkołach niepublicznych	2,8	6,6	7,4	8,2	9,2
11	Szkoły dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego)	91	73	65	69	72
12	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	8,0	6,7	6,1	5,8	5,7
13	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	2,6	1,5	1,4	1,5	1,5
	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					
14	miejsca w przedszkolach w tys.	18,7	19,9	20,9	21,9	23,2
	dzieci ^g w tys.:					
15	w przedszkolach	17,7	19,6	20,5	20,9	21,8
16	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	2,2	2,0	2,1	2,0	2,0
17	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3 - 6 lat ^h	709	782	800	778	757

^a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 170. ^b Bez szkół dla dorosłych, ^{mi}. ^d Dające uprawnienia zawodowe. ^e Łącznie z 1 szkołą wyższą, będącą w trakcie likwidacji, w której cyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw rodzaju placówek - zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi; w latach 2008-2012 wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie 3-6 lat w liczbie ludności w wieku 3-5 lat i połowie rocznika 6-latków,

^a See general notes of the chapter "Education", items 1 and 2 on page 170. ^b Excluding schools for adult secondary schools. ^d Leading to professional certification. ^e Including 1 tertiary education institution, under-in another location as well as teaching centres in another location, excluding academies of the Ministry of National Education according to type, pre-primary education groups and pre-primary points; in 2008-2012 excluding the number of children aged 3-6 in the population aged 3-5 and in half of the 6-year old population, and in

2012	2013	2014	2015	2016	SPECIFICATION	No.
I WYCHOWANIE (dok.)						
TION ^a (cont.)						
					<i>Graduates in schools^b in thous. (cont.):</i>	
0,1	0,1	x	x	x	<i>specialized secondary</i>	1
2,5	2,4	2,3	2,3	2,3	<i>technical secondary^c</i>	2
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	<i>art^d</i>	3
3,8	4,2	4,0	3,8	3,6	<i>post-secondary</i>	4
22 ^e	21	21	21	21	<i>Higher education institutions (as of 30 XI)</i>	5
12 ^e	11	11	11	11	<i>of which non-public</i>	6
181	169	162	155	147	<i>Students of higher education institutions^f (as of 30 XI) in thous.</i>	7
29,5	25,4	21,7	19,0	18,3	<i>of which in non-public schools</i>	8
48,4	47,3	46,3	44,3	42,9	<i>Graduates of higher education institutions^f in thous.</i>	9
9,5	7,9	7,5	6,7	5,0	<i>of which in non-public schools</i>	10
62	46	44	37	35	<i>Schools for adults (as of beginning of the school year)</i>	11
5,2	4,0	3,5	3,2	3,0	<i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.</i>	12
1,3	1,4	0,9	0,9	0,9	<i>Graduates of schools for adults in thous.</i>	13
25,0	26,3	27,8	28,3	30,8	<i>Pre-primary education (as of beginning of the school year): places in nursery schools in thous.</i>	14
23,8	24,6	24,9	24,9	27,6	<i>children^g in thous.:</i>	15
1,6	1,7	1,5	1,0	0,9	<i>in nursery schools</i>	16
					<i>in pre-primary sections of primary schools</i>	16
788	784	887	924	885	<i>Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3 - 6^h</i>	17

z wyjątkiem szkół policealnych. *c* W latach szkolnych 2005/06 - 2013/14 łącznie z technikami uzupełniający wykazano wyłącznie absolwentów. *f* Łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi; bez cudzoziemców. *g* Od roku 2008 łącznie z - nieuwzględnionymi w dalszym podziale według bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą. *h* W 2014 r. do przeliczeń w 2015 r. - w wieku 3-5 lat.

ts, except post-secondary schools. c In 2005/06 - 2013/14 school years including supplementary technical going liquidation process, which reported only graduates. f Including branch sections, basic organizational units and the Ministry of Interior; excluding foreigners. g Since 2008 including entities excluding in pre-primary education in the units performing health care activities. h In 2014 the rate was calculated using 2015 - aged 3-5.

I. **WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)**
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011
OCHRONA ZDROWIA^a HEALTH CARE^a						
	Pracownicy medyczni ^b (stan w dniu 31 XII):					
1	lekarze	3262	3410	3454	3599	3553
2	na 10 tys. ludności	43,1	45,2	45,7	47,5	46,8
3	lekarze dentyści	527	507	530	578	600
4	na 10 tys. ludności	7,0	6,7	7,0	7,6	7,9
5	pielęgniarki ^c	5843	5998	6276	6387	6301
6	na 10 tys. ludności	77,2	79,5	83,1	84,3	83,0
7	położne ^d	623	691	753	765	770
8	na 10 tys. ludności	8,2	9,2	10,0	10,1	10,1
9	Szpitala ogólne ^e (stan w dniu 31 XII)	35	22	25	26	25
10	Łóżka w szpitalach ogólnych ^e (stan w dniu 31 XII)	5528	5619	5618	5487	5485
11	Leczeni w szpitalach ogólnych	214294	237862	255021	248280	266805
12	Przychodnie ^f (stan w dniu 31 XII)	391	427	451	462	545
13	Apteki ogólnodostępne ^g (stan w dniu 31 XII)	299	279	286	284	329
14	Liczba ludności na 1 aptekę (stan w dniu 31 XII)	2531	2705	2640	2668	2307
15	Porady udzielone ^h w zakresie ambulatoryj- nej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca ..	10,8	11,0	11,6	11,2	11,4
16	lekarskie	9,6	9,9	10,1	9,6	10,0
17	stomatologiczne	1,2	1,1	1,4	1,6	1,5
18	Żłobki (stan w dniu 31 XII)	22	22	22	22	23
19	Miejsca w żłobkach (stan w dniu 31 XII)	1495	1679	1686	1727	1865
20	Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ⁱ	77,6	84,8	79,7	74,9	81,0

^a Od 2012 r. dane podaje się łącznie z MZ, MON i MSW. ^b Od 2005 pracujący bezpośrednio z pacjen-
^c łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^d Łącznie z magistrami położnictwa. ^e Bez miejsc dziennych na oddz
2012 r. dane MZ i MSW. ^f Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna” ust. 2 pkt. 1 na
bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych. ⁱ Do 2010 r. bez klubów dziecięcych.

^a Since 2012 including data of the Ministry of Health, the Ministry of National Defense and the Ministry
primary workplace is a medical practice and nursing. ^c Including master of nursing. ^d Including master of
newborns. Until 2011 data of the Ministry of Health, since 2012 data of the Ministry of Health and the Minis-
214. ^g See general notes of the chapter "Health care and social welfare", item 6 on page 215. ^h Since 2011
clubs.

2012	2013	2014	2015	2016	SPECIFICATION	No.
I POMOC SPOŁECZNA AND SOCIAL WELFARE						
.	3939	3929	3963	4377	<i>Medical personnel^b (as of 31 XII):</i>	
x	51,9	51,6	52,1	57,2	<i>doctors</i>	1
.	554	572	585	702	<i>per 10 thous. population</i>	2
x	7,3	7,5	7,7	9,2	<i>dentists</i>	3
.	7499	7605	7767	7723	<i>per 10 thous. population</i>	4
x	98,8	99,8	102,1	100,9	<i>nurses^c</i>	5
.	805	841	849	888	<i>per 10 thous. population</i>	6
x	10,6	11,0	11,2	11,6	<i>midwives^d</i>	7
25	32	33	30	33	<i>per 10 thous. population</i>	8
6047	6121	6224	6122	6146	<i>General hospitals^e (as of 31 XII)</i>	9
284446	267849	275434	282471	285865	<i>Beds in general hospitals^e (as of 31 XII)</i>	10
553	570	586	627	658	<i>In-patients in general hospitals</i>	11
330	308	314	318	310	<i>Out-patients departments^f (as of 31 XII)</i>	12
2298	2464	2426	2393	2469	<i>Generally available pharmacies^g (as of 31 XII)</i>	13
11,9	12,5	12,7	13,2	13,7	<i>Population per pharmacy (as of 31 XII)</i>	14
10,3	10,8	10,9	11,2	11,6	<i>Consultations provided^h within the scope of out-patient health care per capita</i>	15
1,6	1,6	1,8	2,0	2,1	<i>medical</i>	16
37	62	92	112	138	<i>dental</i>	17
2305	3001	3720	4455	5430	<i>Nurseries (as of 31 XII)</i>	18
100,0	134,5	156,8	187,1	213,1	<i>Places in nurseries (as of 31 XII)</i>	19
					<i>Children in nurseries and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children aged up to 3ⁱ</i>	20

tem; od 2006 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgnarska. ziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. Do 2011 r. dane MZ, od str. 214. g Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna” ust. 6 na str. 215. h Od 2011 r.

of Interior. b Since 2005 persons working directly with patients; since 2006 including persons for whom the obstetrics. e Excluding day-time places in hospital wards; since 2008 including beds and incubators for try of Interior. f See general notes of the chapter “Health care and social welfare”, item 2 point 1 on page excluding consultations provided in admission rooms in general hospitals. i Until 2010 excluding children’s

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011
						KUL CUL
1	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	71	71	71	71	71
2	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol. ...	2589	2477	2418	2379	2367
3	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	283	271	274	278	285
	Wypożyczenia księgozbioru ^a z bibliotek publicznych:					
4	w tys. wol.	3746	3396	3259	3067	2983
5	na 1000 ludności w wol.	4944	4489	4317	4050	3934
6	na 1 czytelnika w wol.	17,5	16,6	15,8	14,6	13,8
7	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	5,9	5,9	7,0	7,0	7,1
8	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	830	1127	1358	1203	1231
9	Muzea (stan w dniu 31 XII)	41	42	44	48	44
10	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	2771	3302	3600	4159	5838
11	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	14	12	13	13	13
12	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	16,2	15,8	20,2	19,7	19,7
13	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	2706	3594	3849	4014	3552
						TURY TOU
14	Baza noclegowa turystyki (stan w dniu 31 VII)	124	173	195	215	238
15	w tym hotele	82	108	120	126	129
16	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) ...	15342	22419	22474	24708	27533
17	w tym całoroczne	14381	17499	18945	20640	23504
18	w tym w hotelach	10028	14832	15485	16569	17825
19	Korzystający z noclegów w tys.	1209	1287	1340	1512	1664
20	w tym turyści zagraniczni	732	684	689	770	816
21	Udzielone noclegi w tys.	2506	2735	2812	3155	3456
22	w tym turystom zagranicznym	1613	1633	1633	1813	1870

^a Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. ^b Do 2010 r. bez pokoi gościnnych miejsc noclegowych. Dane za 2016 r. opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły

^a Since 2015 including interlibrary lending. ^b Until 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgin places. Data for 2016 were compiled considering the imputation for units which refused to participate in the

2012	2013	2014	2015	2016	SPECIFICATION	No.
TURA						
TURE						
71	65	64	64	62	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	1
2368	2327	2299	2308	2175	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.	2
288	299	287	287	281	Public library borrowers per 1000 population	3
3003	2820	2722	2581	2487	Public library loans ^a : in thous. vol.	4
3956	3715	3583	3385	3262	per 1000 population in vol.	5
13,7	12,4	12,5	11,8	11,6	per borrower in vol.	6
7,0	7,8	7,8	8,2	8,2	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population	7
1182	1203	1313	1309	3785	Audience in theatres and music institutions per 1000 population	8
44	50	51	67	60	Museums (as of 31 XII)	9
4880	5042	5195	5814	5988	Museum and exhibitions visitors per 1000 population	10
12	14	16	14	14	Fixed cinemas (as of 31 XII)	11
19,0	19,5	19,7	19,4	19,4	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	12
3005	2648	3414	3751	4155	Audience in fixed cinemas per 1000 population	13
STYKA^b						
RISM^b						
241	236	234	240	257	Tourist accommodation facilities (as of 31 VII)	14
130	128	130	133	142	of which hotels	15
26513	25891	27330	27581	30096	Number of beds (as of 31 VII)	16
23172	23026	23734	24037	27243	of which whole year's	17
17085	17570	18993	19079	21219	of which in hotels	18
1779	1902	1996	2122	2278	Tourists accommodated in thous.	19
916	1016	1019	1034	1120	of which foreign tourists	20
3726	3970	4247	4574	4999	Nights spent (overnight stay) in thous.	21
2112	2334	2441	2545	2770	of which foreign tourists	22

i kwater prywatnych oraz w 2005 r. bez hosteli; od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej udziału w badaniu.

gs as well as in 2005 excluding hostels; since 2011 concern establishments possessing 10 and more bed survey.

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011
LEŚNICTWO - FORESTRY -						
1	Powierzchnia gruntów leśnych w ha	1493	1506	1506	1498	1498
	w tym powierzchnia lasów:					
2	w ha	1394	1401	1401	1393	1393
3	na 1 mieszkańca w a	0,18	0,19	0,19	0,18	0,18
4	Lesistość w %	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
PRZEMYSŁ INDUSTRY AND						
	Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):					
5	w milionach złotych	12928	17773	16094	20543	26749
6	na 1 zatrudnionego w zł	301032	381168	452507
7	na 1 mieszkańca w zł	17060	23496	21321	27133	35278
	Sprzedaż produkcji budowlano- -montażowej ^b (ceny bieżące):					
8	w milionach złotych	3762	3679	4413
9	na 1 mieszkańca w zł	4984	4860	5820
10	w tym sektor prywatny w % ogółem	94,3	92,7	92,9
TRANSPORT - TRANSPORT -						
	Drogi publiczne powiatowe i gminne o twardej nawierzchni ^c :					
11	w kilometrach	898	906	915	978	981
12	na 100 km ² powierzchni miasta w km	275	277	280	299	300
FINANSE PUBLIC						
	Dochody:					
13	w mln zł	2018	2991	3161	3385	3336
14	w tym dochody własne w % ogółem ...	65,4	71,9	69,7	63,3	68,4
15	na 1 mieszkańca w zł	2663	3954	4187	4471	4400

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Zrealizowa
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Realized on the basis of the con

2012	2013	2014	2015	2016	SPECIFICATION	No.
stan w dniu 31 XII as of 31 XII						
1506	1497	1498	1501	1349	Forest land in ha	1
					of which forest areas:	
1401	1393	1393	1397	1299	in ha	2
0,18	0,18	0,18	0,20	0,18	per capita in a	3
4,3	4,3	4,3	4,3	4,0	Forest cover in %	4
I BUDOWNICTWO ^a CONSTRUCTION ^a						
					Sold production of industry (current prices):	
27718	26812	28044	28548	25831	in million zlotys	5
472314	485575	520617	535131	493507	per 1 employee in zl	6
36513	35328	36910	37440	33879	per capita in zl	7
					Sales of construction and assembly production ^b (current prices):	
5080	4082	3925	4145	3897	in million zlotys	8
6692	5379	5166	5436	5112	per capita in zl	9
94,2	93,7	95,1	94,9	95,1	of which private sector in % of total	10
stan w dniu 31 XII as of 31 XII						
					Hard surface powiat and gmina public roads ^c :	
980	958	960	960	983	in kilometres	11
300	293	294	294	301	per 100 km ² of urban area in km	12
PUBLICZNE FINANCE						
					Revenue:	
3446	3736	4048	4136	4650	in mln zl	13
68,8	70,1	68,6	69,7	65,8	of which own revenue in % of total	14
4539	4922	5328	5424	6099	per capita in zl	15

nej systemem zleceńowym przez podmioty budowlane. ^c Dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
tract system by construction entities. ^c Data of the General Management of National Roads and Motorways.

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011
FINANSE PUBLIC						
	Wydatki:					
1	w mln zł	2113	3155	3420	3364	3319
2	w tym inwestycyjne w % ogółem	16,5	19,7	20,4	16,7	14,5
3	na 1 mieszkańca w zł	2788	4171	4530	4444	4378
INWESTYCJE. INVESTMENTS.						
	Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^b (ceny bieżące):					
4	w milionach złotych	2276	4163	3102	2627	3510
5	na 1 mieszkańca w zł	3003	5503	4109	3469	4629
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:					
6	przemysłu	23,1	32,3	35,3	33,0
7	handlu; napraw pojazdów samochodowych ^Δ	30,4	20,3	18,9	21,8
8	transportu i gospodarki magazynowej	7,1	5,4	5,5	7,6
9	obsługi rynku nieruchomości ^Δ	4,0	2,7	2,2	2,0
	Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					
10	w milionach złotych	34300	41370	43036	45472	47804
11	na 1 mieszkańca w zł	45332	54822	57002	60061	62972
	Udział w wartości brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:					
12	przemysłu	37,1	39,3	37,2	36,9
13	handlu; napraw pojazdów samochodowych ^Δ	22,9	21,0	23,0	21,9

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Według *a* *Data concern economic entities employing more than 9 persons. b* According to investment location.

2012	2013	2014	2015	2016	SPECIFICATION	No.
PUBLICZNE (dok.)						
FINANCE (cont.)						
					<i>Expenditure:</i>	
3488	3640	4075	4214	4668	<i>in mln zł</i>	1
12,6	11,0	16,4	13,7	11,5	<i>of which investment expenditure in % of total</i>	2
4595	4796	5363	5526	6123	<i>per capita in zł</i>	3
ŚRODKI TRWAŁE ^a						
FIXED ASSETS ^a						
					<i>Investment outlays in enterprises^b (current prices):</i>	
3620	3796	3792	4655	4411	<i>in million zlotys</i>	4
4769	5002	4992	6105	5786	<i>per capita in zł</i>	5
					<i>Share in investment outlays (current prices) in %:</i>	
26,9	27,0	35,9	34,5	42,1	<i>industry</i>	6
24,0	19,0	14,7	10,8	13,1	<i>trade, repair of motor vehicles^Δ</i>	7
8,8	7,8	8,4	12,3	7,5	<i>transportation and storage</i>	8
1,6	6,2	5,7	2,1	1,4	<i>real estate activities</i>	9
					<i>Gross value of fixed assets in enterprises (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>	
50371	53234	53669	57346	59260	<i>in million zlotys</i>	10
66423	70137	70443	75350	77431	<i>per capita in zł</i>	11
					<i>Share in gross value of fixed assets in enterprises (as of 31 XII; current book-keeping prices) in %:</i>	
37,9	38,4	38,3	38,5	38,8	<i>industry</i>	12
22,9	21,8	22,6	22,6	24,4	<i>trade, repair of motor vehicles^Δ</i>	13

lokalizacji inwestycji.

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (dok.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011
INWESTYCJE. INVESTMENTS.						
	Udział w wartości brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w % (dok.):					
1	transportu i gospodarki magazynowej	3,4	3,6	3,4	3,6
2	obsługi rynku nieruchomości ^a	8,0	6,9	5,5	6,2
RACHUNKI REGIONAL						
	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					
3	w milionach złotych	29923	38866	40243	44322	48103
4	na 1 mieszkańca w zł	39488	51380	53223	58542	63440
5	Wartość dodana brutto (ceny bieżące) w mln zł	26363	34023	35763	39062	42332
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY						
	Ogółem:					
6	w liczbach bezwzględnych	104292	105610	110170	115687	116153
7	na 1000 ludności	138	140	146	153	153
8	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	29912	33437	34725	36319	37802
	w tym:					
9	przedsiębiorstwa państwowe	30	10	10	10	10
10	spółdzielnie	411	400	403	404	417
11	spółki handlowe	10047	12440	13342	14447	15636
12	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1843	2420	2547	2670	2809
13	spółki cywilne	12275	12400	12432	12497	12440
	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					
14	w liczbach bezwzględnych	74380	72173	75445	79368	78351
15	na 1000 ludności	98	96	100	105	103

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Dane ogólne działu "Rachunki regionalne", ust. 6 na str. 315. *c* Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa

U w a g a. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2005-2009 opracowano przy i Mieszkań 2002, a od 2010 r. w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. *b* Data for the years 2010-2014 were chapter "Regional accounts", item 6 on page 315. *c* Excluding persons tending private farms.

N o t e. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for the years 2005-2009 were prepared as 2002 and since 2010 of the Population and Housing Census 2011.

2012	2013	2014	2015	2016	SPECIFICATION	No.
ŚRODKI TRWAŁE^a (dok.)						
FIXED ASSETS^a (cont.)						
					<i>Share in gross value of fixed assets in enterprises (as of 31 XII; current book-keeping prices) in % (cont.):</i>	
3,8	3,8	3,7	4,1	1,1	<i>transportation and storage</i>	1
5,9	5,8	6,4	5,8	6,2	<i>real estate activities</i>	2
REGIONALNE^b						
ACCOUNTS^b						
49895	52395	54947	58166	.	<i>Gross domestic product (current prices):</i>	
					<i>in million zlotys</i>	3
65727	69020	72318	76283	.	<i>per capita in zł</i>	4
44259	46516	48722	51603	.	<i>Gross value added (current prices)</i>	
					<i>in mln zł</i>	5
W REJESTRZE REGON^c - stan w dniu 31 XII						
IN THE REGON REGISTER^c - as of 31 XII						
121208	124501	126547	130233	134514	<i>Total:</i>	
					<i>in absolute numbers</i>	6
160	164	166	171	176	<i>per 1000 population</i>	7
40608	42684	44868	48206	51785	<i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>	8
					<i>of which:</i>	
9	7	8	8	8	<i>state owned enterprises</i>	9
414	418	424	418	415	<i>cooperatives</i>	10
17388	19175	20926	23859	26848	<i>commercial companies</i>	11
					<i>of which with foreign capital participation</i>	
3037	3263	3583	3870	4590	<i>civil law partnerships</i>	12
12519	12400	12370	12271	12307	<i>Natural persons conducting economic activity:</i>	13
					<i>in absolute numbers</i>	14
80600	81817	81679	82027	82729	<i>per 1000 population</i>	15
106	108	107	108	108		

za lata 2010-2014 skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika; patrz uwagi rolne.

przyjęciu liczby ludności zbilansowanej w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności 2011.

corrected in relation to data published in the previous edition of the Yearbook; see general notes of the

suming the number of population balanced on the basis of results of the Population and Housing Census

II. **KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2016 R.**
KRAKÓW AND THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2016

WYSZCZEGÓLNIENIE	Woje- wództwo Voivod- ship	Kraków		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		województwo = 100 voivod- ship = 100	

POWIERZCHNIA
AREA

Powierzchnia (stan w dniu 31 XII) w km ²	15183	327	2,2	Area in km ² (as of 31 XII)
--	-------	-----	-----	--

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				<i>Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:</i>
pyłowych	2,1	0,7	36,0	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	81,8	16,1	19,7	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	246	8	3,3	<i>Municipal waste water treatment plants^a (as of 31 XII)</i>
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	4811	1329	27,6	<i>Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t</i>
Zebrane odpady komunalne zmieszane ^b (w ciągu roku) w tys. t	709	249	35,1	<i>Mixed municipal waste collected^b (during the year) in thous. t</i>
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w mln zł służące:				<i>Outlays on fixed assets (current prices) in mln zł serving:</i>
ochronie środowiska	753	362	48,1	<i>environmental protection</i>
gospodarce wodnej	165	39,8	24,1	<i>water management</i>

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE^c
PUBLIC SAFETY^c

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				<i>Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings:</i>
w liczbach bezwzględnych	72583	23704	32,7	<i>in absolute numbers</i>
na 10 tys. ludności	215	311	144,7	<i>per 10 thous. population</i>

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe. ^c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

^a Working on sewage network. ^b Estimated data. ^c Excluding punishable acts committed by juveniles.

II. **KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2016 R. (cd.)**
KRAKÓW AND THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2016 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Woje- wództwo Voivod- ship	Kraków		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	województwo = 100	voivod- ship = 100	

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE^a (dok.)
 PUBLIC SAFETY^a (cont.)

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %	72,9	58,1	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police in %
---	------	------	---	---

LUDNOŚĆ
 POPULATION

Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	3382	765	22,6	Population (as of 31 XII) in thous.
w tym kobiety	1741	408	23,4	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	223	2342	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII) w tys.:				Population of age (as of 31 XII) in thous.:
przedprodukcyjnym	639	124	19,4	pre-working
produkcyjnym	2097	468	22,3	working
mobilnym	1352	309	22,9	mobility
niemobilnym	746	159	21,3	non-mobility
poprodukcyjnym	646	173	26,9	post-working
Małżeństwa	18001	4062	22,6	Marriages
na 1000 ludności	5,3	5,3	x	per 1000 population
Rozwody	4641	1430	30,8	Divorces
na 1000 ludności	1,4	1,9	x	per 1000 population
Separacje orzeczone	153	40	26,1	Separations adjudicated
na 10 tys. ludności	0,5	0,5	x	per 10 thous. population
Urodzenia żywe	36331	8816	24,3	Live births
na 1000 ludności	10,8	11,6	x	per 1000 population

^a Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

^a Excluding punishable acts committed by juveniles.

II. KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2016 R. (cd.)
KRAKÓW AND THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2016 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Woje- wództwo Voivod- ship	Kraków		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		województwo = 100 voivod- ship = 100	

LUDNOŚĆ (dok.)
 POPULATION (cont.)

Zgony	30716	7151	23,3	Deaths
na 1000 ludności	9,1	9,4	x	per 1000 population
w tym zgony niemowląt	122	24	19,7	of which infant deaths
na 1000 urodzeń żywych	3,4	2,7	x	per 1000 live births
Przyrost naturalny	5615	1665	29,7	Natural increase
na 1000 ludności	1,7	2,2	x	per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały ...	3672	1807	x	Internal and international migration for permanent residence
na 1000 ludności	1,1	2,4	x	per 1000 population

RYNEK PRACY - stan w dniu 31 XII
 LABOUR MARKET - as of 31 XII

Pracujący ^a w tys.	781	326	41,7	Employed persons ^a in thous.
Bezrobotni zarejestrowani w tys. .	96,5	16,2	16,8	Registered unemployed persons in thous.
w tym kobiety	52,3	8,2	15,7	of which women
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	6,6	3,5	x	Registered unemployment rate in %

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA
 MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	20234	1425	7,0	distribution water supply
kanalizacyjnej rozdzielczej ^b	15537	1448	9,3	distribution sewage ^b
gazowej	23762	1802	7,6	gas supply

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. ^b Łącznie z kolektorami.

^a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons and persons employed on private farms in agriculture. ^b Including collectors.

II. **KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2016 R. (cd.)**
KRAKÓW AND THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2016 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Woje- wództwo Voivod- ship	Kraków		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	województwo = 100	voivod- ship = 100	

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)

Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 XII):				<i>Dwelling stocks^a (as of 31 XII):</i>
mieszkania:				<i>dwelling:</i>
w tysiącach	1163	369	31,8	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	344	482	140,3	<i>per 1000 population</i>
izby:				<i>rooms:</i>
w tysiącach	4554	1163	25,5	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	1347	1519	112,8	<i>per 1000 population</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań:				<i>useful floor area of dwellings:</i>
w tysiącach m ²	90939	21313	23,4	<i>in thousand m²</i>
na 1000 ludności w m ²	26887	27848	103,6	<i>per 1000 population in m²</i>
Mieszkania oddane do użytkowania	17379	9363	53,9	<i>Dwellings completed</i>
na 1000 ludności:				<i>per 1000 population:</i>
mieszkania	5,2	12,3	238,4	<i>dwelling</i>
izby	20,2	32,0	158,2	<i>rooms</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	490	706	143,9	<i>useful floor area of dwellings in m²</i>

EDUKACJA I WYCHOWANIE - stan na początku roku szkolnego
EDUCATION - as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^b :				<i>Pupils and students in schools^b:</i>
podstawowych	207268	41374	20,0	<i>primary</i>
gimnazjach	98518	18104	18,4	<i>lower secondary</i>

^a Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych.

^a Based on balance of dwelling stocks. ^b Excluding schools for adults, except post-secondary schools.

II. KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2016 R. (cd.)
KRAKÓW AND THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2016 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Woje- wództwo Voivod- ship	Kraków		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	województwo = 100	voivod- ship = 100	

EDUKACJA I WYCHOWANIE - stan na początku roku szkolnego (dok.)
EDUCATION - as of beginning of the school year (cont.)

Uczniowie w szkołach ^a (dok.):				<i>Pupils and students in schools^a (cont.):</i>
zasadniczych zawodowych ^b	18981	2507	13,2	<i>basic vocational^b</i>
liceach ogólnokształcących	44140	15922	36,1	<i>general</i>
technikach	51131	11112	21,7	<i>technical</i>
artystycznych ogólnokształcących ^c	1252	604	48,2	<i>general art^c</i>
policealnych	19350	11713	60,5	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^d	123614	29052	23,5	<i>Children attending pre-primary education establishments^d</i>
na 1000 dzieci w wieku 3 - 6 lat	826	930	112,6	<i>per 1000 children aged 3 - 6</i>

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA - stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE - as of 31 XII

Przychodnie	1889	658	34,8	<i>Out-patients departments</i>
Szpitala ogólne ^e	90	33	36,7	<i>General hospitals^e</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f w tys.	14,9	6,1	41,2	<i>Beds in general hospitals^f in thous.</i>
Apteki ogólnodostępne ^g	1139	310	27,2	<i>Generally available pharmacies^g</i>

a Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. *b* Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. *c* Dające uprawnienia zawodowe. *d* Bez dzieci przebywających krócej niż rok w placówkach wykonujących działalność leczniczą. *e* Od 2012 r. dane MZ i MSW. *f* Łącznie z inkubatorami oraz miejscami dla noworodków. *g* Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna” ust. 6 na str. 215.

a Excluding schools for adults, except post-secondary schools. *b* Including special job-training schools. *c* Leading to professional certification. *d* Excluding children attending less than a year in the units performing health care activities. *e* Since 2012 data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior. *f* Including incubators as well as places for newborns. *g* See general notes of the chapter "Health care and social welfare", item 6 on page 215.

II. **KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2016 R. (cd.)**
KRAKÓW AND THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2016 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Woje- wództwo Voivod- ship	Kraków		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	województwo = 100	voivod- ship = 100	

KULTURA. TURYSTYKA
 CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	722	62	8,6	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol. ...	11005	1665	15,1	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea (stan w dniu 31 XII)	128	60	46,9	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	9664	4566	47,2	Museum and exhibitions visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	45	14	31,1	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	4567	3168	69,4	Audience in fixed cinemas in thous.
Baza noclegowa turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	1489	257	17,3	Tourist accommodation facilities ^a (as of 31 VII)
w tym hotele.....	335	142	42,4	of which hotels
Miejsca noclegowe w tys. (stan w dniu 31 VII)	95,5	30,1	31,5	Number of beds in thous. (as of 31 VII)
w tym w hotelach	38,1	21,2	55,7	of which in hotels
Korzystający z noclegów w tys. ...	4577	2278	49,8	Tourists accommodated in thous.
w tym turyści zagraniczni	1377	1120	81,3	of which foreign tourists
Udzielone noclegi ^a w tys.	12354	4999	40,5	Nights spent (overnight stay) ^a in thous.
w tym turystom zagranicznym ..	3328	2770	83,2	of which foreign tourists

LEŚNICTWO - stan w dniu 31 XII
 FORESTRY - as of 31 XII

Powierzchnia gruntów leśnych w ha	440696	1349	0,3	Forest land in ha
w tym lasy	435489	1299	0,3	of which forests

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za 2016 r. opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data for 2016 were compiled considering the imputation for units which refused to participate in the survey.

II. KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2016 R. (cd.)
KRAKÓW AND THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2016 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Woje- wództwo Voivod- ship	Kraków		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	województwo = 100	voivod- ship = 100	

LEŚNICTWO - stan w dniu 31 XII (dok.)
 FORESTRY - as of 31 XII (cont.)

Zalesienia gruntów nieleśnych w ha	19,2	-	x	Afforestations of non-forest land in ha
---	------	---	---	--

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO^a
 INDUSTRY AND CONSTRUCTION^a

Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	82265	25831	31,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	24365	33879	139,0	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano- -montażowej ^b (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^b (current prices):
w milionach złotych	8437	3897	46,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2499	5112	204,6	per capita in zł

TRANSPORT - stan w dniu 31 XII
 TRANSPORT - as of 31 XII

Drogi publiczne powiatowe i gminne o twardej nawierzchni ^c w km	22437	983	4,4	Hard surface powiat and gmina public roads ^c in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	90,0	98,9	x	of which improved in %

HANDEL I GASTRONOMIA - stan w dniu 31 XII
 TRADE AND CATERING - as of 31 XII

Placówki gastronomiczne ^a	2019	766	37,9	Catering establishments ^a
Targowiska stałe ^d	158	16	10,1	Permanent marketplaces ^d

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Zrealizowanej systemem zleceńowym przez podmioty budowlane. ^c Dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. ^d Dane nie zawierają informacji o targowiskach położonych na terenach prywatnych.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Realized on the basis of the contract system by construction entities. ^c Data of the General Management of National Roads and Motorways. ^d Data excluding information on marketplaces situated on private land.

II. KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2016 R. (dok.)
KRAKÓW AND THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2016 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Woje- wództwo Voivod- ship	Kraków		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	województwo = 100	voivod- ship = 100	

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^a
INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a

Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^b (ceny bieżące):				<i>Investment outlays in enterprises^b (current prices):</i>
w milionach złotych	10669	4411	41,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	3160	5786	183,1	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets in enterprises (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>
w milionach złotych	133385	59260	44,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	39437	77431	196,3	<i>per capita in zł</i>

RACHUNKI REGIONALNE W 2015 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2015

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w milionach złotych	142109	58166	40,9	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	42160	76283	180,9	<i>per capita in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące) w mln zł	126074	51603	40,9	<i>Gross value added (current prices) in mln zł</i>

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON^c - stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER^c - as of 31 XII

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON	371107	134514	36,2	<i>Entities of the national economy in the REGON register</i>
sektor publiczny	7906	1466	18,5	<i>public sector</i>
sektor prywatny	359929	130616	36,3	<i>private sector</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Według lokalizacji inwestycji. ^c Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne; w podziale na sektory własności - bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b According to investment location. ^c Excluding persons tending private farms; divided by ownership sectors - excluding entities for which information on the ownership form does not occur in the REGON register.

III. KRAKÓW NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW
KRAKÓW AND CITIES WITH 300 THOUS. AND OVER INHABITANTS IN 2016

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Kraków	Byd- goszcz	Gdańsk	Katowice	Lublin
1	Powierzchnia (stan w dniu 31 XII) w km ² .	327	176	262	165	147
2	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania	99,9	92,6	100,0	81,1	100,0
	Zanieczyszczenia powietrza przez zakłady szczególnie uciążliwe dla środowiska:					
3	emisja dwutlenku siarki na 1 km ² w t	9,1	13,5	11,4	10,8	2,0
	zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych:					
4	pyłowych	99,7	99,8	99,7	99,7	99,0
5	gazowych (bez CO ₂)	45,2	35,1	94,7	5,5	3,3
	Przestępstwa stwierdzone ^a :					
6	w tysiącach	23,7	6,7	11,2	11,0	7,1
7	na 1000 ludności	31,1	18,9	24,1	36,9	20,9
	w tym:					
8	kryminalne	17,1	4,9	8,2	7,7	5,2
9	gospodarcze	4,8	1,1	2,2	2,5	1,2
10	Wypadki drogowe ogółem	1179	179	503	307	221
	Ludność ^b (stan w dniu 31 XII):					
11	w tysiącach	765,3	353,9	463,8	298,1	340,5
12	na 1 km ²	2342	2011	1770	1811	2309
	w tym kobiety:					
13	w tysiącach	408,2	187,5	244,0	156,4	183,7
14	na 100 mężczyzn	114	113	111	110	117
	Ludność w tys. w wieku (stan w dniu 31 XII):					
15	0 - 19 lat	136,5	61,9	85,2	48,1	62,6
16	20 - 64	486,1	222,8	290,2	189,2	215,6
17	65 lat i więcej	142,7	69,3	88,3	60,8	62,3
18	Ludność ^b w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	63,5	65,7	66,5	64,2	64,5
19	Małżeństwa zawarte na 1000 ludności	5,3	4,9	5,3	5,2	4,8
20	Urodzenia żywe na 1000 ludności	11,6	9,1	11,9	9,2	10,0

^a Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. ^b Na podstawie bilansów.

^a Excluding punishable acts committed by juveniles. ^b Based on balances.

W 2016 R.

Łódź	Poznań	Szczecin	War- szawa	Wrocław	SPECIFICATION	No.
293	262	301	517	293	Area (as of 31 XII) in km ²	1
100,0	99,9	95,9	100,0	100,0	Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment	2
10,9	3,9	7,1	20,6	3,2	Air pollution by plants especially noxious for environment: sulphur dioxide emission per 1 km ² in t	3
99,9	99,8	99,4	99,9	99,8	retained in pollutant reduction systems in % of pollutants produced: particulates	4
44,5	27,6	1,0	65,8	73,9	gases (excluding CO ₂)	5
16,7	16,6	10,8	48,6	23,0	Ascertained crimes ^a : in thousands	6
23,8	30,7	26,5	27,8	36,1	per 1000 population	7
13,4	13,9	7,9	36,9	19,4	of which: criminal	8
1,8	1,7	1,8	8,2	2,3	economic	9
1714	429	455	917	579	Total road traffic accidents	10
696,5	540,4	404,9	1754,0	637,7	Population ^b (as of 31 XII): in thousands	11
2375	2063	1347	3391	2178	per 1 km ²	12
379,4	288,5	212,5	948,6	340,1	of which females: in thousands	13
120	115	110	118	114	per 100 males	14
111,7	95,8	70,9	324,7	110,6	Population in thous. aged (as of 31 XII): 0 - 19	15
434,8	341,2	256,7	1087,8	405,8	20 - 64	16
150,1	103,3	77,2	341,5	121,3	65 and more	17
69,7	65,5	64,6	69,1	64,3	Non-working age population ^b per 100 persons of working age (as of 31 XII)	18
4,5	5,8	4,9	5,0	4,8	Marriages contracted per 1000 population	19
8,8	11,4	9,2	12,0	11,2	Live births per 1000 population	20

III. KRAKÓW NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW
KRAKÓW AND CITIES WITH 300 THOUS. AND OVER INHABITANTS IN 2016

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Kraków	Byd- goszcz	Gdańsk	Kato- wice	Lublin
1	Urodzenia dziewcząt na 100 chłopców ...	96,6	101,9	92,5	94,0	99,1
2	Zgony na 1000 ludności	9,4	10,4	10,4	11,7	9,6
3	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	2,7	6,2	3,5	4,4	2,9
4	Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,2	-1,3	1,4	-2,5	0,4
5	Saldo migracji ^a na 1000 ludności	2,4	-2,3	2,7	-2,8	-0,7
	Pracujący ^b (stan w dniu 31 XII):					
6	w tysiącach	326,2	122,4	163,5	162,9	120,1
7	na 1000 ludności	426,2	345,8	352,7	546,4	352,8
	w tym kobiety:					
8	w tysiącach	169,4	62,4	82,9	81,9	64,9
9	w % ogółu pracujących	51,9	51,0	50,7	50,3	54,0
10	Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c w tysiącach	207,6	57,3	85,5	125,9	63,6
	w tym:					
11	przemysł	52,4	28,8	27,8	65,5	25,4
12	budownictwo	15,4	3,2	8,8	8,2	5,3
13	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d	63,8	8,1	16,2	16,5	20,0
14	transport i gospodarka magazynowa ...	8,8	2,8	7,6	7,9	2,8
15	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^c w zł .	4606,38	3687,51	5312,54	5268,19	4121,84
16	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	16,2	8,0	8,0	6,0	12,7
17	w tym kobiety	8,2	4,4	4,5	3,1	6,1
18	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	3,5	4,8	3,5	2,8	7,2
	Ludność - w % ludności miasta - korzystająca ^e z:					
19	wodociągu	99,7	96,9	100,0	98,1	95,4
20	kanalizacji	91,8	93,1	96,4	90,9	91,7

^a Bez ruchu między dzielnicami miasta; łącznie z migracją zagraniczną. ^b Według faktycznego miejsca liczba pracujących przekracza 9 osób. ^c Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących

^a Excluding inter-district transfers within the city; including international migration. ^b By actual workplace; persons. ^c Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^d Estimated data.

W 2016 R. (cd.)

(cont.)

Łódź	Poznań	Szczecin	War- szawa	Wrocław	SPECIFICATION	No.
93,7	93,7	96,4	96,0	93,2	Births of girls per 100 boys	1
13,8	10,4	10,6	10,6	10,1	Deaths per 1000 population	2
3,9	3,9	3,8	3,4	3,4	Infant deaths per 1000 live births	3
-5,0	1,0	-1,4	1,4	1,0	Natural increase per 1000 population	4
-1,2	-3,3	0,3	4,4	3,2	Net migration ^a per 1000 population	5
					<i>Employed persons^b (as of 31 XII):</i>	
233,8	244,1	111,1	896,4	267,9	<i>in thousands</i>	6
335,7	451,7	274,5	511,1	420,1	<i>per 1000 population</i>	7
					<i>of which women:</i>	
124,4	124,8	59,2	474,8	139,2	<i>in thousands</i>	8
53,2	51,2	53,3	53,0	52,0	<i>in % of total employed persons</i>	9
					<i>Average paid employment in enterprise sector^c in thousands</i>	
120,0	147,5	43,5	992,5	179,6	<i>of which:</i>	10
43,6	49,8	13,6	171,7	40,5	<i>industry</i>	11
5,6	7,4	3,5	49,6	8,7	<i>construction</i>	12
32,8	39,8	7,9	210,7	41,2	<i>trade; repair of motor vehicles^d</i>	13
6,5	7,2	7,3	210,0	6,4	<i>transportation and storage</i>	14
					<i>Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector^c in zł</i>	
4053,98	4818,09	4597,34	5537,56	4550,79		15
					<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>	
26,9	6,6	8,1	33,2	10,2		16
13,1	3,6	4,2	16,6	5,2	<i>of which women</i>	17
					<i>Registered unemployed rate (as of 31 XII) in %</i>	
7,9	1,9	4,7	2,6	2,7		18
					<i>Population - in % of population of the city - using^d:</i>	
94,9	97,9	96,2	95,9	96,6	<i>water supply system</i>	19
87,5	94,7	87,9	93,3	92,8	<i>sewage system</i>	20

pracy; bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie; dane dotyczą podmiotów, w których przekracza 9 osób. *d* Dane szacunkowe.

excluding persons employed on private farms in agriculture; data concern entities employing more than 9

III. KRAKÓW NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW
KRAKÓW AND CITIES WITH 300 THOUS. AND OVER INHABITANTS IN 2016

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Kraków	Byd- goszcz	Gdańsk	Kato- wice	Lublin
	Zużycie w gospodarstwach domowych:					
	wody z wodociągów:					
1	w hm ³	34,1	12,0	17,7	11,0	11,9
2	na 1 mieszkańca w m ³	44,7	33,7	38,3	36,7	34,9
	energii elektrycznej:					
3	w GW·h	731,0	217,3	411,3	247,2	234,3
4	na 1 mieszkańca w kW·h	958,7	612,3	888,4	826,8	687,5
	gazu ^a z sieci:					
5	w hm ³	136,1	40,6	60,0	38,1	52,4
6	na 1 mieszkańca w m ³	178,5	114,4	129,6	127,3	153,9
7	na 1 odbiorcę ^b w m ³	538,9	345,2	441,4	378,4	423,6
	Zasoby mieszkaniowe (stan w dniu 31 XII):					
	mieszkania:					
8	w tysiącach	369,2	148,9	216,1	142,7	149,5
9	na 1000 ludności	482,4	420,7	466,0	478,6	439,1
10	izby w tysiącach	1162,8	511,5	718,6	476,3	533,9
	przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² :					
11	1 mieszkania	57,7	57,9	59,4	60,1	60,1
12	na 1 osobę	27,8	24,4	27,7	28,7	26,4
	przeciętna liczba osób na:					
13	1 mieszkanie	2,07	2,38	2,15	2,09	2,28
14	1 izbę	0,66	0,69	0,65	0,63	0,64
	Oddane do użytkowania:					
	mieszkania:					
15	w tysiącach	9,4	0,9	5,1	1,7	2,3
16	na 1000 ludności	12,3	2,4	11,0	5,6	6,7
17	na 1000 zawartych małżeństw	2305	497	2064	1074	1392
	izby:					
18	w tysiącach	24,4	2,5	13,7	4,8	7,0
19	na 1000 ludności	32,0	7,0	29,7	16,1	20,6
20	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	57,5	59,4	59,7	66,0	63,2
	Szkoły dla dzieci i młodzieży ^c :					
21	podstawowe	167	58	93	64	53
22	gimnazja	118	59	65	44	42
23	zasadnicze zawodowe ^d	36	18	14	10	12
24	licea ogólnokształcące	57	30	33	22	37
25	technika	28	32	15	20	21
26	policealne	17	10	1	8	12

a W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. *b* Do przeliczeń przy nie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy.

a In natural units, on the basis of which settlements with clients occur. *b* The average number of consumed including special job training schools.

W 2016 R. (cd.)

(cont.)

Łódź	Poznań	Szczecin	War- szawa	Wrocław	SPECIFICATION	No.
					<i>Consumption in households:</i>	
					<i>water from water supply systems:</i>	
26,7	21,8	14,0	81,5	27,5	<i>in hm³</i>	1
38,2	40,2	34,5	46,6	43,2	<i>per capita in m³</i>	2
					<i>electricity:</i>	
554,1	437,7	287,7	1595,4	536,9	<i>in GW·h</i>	3
793,1	808,3	709,5	912,2	842,8	<i>per capita in kW·h</i>	4
					<i>gas^a from gas supply system:</i>	
68,8	100,3	65,5	291,8	118,2	<i>in hm³</i>	5
98,4	185,3	161,6	166,9	185,5	<i>per capita in m³</i>	6
261,9	586,8	475,0	452,4	566,9	<i>per consumer^b in m³</i>	7
					<i>Dwelling stocks (as of 31 XII):</i>	
					<i>dwellings:</i>	
354,0	254,1	175,2	932,6	311,0	<i>in thousands</i>	8
508,2	470,2	432,6	531,7	487,7	<i>per 1000 population</i>	9
1089,9	886,7	629,6	2959,5	1191,0	<i>rooms in thousands</i>	10
					<i>average useful floor area in m²:</i>	
54,1	64,6	63,9	58,9	69,9	<i>per dwelling</i>	11
27,5	30,4	27,6	31,3	34,1	<i>per person</i>	12
					<i>average number of persons:</i>	
1,97	2,13	2,31	1,88	2,05	<i>per dwelling</i>	13
0,64	0,61	0,64	0,59	0,54	<i>per room</i>	14
					<i>Completed:</i>	
					<i>dwellings:</i>	
2,1	2,9	3,0	20,1	8,5	<i>in thousands</i>	15
3,0	5,4	7,3	11,5	13,3	<i>per 1000 population</i>	16
656	926	1481	2304	2754	<i>per 1000 contracted marriages</i>	17
					<i>rooms:</i>	
6,6	8,8	8,6	53,7	24,3	<i>in thousands</i>	18
9,5	16,3	21,3	30,7	38,1	<i>per 1000 population</i>	19
					<i>average useful floor area</i>	
77,9	65,6	62,3	59,3	58,9	<i>per dwelling in m²</i>	20
					<i>Schools for children and youth^c:</i>	
136	116	74	333	115	<i>primary</i>	21
89	86	57	238	74	<i>lower secondary</i>	22
21	24	17	36	23	<i>basic vocational^d</i>	23
54	43	29	139	40	<i>general</i>	24
29	22	18	54	25	<i>technical</i>	25
16	17	9	39	16	<i>post-secondary</i>	26

jęto przeciętną liczbę odbiorców w roku. *c* Stan na początku roku szkolnego; bez szkół dla dorosłych. *d* Łącz-

ers during the year was used in calculations. *c* As of beginning of the school year; excluding schools for adults.

III. KRAKÓW NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW
KRAKÓW AND CITIES WITH 300 THOUS. AND OVER INHABITANTS IN 2016

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Kraków	Bydgoszcz	Gdańsk	Katowice	Lublin
1	Uczniowie w szkołach dla dzieci i młodzieży ^a w tys.:					
1	podstawowych	41,4	19,0	27,0	15,6	20,3
2	gimnazjach	18,1	8,5	11,1	6,0	9,3
3	zasadniczych zawodowych ^b	2,5	1,8	1,4	0,7	1,3
4	liceach ogólnokształcących	15,9	5,3	7,3	4,7	9,8
5	technikach	11,1	7,1	5,5	3,9	6,2
6	policealnych	1,4	0,5	0,1	0,7	0,6
7	Studenci szkół wyższych ^c (stan w dniu 30 XI) w tys.	154,3	31,6	73,3	52,2	64,3
8	Przedszkola (stan w dniu 30 IX)	306	102	159	120	139
9	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego (stan w dniu 30 IX) w tys.	29,1	11,3	15,4	9,4	13,0
10	w tym w przedszkolach	27,6	10,5	12,0	9,2	11,8
11	w % dzieci w wieku 3-6 lat	93,0	86,0	81,4	88,0	96,3
12	Liczba ludności na 1 przychodnię (stan w dniu 31 XII)	1163	2023	2080	940	1150
13	Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	310	135	190	121	162
14	Liczba ludności na 1 aptekę (stan w dniu 31 XII)	2469	2622	2441	2464	2102
15	Żłobki łącznie z oddziałami i klubami ^d dziecięcymi (stan w dniu 31 XII)	154	16	52	31	37
16	Miejsca w żłobkach łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi ^d (stan w dniu 31 XII)	5683	1090	1687	1482	1631
17	Dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ^d	213,1	115,5	106,0	168,8	151,0
18	Stacjonarne placówki pomocy społecznej (stan w dniu 31 XII)	31	4	24	20	18
19	Miejsca w domach i zakładach pomocy społecznej (stan w dniu 31 XII)	2913	454	1200	825	904
20	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	62	32	29	37	42

^a Stan na początku roku szkolnego; bez szkół dla dorosłych. ^b Łącznie ze specjalnymi szkołami przysposobionymi; dane prezentowane są wg faktycznej lokalizacji uczelni/jednostek zamiejscowych, bez jednostek zamiejscowych i pomoc społeczna", ust. 7 na str. 215.

^a As of beginning of the school year; excluding schools for adults. ^b Including special job training schools. presented by actual location of the unit/units in another location, excluding Polish organizational units operated on page 215.

W 2016 R. (cd.)

(cont.)

Łódź	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	SPECIFICATION	No.
35,2	32,3	22,5	108,0	33,5	<i>Pupils and students in schools for children and youth^a in thous.: primary</i>	1
15,8	14,1	9,9	44,0	13,4	<i>lower secondary</i>	2
1,4	1,9	1,3	2,3	1,7	<i>basic vocational^b</i>	3
11,2	11,9	6,4	37,4	11,1	<i>general</i>	4
7,0	8,4	5,8	16,8	6,4	<i>technical</i>	5
0,8	1,4	0,8	3,1	1,0	<i>post-secondary</i>	6
74,0	112,0	37,3	239,5	119,6	<i>Students of higher education institutions^c (as of 30 XI) in thous.</i>	7
214	238	95	715	167	<i>Nursery schools (as of 30 IX)</i>	8
21,4	20,0	12,6	73,0	23,0	<i>Children attending pre-primary education establishments (as of 30 IX) in thous.</i>	9
20,8	18,2	9,8	61,1	19,6	<i>of which nursery schools</i>	10
87,8	89,9	85,7	92,9	86,4	<i>in % of children aged 3-6</i>	11
1026	1027	1406	1404	1248	<i>Number of population per out-patients department (as of 31 XII)</i>	12
308	299	158	653	290	<i>Generally available pharmacies (as of 31 XII)</i>	13
2261	1807	2563	2686	2199	<i>Number of population per pharmacy (as of 31 XII)</i>	14
50	92	40	275	121	<i>Nurseries including nursery wards and children's clubs^d (as of 31 XII)</i>	15
2411	3473	1612	9758	4859	<i>Places in nurseries, nursery wards and children's clubs^d (as of 31 XII)</i>	16
162,0	185,5	142,0	155,7	228,4	<i>Children in nurseries, nursery wards and children's clubs^d (as of 31 XII) per 1000 children up to the aged of 3</i>	17
35	22	11	48	23	<i>Stationary social welfare facilities (as of 31 XII)</i>	18
2871	1438	1093	3757	1689	<i>Places in social welfare homes and facilities (as of 31 XII)</i>	19
80	41	36	201	38	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	20

sabiającymi do pracy. *c* Łącznie ze studentami szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych polskich uczelni za granicą; z cudzoziemcami. *d* Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia”

c Including students of academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior; data are ting abroad; including foreigners. *d* See general notes of the chapter “Health care and social welfare”, item 7

III. KRAKÓW NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW
KRAKÓW AND CITIES WITH 300 THOUS. AND OVER INHABITANTS IN 2016

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Kraków	Byd- goszcz	Gdańsk	Kato- wice	Lublin
1	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 bibliotekę (łącznie z filiami)	12344	11061	15992	8057	8106
2	Księgozbiór bibliotek publicznych (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	2175	2641	1431	9219	2859
3	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych (łącznie z filiami) na 1 czytelnika w wol.	11,6	20,5	10,2	16,7	20,4
4	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	14	4	7	7	9
5	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności ...	19,4	16,1	18,8	27,8	16,3
Baza noclegowa turystyki ^a :						
6	miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	30096	3260	15614	3922	3244
7	w tym w hotelach	21219	2687	6784	3158	2222
8	korzystający z noclegów w tys.	2277,6	191,4	884,2	379,8	255,8
9	w tym w hotelach	1827,6	178,4	589,6	336,0	226,0
10	w tym turyści zagraniczni	1119,6	39,3	333,5	96,9	65,9
11	stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	51,2	36,2	50,1	47,6	36,8
12	w tym w hotelach	54,8	38,1	54,0	46,3	40,8
Dochody budżetu miasta:						
13	w mln zł	4650	1782	2794	1753	1833
14	na 1 mieszkańca w zł	6099	5019	6035	5862	5380
15	w tym dochody własne w mln zł	3058	1066	1795	1210	999
Wydatki budżetu miasta:						
16	w mln zł	4668	1711	2681	1610	1846
17	na 1 mieszkańca w zł	6123	4819	5790	5384	5418
18	Podmioty gospodarki narodowej (stan w dniu 31 XII)	134514	42926	75402	47342	44474
w tym:						
19	przedsiębiorstwa państwowe	8	3	1	1	2
20	spółki handlowe	26848	5484	12797	11434	6985
21	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	4590	632	1887	1558	875
22	spółdzielnie	415	113	278	107	185

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.

Ź r ó d ł o: dane Ośrodka Statystyki Miast Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places.

S o u r c e: data of the Cities Statistics Center of the Statistical Office in Poznań.

W 2016 R. (dok.)

(cont.)

Łódź	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	SPECIFICATION	No.
8706	13180	11247	8726	16781	Number of population (as of 31 XII) per library (including branches)	1
2763	3039	4344	3767	1649	Public library collections (including branches; as of 31 XII) per 1000 population in vol.	2
22,4	19,5	15,2	14,4	15,0	Public library loans (including branches) per borrower in vol.	3
8	11	5	31	9	Fixed cinemas (as of 31 XII)	4
10,9	33,0	12,0	17,3	21,0	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	5
6763	9070	6781	28762	11083	Tourist accommodation facilities ² : number of beds (as of 31 VII)	6
4590	6765	3147	23820	8403	of which in hotels	7
539,0	846,7	374,0	3315,5	1117,8	tourists accommodated in thous.	8
438,9	628,8	303,7	2975,9	943,5	of which in hotels	9
102,5	198,6	137,3	1288,5	354,3	of which foreign tourists	10
36,8	42,7	45,8	54,1	49,9	occupancy rate of bed places in %	11
40,9	42,9	47,1	58,0	52,8	of which in hotels	12
3909	3253	2252	14722	4039	Municipal budget revenue: in mln zł	13
5594	6007	5555	8418	6340	per capita in zł	14
2474	2128	1372	11033	2840	of which own revenue in mln zł	15
3840	3222	2017	13790	3954	Municipal budget expenditure: in mln zł	16
5497	5949	4975	7885	6206	per capita in zł	17
92711	110531	68839	419352	116440	Entities of the national economy (as of 31 XII)	18
1	3	2	51	-	of which: state owned enterprises	19
12783	25464	10000	126071	23713	commercial companies	20
2059	3822	2372	29204	4281	of which with foreign capital participation	21
249	318	236	1558	384	cooperatives	22

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE KRAKOWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF KRAKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	W stopniach i minutach <i>In degrees and minutes</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy miasta:			<i>Extreme points of the city border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	50° 07'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	49° 58'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	19° 47'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	20° 13'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:			<i>Extent:</i>
z południa na północ	00° 09'	18	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	00° 26'	31	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Wydziału Geodezji Urzędu Miasta Krakowa.

S o u r c e: data of the Geodesy Department of the Municipality of Kraków.

TABL. 2. NAJWYŻEJ I NAJNIŻEJ POŁOŻONE PUNKTY KRAKOWA
THE HIGHEST AND THE LOWEST POINTS OF KRAKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nazwa <i>Name</i>	Wzniesienie nad poziom morza w metrach <i>Elevation above the sea level in metres</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt	Kopiec J. Piłsudskiego	383	<i>Highest point</i>
Najniżej położony punkt	Ujście Kościelnickiego Potoku do Wisły	188	<i>Lowest point</i>

Ź r ó d ł o: dane Wydziału Geodezji Urzędu Miasta Krakowa.

S o u r c e: data of the Geodesy Department of the Municipality of Kraków.

TABL. 3. **DANE METEOROLOGICZNE**
METEOROLOGICAL DATA

LATA YEARS STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Średnie temperatury powietrza w °C Average air temperatures in °C	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm	Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a
Kraków 2005	8,4	637	2,6	1722	5,0
2010	7,5	1021	3,2	- ^b	5,3
2015	10,0	551	3,2	- ^b	5,0
2016	9,4	745	3,1	- ^b	5,4

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).
^b Od 2007 r. stacja nie prowadzi pomiarów usłonecznienia.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). ^b Since 2007 station has not recorded insolation measurements.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 4. **ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA ZANOTOWANE**
W STACJI METEOROLOGICZNEJ KRAKÓW
AVERAGE MONTHLY AIR TEMPERATURES RECORDED
AT THE METEOROLOGICAL STATION KRAKÓW

MIESIĄCE MONTHS	2001- - 2005 ^a	2001- - 2010 ^a	2005	2010	2015	2016
	w °C in °C					
I	-1,7	-2,2	0,0	-6,5	1,1	-2,3
II	-0,6	-0,6	-3,2	-2,4	0,6	4,0
III	3,3	3,2	1,3	3,1	4,7	4,7
IV	8,9	9,2	9,7	8,7	8,8	9,2
V	15,1	14,4	14,3	12,6	13,1	14,2
VI	17,2	17,4	16,9	17,3	17,6	18,7
VII	19,6	19,8	19,7	20,4	20,6	19,4
VIII	19,2	18,7	17,5	18,3	21,5	17,9
IX	13,5	13,5	14,3	12,0	15,1	15,5
X	8,9	8,5	8,7	5,3	7,7	7,8
XI	3,7	4,0	1,9	6,0	5,4	3,7
XII	-1,9	-1,4	-0,9	-5,3	4,0	0,2

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 5. **MIESIĘCZNE SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH ZANOTOWANE
W STACJI METEOROLOGICZNEJ KRAKÓW**
*TOTAL MONTHLY ATMOSPHERIC PRECIPITATION RECORDED
AT THE METEOROLOGICAL STATION KRAKÓW*

MIESIĄCE MONTHS	2001- -2005 ^a	2001- -2010 ^a	2005	2010	2015	2016
			w mm	in mm		
I	45	46	68	40	49	19
II	31	33	29	36	26	86
III	38	47	21	30	41	18
IV	57	42	49	37	33	51
V	73	90	61	302	102	45
VI	62	75	41	131	36	57
VII	127	105	113	105	42	216
VIII	84	86	103	163	68	48
IX	55	69	27	82	68	19
X	39	41	8	11	26	117
XI	35	49	30	48	56	33
XII	40	37	88	35	5	36

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni miasta** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1034).

2. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

CHAPTER II ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

The chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environmental protection and water management.

1. Information regarding the **geodesic status and directions of city land use** is classified according to ownership and register groups, according to a land register as a result of the decree of the Minister of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (uniform text Journal of Laws 2016 item 1034).

2. Information regarding **water withdrawal** concerns:

- 1) in the item "for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)" – organisational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually;
- 2) in the item "irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds" – agricultural, forest and fishing organisational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item "exploitation of water supply network" – all entities supervising the work of the water supply network (including housing cooperatives, water companies, water service plants, workplaces, etc.).

3. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 2, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to wody używane w procesach produkcyjnych, głównie w elektrowniach ciepłych, do celów chłodzenia. Są one zwykle podgrzane i powodują tzw. zanieczyszczenie termiczne wód.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy

3. *Data regarding wastewater concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 2, points 1) and 3). Data regarding equipment with wastewater treatment plants concern the same entities.*

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of channel or open or ditch systems directly into waters or into the ground or sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water means water used in production processes, mainly in heat and power generating plants, for cooling purposes. This is usually hot water which causes so-called thermal pollution of water.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewage system,*
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,*
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C and into other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.*

Data regarding treated wastewater concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit cham-

użyciu krat, sit, piaskowników, odłuszcza-
czy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogennych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoce efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

Dane o ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności

bers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

***Chemical treatment of wastewater** consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.*

***Biological treatment of wastewater** occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.*

***Increased biogen removal from sewage** occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.*

***A few steps treatment**, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging wastewater was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).*

***Data on municipal wastewater treatment plants** concern those of them, which are used to treat wastewater drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported wastewater (i.e. wastewater treatment plants not working within sewage network).*

***Data concerning the population using wastewater treatment plants** are given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of*

korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki.

4. Informacje o źródłach i wielkości **emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza** oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 12 X 2015 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. 2015 poz. 1875).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co w zasadzie zapewnia porównywalność, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeladunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych, itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi

population using wastewater treatment plants treating waste.

4. *Information regarding the sources and amounts of **industrial atmospheric pollutant emission** as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established by the Minister of the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 12 X 2015, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws 2015 item 1875),*

The established group of surveyed entities maintained annually which, in principle, assures comparability may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high threshold of pollutant emission.

*Data regarding **particulate emission** concern: **particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.***

*Data regarding **gas emission** concern: **sulphur dioxide, carbon oxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).***

Data regarding particulate and gas emission include organised emission (from technological and heating facilities) and non-organised emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls, etc.).

*Due to the high absolute values which characterise the emission volumes of **car-***

mi bezwzględnymi wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

5. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (jednolity tekst Dz. U. 2016 poz. 2134, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Rezerwat przyrody obejmuje wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszar zachowany w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

bon dioxide, the indicator concerning the degree of reduction of gas pollutants was calculated and presented with exclusion of carbon dioxide emission.

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

5. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, Natura 2000 areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text, Journal of Laws 2016 item 2134, with later amendments); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

A **nature reserve** includes area having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state – ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje teren chroniony ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcją korytarzy ekologicznych.

Sieć Natura 2000 obejmuje obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO), które do czasu utworzenia w drodze aktu prawnego są obszarami mającymi znaczenie dla Wspólnoty (OZW). Podstawą prawną jej funkcjonowania są: dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 XI 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (zwana Dyrektywą Ptasią), określająca kryteria do wyznaczenia ostoi dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem oraz Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 V 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (zwana Dyrektywą Siedliskową), określająca zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie ważnych przyrodniczo.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

***Landscape parks** are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.*

***Protected landscape area** includes area protected for the sake of distinguishing landscape characterized by various ecosystem types. This area is valuable because of its functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.*

***Natura 2000 network** includes Special Protection Areas (SPAs) and Special Areas of Conservation (SACs) that until the creation by way of legal act are Sites of Community Importance (SCIs). The legal basis for its functioning are: Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council dated 30 XI 2009 on the conservation of wild birds (Birds Directive), that specifies the criteria to designate and manage special protection areas for endangered bird species as well as Council Directive 92/43/EEC dated 21 V 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora (Habitats Directive), that specifies the rules of protection of the rest of the animal and plant species as well as natural habitats and the procedures of protection of especially important natural areas.*

***Documentation sites** are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.*

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

6. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany. Dane o odpadach od 2013 r. zostały opracowane w oparciu o ustawę z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 poz. 21, z późniejszymi zmianami), zmieniającą ustawę z dnia 27 IV 2001 r. obowiązującą do 2012 r.

Informacje o odpadach opracowane zostały zgodnie z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 XII 2014 r. (Dz. U. poz. 1923).

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Landscape – nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Ecological arable lands are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel-banks, habitats of rare or protected species etc.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

6. Waste means any substance or object which the holder discards or intends or is required to discard. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Law on Waste, dated 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013 item 21, with later amendments), amending the Law dated 27 IV 2001 valid until 2012.

Information regarding waste was compiled with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment dated 9 XII 2014 (Journal of Laws item 1923).

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i obiektach unieszkodliwiania odpadów (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych i innych.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

7. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską (EUROSTAT).

Prezentowane dane dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyłączeniem indywidualnych gospodarstw rolnych oraz osób

***Landfilled waste** is understood as waste transferred to own and other landfill areas and waste facilities servicing the extractive industries (including heaps, settling ponds).*

*Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.*

***Reclaimed waste disposal sites** are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.*

***7. Data regarding outlays on fixed assets in environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union (EUROSTAT).*

The presented data refer to: legal persons and organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons (with the exception of private farms in agriculture as well as natural persons and civil law partnerships con-

fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów) jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” a także spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę pracujących.

ducting economic activity – keeping the so-called revenues and expenses books), budgetary entities conducting economic activity classified according to NACE Rev. 2 to the section “Public administration and defence; compulsory social security” as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

TABL. 1 (6). **STAN GEODEZYJNY^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI MIASTA W 2017 R.**
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS^a AND DIRECTIONS OF CITY LAND USE IN 2017
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	W hektarach <i>In hectares</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia ogólna^b	32685	100,0	Total area^b
w tym:			<i>of which:</i>
Użytki rolne ^c	14559	44,5	Agricultural land ^c
w tym:			<i>of which:</i>
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe	14007	42,8	<i>arable land, orchards, permanent meadows and pastures</i>
grunty rolne zabudowane	552	1,7	<i>agricultural built-up areas</i>
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	1720	5,3	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane ^d	14745	45,1	<i>Built-up and urbanized areas^d</i>
w tym:			<i>of which:</i>
tereny mieszkaniowe	4550	13,9	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe	2568	7,9	<i>industrial areas</i>
tereny komunikacyjne	3575	10,9	<i>transport areas</i>
użytki kopalne	169	0,5	<i>minerals</i>
Grunty pod wodami powierzchniowymi	590	1,8	<i>Lands under surface waters</i>
płynącymi	463	1,4	<i>flowing</i>
stojącymi	127	0,4	<i>standing</i>
Nieuzytki	255	0,8	<i>Wasteland</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 73. *b* Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi). *c* Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. *d* Łącznie z gruntami przeznaczonymi na budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

Ź r ó d ł o: dane Departamentu Środowiska, Rolnictwa i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

a See general notes, item 1 on page 73. *b* Land area (including inland waters). *c* Including woody and bushy land on agricultural land, classified until 2016 in the items "forest land as well as woody". *d* Including areas used for public road construction or railways.

S o u r c e: data of the Environment, Agriculture and Geodesy Department of the Małopolskie Voivodship Marshal's Office.

TABL. 2 (7). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	75,2	72,2	71,7	71,8	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem i rybactwem) - z ujęć własnych	11,7	8,8	9,8	9,9	13,8	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) - from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	7,9	6,7	8,1	8,3	11,7	surface
podziemne	3,8	2,2	1,6	1,6	2,2	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	1,8	1,8	1,4	1,4	2,0	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	61,6	61,5	60,6	60,5	84,2	Exploitation of water supply network ^a
wody:						waters:
powierzchniowe	58,3	58,6	57,8	57,7	80,4	surface
podziemne	3,3	3,0	2,8	2,8	3,8	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water supply network.

TABL. 3 (8). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	59,5	55,1	52,8	52,7	100,0	TOTAL
Przemysł	11,0	8,2	6,7	6,7	12,8	Industry
Rolnictwo i leśnictwo ^a	1,8	1,8	1,4	1,4	2,7	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	46,7	45,1	44,7	44,6	84,5	Exploitation of water supply network ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych.
^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds. ^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship water serve plants and water companies.

TABL. 4 (9).

**ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD
LUB DO ZIEMI***INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS
OR INTO THE GROUND*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	51,4	65,0	50,8	51,7	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	3,8	2,9	3,1	4,3	8,4	<i>discharged directly by plants^a</i>
w tym wody chłodnicze	1,3	1,1	1,1	1,2	2,4	<i>of which cooling water</i>
odprowadzone siecią kanalizacyjną	47,6	62,1	47,7	47,4	91,6	<i>discharged through sewerage system</i>
W tym ścieki wymagające oczyszczania	50,1	63,9	49,8	50,5	97,6	<i>Of which wastewater requiring treatment</i>
oczyszczane	49,9	63,8	49,7	50,5	97,6	<i>treated</i>
mechanicznie	35,9	1,4	1,8	2,8	5,3	<i>mechanically</i>
chemicznie ^b	-	-	0,0	0,1	0,3	<i>chemically^b</i>
biologicznie	0,9	1,2	1,2	1,3	2,5	<i>biologically</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	13,2	61,2	46,7	46,3	89,5	<i>with increased biogene removal (disposal)</i>
nieoczyszczane	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	<i>untreated</i>
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	<i>discharged directly by plants</i>
odprowadzone siecią kanalizacyjną	0,0	-	-	-	-	<i>discharged through sewerage system</i>

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. *b* Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including contaminated cooling water and drainage water from mines and building constructions as well as contaminated fall-out waters. *b* Data concern only industrial wastewater.

TABL. 5 (10). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a**
 Stan w dniu 31 XII
MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Mecha- nical</i>	Bio- giczne <i>Biologi- cal</i>	Z pod- wyższonym usu- waniem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Liczba	2005	7	1	5	1	<i>Number</i>
	2010	7	-	5	2	
	2015	8	-	6	2	
	2016	8	-	6	2	
Przepustowość w dam ³ /d	2005	203,4	132,0	1,4 ^b	70,0	<i>Capacity in dam³/24h</i>
	2010	399,4	-	1,4 ^b	398,0	
	2015	400,3	-	2,3 ^b	398,0	
	2016	400,3	-	2,3^b	398,0	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^c	2005	91,0	70,4	0,8	19,8	<i>Population connected to wastewater treatment plants in % of total population^c</i>
	2010	91,2	-	0,8	90,4	
	2015	98,6	-	1,4	97,2	
	2016	98,3	-	1,5	96,9	

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 74. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. ^c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków - dane szacunkowe, ludność ogółem - na podstawie bilansów.

^a On sewerage system; see general notes, item 3 on page 74. ^b Refers to equipment for biological treatment. ^c Population connected to wastewater treatment plants - estimated data, total population - based on balances.

TABL. 6 (11). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW
 SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
**EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF
 SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	19	22	22	22	<i>Plants of significant nuisance to air quality^a (as of 31 XII)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 6 (11).

EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA (dok.)*EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII) (dok.) w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Plants of significant nuisance to air quality^a (as of 31 XII) (cont.) of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	14	14	14	13	<i>particulates</i>
gazowych	4	2	1	3	<i>gases</i>
nieposiadające wyników pomiarów:					<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission of:</i>
pyłów	5	7	11	11	<i>particulates</i>
gazów	3	4	10	10	<i>gases</i>
imisji	17	17	.	.	<i>imission</i>
pyłów	21	22	<i>particulates</i>
gazów	21	22	<i>gases</i>
Emisja zanieczyszczeń: w tysiącach ton:					<i>Emission of pollutants: in thousand tonnes:</i>
pyłowych	4,4	1,9	1,0	0,7	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	1,9	0,8	0,4	0,3	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	64,9	32,6	26,0	16,1	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki ...	16,0	8,8	9,4	3,0	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	38,2	16,3	10,9	8,8	<i>carbon oxide</i>
tlenki azotu	9,1	6,3	5,5	4,1	<i>nitrogen oxides</i>
na 1 km ² w tonach:					<i>per km² in tonnes:</i>
pyłowych	13,4	5,7	3,0	2,3	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	198,5	99,7	79,5	49,2	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń: w tysiącach ton:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems: in thousand tonnes:</i>
pyłowe	389,0	179,8	169,4	236,9	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	0,2	0,5	2,2	13,3	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	98,9	99,0	99,4	99,7	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	0,3	1,6	7,8	45,2	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.*a* Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 7 (12). **OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU^a**
Stan w dniu 31 XII
PROTECTION OF NATURE AND LANDSCAPE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona:					<i>Legally protected areas possessing unique environmental value:</i>
w ha	4893,2	4873,2	4875,5	4875,5	<i>in ha</i>
w % powierzchni ogólnej miasta	15,0	14,9	14,9	14,9	<i>in % of total urban area</i>
na 1 mieszkańca w m ²	64,7	64,3	64,1	63,7	<i>per capita in m²</i>
rezerwy przyrody ^b w ha	48,3	48,3	48,6	48,6	<i>nature reserves^b in ha</i>
parki krajobrazowe ^{bc} w ha	4721,1	4721,1	4720,4	4720,4	<i>landscape parks^{bc} in ha</i>
pozostałe formy przyrody ^d w ha	123,8	103,8	106,5	106,5	<i>other forms of nature^d in ha</i>
Pomniki przyrody w szt.	197	254	279	276	<i>Monuments of nature in pcs</i>

a Łącznie z tą częścią obszarów sieci „Natura 2000”, która mieści się w granicach innych obszarów prawnie chronionych. *b* Bez otuliny. *c* Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. *d* Stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne.

a Including this part of Natura 2000 network which is located within other legally protected areas. *b* Excluding buffer zones. *c* Excluding nature reserves and other forms of nature protection within landscape parks and protected landscape areas. *d* Documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands.

TABL. 8 (13). **ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) AS WELL AS ITS WASTE LANDFILL AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	2189,6	1034,7	1330,9	1329,3	<i>Waste generated (during the year) in thous. t</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t	52053,7	38980,5	35462,9	35048,2	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^b; end of year) in thous. t</i>
Niezrekultywowane tereny składowania odpadów (stan w końcu roku) w ha	292,1	275,3	274,5	274,5	<i>Non-reclaimed area of storage yards (end of year) in ha</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 79. *b* Na składowiskach (hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 6 on page 79. *b* On own landfills (heaps, settling ponds).

TABL. 9 (14). **NAKLĄDY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
Ochrona środowiska	123739,3	237083,1	738147,2	362328,8	Environmental protection
w tym:					<i>of which:</i>
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	27951,1	71319,4	270733,3	157686,3	<i>Protection of air and climate</i>
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	102,1	7132,7	36207,9	107349,3	<i>of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	67368,2	142532,1	96745,8	94059,7	<i>Waste water management and protection of waters</i>
w tym nakłady na:					<i>of which outlays on:</i>
oczyszczanie ścieków komunalnych	40198,0	74368,0	17365,9	5612,5	<i>municipal waste water treatment</i>
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	26923,6	65668,1	78645,1	35289,3	<i>sewage system for the transport of waste water and waste water basins</i>
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	23635,3	8210,2	353129,3	100306,2	<i>Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters</i>
w tym nakłady na:					<i>of which outlays on:</i>
zbieranie odpadów ^b i ich transport	2,1	7096,4	4030,0	3445,6	<i>waste collection^b and transport</i>
w tym selektywne zbieranie odpadów	-	6890,4	-	-	<i>of which selective waste collection</i>
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	20535,4	-	349047,3	96787,0	<i>removal and treatment of waste^b</i>
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	-	-	-	-	<i>Protection of nature, biodiversity and landscape</i>
Zmniejszanie hałasu i wibracji ..	4784,7	8474,9	1797,3	1713,9	<i>Noise and vibration reduction</i>
Gospodarka wodna	28926,7	45076,5	80346,6	39764,5	Water management
nakłady na:					<i>outlays on:</i>
Ujęcia i doprowadzenia wody ..	16498,1	25721,2	60366,9	25475,4	<i>Water intakes and systems</i>
Stacje uzdatniania wody	2658,0	1981,8	6341,5	5999,6	<i>Water treatment plants</i>
Zbiorniki wodne	5287,2	583,6	1740,2	3560,2	<i>Reservoirs and falls</i>
Regulację i zabudowę rzek i potoków	191,1	8956,7	9913,7	1717,9	<i>Regulation and management of rivers and streams</i>
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp ...	4292,3	7833,2	1984,3	3011,4	<i>Flood embankments and pump stations</i>

^a Nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a These outlays are included also in investment outlays in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

DZIAŁ III

SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Kraków jest gminą, a jednocześnie miastem na prawach powiatu i podregionem województwa małopolskiego.

2. Kadencja Rady Miasta trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych oparto o wyniki sprawozdawczości za lata 2015, 2016 aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 16 XI 2014 r.

Grupowania radnych według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 VIII 2014 r. (Dz. U. 2014 poz. 1145).

CHAPTER III

LOCAL GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier administrative division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the units of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Kraków is a gmina and simultaneously a city with powiat status as well as a subregion of the Małopolskie voivodship.

2. The term of the City Council lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and professional characteristics of councillors is based on reporting results for 2015, 2016, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 16 XI 2014 elections.

The grouping of councillors by occupational groups is made on the basis of the classification of professions and specialties for needs of labour market introduced by a decree of the Ministry of Labour and Social Policy, dated 7 VIII 2014 (Journal of Laws 2014 item 1145).

TABL. 1 (15). **WYNIKI WYBORÓW DO RADY MIASTA**
RESULTS OF THE ELECTIONS TO THE CITY COUNCIL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wybory w dniu		Elections on		SPECIFICATION
	27 X 2002	12 XI 2006	21 XI 2010	16 XI 2014	
Liczba mandatów	43	43	43	43	Number of mandates
Kandydaci na radnych:					Candidates for councillors:
ogółem	1081	963	636	641	total
na 1 mandat	25,14	22,40	14,79	14,91	per mandate
Uprawnieni do głosowania	576909	586119	586072	586233	Persons entitled to vote
Oddane głosy	202253	245824	253006	245699	Votes cast
w % uprawnionych	35,1	41,9	43,2	41,9	in % of entitled voters
w tym głosy ważne	195292	238777	243873	228864	of which valid votes
Procent głosów ważnych	96,6	97,1	96,4	93,1	Percentage of valid votes

Ź r ó ł o: dane Urzędu Miasta Krakowa i Państwowej Komisji Wyborczej.

S o u r c e: data of the Municipality of Kraków and the State Election Commission.

TABL. 2 (16). **DZIAŁALNOŚĆ RADY MIASTA**
ACTIVITIES OF THE CITY COUNCIL

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Kadencja Term			
	IV (2002-2006)	V (2006-2010)	VI (2010-2014)	VII (2014-2018) ^a
Odbyte posiedzenia (sesje)	119	115	122	61
<i>Sittings (sessions) done</i>				
Podjęte uchwały	1296	1600	1982	1344
<i>Resolutions passed</i>				

^a Do dnia 31 XII 2016 r.

Ź r ó ł o: dane Urzędu Miasta Krakowa.

^a Until 31 XII 2016.

S o u r c e: data of the Municipality of Kraków.

TABL. 3 (17). **RADNI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I GRUP ZAWODÓW**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL AND OCCUPATIONAL GROUPS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>					
OGÓŁEM	43	43	43	43	TOTAL
w tym kobiety	9	11	11	10	<i>of which women</i>
WEDŁUG WIEKU <i>BY AGE</i>					
29 lat i mniej	2	2	1	1	<i>29 and less</i>
30 - 39	6	15	9	7	<i>30 - 39</i>
40 - 59	26	18	14	16	<i>40 - 59</i>
60 lat i więcej	9	8	19	19	<i>60 and more</i>
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA <i>BY EDUCATIONAL LEVEL</i>					
Wyższe	31	37	37	36	<i>Tertiary</i>
Policealne i średnie	5	5	5	6	<i>Post-secondary and secondary</i>
Zasadnicze zawodowe	7	1	1	1	<i>Basic vocational</i>
Gimnazjalne i podstawowe	-	-	-	-	<i>Lower secondary and primary</i>
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW^a <i>BY OCCUPATIONAL GROUPS^a</i>					
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2	7	12	10	<i>Public government representatives, senior officials and managers</i>
Specjaliści	29	32	21	23	<i>Professionals</i>
Technicy i inny średni personel	10	-	5	5	<i>Technicians and associate professionals</i>
Pracownicy biurowi	-	-	-	1	<i>Clerical support workers</i>
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	-	-	1	1	<i>Personal service and sales workers</i>

^a W podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

^a In the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement or other pension.

TABL. 3 (17). **RADNI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I GRUP ZAWODÓW (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL AND OCCUPATIONAL GROUPS (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW^a (dok.) BY OCCUPATIONAL GROUPS^a (cont.)					
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	-	-	-	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	-	1	3	2	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1	1	-	-	Plant and machine operators and assemblers
Pozostali niesklasyfikowani ^b	-	2	1	1	Other non-classified ^b

^a W podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę. ^b Bezrobotni, niepracujący i uczący się.

^a In the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement or other pension. ^b Unemployed, not working and studying.

TABL. 4 (18). **SKARGI I WNIOSKI ZŁOŻONE W URZĘDZIE MIASTA KRAKOWA**
COMPLAINTS AND MOTIONS FILED IN THE MUNICIPALITY OF KRAKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM	908	1054	885	810	TOTAL
Załatwione w Urzędzie	856	1001	870	801	Resolved in the Municipality
pozytywnie	81	79	117	89	positively
negatywnie	478	603	373	365	negatively
w inny sposób	297	319	380	347	in another manner
Przekazane do załatwienia poza Urząd	52	53	22	19	Transferred to resolve outside the Municipality

U w a g a. W latach 2015 i 2016 suma skarg załatwionych w Urzędzie oraz skarg przekazanych do załatwienia poza Urząd nie jest równa liczbie skarg ogółem, ponieważ w 2015 r. - 7 oraz w 2016 r. - 10 przypadkach skargi zostały przekazane do załatwienia przez inne organy w części (w pozostałym zakresie zarządy podlegały rozpatrzeniu przez Urząd).

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Miasta Krakowa.

N o t e. In the years 2015 and 2016 the sum of settled complaints in the Office and complaints forwarded to settle outside the Office is not equal to the total number of complaints, because in 2015 - 7 and in 2016 - 10 cases the complaints were forwarded to settle to the other bodies in part (the remainder part of the complaints were reviewed by the Office).

S o u r c e: data of the Municipality of Kraków.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

Bezpieczeństwo publiczne

1. Straż Miejska M. Krakowa powołana została na mocy uchwały Rady Miasta Krakowa, jako formacja kontynuująca działania Miejskiej Służby Porządkowej.

Obecnie Straż Miejska działa na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (jednolity tekst Dz. U. z 2013 r., poz.1383, z późniejszymi zmianami) i aktów wykonawczych do ustawy i podlega Prezydentowi m. Krakowa.

Do zadań Straży Miejskiej należy w szczególności: ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych, czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego, współdziałanie w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych, zabezpieczenie miejsca przestępstwa lub katastrofy, ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej, współdziałanie w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych, doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1137 z późniejszymi zmianami) i Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., jednolity tekst Dz. U. 2016 poz. 2137) lub innych ustaw szczególnych.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

Public safety

1. The Municipal Police of Kraków was set out on the basis of the resolution of the Kraków City Council as a continuation of the Municipal Security Service.

Currently the Municipal Police operates on the basis of Law on Communities Guards dated 29 August 1997 (uniform text Journal of Laws from 2013, item 1383, with later amendments) and executive acts to Law and is subordinated to the President of the city of Kraków.

The duties of the Municipal Police are: preserving the peace and order in public places, watching and monitoring of road traffic, co-operating in the scope of saving life and health of citizens, assisting in removing the technical accidents and the consequences of the natural disasters, protecting place of crime, natural disaster, protecting municipal objects and public utility installations, co-operating in providing public peace and order during public gatherings and events, escorting persons under influence of alcohol to sobering chambers or to their homes, initiating and participating in activities aimed at prevention of committing crimes and offences as well as of criminal phenomena.

2. Data concerning ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, uniform text Journal of Laws 2016, item 1137 with later amendments) and the Treasury Penal code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, uniform text Journal of Laws 2016 item 2137) or other specific laws.

3. Przepięstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przepięstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występęk ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe.

Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Przepięstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to **przepięstwo wykryte**.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pochodzą z policyjnych systemów informacyjnych.

4. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. Nieletni są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa nie miały ukończonych 17 lat.

6. Pożary są to niekontrolowane procesy palenia, w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwa-

*3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceeding was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.*

Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court.

*An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.*

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes comes from police information system.

*4. The **rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.*

*5. **Juveniles** are persons who, at the moment of committing crime were aged less than 17.*

*6. **Fires** are out-of-control burning processes in places not suitable for this.*

***Local threats** are events different from fires being a result of civilization development and laws of nature, creating threat to life,*

rzające zagrożenie dla życia, środowiska lub mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

7. Podziału pożarów według rodzaju obiektu, miejscowych zagrożeń według rodzaju stwarzanego przez nie zagrożenia oraz przypuszczalnych przyczyn pożarów dokonano Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. Nr 46, poz. 239).

Wymiar sprawiedliwości

1. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

Sądy okręgowe rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji – odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

2. Sprawą załatwioną jest sprawa, w której: wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób występujących w sprawie.

Liczba spraw do załatwienia jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

3. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;

environment or property.

False alarms are calls for incidents which actually have not occurred or have occurred but rescue action was not needed.

7. Division of fires by type of object, local threats by type of threat created by them and presumed causes of fires was completed in accordance with the decree of the Minister of the Interior and Administration, dated 18 II 2011, on rules of organization of the national system of rescue and fire extinguishing (Journal of Laws No. 46, item 239).

Justice

1. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

Regional courts consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

2. A resolved case is a case in regard to which: a sentence or an order has been issued or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority. A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

The number of pending cases is the sum of all unresolved cases from the previous years and cases which were brought in the given year.

3. Family cases include the following proceedings:

1) family and custody law;

- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
 - c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst, Dz. U. 2016 poz. 1654).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 I 2014 r. zniósły dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

4. Rejestry sądowe prowadzone są na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych. Stany rejestrów określają liczbę podmiotów zarejestrowanych w określonym dniu. W przypadku publikowanych danych – w dniu 31 XII.

Sprawy rejestrowe prowadzone są w sądach rejonowych – wydziałach gospodarczych i Krajowym Rejestrze Sądowym (sądach rejestrowych).

- 2) *regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;*
- 3) *with respect to juveniles concerning:*
 - a) *prevention and counteraction the demoralization of persons under the age of 18,*
 - b) *proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons between the age of 13-16,*
 - c) *execution of educative and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;*
- 4) *compulsory treatment of drug addicts;*
- 5) *supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.*

Court proceedings against juveniles (points 3a and 3b) are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles dated 26 X 1982 (uniform text, Journal of Laws 2016 item 1654).

Amendments to the law entered into force as of 2 I 2014 abolished the two-stage court proceedings against juveniles. According to the valid single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralization or commitment punishable act by a juvenile.

4. Court registers are kept on the basis of laws and executive regulations. Registers contain the number of entities registered on a given day. In case of data published – on 31 XII.

Registration cases are held in the commercial departments of district courts and in the National Court Register (registration courts).

Bezpieczeństwo publiczne
Public safety

TABL. 1 (19). **UJAWNIONE WYKROCZENIA PRZEZ SŁUŻBY STRAŻY MIEJSKIEJ**
OFFENCES DISCLOSED BY THE MUNICIPAL POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	79601	138146	97563	100992	T O T A L
Z kodeksu wykroczeń	58548	108842	74236	80659	<i>From the offences' code</i>
w tym przeciwko:					<i>of which against:</i>
porządkowi i spokojowi publicznemu	3308	5111	3263	2788	<i>peace and public order</i>
bezpieczeństwu osób i mienia	2360	2854	1040	811	<i>persons' and property's safety</i>
bezpieczeństwu w komunikacji	45088	82691	55293	63224	<i>safety of transport</i>
zdrowiu	133	1	4	1	<i>health</i>
obyczajowości	1377	3080	4098	4166	<i>morals</i>
urządzeniom publicznym	6282	14918	10416	9589	<i>public devices</i>
Z Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	3254	4615	3583	3047	<i>From the Law on Keeping Cleanness and Order in Gminas</i>
Z przepisów porządkowych wydanych przez gminę	127	114	-	-	<i>From the regulations issued by gmina</i>
Z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciw- działaniu alkoholizmowi	17154	18336	16591	14246	<i>From the Law on Sobriety and Alcohol Education</i>
Z innych pozakodeksowych przepisów o wykroczeniach (np. z ustawy o odpadach, o ochronie środowiska, itp.) ...	518	6239	3153	3040	<i>From other, apart from the code, regulations regarding offences (e.g. from the Law on Waste, on the Environ- mental Protection, etc.)</i>

Ź r ó d ł o: dane Straży Miejskiej Miasta Krakowa.

S o u r c e: data of the Municipal Police of Kraków.

TABL. 2 (20). **WYBRANE ZAGADNIENIA DZIAŁALNOŚCI SŁUŻB STRAŻY MIEJSKIEJ**
SELECTED ACTIVITIES OF THE MUNICIPAL POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Podjęte interwencje wobec sprawców wykroczeń	34942	75464	83968	94314	<i>Interventions undertaken to- wards perpetrators of offences</i>
Ujawnione wykroczenia	79601	138146	97563	100992	<i>Disclosed offences</i>
Udzielone pouczenia	44962	61087	64484	67485	<i>Given admonitions</i>

TABL. 2 (20). **WYBRANE ZAGADNIENIA DZIAŁALNOŚCI SŁUŻB STRAŻY MIEJSKIEJ (dok.)**
SELECTED ACTIVITIES OF THE MUNICIPAL POLICE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Wnioski o ukaranie	3643	7479	3312	3859	<i>Motions for penalization</i>
Mandaty	30996	69580	29767	29648	<i>Tickets</i>
Kwota mandatów w tys. zł	3306,7	7543,0	3034,4	3088,2	<i>Amount of tickets in thous. zł</i>
Średnia kwota mandatu w zł	107	108	102	104	<i>Average amount of ticket in zł</i>
Liczba zatrzymanych:					<i>Number of arrested:</i>
sprawców przestępstw	320	278	172	139	<i>delinquents</i>
osób poszukiwanych	48	15	10	7	<i>wanted persons</i>

Ź r ó ł o: dane Straży Miejskiej Miasta Krakowa.

S o u r c e: data of the Municipal Police of Kraków.

TABL. 3 (21). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przestępstwa stwierdzone <i>Ascertained crimes</i>		Wskaźniki wykrywalności przestępstw w % <i>Rates of detectability of delinquents in %</i>		SPECIFICATION
	2015	2016	2015	2016	
O G Ó Ł E M	24348	23704	53,3	58,1	TOTAL
w tym przestępstwa:					<i>of which:</i>
o charakterze kryminalnym	18234	17105	43,3	47,6	<i>criminal crimes</i>
o charakterze gospodarczym	4667	4810	79,6	81,0	<i>economic crimes</i>
drogowe	958	1053	97,3	97,1	<i>road traffic crimes</i>
Z ogółem przestępstw:					<i>Of total crimes:</i>
przeciwko życiu i zdrowiu	325	341	59,4	60,2	<i>against life and health</i>
przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	1133	1415	97,3	97,4	<i>against public safety and safety of transport</i>
przeciwko wolności i wolności sumienia	580	548	74,2	78,9	<i>against freedom, freedom conscience and religion</i>
przeciwko rodzinie i opiece ..	299	268	97,3	97,8	<i>against the family and guardianship</i>

TABL. 3 (21). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJE I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH (dok.)**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przestępstwa stwierdzone <i>Ascertained crimes</i>		Wskaźniki wykrywalności przestępstw w % <i>Rates of detectability of delinquents in %</i>		SPECIFICATION
	2015	2016	2015	2016	
Z ogółem przestępstw (dok.): przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego ^a ..	938	2473	96,5	99,2	<i>Of total crimes (cont.): against the activities of state institutions and local government^a</i>
przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	234	316	94,9	97,8	<i>against the judiciary</i>
przeciwko wiarygodności dokumentów	1427	1271	65,0	63,9	<i>against the reliability of documents</i>
przeciwko mieniu	15847	13420	40,3	39,0	<i>against property</i>
przeciwko obrotowi gospodarczemu ^b	525	321	95,8	95,3	<i>against economic activity^b</i>
przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi .	504	465	4,2	1,9	<i>against money and securities trading</i>
z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	1687	2112	91,6	92,3	<i>by law on Counteracting Drug Addiction</i>

^a Łącznie z przestępstwami z art. 250a kodeksu karnego (korupcja wyborcza) oraz z art. 296a i 296b kodeksu karnego (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa). ^b Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 196b kodeksu karnego.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

^a Including Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) and Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport). ^b Excluding corruption under Art. 296a and 196b of the Criminal Code.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

TABL. 4 (22). **OSOBY PRZYJĘTE DO WYTRZEŻWIENIA PRZEZ MIEJSKIE CENTRUM PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ**
PERSONS ADMITTED TO THE MUNICIPAL ADDICTION PREVENTION CENTRE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM	6395	7551	7565	TOTAL
w tym mężczyźni	5770	6656	6692	<i>of which males</i>
Z ogółem:				<i>Of total:</i>
w wieku 18 lat i mniej	43	12	16	<i>aged 18 and less</i>
cudzoziemcy	120	299	.	<i>foreigners</i>

Ź r ó d ł o: dane Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie.

S o u r c e: data of the Municipal Addiction Prevention Centre in Kraków.

TABL. 5 (23). **ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
LICZBA ZDARZEŃ	10595	8791	7182	NUMBER OF EVENTS
Požary	2775	2158	1482	Fires
Miejscowe zagrożenia ^a	7194	5657	4862	Local threats ^a
Alarmy fałszywe	626	976	838	False alarms
Požary według wielkości:				Fires by size:
Małe	2672	2089	1448	Small
Średnie	102	67	29	Medium
Duże	1	2	5	Big
Požary według rodzaju obiektu:				Fires by type of object:
Obiekty użyteczności publicznej	91	68	66	General purpose public buildings
Obiekty mieszkalne	576	466	411	Residential buildings
Obiekty produkcyjne	26	27	19	Manufacturing facilities
Obiekty magazynowe	16	14	16	Warehouse facilities
Środki transportu	206	168	181	Transport equipment
Lasy	5	5	-	Forests
Uprawy ^b	183	185	108	Crops ^b
Inne ^c	1672	1225	681	Others ^c
Miejscowe zagrożenia według wybranych rodzajów stwarzanego przez nie zagrożenia:				Local threats by selected types of threat created by them:
Silne wiatry	239	908	382	Strong winds
Opady śniegu	129	90	20	Snow precipitation
Opady deszczu	1297	242	102	Rain precipitation
W komunikacji drogowej	1160	1238	1230	In road transportation
Straty materialne ogółem^d w tys. zł	97320,2	46442,7	52074,1	Total of material losses^d in thous. zł
w tym budynki	2637,7	1629,3	1859,0	of which buildings
Poszkodowani w pożarach ogółem	50	63	57	Total injured in fires
w tym ofiary śmiertelne	4	5	4	of which fatalities

^a Klęski żywiołowe, katastrofy, wypadki, awarie i inne zagrożenia życia i mienia. ^b Łącznie z budynkami inwentarskimi i gospodarczymi, maszynami rolniczymi. ^c Pożary, np.: śmietników, wysypisk, kanałów wentylacyjnych, garaży wolnostojących, traw. ^d Według szacunków przeprowadzonych bezpośrednio po akcji ratowniczej, w cenach bieżących.

Źródło: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej www.kgpsp.gov.pl; data dostępu 26.10.2017 r.

^a Natural disasters, catastrophes, accidents, failures and other threats to life and property. ^b Including livestock and farm buildings, agricultural machinery. ^c For example, fires of: the bins, dumps, ventilation channels, detached garages, grasses. ^d According to estimations conducted immediately after rescue operation, in current prices.

Source: data of the Municipal Headquarters of the State Fire Service www.kgpsp.gov.pl; date of access 26.10.2017.

Wymiar sprawiedliwości

Justice

TABL. 6 (24). WPLYW SPRAW^a DO SĄDÓW POWSZECHNYCH OKRĘGU KRAKOWSKIEGO
INCOMING CASES^a IN COMMON COURTS OF THE KRAKOWSKI DISTRICT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
SĄDY REJONOWE - sądy pierwszej instancji DISTRICT COURTS - courts of first instance					
OGÓŁEM	442538	569625	529076	553806	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	} 83287	18995	15691	15639	Criminal with bills of indictment
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie		35451	28225	25004	Concerning offences with motions for punishment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		53413	51548	54584	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne	225109	319689	333206	359960	Civil
w tym wieczysto-księgowo ^b	117644	164469	193716	227621	of which involving real estate registry ^b
Rodzinne	60098	68412	71749	68203	Family
Z zakresu prawa pracy	8277	3299	2752	2402	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	1645	1197	2044	1926	Related to social security law
Gospodarcze ^c	24479	25429	23861	26088	Commercial law ^c
SĄD OKRĘGOWY - sądy pierwszej instancji i odwoławcze REGIONAL COURT - courts of first instance and appeal					
OGÓŁEM	40088	35526	40665	41781	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	} 10608	374	522	475	Criminal with bills of indictment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		11328	11903	11562	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne ^d	14877	14902	17474	17986	Civil ^d
Z zakresu prawa pracy	2087	619	560	566	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	8786	4581	5239	5731	Related to social security law
Gospodarcze	3553	3501	4967	5461	Commercial law

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze zbiorami dokumentów. ^c Bez spraw rejestrowych. ^d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Including collections of documents. ^c Excluding registration cases. ^d Including family cases (among others, divorces).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 7 (25). **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE^a**
RESOLVED FAMILY CASES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	15943	17650	12404	10343	T O T A L
O rozwód	3817	3946	4245	4200	<i>Divorce</i>
O separację	581	327	202	158	<i>Separation</i>
O alimenty	4206	5092	3847	3218	<i>Alimony</i>
Nieletnich ^b : w postępowaniu wyjaśnia- jącym w związku z:					<i>Concerning juveniles^b: in investigation proceedings involving:</i>
z demoralizacją	1662	2036	x	x	<i>demoralization</i>
z czynami karalnymi	3040	3311	x	x	<i>punishable acts</i>
na posiedzeniu lub rozprawie w związku z:					<i>at session or hearing involving:</i>
z demoralizacją	940	1141	x	x	<i>demoralization</i>
z czynami karalnymi	1697	1797	x	x	<i>punishable acts</i>
w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzanie:					<i>in investigation of case in which occurs suspicion:</i>
demoralizacji	x	x	2237	1636	<i>of demoralization</i>
popętnienia czynu karalnego	x	x	1873	1131	<i>of punishable acts</i>

^a Okręg krakowski. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 95.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a The Krakowski district. ^b See general notes, item 3 on page 95.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 8 (26). **PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM^a**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES IN THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Rejestr Przedsiębiorców					Register of Entrepreneurs
Przedsiębiorstwa państwowe ..	48	11	6	6	<i>State owned enterprises</i>
Przedsiębiorstwa zagraniczne ..	8	6	4	4	<i>Foreign enterprises</i>
Spółeczno-zawodowe organizacje rolników ^b	40	44	46	47	<i>Professional organizations of farmers^b</i>

^a Prowadzony przez Sąd Gospodarczy w Krakowie. ^b Prowadzące działalność gospodarczą.

^a Conducting by Commercial Court in Kraków. ^b Conducting economic activity.

TABL. 8 (26). **PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES IN THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Rejestr Przedsiębiorców (dok.)					Register of Entrepreneurs (cont.)
Spółdzielnie	775	767	800	784	Cooperatives
Spółki jawne	2429	3190	3484	3523	Unlimited partnerships
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	8068	13013	24043	27222	Limited liability companies
Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Samodzielnych Zakładów Opieki Zdrowotnej^c					Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Independent Health Care Facilities^c
Stowarzyszenia ^d	3599	4873	6377	6686	Associations ^d
Związki zawodowe	466	510	515	516	Trade unions
Izby gospodarcze	19	24	31	31	Economic chambers
Rejestr Dłużników Niewypłacalnych					Register of Insolvent Debtors
Dłużnicy ogółem	2410	15090	30538	36119	Total debtors

^a Prowadzony przez Sąd Gospodarczy w Krakowie. ^c Do 2011 r. – „Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej”. ^d Z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych.

U w a g a. Rejestr obejmuje także inne podmioty.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Conducting by Commercial Court in Kraków. ^c Until 2011 - "Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Public Health Care Facilities". ^d Excluding physical education associations and sports associations.

N o t e. Register also includes other entities.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
- 1) bilansów stanu i struktury ludności zamieszkałej na terenie Krakowa. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzypisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie Krakowa a liczbą osób czasowo nieobecnych (zameldowania i wymeldowania na pobyt czasowy z/do innych gmin);
 - 2) rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest Rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
 - 3) sprawozdawczości Urzędu Stanu Cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości Sądu Okręgowego – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

U w a g a. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczyn-

CHAPTER V POPULATION

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
- 1) the balances of the size and structure of the population living in Kraków. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 – above 2 months) in Kraków and the number of people temporarily absent (registering and cancelling registration for temporary stay from/to other gminas);
 - 2) the registers of the Ministry of Digital Affairs – on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of these data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);
 - 3) documentation of the Civil Status Office regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of the Regional Court – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

N o t e. Data about population (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates

niki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 1999–2009 opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet – 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni w wieku 45–64 lata i kobiety w wieku 45–59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Dane o ruchu naturalnym ludności opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zamieszkania męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża; jeżeli oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa mieszkali za granicą, takich przypadków nie uwzględnia się);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; jeżeli oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa mieszkali za granicą, takich przypadków nie uwzględnia się);

and indicators per capita (per 1000 population etc.) for 1999–2009 were prepared assuming the number of population balanced on the basis of results of the Population and Housing Census 2002 and since 2010 on the basis of the Population and Housing Census 2011.

2. The working age population refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Data regarding the vital statistics were compiled as follows:

- *marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in case when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);*
- *separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when the plaintiff is living abroad, the spouse's place of residence is used; in case of unanimous petition of both persons – the husband's place of residence is used; if both spouses at the time of bringing action lived abroad, such cases do not take into account);*
- *divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when the plaintiff is living abroad, the spouse's place of residence is used; if both spouses at the time of bringing action lived abroad, such cases do not take into account);*

- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Institucja separacji została wprowadzona na mocy ustawy z dnia 21 V 1999 r. (Dz. U. Nr 52, poz. 532), od 16 XII 1999 r.

Orzeczenie separacji ma skutki takie jak rozwiązanie małżeństwa przez rozwód z dwoma wyjątkami:

- małżonek pozostający w separacji nie może zawrzeć małżeństwa,
- na zgodne żądanie małżonków sąd orzeka o zniesieniu separacji.

Oprócz **separacji** orzeczonych w 2015 r. w Krakowie wystąpiło 8 przypadków zniesienia separacji. W 2016 r. odnotowano 4 orzeczeń o zniesieniu separacji.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

- *births – according to the mother's place of permanent residence;*

- *deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.*

*The data on **marriages** refer to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) marriages subordinate to the internal law of the Church or the Religious Association are also registered in the civil status offices. Marriages contracted in this form are subordinate to the Polish law and induce the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.*

*The **institution of separation** is introduced according to the law dated 21 V 1999 (Journal of Laws No. 52, item 532), since 16 XII 1999.*

The separation induces similar consequences as the dissolution of a marriage by divorce with two exceptions:

- *spouse living in separation cannot contract a marriage,*
- *on concerted demand of spouses the court adjudicates the annulment of separation.*

*Apart from **separations** adjudicated in 2015 in Kraków 8 annulments of separation occurred. In 2016 there were 4 annulments of separation.*

***Female fertility rate** is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15–19 and from the mothers in the age 50 and over – to the group 45–49.*

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w danym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

4. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

5. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2013 r. oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

4. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

5. Population projection until 2050 was calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 XII 2013 as well as assumptions on fertility, mortality and international migration.

6. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie Krakowa.

7. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Krakowa na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Krakowa za granicę na stałe (emigracja).

8. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI.

6. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of documentation regarding the registrations for permanent residence. This information does not include changes of address within Kraków.

7. Data regarding international migration were compiled on the basis of documentation regarding the registration of people arriving to Kraków for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Kraków for permanent residence abroad (emigration).

8. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI.

TABL. 1 (27). **LUDNOŚĆ^a**
POPULATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
OGÓŁEM	757762	757103	762508	762448	TOTAL
Mężczyźni	354533	353470	355560	355687	Males
Kobiety	403229	403633	406948	406761	Females
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
OGÓŁEM	756629	757740	761069	765320	TOTAL
mężczyźni	354068	353653	354954	357097	males
kobiety	402561	404087	406115	408223	females
Kobiety na 100 mężczyzn	114	114	114	114	Females per 100 males
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej	2314	2319	2328	2342	Population per 1 km ² of total area

^a Na podstawie bilansów; dla 2005 r. z uwzględnieniem wyników NSP 2002, od 2010 r. - NSP 2011.

^a Based on balances: for 2005 considering results of the Population and Housing Census 2002, since 2010 - the Population and Housing Census 2011.

TABL. 2 (28). **LUDNOŚĆ WEDŁUG WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY AGE
As of 31 XII

WIEK AGE	2005	2010	2015	2016	
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM	756629	757740	761069	765320	357097
TOTAL					
0 - 2 lata	18660	24291	23330	24703	12572
3 - 6	24426	26197	30707	30307	15788
7 - 12	38484	34378	37887	40029	20494
13 - 15	23090	18130	16750	16549	8496
16 - 18	27181	21449	18437	18462	9364
19 - 24	86820	72816	45813	42324	21515
25 - 29	68990	69739	60870	57818	27356
30 - 34	61471	67200	75974	76796	36826
35 - 39	47841	55852	67097	68139	33532
40 - 44	45262	44673	54481	57712	28144
45 - 49	55845	43381	43491	44685	21821
50 - 54	59752	54188	42203	41589	19862

TABL. 2 (28). **LUDNOŚĆ WEDŁUG WIEKU (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY AGE (cont.)
As of 31 XII

WIEK AGE	2005	2010	2015	2016	
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males
55 - 59	51559	57569	51789	48976	22259
60 - 64	35359	48765	54411	54503	23806
65 - 69	33217	32627	45251	46978	19809
70 - 74	31209	29703	29472	31791	13103
75 - 79	24647	26305	25614	25057	9559
80 - 84	} 22816	18500	20462	20644	7184
85 - 89		8994	11969	12724	4160
90 - 94		2289	4222	4565	1232
95 - 99		588	679	793	179
100 lat i więcej and more		106	160	176	36

TABL. 3 (29). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM	756629	757740	761069	765320	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym ...	122524	117015	120953	123884	<i>Pre-working age</i>
mężczyźni	62788	59979	62118	63577	<i>males</i>
kobiety	59736	57036	58835	60307	<i>females</i>
W wieku produkcyjnym	502612	494024	471743	468011	<i>Working age</i>
mężczyźni	249193	248195	239670	238258	<i>males</i>
kobiety	253419	245829	232073	229753	<i>females</i>
W wieku poprodukcyjnym	131493	146701	168373	173425	<i>Post-working</i>
mężczyźni	42087	45479	53166	55262	<i>males</i>
kobiety	89406	101222	115207	118163	<i>females</i>
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	51	53	61	64	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	42	42	48	50	<i>Males</i>
Kobiety	59	64	75	78	<i>Females</i>

TABL. 4 (30). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Małżeństwa	3557	4078	3766	4062	Marriages
w tym wyznaniowe ^a	2443	2674	2313	2483	of which religious ^a
Separacje orzeczone	271	62	48	40	Separations adjudicated
Rozwody	1788	1165	1543	1430	Divorces
Urodzenia żywe	6436	7848	8013	8816	Live births
Zgony	7026	7081	7598	7151	Deaths
w tym niemowląt	36	29	23	24	of which infants
Przyrost naturalny	-590	767	415	1665	Natural increase

NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION					
Małżeństwa	4,9	5,4	4,9	5,3	Marriages
w tym wyznaniowe ^a	3,3	3,5	3,0	3,3	of which religious ^a
Separacje orzeczone ^b	3,7	0,8	0,6	0,5	Separations adjudicated ^b
Rozwody	2,4	1,5	2,0	1,9	Divorces
Urodzenia żywe	8,8	10,4	10,5	11,6	Live births
Zgony	9,6	9,4	10,0	9,4	Deaths
w tym niemowląt ^c	5,6	3,7	2,9	2,7	of which infants ^c
Przyrost naturalny	-0,8	1,0	0,5	2,2	Natural increase

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b Na 10 tys. ludności. ^c Na 1000 urodzeń żywych.

^a With civil consequences. ^b Per 10 thous. population. ^c Per 1000 live births.

TABL. 5 (31). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2016 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2016

MEŻCZYŻNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 49	50 - 59	60 lat i więcej and more

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM . GRAND TOTAL	4062	31	578	1761	974	312	217	112	77
19 lat i mniej .. Under 20 years	6	3	3	-	-	-	-	-	-
20 - 24	323	21	209	74	17	1	1	-	-
25 - 29	1479	4	276	1034	147	15	2	1	-
30 - 34	1166	2	74	509	498	67	15	1	-
35 - 39	504	-	10	117	217	122	36	2	-
40 - 49	316	1	6	24	81	90	102	12	-
50 - 59	127	-	-	3	13	15	41	48	7
60 lat i więcej . and more	141	-	-	-	1	2	20	48	70

W TYM WYZNANIOWE^a
of which CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a

OGÓŁEM . TOTAL	2483	8	405	1328	549	119	48	14	12
19 lat i mniej .. Under 20 years	2	1	1	-	-	-	-	-	-
20 - 24	215	6	150	53	5	1	-	-	-
25 - 29	1142	1	203	834	100	4	-	-	-
30 - 34	748	-	45	358	310	31	4	-	-
35 - 39	250	-	4	72	110	54	10	-	-
40 - 49	89	-	2	11	22	27	25	2	-
50 - 59	18	-	-	-	2	2	8	5	1
60 lat i więcej . and more	19	-	-	-	-	-	1	7	11

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil consequences.

TABL. 6 (32). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

LATA YEARS POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŃ PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females			
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced	
OGÓŁEM	2005	3557	3204	64	289
TOTAL	2010	4078	3627	79	372
	2015	3766	3340	61	365
	2016	4062	3579	64	419
Kawalerowie	2005	3085	2963	13	109
<i>Single</i>	2010	3486	3306	13	167
	2015	3245	3083	11	151
	2016	3461	3274	19	168
Wdowcy	2005	71	15	25	31
<i>Widowers</i>	2010	75	19	35	21
	2015	53	13	20	20
	2016	70	21	17	32
Rozwidzeni	2005	401	226	26	149
<i>Divorced</i>	2010	517	302	31	184
	2015	468	244	30	194
	2016	531	284	28	219

TABL. 7 (33). **ROZWODY I SEPARACJE ORZECZONE^a**
DIVORCES AND SEPARATIONS ADJUDICATED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Rozwody	1788	1165	1543	1430	Divorces
Na 1000:					<i>Per 1000:</i>
nowo zawartych małżeństw ..	503	286	410	352	<i>newly contracted marriages</i>
ludności	2,4	1,5	2,0	1,9	<i>population</i>
Separacje orzeczone^a	271	62	48	40	Separations adjudicated^a
Na 1000:					<i>Per 1000:</i>
nowo zawartych małżeństw ..	76	15	13	10	<i>newly contracted marriages</i>
ludności	0,4	0,1	0,1	0,1	<i>population</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 105.

^a See general notes, item 3 on page 105.

TABL. 8 (34). **ROZWODY W 2016 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE
WNIESIENIA POWÓDZTWA**
*DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION
FOR DIVORCE IN 2016*

MEŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej <i>under 20 years</i>	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 49	50 - 59	60 lat i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM . TOTAL	1430	2	36	203	315	306	321	178	69
19 lat i mniej .. <i>Under 20 years</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20 - 24	12	-	8	3	-	-	1	-	-
25 - 29	128	1	20	83	22	1	1	-	-
30 - 34	296	1	7	88	167	32	1	-	-
35 - 39	306	-	1	21	96	159	29	-	-
40 - 49	381	-	-	7	28	107	221	17	1
50 - 59	201	-	-	-	1	6	64	122	8
60 lat i więcej <i>and more</i>	106	-	-	1	1	1	4	39	60

TABL. 9 (35). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	<i>SPECIFICATION</i>
Urodzenia żywe	6436	7848	8013	8816	<i>Live births</i>
Mażeńskie	5475	6622	6613	7269	<i>Legitimate</i>
chłopcy	2843	3444	3422	3705	<i>males</i>
dziewczęta	2632	3178	3191	3564	<i>females</i>
Pozamażeńskie	961	1226	1400	1547	<i>Illegitimate</i>
chłopcy	494	616	702	779	<i>males</i>
dziewczęta	467	610	698	768	<i>females</i>

TABL. 10 (36). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a**
ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order						
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS								
OGÓŁEM	2005	6436	3598	2119	515	121	44	39
TOTAL	2010	7848	4192	2805	631	144	43	33
	2015	8013	4079	3020	746	118	27	23
	2016	8816	4450	3400	756	146	40	24
19 lat i mniej		119	108	11	-	-	-	-
<i>Under 20 years</i>								
20 - 24		564	429	117	18	-	-	-
25 - 29		2529	1748	670	91	16	2	2
30 - 34		3800	1663	1760	319	43	13	2
35 - 39		1554	452	739	271	62	17	13
40 - 44		242	50	103	53	21	8	7
45 lat i więcej		8	-	-	4	4	-	-
<i>and more</i>								
W ODSETKACH IN PERCENT								
OGÓŁEM	2005	100,0	55,9	32,9	8,0	1,9	0,7	0,6
TOTAL	2010	100,0	53,5	35,8	8,0	1,8	0,5	0,4
	2015	100,0	50,9	37,7	9,3	1,5	0,3	0,3
	2016	100,0	50,5	38,6	8,6	1,6	0,4	0,3
19 lat i mniej		100,0	90,8	9,2	-	-	-	-
<i>Under 20 years</i>								
20 - 24		100,0	76,1	20,7	3,2	-	-	-
25 - 29		100,0	69,1	26,5	3,6	0,6	0,1	0,1
30 - 34		100,0	43,8	46,3	8,4	1,1	0,3	0,1
35 - 39		100,0	29,1	47,6	17,4	4,0	1,1	0,8
40 - 44		100,0	20,6	42,6	21,9	8,7	3,3	2,9
45 lat i więcej		100,0	-	-	50,0	50,0	-	-
<i>and more</i>								

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 11 (37). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓLCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2015	2016
Płodność - urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility - live births per 1000 women aged:				
15 - 49^{ab}	33,3	40,2	41,8	46,4
15 - 19 ^a	9,4	8,6	7,1	8,0
20 - 24	35,2	24,5	27,4	30,4
25 - 29	75,4	78,7	69,2	80,9
30 - 34	64,2	83,1	88,2	95,6
35 - 39	25,3	40,2	40,1	45,3
40 - 44	5,2	7,1	8,8	8,4
45 - 49 ^b	0,1	0,3	0,4	0,4
Współczynniki: Rates:				
Dzietności ogólnej	1,061	1,199	1,185	1,323
<i>Total fertility</i>				
Reprodukcji brutto	0,511	0,579	0,575	0,650
<i>Gross reproduction</i>				
Dynamiki demograficznej	0,916	1,108	1,055	1,233
<i>Demographic dynamics</i>				

a, b Łącznie z urodzeniami z matek w wieku: *a* - poniżej 15 lat, *b* - 50 lat i więcej.

a, b Including births from mothers aged: *a* - below 15, *b* - 50 and more.

TABL. 12 (38). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	2005	2010	2015	2016
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM	7026	7081	7598	7151
GRAND TOTAL				
0 - 4 lata	44	33	24	28
5 - 9	2	3	2	5
10 - 14	5	5	6	1
15 - 19	17	15	8	5
20 - 24	26	20	18	14
25 - 29	24	39	21	27
30 - 34	42	45	50	26
35 - 39	69	64	49	58

TABL. 12 (38). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH (dok.)**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED (cont.)

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	2005	2010	2015	2016
OGÓŁEM (dok.) TOTAL (cont.)				
40 - 44	110	70	79	72
45 - 49	245	116	107	113
50 - 54	347	318	188	181
55 - 59	443	432	352	348
60 - 64	432	546	622	579
65 - 69	646	611	733	685
70 - 74	966	743	705	699
75 - 79	1135	1083	896	838
80 - 84	1160	1261	1358	1199
85 lat i więcej and more	1313	1677	2380	2273
w tym MĘŻCZYŹNI of which MALES				
RAZEM TOTAL	3479	3475	3681	3455
0 - 4 lata	22	12	13	18
5 - 9	-	1	1	4
10 - 14	4	3	4	1
15 - 19	14	12	5	3
20 - 24	21	16	14	12
25 - 29	19	32	16	18
30 - 34	26	34	37	19
35 - 39	59	47	32	47
40 - 44	77	52	62	49
45 - 49	168	80	80	72
50 - 54	236	206	129	121
55 - 59	293	280	234	233
60 - 64	280	333	401	366
65 - 69	393	410	430	393
70 - 74	549	421	387	399
75 - 79	558	553	456	421
80 - 84	448	501	611	528
85 lat i więcej and more	312	482	769	751

TABL. 13 (39). ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN^a
 DEATHS BY SELECTED CAUSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number		
			mężczyźni males	kobiety females	
OGÓŁEM	2005	7026	927	3479	3547
TOTAL	2010	7081	935	3475	3606
	2014	7061	929	3409	3652
	2015	7598	996	3681	3917
w tym: <i>of which:</i>					
Choroby zakaźne i pasożytnicze	65	9	38	27	
<i>Infectious and parasitic diseases</i>					
w tym gruźlica układu oddechowego	7	1	6	1	
<i>of which tuberculosis of the respiratory system</i>					
Nowotwory	2274	298	1132	1142	
<i>Neoplasms</i>					
w tym nowotwory złośliwe	2153	282	1070	1083	
<i>of which malignant neoplasms</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
nowotwór złośliwy żołądka	94	12	65	29	
<i>malignant neoplasm of stomach</i>					
nowotwór złośliwy okrężnicy, prostownicy i odbytu	248	33	137	111	
<i>malignant neoplasm of colon, rectum and anus</i>					
nowotwór złośliwy trzustki	117	15	46	71	
<i>malignant neoplasm of pancreas</i>					
nowotwór złośliwy tchawicy, oskrzeli i płuc ...	429	56	263	166	
<i>malignant neoplasm of trachea, bronchus and lungs</i>					
nowotwór złośliwy sutka	182	24	4	178	
<i>malignant neoplasm of breast</i>					
nowotwór złośliwy szyjki macicy	32	4	-	32	
<i>malignant neoplasm of cervix uteri</i>					
nowotwór złośliwy jajnika	61	8	-	61	
<i>malignant neoplasm of ovary</i>					
nowotwór złośliwy gruczołu krokowego	110	14	110	-	
<i>malignant neoplasm of prostate</i>					
nowotwór złośliwy pęcherza moczowego	84	11	56	28	
<i>malignant neoplasm of bladder</i>					
białaczka	87	11	42	45	
<i>leukemia</i>					
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ	6	1	4	2	
<i>Diseases of blood and blood-forming organs^Δ</i>					
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	92	12	42	50	
<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>					
w tym cukrzyca	86	11	39	47	
<i>of which diabetes mellitus</i>					

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD - 10 Revision).

TABL. 13 (39). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ^a** (dok.)
DEATHS BY SELECTED CAUSES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number	
			mężczyźni males	kobiety females
Zaburzenia psychiczne <i>Mental and behavioural disorders</i>	36	5	29	7
Choroby układu nerwowego <i>Diseases of the nervous system</i>	89	12	45	44
Choroby układu krążenia <i>Diseases of the circulatory system</i>	3893	511	1743	2150
w tym: of which:				
choroba nadciśnieniowa <i>hypertensive disease</i>	38	5	19	19
choroba niedokrwienna serca <i>ischaemic heart disease</i>	1365	179	791	574
choroby naczyń mózgowych <i>cerebrovascular disease</i>	457	60	186	271
miażdżyca <i>atherosclerosis</i>	1802	236	632	1170
Choroby układu oddechowego <i>Diseases of the respiratory system</i>	268	35	141	127
Choroby układu trawiennego <i>Diseases of the digestive system</i>	299	39	166	133
w tym choroby wątroby of which liver diseases	137	18	92	45
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	8	1	3	5
Choroby układu moczowo-płciowego <i>Diseases of the genitourinary system</i>	20	3	7	13
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	9	1	3	6
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies^Δ</i>	14	2	9	5
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>	196	26	103	93
Zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu <i>External causes of diseases and death</i>	323	42	215	108
w tym zamierzone samookaleczenie of which selfinflicted injury	74	10	59	15

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD - 10 Revision).

TABL. 14 (40). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM	36	29	23	24	TOTAL
chłopcy	20	9	13	15	<i>males</i>
dziewczęta	16	20	10	9	<i>females</i>
w wieku:					<i>at age:</i>
0 dni	1	9	3	7	0 <i>days</i>
chłopcy	-	3	2	4	<i>males</i>
dziewczęta	1	6	1	3	<i>females</i>
1 - 6 dni	18	7	7	5	1 - 6 <i>days</i>
chłopcy	9	2	4	3	<i>males</i>
dziewczęta	9	5	3	2	<i>females</i>
7 - 29 dni	8	4	5	6	7 - 29 <i>days</i>
chłopcy	5	-	3	3	<i>males</i>
dziewczęta	3	4	2	3	<i>females</i>
1 - 3 miesiące	6	6	4	4	1 - 3 <i>months</i>
chłopcy	4	4	2	3	<i>males</i>
dziewczęta	2	2	2	1	<i>females</i>
4 - 6 miesięcy	2	3	3	1	4 - 6 <i>months</i>
chłopcy	1	-	1	1	<i>males</i>
dziewczęta	1	3	2	-	<i>females</i>
7 - 11 miesięcy	1	-	1	1	7 - 11 <i>months</i>
chłopcy	1	-	1	1	<i>males</i>
dziewczęta	-	-	-	-	<i>females</i>

TABL. 15 (41). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ^a**
INFANT DEATHS BY SELECTED CAUSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Na 1000 urodzeń żywych <i>Per 1000 live births</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>	
				chłopcy <i>males</i>	dziewczęta <i>females</i>
OGÓŁEM	2005	36	6	20	16
TOTAL	2010	29	4	9	20
	2014	25	3	16	9
	2015	23	3	13	10
w tym: <i>of which:</i>					
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym		9	1	3	6
<i>Conditions originating in the perinatal period</i>					
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ		11	1	8	3
<i>Congenital anomalies^Δ</i>					

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD - 10 Revision).

TABL. 16 (42). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM	238	290	TOTAL
w tym mężczyźni	154	166	of which males
w tym zakończone zgonem	105	88	of which committed
Wiek samobójców			Age of suicidal persons
w tym:			of which:
12 lat i mniej	1	1	12 and less
13 - 18	13	18	13 - 18
19 - 24	29	47	19 - 24
25 - 29	35	30	25 - 29
30 - 49	85	103	30 - 49
50 - 69	53	61	50 - 69
70 lat i więcej	18	24	70 and more

a Usiłowane i dokonane; w dalszym podziale nie uwzględniono samobójców o nieustalonym miejscu dokonania samobójstwa oraz o nieustalonym wieku.

Źródło: dane Krajowego Systemu Informacji Policji (KSIP) wygenerowane w dniu 13.06.2017 r.

a Attempted and committed; continued data exclude suicidal persons for whom place of the suicide is unknown and age is unknown.

S o u r c e: data of the National Police Information System (KSIP) generated on 13.06.2017.

TABL. 17 (43). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>					SPECIFICATION
	0	15	30	45	60	
2005						
Mężczyźni	73,1	58,7	44,2	30,4	18,7	Males
Kobiety	80,3	65,9	51,1	36,5	23,1	Females
2010						
Mężczyźni	75,1	60,4	46,0	31,9	19,7	Males
Kobiety	81,5	67,1	52,2	37,6	24,1	Females
2015						
Mężczyźni	76,3	61,7	47,1	32,9	20,5	Males
Kobiety	82,6	67,9	53,0	38,4	24,6	Females
2016						
Mężczyźni	77,1	62,5	47,9	33,6	21,2	Males
Kobiety	83,1	68,3	53,4	38,8	25,1	Females

TABL. 18 (44). **PROGNOZA LUDNOŚCI**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION PROJECTION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
	w tysiącach				in thousands				
O G Ó Ł E M	759,4	759,2	756,5	749,3	738,9	728,0	718,6	710,5	T O T A L
Mężczyźni	353,5	353,2	351,8	348,4	343,7	339,3	336,0	333,4	<i>Males</i>
Kobiety	406,0	406,0	404,6	400,9	395,2	388,7	382,6	377,1	<i>Females</i>
W wieku przedprodukcyjnym	120,7	124,1	125,8	117,3	109,1	102,1	99,7	100,9	<i>Pre-working age</i>
mężczyźni	62,3	64,0	64,9	60,5	56,3	52,7	51,5	52,1	<i>males</i>
kobiety	58,4	60,0	60,9	56,8	52,8	49,4	48,2	48,8	<i>females</i>
W wieku produkcyjnym	476,1	450,3	438,5	437,3	428,4	409,9	379,8	348,2	<i>Working age</i>
mężczyźni	240,6	228,2	220,5	220,3	218,3	212,0	199,7	183,6	<i>males</i>
kobiety	235,5	222,1	218,0	217,0	210,0	197,9	180,1	164,6	<i>females</i>
W wieku poprodukcyjnym	162,7	157,4	192,2	194,7	201,5	216,0	239,0	261,4	<i>Post-working age</i>
mężczyźni	50,6	61,0	66,4	67,6	69,1	74,6	84,7	97,6	<i>males</i>
kobiety	112,1	96,4	125,7	127,1	132,4	141,5	154,3	163,7	<i>females</i>
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM ..	60	63	73	71	73	78	89	104	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	47	55	60	58	57	60	68	82	<i>Males</i>
Kobiety	72	70	86	85	88	96	112	129	<i>Females</i>

Ź r ó ł o: „Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050”, GUS, Warszawa 2014; publikacja dostępna na stronie: <http://www.stat.gov.pl>

S o u r c e: "Population projection for powiats and cities with powiat status as well as subregions 2014-2050", CSO, Warsaw 2014, publication available at the website: <http://www.stat.gov.pl>

TABL. 19 (45). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015 ^a	2016	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Napływ^b	7417	7355	8082	7432	Inflow^b
z miast	4428	4389	4419	4054	from urban areas
ze wsi	2432	2382	3114	2978	from rural areas
z zagranicy	557	584	.	400	from abroad
Odływ^c	5970	6939	6202	5625	Outflow^c
do miast	2220	2259	2088	2011	to urban areas
na wieś	3471	4402	3605	3535	to rural areas
za granicę	279	278	.	79	abroad
Saldo migracji	1447	416	1880	1807	Net migration
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION					
Napływ^b	10,1	9,7	10,6	9,7	Inflow^b
z miast	6,0	5,8	5,8	5,3	from urban areas
ze wsi	3,3	3,1	4,1	3,9	from rural areas
z zagranicy	0,8	0,8	.	0,5	from abroad
Odływ^c	8,1	9,2	8,1	7,3	Outflow^c
do miast	3,0	3,0	2,7	2,6	to urban areas
na wieś	4,7	5,8	4,7	4,6	to rural areas
za granicę	0,4	0,4	.	0,1	abroad
Saldo migracji	2,0	0,5	2,5	2,4	Net migration

^a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. ^b Zameldowania. ^c Wymeldowania.

^a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. ^b Registrations. ^c Cancelled registrations.

TABL. 20 (46). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2016 R.**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY VOIVODSHIPS IN 2016

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Napływ Inflow	Odływ Outflow	Saldo Net migration
OGÓŁEM	7032	5546	1486
TOTAL			
Dolnośląskie	124	91	33
Kujawsko-pomorskie	55	27	28
Lubelskie	330	84	246
Lubuskie	45	14	31
Łódzkie	170	73	97
Małopolskie	2961	4046	-1085
Mazowieckie	219	340	-121
Opolskie	108	30	78
Podkarpackie	1162	220	942
Podlaskie	49	22	27
Pomorskie	66	84	-18
Śląskie	887	280	607
Świętokrzyskie	688	150	538
Warmińsko-mazurskie	35	27	8
Wielkopolskie	67	30	37
Zachodniopomorskie	66	28	38

TABL. 21 (47). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration			
	ogó- łem total	męż- czyźni males	ko- biety fe- males	ogó- łem total	męż- czyźni males	ko- biety fe- males	ogó- łem total	męż- czyźni males	ko- biety fe- males	
OGÓŁEM	2005	6860	2929	3931	5691	2728	2963	1169	201	968
TOTAL	2010	6771	2885	3886	6661	3173	3488	110	-288	398
	2015	7533	3364	4169	5693	2773	2920	1840	591	1249
	2016	7032	3126	3906	5546	2610	2936	1486	516	970

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 21 (47). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW (dok.)**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS (cont.)

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
0 - 4 lata	539	286	253	584	303	281	-45	-17	-28
5 - 9	252	118	134	489	239	250	-237	-121	-116
10 - 14	121	62	59	277	151	126	-156	-89	-67
15 - 19	127	63	64	225	116	109	-98	-53	-45
20 - 24	516	179	337	224	96	128	292	83	209
25 - 29	2107	856	1251	647	246	401	1460	610	850
30 - 34	1566	721	845	745	318	427	821	403	418
35 - 39	664	328	336	666	323	343	-2	5	-7
40 - 44	307	162	145	462	229	233	-155	-67	-88
45 - 49	176	102	74	261	138	123	-85	-36	-49
50 - 54	133	64	69	181	90	91	-48	-26	-22
55 - 59	123	59	64	210	94	116	-87	-35	-52
60 - 64	127	33	94	230	117	113	-103	-84	-19
65 lat i więcej and more	274	93	181	345	150	195	-71	-57	-14

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 22 (48). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT CZASOWY WEDŁUG PŁCI MIGRANTÓW**
 Stan w dniu 31 XII
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR TEMPORARY STAY BY SEX OF MIGRANTS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2015	2016	SPECIFICATION
Zameldowani na pobyt czasowy	32627	22637	22367	Registered for temporary stay
mężczyźni	15667	11061	11011	males
kobiety	16960	11576	11356	females
Czasowo nieobecni w miejscu stałego zamieszkania	9962	10510	9461	Temporarily absent from place of permanent residence
mężczyźni	4512	4632	4179	males
kobiety	5450	5878	5282	females
Saldo	22665	12127	12906	Net migration
mężczyźni	11155	6429	6832	males
kobiety	11510	5698	6074	females

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Pracujący

1. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - b) pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

2. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Employment

1. *Data regarding employment concern persons performing work providing earnings or income and include:*

- 1) *employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;*
- 2) *employers and own-account workers, i.e.:*
 - a) *owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,*
 - b) *persons employed on private farms in agriculture,*
 - c) *other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;*
- 3) *outworkers;*
- 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
- 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

2. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with

osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia.

Niepełnozatrudnieni są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

3. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

4. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

6. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o pracujących według stanu w dniu 31 XII. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 24.

7. W tabl. 1 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i rodzaju działalności, natomiast

regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker.

Part-time paid employees are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

3. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

4. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

- 1) **the employment, as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** - full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

5. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

6. Data grouped according to sections were compiled using **the enterprise method**, excluding information regarding employment as of 31 XII. Definition of the enterprise method is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 24.

7. In table 1 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and kind of activity, however in other tables

w pozostałych tablicach – według siedziby przedsiębiorstwa (jednostki).

8. Dane w tabl. 1–7 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

9. Informacje o **ruchu zatrudnionych** dotyczą pełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

– by seat of enterprise (unit).

8. Data in tables 1–7 do not include entities reporting activity of foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

9. Information regarding **labour turnover** concerns full-time paid employees according to the main job, since 2009 including seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and until 2008 unpaid leaves) during a surveyed period to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the year preceding the surveyed year.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2016, poz. 645, z późniejszymi zmianami), określane są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. Bezrobotni znajdujący się w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- **długotrwale bezrobotni** są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy,
- **bezrobotni do 25 roku życia** są to osoby, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 25 roku życia. Do października 2005 r., były to osoby, które w roku kalendarzowym nie ukończyły 25 lat,

Unemployment

1. *Data regarding registered unemployed persons include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2016, item 645, with later amendments), are classified as unemployed.*

An unemployed person is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. *The unemployed persons with a specific situation on the labour market:*

- *the long term unemployed* are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding (since November 2005) the periods of traineeship and occupational preparation at the work place,
- *the unemployed aged up to 25 years* are persons who were under 25 years of age on the day they became recipients of the labour market instruments. Until October 2005 they were persons, who were aged less than 25 in the calendar year,

- **bezrobotni powyżej 50 roku życia** są to osoby, które w dniu zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy ukończyły co najmniej 50 rok życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym ukończyły co najmniej 50 lat,

- **bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych** są to osoby nieposiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Od listopada 2005 r. – łącznie z osobami z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

3. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

4. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2016, poz. 645, z późniejszymi zmianami).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane nie obejmują wypadków przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

- *the unemployed over 50 years old are persons who were over 50 years of age on the day they became recipients of the labour market instruments. Until October 2005 they were persons, who were aged at least 50 years in the calendar year,*

- *the unemployed without occupational qualifications are persons who do not have qualifications for performing any occupation confirmed by a diploma, certificate, certificate issued by a training institution or any other document entitling them to perform an occupation. Since November 2005 it also concerns persons with general secondary education.*

3. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

4. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to the Law dated 20 IV 2004, on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2016, item 645, with later amendments).

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data do not include accidents at work on private farms in agriculture.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby uszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or a mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlements to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;

4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej; 5) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium; 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni; 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług; 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej; 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi; 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej; 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.	4) <i>serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;</i> 5) <i>stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity – at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;</i> 6) <i>performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;</i> 7) <i>performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;</i> 8) <i>performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;</i> 9) <i>performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;</i> 10) <i>servicing supplementary forms of military service;</i> 11) <i>education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.</i>

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

6. **Wskaźnik wypadkowości** jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących, obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; przy czym:

1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych według PKD 2007 do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez

*5. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all short-comings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 were grouped according to the EUROSTAT recommendation.*

*6. **The accident ratio** is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.*

*7. Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports:*

1) data concern persons employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope of scientific research and development as well as

działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania); edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwióknające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.
- 3) do przeliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

8. Ocena ryzyka zawodowego to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich ciężkości, w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa.

9. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” – „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope of rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope of human health activities); other service activities (in the scope of repair of computers and personal and household goods);

- 2) *data concern persons exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

- 3) *the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees.*

8. *Evaluation of occupational risk is a complex estimation of possibility combination of bodily injury occurrence or health status worsening as well as seriousness of these events, in threatening situation. It is done in order to choose appropriate means for ensuring safety.*

9. *Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and reports" – "Accidents at Work" and "Working Conditions".*

Pracujący

Employment

TABL. 1 (49). **PRACUJĄCY^a**
 Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2010	284733	143358	TOTAL
..... 2015	312109	163002	
2016	326180	169432	
sektor publiczny	98373	63434	<i>public sector</i>
sektor prywatny	227807	105998	<i>private sector</i>
w tym:			<i>of which:</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	397	209	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	43800	12579	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe	37026	10938	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	19925	2750	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	49426	27241	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazy- nowa	13600	4423	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	9919	6248	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	24509	8759	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	15950	10559	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4521	2649	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	29846	17188	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	21845	10666	<i>Administrative and support service activities</i>
Edukacja	40944	27907	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25686	21349	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5142	3148	<i>Arts, entertainment and recreation</i>

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

^a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons and persons employed on private farms in agriculture.

TABL. 2 (50). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym	Of which	SPECIFICATION
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy <i>employees hired on the basis of an employment contract</i>	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin <i>owners, co-owners including contributing family workers</i>	
OGÓŁEM	2010 320481	317898	2004	TOTAL
	2015 333023	330785	1675	
	2016 340833	338605	1724	
sektor publiczny	96793	96793	-	<i>public sector</i>
sektor prywatny	244040	241812	1724	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	786	#	#	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	54877	54548	322	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe	42411	42089	315	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	19032	18811	221	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	67477	66964	513	<i>Trade, repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	10580	10514	66	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..	9208	9072	135	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	19740	19697	43	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9528	9028	5	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4416	4398	18	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	26263	26124	139	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	20070	20010	60	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	22697	#	#	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	41195	41077	118	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	28605	28558	47	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5076	5069	7	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa ..	1283	1257	26	<i>Other service activities</i>

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 128, według siedziby jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 128, by seat of unit.

TABL. 3 (51). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	306898	306854	314075	T O T A L
sektor publiczny	101565	90846	91783	<i>public sector</i>
sektor prywatny	205333	216008	222292	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	878	810	751	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	53893	53348	52342	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe	40665	40616	39835	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	21082	16692	16503	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	65624	64167	63813	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	7671	8244	9258	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	7741	7695	8140	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	10888	14250	17374	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	14871	8970	8240	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3830	3665	3645	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	15878	21312	23426	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	17374	15099	17170	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19922	21163	21618	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	37545	37653	38218	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	23036	28040	27678	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5348	4764	4803	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	1316	984	1097	<i>Other service activities</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 128.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad, see general notes, item 8 on page 128.

TABL. 4 (52). **PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a**
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pełnozatrudnieni ^b <i>Full-time employees^b</i>		Niepełnozatrudnieni <i>Part-time employees</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	
OGÓŁEM 2010	289430	147295	28468	18890	TOTAL
2015	298775	157267	32010	21881	
2016	307642	162696	30963	21048	
sektor publiczny	88670	58574	8123	5651	<i>public sector</i>
sektor prywatny	218972	104122	22840	15397	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	741	270	43	29	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	52834	16367	1714	830	<i>Industry</i>
w tym					<i>of which</i>
przetwórstwo przemysłowe ..	40473	13984	1616	779	<i>manufacturing</i>
Budownictwo	18039	2137	772	248	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	57709	34878	#	#	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	8915	3226	#	#	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	7729	5203	1343	873	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	18644	6657	1053	501	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8160	5811	868	632	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3434	1818	964	684	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	25026	14113	1098	724	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	17730	8502	2280	1064	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	22106	14900	588	387	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	35065	23584	6012	4323	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25941	21815	2617	2015	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4520	2726	549	394	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	1049	689	208	139	<i>Other service activities</i>

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 128, według siedziby jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 128; by seat of unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 5 (53). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %	
		kobiety women	podjem- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący previously employed	powracają- cy z urlo- pów wy- chowa- wczych persons returning from child- care lea- ves		
OGÓŁEM	2010	68656	33381	9603	35687	1824	23,9
TOTAL	2015	70768	33867	10252	41247	1279	23,6
	2016	77302	37334	10701	42647	1455	25,7
sektor publiczny		9334	6049	1823	6039	258	10,4
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		67968	31285	8878	36608	1197	32,1
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		56	21	15	31	#	7,5
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł		9614	2814	1634	6196	69	18,3
<i>Industry</i>							
w tym <i>of which</i>							
przetwórstwo przemysłowe		8690	2653	1470	5633	62	21,9
<i>manufacturing</i>							
Budownictwo		5100	508	394	3287	#	27,7
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		14127	8028	2299	6994	#	23,1
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazy- nowa		3031	1129	243	1501	#	37,7
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..		2479	1603	385	1281	24	33,2
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja		6640	2511	1359	3221	24	41,7
<i>Information and communication</i>							

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 128; według siedziby jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 128; by seat of unit.

TABL. 5 (53). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a** (dok.)
HIRES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podjemu- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący previously employed	powracają- cy z urlo- pów wy- chowa- wczych persons returning from child- -care lea- ves	
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	1891	1179	290	1265	35	24,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	539	270	49	398	3	15,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	7602	4157	1114	4794	95	33,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	15669	7153	926	7076	15	107,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1895	1204	394	1280	74	8,3
Edukacja <i>Education</i>	3108	2329	487	1800	81	8,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	4794	3958	967	3136	88	18,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	502	298	111	292	9	11,1
Pozostała działalność usługowa .. <i>Other service activities</i>	255	172	34	95	2	22,6

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 128; według siedziby jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 128; by seat of unit.

TABL. 6 (54). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwol- nień w % Termi- nation rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzy- stający z urlo- pów wychow- awczych taking child- -care leaves	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
OGÓŁEM 2010	59038	28379	11309	6381	2121	2361	20,3
TOTAL 2015	72640	34715	9569	11168	2716	978	22,4
2016	71912	36249	7997	11784	2884	1058	24,0
sektor publiczny public sector	8125	5188	551	667	1489	367	8,9
sektor prywatny private sector	63787	31061	7446	11117	1395	691	30,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	69	25	3	#	#	#	9,2
Przemysł Industry	8786	2561	792	1341	577	101	16,7
w tym of which przetwórstwo przemysłowe manufacturing	7654	2362	698	1255	358	89	19,2
Budownictwo Construction	5255	432	480	549	266	25	28,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	19728	12708	3453	3108	206	224	33,7
Transport i gospodarka magazy- nowa Transportation and storage	2213	706	302	344	#	#	28,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ . Accommodation and catering ^Δ	2158	1408	206	691	67	30	28,8
Informacja i komunikacja Information and communication	3798	1360	250	1516	15	58	23,6

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 128; według siedziby jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 128; by seat of unit.

TABL. 6 (54). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwol- nień w % Termi- nation rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia <i>terminated due to dissolution of an employment contract</i>		przenie- sieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację <i>retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion</i>	korzy- stający z urlo- pów wychow- aw- czych <i>taking child- -care leaves</i>	
			przez zakład pracy <i>by em- ployer</i>	przez pra- cownika <i>by em- ployee</i>			
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	1474	956	131	482	57	47	18,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ... <i>Real estate activities</i>	485	215	43	79	77	#	14,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	4953	2698	765	1672	90	103	21,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	12519	5175	1061	1172	105	28	85,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1622	1149	53	101	421	148	6,7
Edukacja <i>Education</i>	2799	1992	193	198	474	112	7,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	5310	4377	222	434	324	100	19,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	427	263	20	39	71	18	9,2
Pozostała działalność usługowa . <i>Other service activities</i>	316	224	23	45	8	10	27,3

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 128; według siedziby jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 128; by seat of unit.

TABL. 7 (55). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^a**
THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem - absolwenci szkół Of total number - school-leavers			
			wyższych tertiary	policealnych i średnich zawodowych post- secondary and secondary vocational	liceów ogólnokształcących general secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational
OGÓŁEM 2010	7166	3645	3415	1637	1162	952
TOTAL 2015	6099	3024	4161	809	646	483
..... 2016	7134	3707	4722	895	912	605
sektor publiczny <i>public sector</i>	1590	1056	1345	118	95	32
sektor prywatny <i>private sector</i>	5544	2651	3377	777	817	573
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	14	10	#	#	-	-
Przemysł <i>Industry</i>	826	279	310	229	116	171
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	766	262	285	208	109	164
Budownictwo <i>Construction</i>	253	43	76	84	10	83
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	1078	654	418	233	327	100
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	203	89	48	69	67	19
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ .. <i>Accommodation and catering^Δ</i>	239	152	53	69	62	55
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	1142	399	1062	19	52	9

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 128; według siedziby jednostki.

^a Employed on the basis of an employment contract; data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 128; by seat of unit.

TABL. 7 (55). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^a**
(dok.)
THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a
(cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem - absolwenci szkół Of total number - school-leavers			
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and sec- ondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	220	132	#	#	22	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	37	18	19	7	7	4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	879	533	752	20	107	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	687	295	415	49	77	146
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	355	208	#	35	29	#
Edukacja <i>Education</i>	393	261	365	11	14	3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	705	564	647	38	12	8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	81	55	58	#	9	#
Pozostała działalność usługowa .. <i>Other service activities</i>	22	15	9	11	#	#

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 128; według siedziby jednostki.

^a *Employed on the basis of an employment contract; data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 128; by seat of unit.*

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 8 (56). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani	25324	18722	19607	16213	Registered unemployed persons
mężczyźni	11351	9165	9869	7986	men
kobiety	13973	9557	9738	8227	women
Oferty pracy	1658	975	1167	1875	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ...	15	19	17	9	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący	21,5	21,5	14,5	14,3	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy ...	7,6	5,0	6,9	5,9	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku .	13,5	18,7	12,7	12,4	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	47,5	26,9	42,8	45,0	Out of job for longer than 1 year
W % IN %					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a	7,0	4,7	4,4	3,5	Registered unemployment rate ^a

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 130.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 3 on page 130.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 9 (57). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY^a**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS WITH A SPECIFIC SITUATION ON THE LABOUR MARKET^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM	15681	16357	13580	TOTAL
z liczby ogółem:					of total number:
Do 30 roku życia	4243	3292	Up to the age of 30

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 129.

^a See general notes, item 2 on page 129.

TABL. 9 (57). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS WITH A SPECIFIC SITUATION ON THE LABOUR MARKET^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M (dok.)					T O T A L (cont.)
z liczby ogółem (dok.):					of total number (cont.):
Długotrwale bezrobotni ^b	13931	6317	10751	9121	Long-term unemployed ^b
Powyżej 50 roku życia	5297	4893	6430	5468	Over the age of 50
Posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	1859	1719	With at least one child up to the age of 6
Posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	6	5	With at least one disabled child up to the age of 18
Niepełnosprawni	1243	1434	1677	1336	Disabled persons

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 129. ^b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 2 on page 129. ^b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 10 (58). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	27365	32376	24999	22371	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	13722	15854	12262	11156	Women
Dotychczas niepracujący	8644	9358	3986	3714	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy ...	1058	1090	1471	972	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani ...	28946	29675	27340	25765	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	14519	14077	13381	12667	Women
Z tytułu podjęcia pracy	12698	11695	14218	12618	Received jobs

^a W ciągu roku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 11 (59). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM					
TOTAL					
OGÓŁEM	25324	18722	19607	16213	TOTAL
WEDŁUG WIEKU					
BY AGE					
24 lata i mniej	3701	2593	1588	1162	24 and less
25 - 34	7300	5928	5236	4340	25 - 34
35 - 44	5243	3468	4531	3783	35 - 44
45 - 54	7415	4296	3994	3255	45 - 54
55 lat i więcej	1665	2437	4258	3673	55 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA					
BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	3728	4441	4891	4341	Tertiary
Policealne oraz średnie zawodowe	6217	4462	4332	3519	Post-secondary as well as vocational secondary
Średnie ogólnokształcące	2703	2238	2299	1927	General secondary
Zasadnicze zawodowe	5875	3563	3358	2578	Basic vocational
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	6801	4018	4727	3848	Lower secondary, primary and incomplete primary
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{ab}					
BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{ab}					
3 miesiące i mniej	5593	5992	5274	4232	3 months and less
3 - 6	3456	3632	2609	2208	3 - 6
6 - 12	4243	4059	3337	2477	6 - 12
12 - 24	4106	3182	3479	2830	12 - 24
Powyżej 24 miesięcy	7926	1857	4908	4466	More than 24 months
WEDŁUG STAŻU PRACY^b					
BY WORK SENIORITY^b					
Bez stażu pracy	5435	4030	2844	2317	No work seniority
Ze stażem pracy:					With work seniority:
1 rok i mniej	2504	2038	3583	3085	1 year and less
1 - 5	3734	3559	3553	2987	1 - 5
5 - 10	3721	2676	2940	2450	5 - 10
10 - 20	5177	2761	3084	2498	10 - 20
20 - 30	4117	2822	2781	2201	20 - 30
powyżej 30 lat	636	836	822	675	more than 30 years

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. *b* Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3 - 6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a From the date of registering in a labour office. *b* Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3 - 6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 12 (60). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					<i>Unemployed persons who:</i>
podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	175	54	211	199	<i>undertook employment in intervention works</i>
w tym kobiety	89	15	123	107	<i>of which women</i>
podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	119	107	68	95	<i>undertook employment in public works</i>
w tym kobiety	54	74	30	42	<i>of which women</i>
rozpoczęli szkolenie	1076	1977	515	639	<i>started training</i>
w tym kobiety	445	837	199	294	<i>of which women</i>
rozpoczęli prace społecznie użyteczne	-	450	526	425	<i>started social useful works</i>
w tym kobiety	-	217	231	172	<i>of which women</i>

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 13 (61). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
LABOUR FUND EXPENDITURES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM	38447,8	65468,1	64941,2	60438,9	100,0	TOTAL
w tym:						<i>of which:</i>
Zasiłki dla bezrobotnych	28493,6	39761,9	33905,1	26276,1	43,5	<i>Unemployment benefits</i>
Szkolenia	1397,7	3823,1	1515,0	1865,0	3,1	<i>Trainings</i>
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	1137,4	8442,8	11657,5	10507,6	17,4	<i>Resources on undertaking economic activity</i>
Roboty publiczne	780,2	592,5	690,2	667,6	1,1	<i>Public works</i>
Prace interwencyjne	596,6	244,4	1718,7	719,3	1,2	<i>Intervention works</i>
Stypendia za okres stażu ...	3742,4	8267,7	8142,1	9846,8	16,3	<i>Scholarships for internship period</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 130.

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie.

^a See general notes, item 4 on page 130.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Kraków.

Warunki pracy*Work conditions*

TABL. 14 (62). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2206	2226	TOTAL
w wypadkach:			<i>in accidents:</i>
śmiertelnych	3	9	<i>fatal</i>
ciężkich	5	3	<i>serious</i>
lżejszych	2198	2214	<i>light</i>
Liczba dni niezdolności do pracy:			<i>Number of days of an inability to work:</i>
ogółem	86120	83250	<i>total</i>
na jednego poszkodowanego ^b	39	38	<i>per person injured^b</i>

a Zgłoszone w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. *b* Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz liczby dni niezdolności do pracy dla tych osób.

a Registered in a given year; excluding private farms in agriculture. *b* Excluding persons injured in fatal accidents and number of days of an inability to work for these persons.

TABL. 15 (63). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM	13054	9422	TOTAL
w tym kobiety	2873	2149	<i>of which women</i>
w tym przez jedną grupę czynników	10518	7856	<i>of which one group of factors</i>
Zagrożenie:			<i>Hazard:</i>
związane:			<i>connected with:</i>
ze środowiskiem pracy	4805	3520	<i>work environment</i>
w tym przez jedną grupę czynników	4013	2932	<i>of which one group of factors</i>
z uciążliwością pracy	5809	3650	<i>strenuous conditions</i>
w tym przez jedną grupę czynników	4251	2913	<i>of which one group of factors</i>
czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	2440	2252	<i>mechanical factors related to particularly dangerous machinery</i>
w tym przez jedną grupę czynników	2254	2011	<i>of which one group of factors</i>

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 16 (64). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I NIEBEZPIECZNYMI DLA ZDROWIA**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS^a WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS WITH SUBSTANCES HAZARDOUS AND DANGEROUS TO HEALTH
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
	osobozagrozenia threats per capita		
Zagrożenie związane ze środowiskiem pracy	5415	4177	<i>Hazard connected with work environment</i>
w tym:			<i>of which:</i>
substancje chemiczne	294	167	<i>chemical substances</i>
pyły przemysłowe	398	343	<i>industrial dusts</i>
hałas	3095	2378	<i>noise</i>
wibracje	372	252	<i>vibrations</i>
mikroklimat gorący	174	82	<i>hot micro-climate</i>
mikroklimat zimny	354	317	<i>cold micro-climate</i>
Zagrożenie związane z uciążliwością pracy	6066	3757	<i>Hazard connected with strenuous work conditions</i>
w tym niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy	1033	366	<i>of which threats caused by insufficient lights</i>
Zagrożenie z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	2479	2497	<i>Hazard connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery</i>

^a Liczeni tyle razy, na ile czynników szkodliwych są narażeni; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 133.

^a Listed accordingly to the number of hazards with which they are threatened; data concern entities employing more than 9 persons, see general notes, item 7 on page 133.

TABL. 17 (65). **ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, NA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a**
Stan w dniu 31 XII
PAID EMPLOYEES ON POSITIONS FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed		
Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego	511,4	435,7	<i>Evaluation of occupational risk</i>
Wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego	286,1	244,5	<i>Elimination or limitation of occupational risk</i>
Środki stosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego:			<i>Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk:</i>
techniczne	205,2	186,3	<i>technical</i>
organizacyjne	219,4	195,5	<i>organizational</i>
ochrony indywidualnej	201,1	197,2	<i>individuality protection</i>

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 133.

^a Data concern entities employing more than 9 persons; see general notes, item 7 on page 133.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA

Uwagi ogólne

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (prześcieżki płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES

General notes

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover do not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
 - wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
 - dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
 - honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.
- *personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,*
 - *payments from profit and balance surplus in cooperatives,*
 - *annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,*
 - *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.*

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późniejszymi zmianami).

*3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced by the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws, No. 137, item 887, with later amendments).*

TABL. 1 (66). WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Osobowe ^b <i>Personal^b</i>	Wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach <i>Payments from profit and balance surplus in co-operatives</i>	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej <i>Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities</i>	Pozostałe ^c <i>Other^c</i>
OGÓŁEM	2010 14114861,4	12688874,2	8024,7	182515,3	1229624,3
TOTAL	2015 17796573,1	16055213,4	1346,7	138278,2	1600735,5
	2016 18999032,0	17234643,1	4105,0	150030,6	1609329,8
sektor publiczny	5788003,1	5097800,0	-	150030,6	540092,4
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	13211028,9	12136843,1	4105,0	-	1069237,4
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	34487,4	32312,5	-	-	2174,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	3375948,3	3251539,0	1322,2	-	122929,3
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe	2415690,5	2306916,1	1318,7	-	107321,2
<i>of which manufacturing</i>					
Budownictwo	919867,3	876184,7	78,0	-	43464,2
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2723528,9	2649086,6	59,4	-	74075,1
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	395399,5	373037,5	-	-	22360,6
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	317381,0	261208,2	-	1008,7	54995,3
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	1761919,2	1607437,0	816,3	-	153665,9
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	625486,3	602979,7	-	-	22505,0
<i>Financial and insurance activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria, uczniów.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees, apprentices'.

TABL. 1 (66). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Osobowe ^b <i>Personal^b</i>	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach <i>Payments from profit and balance surplus in co-operatives</i>	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej <i>Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities</i>	Pozostałe ^c <i>Other^c</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	202113,4	183979,0	22,8	1529,4	16582,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1930965,0	1771084,0	1656,3	2454,6	155770,1
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1007147,6	694556,2	-	50,5	312489,5
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1351215,5	1246011,5	-	80312,1	24891,9
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	2566165,5	2098973,8	-	50685,9	416436,3
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1438906,1	1325452,2	150,0	11954,4	101349,3
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	293847,7	224927,9	-	1521,0	67398,8
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa ..	54653,3	35873,3	-	514,0	18241,4
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria, uczniów.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees, apprentices'.

TABL. 2 (67). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w zł in zł			
OGÓŁEM	3543,43	4431,17	4635,26	TOTAL
sektor publiczny	4008,75	4826,12	4965,45	public sector
sektor prywatny	3313,27	4265,07	4498,92	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2738,74	3438,13	3585,50	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3915,89	4965,29	5142,77	Industry
w tym				of which
przetwórstwo przemysłowe ...	3539,70	4573,61	4786,34	manufacturing
Budownictwo	3208,94	3953,91	4009,25	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2738,68	3268,69	3454,42	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2755,74	3262,02	3356,29	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2070,46	2550,65	2684,31	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	5481,40	7167,71	7796,31	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5217,67	6047,79	6097,19	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3437,25	4048,05	4241,38	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4667,01	6081,89	6432,18	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1937,12	3202,47	3179,69	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4319,83	4898,84	5114,60	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3938,97	5069,11	5063,85	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3382,47	3743,80	4026,23	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3099,91	3811,26	4043,44	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2162,56	2967,53	2764,14	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees.

DZIAŁ VIII

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 24.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. – gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

CHAPTER VIII

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 24.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water supply and gas supply system** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and since 2003 – gas.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water supply and sewage connections leading to residential buildings (including collective accommodation facilities, e.g.: employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewage system, with the main sewage system.

Dane dotyczące **połączeń gazowych** od 2005 roku dotyczą również połączeń prowadzących do budynków niemieszkalnych.

3. Zdrój uliczny jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o korzystających z wodociągu i kanalizacji obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dotychczas do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji – wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej od 2005 r. obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje o energii cieplnej oraz kubaturze budynków ogrzewanych centralnie:

*Since 2005 data on **gas supply connections** have concerned also connections leading to non-residential buildings.*

***3. A street outlet** is an equipment connected to the street water conduit, used by population as direct source of water supply.*

Data regarding consumption of water in households include the quantity of water collected from water supply system by means of equipments installed in a building.

***4. Data regarding the users of water supply systems and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water supply system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water supply conduit), and in the case of the sewage system – sewage inlets.*

*Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.*

Data regarding the population using the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

***5. Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity** since 2005 include also households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.*

*The **consumption of electricity and gas from the gas supply system** in households is established on the basis of an estimated system of payments.*

6. Information regarding heating energy and cubic volume of centrally heated buildings:

- w zakresie sprzedaży energii cieplnej dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji,
- w zakresie kubatury – budynków mieszkalnych.

Dane w tabl. 5 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami lub urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej ziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej i tramwajowej**. Obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne, mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamiejską, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych i tramwajowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość linii jest to długość odcinków ulic (dróg, torowisk), po których kursują autobusy lub tramwaje.

- *within the scope of sale of heating energy concern residential buildings, public authorities and institutions,*

- *within the scope of the cubic volume of buildings includes residential buildings.*

Data in table 5 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing cooperatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own or other).

Boiler-house *is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.*

7. *Information regarding urban ground transport concerns bus and tram communication and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus services, express buses, minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some cities as well as transport lines exclusively servicing work places.*

Transport line *is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus and tram lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.*

The length of the lines *is the length of the sections of streets (roads, tracks) over which buses or trams travel.*

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

9. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

Mieszkania

1. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkane i niezamieszkane oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

2. Dane o zasobach mieszkaniowych opracowano na podstawie:

- dla 2002 r. na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002,
- dla 2011 r. na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011,
- dla pozostałych lat na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 XII.

3. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hoteli

8. Data on municipal waste concern waste generated in households, excluding end-of-life vehicles and waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which because of its character or composition is similar to waste from households.

9. Data on liquid waste concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business – in case they are not discharged by sewage system.

Dwellings

1. The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of the results from last census, since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks.

2. Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of:

- for 2002 based on results of the National Population and Housing Census - as of 20 V 2002,
- for 2011 on the basis of the National Population and Housing Census – as of 31 III 2011,
- for other years on the basis of the balance of dwelling stocks – as of 31 XII.

3. Information regarding dwelling stocks and completed dwellings concerns dwellings, as well as rooms and the useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories

pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

4. Informacje o mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

*A **dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.*

*A **room** is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.*

*Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.*

*The **useful floor area** of a dwelling is the total useful floor area of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.*

4. Information regarding dwellings, useful floor area of dwellings as well as regarding rooms completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez wszystkie typy spółdzielni, łącznie z jednorodzinym budownictwem spółdzielczym.
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalność gospodarczą), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.
- **cooperative construction** concerns dwellings completed by all types of cooperatives, including single-family cooperative construction;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non-profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund;
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna
Municipal infrastructure

TABL. 1 (68). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km				Distribution network in km
Wodociągowa	1268,2	1400,5	1424,6	Water supply
Kanalizacyjna ^a	1258,1	1414,4	1447,8	Sewage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych				Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	38388	41922	42822	Water supply
Kanalizacyjne	35309	39565	40432	Sewage network
Zdroje uliczne	129	125	86	Street outlets
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku)				Consumption of water from water supply system in households (during the year)
w hm ³	35,7	34,8	34,1	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	47,2	45,7	44,7	per capita in m ³

^a Łącznie z kolektorami.

^a Including collectors.

TABL. 2 (69). **EKSPLOATACJA WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI^a**
EXPLOITATION OF WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Woda pobrana z ujęć w dam ³	61540,4	60573,0	60478,4	Water withdrawn from intakes in dam ³
w tym z ujęć powierzchniowych ...	58587,3	57780,1	57719,0	of which from surface intakes
Zużycie wody z wodociągów w dam ³	45116,5	44716,5	44596,0	Consumption of water from water supply system in dam ³
w tym przez gospodarstwa domowe	35726,8	34842,1	34111,2	of which by households
Ścieki odprowadzone w dam ³	62119,0	47740,0	47409,0	Wastewater discharged in dam ³

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 3 (70). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	320,8	347,4	379,2	391,8	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GW·h	727,7	801,2	726,2	731,0	In GW·h
W kW·h:					In kW·h
na 1 mieszkańca	960,3	1058,2	952,4	958,7	per capita
na 1 odbiorcę ^a	2268	2306,2	1915,3	1865,7	per consumer ^a

^a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Economy.

TABL. 4 (71). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
*GAS SUPPLY NETWORK AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION
OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS*
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Sieć gazowa w km	1529,9	1588,3	1799,2	1802,1	Gas supply network in km
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w szt.	32511	35861	48906	52013	Connections leading to residential and non-residential buildings in pcs
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys. ...	248,2	251,7	250,6	252,5	Consumers of gas from gas supply system ^a in thous.
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku)					Consumption of gas from gas supply system ^b (during the year)
w hm ³	155,7	138,8	127,9	136,1	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	205,5	183,3	167,7	178,5	per capita in m ³

^a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

^a Including consumers using collective gas-meters. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

TABL. 5 (72). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Sieć ciepła w km	931,3	952,9	971,2	992,8	Heating network in km
w tym przesyłowa	832,8	867,3	720,3	745,0	of which transmission
Kotłownie	257	229	344	373	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w GJ	8430872	7414705	8672783	9433076	Sale of heating energy (during the year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewa- nych centralnie w dam ³	69923	73840	86576	87696	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	46270	46814	49131	50127	of which residential buildings

TABL. 6 (73). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ
I GAZOWEJ**
*POPULATION CONNECTED TO WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS
SUPPLY SYSTEMS*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Ludność w tys. - korzystająca ^a z:					Population in thous. - connected to ^a :
wodociągu	754,1	755,5	759,0	763,2	water supply system
kanalizacji	673,5	686,1	697,3	702,2	sewage system
gazu	643,0	610,7	560,5	555,0	gas supply system
Ludność - w % ogółu ludności ^b - korzystająca ^a z:					Population - in % of total population ^b - connected to ^a :
wodociągu	99,7	99,7	99,7	99,7	water supply system
kanalizacji	89,0	90,6	91,6	91,8	sewage system
gazu	85,0	80,6	73,6	72,5	gas supply system

a Dane szacunkowe. *b* Na podstawie bilansów.

a Estimated data. *b* Based on balances.

TABL. 7 (74). **KOMUNIKACJA MIEJSKA**
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna:			Transportation network:
Linie autobusowe:			Bus lines:
liczba linii wraz z podmiejskimi	157	159	number of lines including suburban
długość linii wraz z podmiejskimi w km	2239	2280	length of lines including suburban in km

TABL. 7 (74). **KOMUNIKACJA MIEJSKA (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
 URBAN TRANSPORT (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
Linie tramwajowe:			<i>Tram lines:</i>
liczba linii	27	27	<i>number of lines</i>
długość linii w km	349	353	<i>length of lines in km</i>
Tabor:			<i>Fleet of:</i>
autobusowy	570	631	<i>buses</i>
tramwajowy	401	396	<i>trams</i>

Źródło: dane Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego S.A. w Krakowie oraz Mobilis Spółka z o.o., Oddział Kraków.

Source: data of the Urban Transport Enterprise Co. in Kraków and Mobilis Company Ltd., Kraków Department.

TABL. 8 (75). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
 MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Zebrane odpady komunalne zmieszane ^b (w ciągu roku) w tonach	238265	267307	189737	248648	<i>Mixed municipal waste collected^b (during the year) in tonnes</i>
w tym z gospodarstw domowych	141222	145411	174980	235081	<i>of which from households</i>
na 1 mieszkańca w kg	186	192	230	308	<i>per capita in kg</i>
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):					<i>Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):</i>
liczba	1	1	1	1	<i>number</i>
powierzchnia w ha	11,0	10,8	25,0	25,0	<i>area in ha</i>
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	116,8	255,6	313,3	335,3	<i>Liquid waste^c removed (during the year) in dam³</i>
w tym z gospodarstw domowych	70,2	126,0	196,1	232,9	<i>of which from households</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 i 9 na str. 159. ^b Dane szacunkowe. ^c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 8 and 9 on page 159. ^b Estimated data. ^c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 9 (76). **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE URBAN GREEN AREAS AND GREEN AREAS OF HOUSING ESTATES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM:					TOTAL:
w ha	1298,4	1627,4	1591,7	1673,6	<i>in ha</i>
w % powierzchni miasta	4,0	5,0	4,9	5,1	<i>in % of urban area space</i>
na 1 mieszkańca miasta w m ²	17,2	21,5	20,9	21,9	<i>per capita in urban area in m²</i>
Tereny zielni miejskiej ogólnodostępnej w ha:					<i>Generally accessible urban green areas in ha:</i>
parki spacerowo-wypoczyn- kowe	396,5	398,3	397,4	470,5	<i>strolling-recreational parks</i>
zieleńce	170,1	294,0	367,9	301,6	<i>lawns</i>
Tereny zielni osiedlowej w ha	731,8	935,1	826,4	901,6	<i>Green areas of housing estates in ha</i>

TABL. 10 (77). **MIEJSKI PARK I OGRÓD ZOOLOGICZNY**
Stan w dniu 31 XII
URBAN ZOOLOGICAL PARK AND GARDEN
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Powierzchnia ogrodu zoolożicznego w ha	20	20	20	20	<i>Area of zoological garden in ha</i>
Gatunki zwierząt	273	261	270	263	<i>Species of animals</i>
Zwierzęta ^a	1459	1434	1361	1428	<i>Animals^a</i>
Gatunki ginące i zagrożone wyginięciem	108	114	53	54	<i>Dying out and endangered species</i>
Liczba zwiedzających (w ciągu roku) w tys.	231,0	265,0	355,4	440,5	<i>Number of visitors (during the year) in thous.</i>

^a Bez bezkręgowców.

Źródło: dane Fundacji - Miejski Park i Ogród Zoologiczny w Krakowie.

^a Excluding non-vertebrates.

Source: data of the Foundation - Urban Zoological Park and Garden in Kraków.

TABL. 11 (78). GATUNKI ZWIERZĄT W MIEJSKIM PARKU I OGRODZIE ZOOLOGICZNYM
 Stan w dniu 31 XII
SPECIES OF ANIMALS IN URBAN ZOOLOGICAL PARK AND GARDEN
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016			SPECIFICATION
	gatunki zwierząt <i>species of animals</i>			zwierzęta okazowe <i>exhibited animals</i>			
				razem <i>total</i>	w tym narodzone w ogrodzie zoołogi- cznym ^a <i>of which born in zoological garden^a</i>		
Kręgowce	250	245	253	253	1428	142	<i>Vertebrates</i>
ssaki	77	82	86	86	452	54	<i>mammals</i>
ptaki	83	82	84	84	574	55	<i>birds</i>
gady	32	33	30	30	90	5	<i>reptiles</i>
płazy	3	7	8	8	103	28	<i>amphibians</i>
ryby	55	41	45	45	209	-	<i>fish</i>
Bezkęgowce	23	16	174	17	-	-	<i>Non-vertebrates</i>

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Fundacji - Miejski Park i Ogród Zoologiczny w Krakowie.

^a During the year.

Source: data of the Foundation - Urban Zoological Park and Garden in Kraków.

TABL. 12 (79). OGRÓD BOTANICZNY
 Stan w dniu 31 XII
BOTANICAL GARDEN
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Powierzchnia ogrodu w ha	9,8	9,8	9,8	9,8	<i>Area of garden in ha</i>
Powierzchnia szklarni w m ²	2500	2500	2500	2500	<i>Area of greenhouses in m²</i>
Liczba gatunków roślin	6307	6670	7520	7440	<i>Number of plant species</i>
szklarniowe	3921	4030	4300	4220	<i>greenhouse</i>
gruntowe	2386	2640	3220	3220	<i>soil</i>
w tym drzewa i krzewy	1058	1280	1400	1420	<i>of which trees and shrubs</i>
Liczba zwiedzających ^a w tys. ..	52,0	56,1	78,9	85,2	<i>Number of visitors^a in thous.</i>

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ogródu Botanicznego UJ.

^a During the year.

Source: data of the Jagiellonian University Botanical Garden.

Mieszkania

Dwellings

TABL. 13 (80). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
 Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	293,3	328,0	359,9	369,2	Dwellings in thous.
Izby w tys.	927,8	1050,6	1138,7	1162,8	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	16417,1	18809,2	20782,9	21312,9	Useful floor area of dwellings in thous. m ²
Przeciętna w zasobach:					Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,16	3,20	3,16	3,15	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	56,0	57,3	57,7	57,7	per dwelling
na 1 osobę	21,7	24,8	27,3	27,8	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,58	2,31	2,11	2,07	per dwelling
1 izbę	0,82	0,72	0,67	0,66	per room

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

^a Based on balances of dwelling stocks.

TABL. 14 (81). **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH^a WYPOSAŻONE
 W INSTALACJE**
 Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS IN DWELLING STOCKS^a FITTED WITH INSTALLATIONS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings				
Wodociąg	98,4	99,4	99,5	99,5	Water supply system
Ustęp	97,2	99,0	99,1	99,1	Lavatory
Łazienka	95,7	98,6	98,7	98,7	Bathroom
Gaz z sieci	85,0	77,8	73,6	72,6	Gas from gas supply system
Centralne ogrzewanie	85,7	88,2	89,3	89,6	Central heating

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

^a Based on balances of dwelling stocks.

TABL. 15 (82). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Mieszkania	4557	4716	6455	9363	Dwellings
Spółdzielcze	377	-	-	112	Cooperative
Komunalne (gminne)	-	10	4	48	Municipal (gmina)
Zakładowe	-	-	-	2	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2787	3967	5522	7972	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	668	-	-	-	Public building society
Indywidualne	725	739	929	1229	Private
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	1281	1156	1714	2305	Dwellings per 1000 marriages contracted
Izby	14557	14589	17270	24372	Rooms
Spółdzielcze	1128	-	-	249	Cooperative
Komunalne (gminne)	-	12	8	84	Municipal (gmina)
Zakładowe	-	-	-	8	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	8434	11026	13548	19538	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	1625	-	-	-	Public building society
Indywidualne	3370	3551	3714	4493	Private
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	303627	336649	384105	537953	Useful floor area of dwellings in m²
Spółdzielcze	19513	-	-	5560	Cooperative
Komunalne (gminne)	-	334	152	2010	Municipal (gmina)
Zakładowe	-	-	-	165	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	166487	243738	289339	415277	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	29239	-	-	-	Public building society
Indywidualne	88388	92577	94614	114941	Private
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	66,6	71,4	59,5	57,5	Average useful floor area per dwelling in m²
Spółdzielcze	51,8	-	-	49,6	Cooperative
Komunalne (gminne)	-	33,4	38,0	41,9	Municipal (gmina)
Zakładowe	-	-	-	82,5	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	59,7	61,4	52,4	52,1	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	43,8	-	-	-	Public building society
Indywidualne	121,9	125,3	101,8	93,5	Private

DZIAŁ IX

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1943, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1842, z późniejszymi zmianami).

2. Prezentowane dane obejmują:

1) placówki wychowania przedszkolnego, tj. przedszkola (łącznie ze specjalnymi), oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych oraz od roku szkolnego 2008/09 – zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne; od roku szkolnego 2004/05 dzieci 6-letnie są objęte obowiązkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego (w latach szkolnych 2011/12–2015/16 dotyczyło to dzieci 5-letnich);

2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa; w latach szkolnych 2009/10–2013/14 oraz w roku szkolnym 2016/17 dzieci 6-letnie na wniosek rodziców mogą rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej; w roku szkolnym 2014/15 obowiązkiem szkolnym zostały objęte dzieci 6-letnie urodzone w pierwszej połowie 2008 r., a w roku szkolnym 2015/16 dzieci 6-letnie urodzone w 2009 r. oraz dzieci 7-letnie urodzone w drugiej połowie 2008 r. Dzieci urodzone w 2009 r., które w roku szkolnym 2015/16 rozpoczęły naukę w I klasie szkoły podstawowej, w roku szkolnym 2016/17 mogą kontynuować naukę w I klasie; w roku szkolnym 2016/17 obowiązkiem szkol-

CHAPTER IX

EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act of 7 IX 1991 (uniform text, Journal of Laws 2016 item 1943, with later amendments) and the Act of 27 VII 2005 – Higher Education Law (uniform text Journal of Laws 2016 item 1842, with later amendments).

2. The presented data include:

1) pre-primary education establishments, i.e. nursery schools (including special nursery schools), pre-primary sections of primary schools and since the 2008/09 school year pre-primary education groups and pre-primary points; since the 2004/05 school year an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced in pre-primary education establishments for children at the age of 6 (in the school years 2011/12–2015/16 it concerned children at the age of 5);

2) schools for children, youth and adults:

- since the 1999/2000 school year, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools, where education is obligatory, in the school year 2009/10–2013/14 and in the 2016/17 school year children at the age of 6, at the request of parents, have been allowed to start education in the first class of primary school; in the 2014/15 school year, the first class of primary school has been obligatory for children at the age of 6 born in the first half of 2008 and in the 2015/16 school year for children at the age of 6 born in 2009, and children born in the second half of 2008 (at the age of 7). Children born in 2009, who joined first class of primary education in the 2015/16 school year, are allowed to continue their education in the first class in the 2016/17 school

nym objęto dzieci 7–letnie;

- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne (patrz ust. 5, pkt 3) – 7) na str. 172, ust. 6 na str. 172 oraz ust. 9, pkt 3) i 4) na str. 173);

3) szkoły policealne;

4) szkoły wyższe;

5) specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii.

3. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego oraz inne osoby prawne i fizyczne.

4. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej i niepubliczne. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeśli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

5. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych), szkoły filialne (bez szkół specjalnych), szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół

year; in the 2016/17 school year children at the age of 7 have been subjected to obligatory education;

- since the 2002/03 school year, upper secondary schools (see item 5, point 3) – 7) on page 172, item 6 on page 172 and item 9, point 3) and 4) on page 173);*

3) *post-secondary schools;*

4) *higher education institutions;*

5) *special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres.*

3. *Data include schools and establishments managed by central (government) units and local government units as well as by other legal and natural persons.*

4. *Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments may be public, non-public with the competence of a public school and non-public. A non-public school can obtain the competence of a public school if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only.*

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

5. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) *primary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools), branch schools (excluding special schools), art schools not leading to professional certification (excluding spe-*

specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;

- 2) gimnazja, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy;
- 4) 2-3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe;
- 5) 3-letnie licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 6) 4-letnie technika;
- 7) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych), które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

6. W roku szkolnym 2012/13 zakończono nabór do niektórych typów szkół ponadgimnazjalnych funkcjonujących w latach szkolnych:

- 2002/03–2013/14 – 3-letnich liceów profilowanych,
- 2004/05–2013/14 – 2-letnich uzupełniających liceów ogólnokształcących i 3-letnich techników uzupełniających dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

7. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej, zaocznej i stacjonarnej – obejmują:

- 1) szkoły policealne (1-, 1,5- lub 2-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/06;
- 3) funkcjonujące w latach szkolnych:
 - 1990/91–2015/16 nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie),
 - 1991/92–2015/16 kolegia nauczycielskie (3-letnie),
 w których absolwentom nie nadawano tytułu licencjata.

8. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych; do roku szkolnego 2005/06 dane

cial schools) simultaneously conducting a primary school programme;

- 2) *lower secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);*
- 3) *3-years special job-training schools;*
- 4) *2-3-year basic vocational schools;*
- 5) *3-year general secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);*
- 6) *4-year technical secondary schools;*
- 7) *general art schools leading to professional certification (excluding special schools), excluding schools providing art education only.*

6. *In the 2012/13 school year recruitment has been terminated in some types of upper secondary schools, which were functioning in the period of:*

- *2002/03–2013/14 – 3-specialized secondary schools,*
- *2004/05–2013/14 – 2-year supplementary general schools and 3-year supplementary technical schools for graduates of basic vocational schools.*

7. Post-secondary schools – *educating in day, evening, weekend and full-time programmes form – include:*

- 1) *post-secondary vocational schools (1-, 1,5- or 2-year), including special schools;*
- 2) *colleges of social work (3-year) – since 2005/06 school year;*
- 3) *functioning in the school years:*
 - *1990/91–2015/16 foreign language teacher training colleges (3-year),*
 - *1991/92–2015/16 teacher training colleges (3-year),**which graduates do not receive title of licentiate.*

8. Tertiary education *(university level) includes full-time and part-time programmes; until the 2005/06 school year*

dotyczyły studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) do roku szkolnego 2015/16 prezentowano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadawano tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi oraz punktami konsultacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

9. Szkoły dla dorosłych – kształcące w formie stacjonarnej, zaocznej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) 3-letnie licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 4) funkcjonujące w latach szkolnych:
 - 2002/03–2014/15 – 2–3-letnie zasadnicze szkoły dla dorosłych oraz 3-letnie licea profilowane dla dorosłych,
 - 2004/05–2013/14 – 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych,
 - 2004/05–2015/16 – 3-letnie technika uzupełniające dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej,
 - do roku szkolnego 2015/16 – 4-letnie technika dla dorosłych.

10. Szkoły specjalne (na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej) organizowane są dla dzieci

data concerned day, evening, weekend and extramural studies.

Data regarding tertiary education:

- 1) *until 2015/16 academic year include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates received the title of licentiate;*
- 2) *include foreigners studying in Poland;*
- 3) *do not include Poles studying abroad.*

Data on students and graduates are given according to the seat of particular higher education institutions including sections as well as branch departments and institutes, didactic branch centers as well as consultative points. Data do not include academies of the Ministry of National Defence and academies of the Ministry of the Interior and Administration.

9. Schools for adults educating in full-time, in weekend and in distance form – include:

- 1) *primary schools for adults;*
- 2) *lower secondary schools for adults;*
- 3) *3-year general secondary schools for adults;*
- 4) *functioning in the school year:*
 - *2002/03–2014/15 – 2–3-year basic vocational schools for adults and 3-year specialized secondary schools for adults,*
 - *2004/05–2013/14 – 2-year supplementary secondary schools for adults for graduates of basic vocational schools,*
 - *2004/05–2015/16 – 3-year supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school,*
 - *until 2015/16 school year – 4-year technical secondary schools for adults.*

10. Special schools (at the level of primary school, lower secondary school and upper secondary school) are organized for

i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

11. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

12. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

13. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

14. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w prze-

children and youth with special educational needs, of which for handicapped. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special sections or mainstream integrated are established) as well as in special educational centres, other educational institutions or the unit performing health care activities (including health resorts treatment).

11. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular schools or nursery schools.

12. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

13. Youth social therapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

14. Data regarding academic teachers concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data regarding teachers concern full-time employees and part-time employees

liczeniu na pełnozatrudnionych.

15. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiuje; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2016/17 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2015 – 30 IX 2016); do roku akademickiego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

16. Współczynnik skolaryzacji brutto – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

Współczynnik skolaryzacji netto – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

17. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów – od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

calculated as full-time employees.

15. Data regarding:

- 1) *pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year – special education centres, youth education centres as well as boarding-school and dormitories concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;*
- 2) *tertiary education are presented as of 30 XI, students are indicated correspondingly on the number of fields of education with they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year (e.g., for the 2016/17 academic year, graduates from 1 X 2015 – 30 IX 2016 academic year); until the 2000/01 academic year graduates were shown according to the calendar year.*

16. Gross enrolment rate is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) on a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

Net enrolment rate is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

17. *The information presented, excluding the data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates – since the 2006/07 school year), has been compiled on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.*

TABL. 1 (83). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Podstawowe	145	150	163	167	Primary
Gimnazja	99	106	116	118	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy	9	9	11	11	Special job-training
Zasadnicze zawodowe	31	27	26	25	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	57	55	51	57	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące	-	1	x	x	Supplementary general secondary
Licea profilowane	19	10	x	x	Specialized secondary
Technika	39	30	28	28	Technical secondary
Technika uzupełniająca	5	2	x	x	Supplementary technical secondary
Artystyczne ogólnokształcące ^a	10	4	4	4 ^b	General art ^a
Policealne	113	83	72	74	Post-secondary
Wyższe	21	22	21	21	Tertiary
Dla dorosłych	91	69	37	35	For adults
podstawowe	-	-	-	-	primary
gimnazja	1	1	5	3	lower secondary
zasadnicze zawodowe	3	2	x	x	basic vocational
licea ogólnokształcące	23	24	32	32	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	21	23	x	x	supplementary general secondary
licea profilowane	-	1	x	x	specialized secondary
technika	13	3	-	x	technical secondary
technika uzupełniająca	30	15	-	x	supplementary technical secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami kształcącymi wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych. ^b Ponadto 11 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

^a Leading to professional certification; until the 2005/06 school year including schools schooling only in the scope of art subjects. ^b Moreover, 11 art schools giving only artistic education.

TABL. 1 (83). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^c	6045	5306	7870	6232	<i>Pre-primary education^c</i>
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	39526	35833	42636	41374	<i>primary</i>
gimnazja	23955	19113	17713	18104	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	198	217	227	217	<i>special job-training</i>
zasadnicze zawodowe	3947	3470	2493	2290	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	21639	18555	15747	15922	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	-	59	x	x	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	2472	618	x	x	<i>specialized secondary</i>
technika	10696	10974	10807	11112	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	156	64	x	x	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^a	1337	655	621	604 ^d	<i>general art^a</i>
policealne	13052	13808	12209	11713	<i>post-secondary</i>
wyższe	179362	188511	161719	154929	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	8045	5788	3226	2978	<i>for adults</i>
podstawowe	-	-	-	-	<i>primary</i>
gimnazja	133	88	99	49	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	190	77	x	x	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	2962	2750	3127	2878	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	1020	1570	x	x	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	-	11	x	x	<i>specialized secondary</i>
technika	2090	128	-	x	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	1650	1164	-	x	<i>supplementary technical secondary</i>

^a Dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami kształcącymi wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych. ^c Dotyczy dzieci objętych obowiązkową edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 27 na str. 212. ^d Ponadto 1265 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

^a Leading to professional certification; until the 2005/06 school year including schools schooling only in the scope of art subjects. ^c Concerns children attending obligatory pre-primary education establishments, also described in table 27 on page 212. ^d Moreover, 1265 students of art schools giving only artistic education.

TABL. 1 (83). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	7048	5681	6206	.	<i>primary</i>
gimnazja	8004	6248	5833	.	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	33	54	61	.	<i>special job-training</i>
zasadnicze zawodowe	1263	1072	719	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	6746	6093	4993	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	-	22	x	.	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	829	256	x	.	<i>specialized secondary</i>
technika	2395	2445	2312	.	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	-	11	x	.	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^a	193	94	112 ^e	.	<i>general art^e</i>
policealne	4419	4170	3587	.	<i>post-secondary</i>
wyższe	29808	48108	44070	.	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	2571	1496	900	.	<i>for adults</i>
podstawowe	-	-	-	.	<i>primary</i>
gimnazja	25	36	59	.	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	41	25	x	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	978	659	841	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	345	533	x	.	<i>supplementary general secondary</i>
technika	1182	43	x	.	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	-	200	x	.	<i>supplementary technical secondary</i>

^a Dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami kształcącymi wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych. ^e Ponadto 85 absolwentów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

Źródło: dane - z wyjątkiem szkół wyższych - Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Leading to professional certification; until the 2005/06 school year including schools schooling only in the scope of art subjects. ^e Moreover, 85 graduates of art schools giving only artistic education.

Source: data - with the exception of the higher education institutions - of the Ministry of National Education.

TABL. 2 (84). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015/16	2016/17	2015/16	2016/17	2014/15	2015/16
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Szkoły podstawowe Primary schools	163	167	42636	41374	5627	6206
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	1	233	252	26	33
<i>Central (government) administration units</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	114	113	36070	34464	4867	5317
<i>Local government units</i>						
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	13	11	2254	1624	277	232
<i>Associations and other social organizations</i>						
Organizacje wyznaniowe	8	10	1988	2671	288	400
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	27	32	2091	2363	169	224
<i>Others</i>						
Gimnazja Lower secondary schools	116	118	17713	18104	5713	5833
Jednostki samorządu terytorialnego	68	68	12817	12626	4366	4343
<i>Local government units</i>						
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	15	14	1026	876	268	222
<i>Associations and other social organizations</i>						
Organizacje wyznaniowe	10	11	2629	3088	752	929
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	23	25	1241	1514	327	339
<i>Others</i>						

TABL. 2 (84). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2015/16	2016/17	2015/16	2016/17	2014/15	2015/16
	szkoły <i>schools</i>		uczniowie i studenci <i>pupils and students</i>		absolwenci <i>graduates</i>	
Zasadnicze szkoły zawodowe^a	37	36	2720	2507	788	780
<i>Basic vocational schools^a</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	31	30	2349	2089	720	680
<i>Local government units</i>						
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	1	1	61	124	-	-
<i>Associations and other social organizations</i>						
Organizacje wyznaniowe	1	1	26	20	10	12
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	4	4	284	274	58	88
<i>Others</i>						
Licea ogólnokształcące	51	57	15747	15922	5070	4993
<i>General secondary schools</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	31	33	13849	13733	4542	4459
<i>Local government units</i>						
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	4	5	306	203	98	55
<i>Associations and other social organizations</i>						
Organizacje wyznaniowe	4	5	835	1018	204	268
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	12	14	757	968	226	211
<i>Others</i>						
Technika^b	32	32	11428	11716	2328	2424
<i>Technical secondary schools^b</i>						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	4	4	621	604	93	112
<i>Central (government) administration units</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	25	25	10308	10524	2126	2199
<i>Local government units</i>						
Pozostałe	3	3	499	588	109	113
<i>Others</i>						

a, b Łącznie ze szkołami: *a* - specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *b* - artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

a, b Including: *a* - special job training schools, *b* - general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (84). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015/16	2016/17	2015/16	2016/17	2014/15	2015/16
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Szkoły policealne Post-secondary schools	72	74	12209	11713	3837	3587
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	1	179	181	89	88
<i>Central (government) administration units</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	9	9	1252	1228	652	487
<i>Local government units</i>						
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	3	3	23	199	24	16
<i>Associations and other social organizations</i>						
Pozostałe	59	61	10755	10105	3072	2996
<i>Others</i>						
Szkoły wyższe Tertiary education	21	21	161719	154929	45348	44070
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	10	10	140287	134046	38250	38697
<i>Central (government) administration units</i>						
Organizacje wyznaniowe	2	2	4427	4805	1251	978
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	9	9	17005	16078	5847	4395
<i>Others</i>						
Szkoły dla dorosłych Schools for adults	37	35	3226	2927	928	900
Jednostki samorządu terytorialnego	9	8	709	654	244	199
<i>Local government units</i>						
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	3	3	182	157	65	45
<i>Associations and other social organizations</i>						
Pozostałe	25	24	2335	2116	619	656
<i>Others</i>						

Ź r ó d ł o: dane - z wyjątkiem szkół wyższych - Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data - with the exception of the higher education institutions - of the Ministry of National Education.

TABL. 3 (85). WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Grupy wieku Age groups	2010/11			2015/16			2016/17		
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety fema- les	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety fema- les	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety fema- les
		w %			in %					
BRUTTO GROSS										
Szkoły: <i>Schools:</i>										
podstawowe ^a <i>primary^a</i>	7-12	104,2	103,6	104,9	93,2	92,6	94,0	103,4	103,6	103,1
gimnazja <i>lower secondary</i>	13-15	105,9	107,7	104,0	106,3	107,0	105,6	109,7	109,7	109,6
zasadnicze zawodowe ^b . <i>basic vocational^b</i>	16-18	17,5	22,6	12,4	14,8	18,8	10,7	13,6	17,3	9,8
licea ogólnokształcące ^c . <i>general secondary^c</i>	16-18	109,9	91,3	128,9	102,4	83,2	121,5	101,8	81,2	123,0
technika ^{cd} <i>technical secondary^{cd}</i>	16-18	60,5	80,6	40,9	58,6	78,2	39,0	63,5	81,7	44,7
policealne <i>post-secondary</i>	19-21	40,0	27,9	51,9	59,1	32,1	87,2	58,5	34,6	82,0
NETTO NET										
Wychowanie przedszkolne ^e <i>Pre-primary education^e</i>	6	87,0	89,3	84,5	99,5	98,7	100,3	79,2	81,1	77,1
Szkoły: <i>Schools:</i>										
podstawowe ^a <i>primary^a</i>	7-12	100,7	100,3	101,2	92,6	91,7	93,5	98,0	98,4	97,6
gimnazja <i>lower secondary</i>	13-15	98,6	98,5	98,7	99,7	99,4	100,1	99,8	99,2	100,4
zasadnicze zawodowe ^b . <i>basic vocational^b</i>	16-18	14,2	18,1	10,3	11,4	14,4	8,4	10,3	13,2	7,3
licea ogólnokształcące ^c . <i>general secondary^c</i>	16-18	87,3	68,2	106,8	84,1	63,1	105,1	85,1	63,9	106,9
technika ^{cd} <i>technical secondary^{cd}</i>	16-18	40,1	51,5	28,4	46,2	60,5	31,9	46,9	61,3	32,1
policealne <i>post-secondary</i>	19-21	13,2	8,4	17,9	22,6	11,8	33,9	19,9	10,5	29,1

^a W roku szkolnym 2015/16 dotyczy dzieci wieku 6-12 lat. ^{b-d} Łącznie ze szkołami: ^b - specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^c - w roku szkolnych 2010/11 odpowiednio: uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, liceami profilowanymi oraz technikami uzupełniającymi, ^d - artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e W roku szkolnym 2015/16 dotyczy dzieci w wieku 5 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2015/16 school years concerns children aged 6-12. ^{b-d} Including: ^b - special job-training schools, ^c - in the 2010/11 school years: supplementary general secondary schools, specialized secondary school as well as supplementary technical secondary schools respectively, ^d - general art schools leading to professional certification. ^e In the 2015/16 school year concerns children aged 5 attending pre-primary education establishments.

Source: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 4 i 5

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 4 and 5

The division by languages may include one person more than once.

TABL. 4 (86). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total pupils and students in schools					
		podsta- wowych primary	gimna- zjach lower second- ary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational	liceach ogólno- kształ- cących general secondary	techni- kach ^a technical second- ary ^a	police- alnych ^b post-se- condary ^b

NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE
OBLIGATORY EDUCATION

Angielski 2015/16	89434	99,2	96,9	88,5	97,2	100,0	43,2
<i>English</i> 2016/17	88185	98,9	97,2	91,6	97,0	100,0	27,1
Francuski 2015/16	5856	2,0	9,6	0,8	14,9	8,2	-
<i>French</i> 2016/17	6259	2,1	9,8	-	14,9	10,6	-
Niemiecki 2015/16	25014	2,9	54,2	7,5	41,4	65,5	-
<i>German</i> 2016/17	26124	3,2	52,4	7,6	42,1	72,1	-
Rosyjski 2015/16	2035	-	0,7	3,5	7,7	5,3	-
<i>Russian</i> 2016/17	1920	-	0,5	1,4	6,7	6,2	-
Włoski 2015/16	2381	-	3,5	-	10,5	1,0	-
<i>Italian</i> 2016/17	2032	0,0	2,5	-	9,3	0,9	-
Łacina 2015/16	289	-	-	-	1,4	-	3,0
<i>Latin</i> 2016/17	186	-	-	-	1,2	-	-
Hiszpański .. 2015/16	5293	0,6	14,2	-	15,9	-	-
<i>Spanish</i> 2016/17	6090	0,5	16,4	-	17,1	1,7	-
Inne 2015/16	148	-	-	-	0,8	-	0,8
<i>Others</i> 2016/17	113	-	-	-	0,7	-	-

NAUCZANIE DODATKOWE^c
ADDITIONAL EDUCATION^c

Angielski 2015/16	768	-	2,1	-	2,3	-	1,5
<i>English</i> 2016/17	654	-	1,8	-	2,1	-	-
Francuski 2015/16	1083	0,4	1,8	-	1,5	3,0	-
<i>French</i> 2016/17	777	0,6	1,6	-	1,5	-	-
Niemiecki 2015/16	4719	2,4	9,6	-	4,1	11,8	-
<i>German</i> 2016/17	4094	2,8	10,4	0,3	3,4	4,2	-
Inne 2015/16	1908	0,5	6,2	-	3,3	0,6	-
<i>Others</i> 2016/17	1949	0,8	6,1	-	2,9	0,3	-

^a Łącznie ze szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^b Bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych. ^c Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including general art schools leading to professional certification. ^b Excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work. ^c Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 5 (87). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a**
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total students in schools			
		podsta- wowych primary	gimnazjach lower secondary	liceach ogólno- kształcących general secondary	policealnych post- -secondary
Angielski 2015/16	8484	-	100,0	97,4	54,5
English 2016/17	8357	-	100,0	99,0	53,1
Francuski 2015/16	23	-	-	0,7	-
French 2016/17	30	-	-	1,0	-
Niemiecki 2015/16	102	-	11,1	2,5	0,1
German 2016/17	60	-	-	1,8	0,1
Rosyjski 2015/16	164	-	18,2	1,2	1,1
Russian 2016/17	70	-	14,3	0,1	0,6
Inne 2015/16	-	-	-	-	-
Others 2016/17	55	-	-	-	0,5

^a Dane dotyczą nauczania obowiązkowego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Data concern obligatory education.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 6 (88). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015/16	2016/17	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe	1281	1351	213	98	Primary schools
w tym specjalne	570	574	91	87	of which special
Gimnazja	939	866	326	335	Lower secondary
w tym specjalne	597	509	211	230	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	227	217	53	61	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe ^b	330	320	40	32	Basic vocational schools ^b
w tym specjalne	295	282	35	31	of which special

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 173. ^b W przypadku szkół ogólnodostępnych dane o absolwentach, dotyczą absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, kwalifikacje w zawodzie lub egzamin dyplomowy.

^a See general notes, item 10 on page 173. ^b In mainstream schools data concern graduates with a medical certificate on a need for special education, who passed exam certifying professional qualification, qualification to perform a job or graduation exam.

TABL. 6 (88). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a**
(dok.)
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015/16	2016/17	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
	uczniowie <i>pupils and students</i>		absolwenci <i>graduates</i>		
Licea ogólnokształcące	116	136	35	36	<i>General secondary schools</i>
w tym specjalne	46	46	9	14	<i>of which special</i>
Technika ^{bc}	169	187	32	16	<i>Technical secondary schools^{bc}</i>
w tym specjalne	144	149	26	13	<i>of which special</i>
Szkoły policealne ^b	109	94	43	9	<i>Post-secondary schools^b</i>
w tym specjalne	97	94	24	9	<i>of which special</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 173. *b* W przypadku szkół ogólnodostępnych dane o absolwentach, dotyczą absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, kwalifikacje w zawodzie lub egzamin dyplomowy. *c* Łącznie ze szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a See general notes, item 10 on page 173. *b* In mainstream schools data concern graduates with a medical certificate on a need for special education, who passed exam certifying professional qualification, qualification to perform a job or graduation exam. *c* Including general art schools leading to professional certification.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (89). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE**
OŚRODKI WYCHOWAWCZE ORAZ MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII
SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES AND
YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010	2015	2016	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE <i>SPECIAL EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	11	10	9	9	<i>Centres</i>
Miejsca	1011	947	744	753	<i>Places</i>
Wychowankowie	904	602	457	463	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
niewidomi i słabowidzący	255	176	118	110	<i>blind and sight impaired</i>
niesłyszący i słabosłyszący ..	291	193	100	110	<i>deaf and hearing impaired</i>
z niepełnosprawnościami sprzężonymi	104	82	133	148	<i>multiple disability</i>
z niepełnosprawnością intelektualną	230	137	83	66	<i>mentally disabled</i>

a Stan w dniu 31 X.

a As of 31 X.

TABL. 7 (89). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE ORAZ MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII (dok.)**
SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES AND YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010	2015	2016	SPECIFICATION
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE YOUTH EDUCATION CENTRES					
Placówki	1	2	2	2	Centres
Miejsca	72	102	102	96	Places
Wychowankowie	72	99	93	82	Residents
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES					
Placówki	-	-	2	2	Centres
Miejsca	-	-	148	124	Places
Wychowankowie	-	-	138	122	Residents

^a Stan w dniu 31 X.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (90). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE^a STUDENT DORMITORIES^a					
Domy	48	50	47	47	Dormitories
Miejsca	19408	19129	18442	18245	Beds
Korzystający:					Boarding:
studenci	16983	17094	15407	14773	students
w % ogółu studentów ^b	16,9	9,1	9,5	9,5	in % of total students ^b
uczestnicy studiów doktoranckich ^c	541	433	430	students of doctoral studies ^c
w % ogółu uczestników	10,1	6,4	6,5	in % of total students of doctoral studies
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	7	9	9	10	Canteens
Miejsca konsumenckie	1370	1943	1930	2328	Places for consumers

^{a, b} W roku akademickim 2005/06: ^a - dla studentów studiów dziennych, ^b - w % studentów studiów dziennych. ^c Bez uczestników studiów doktoranckich w Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz instytutów naukowo-badawczych.

^{a, b} In the 2005/06 academic year: ^a - for students of day studies, ^b - in % of students of day studies.

^c Excluding doctoral students of the Medical Centre for Postgraduate Education, scientific facilities of the Polish Academy of Sciences as well as research institutes.

TABL. 9 (91). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING
SCHOLARSHIPS^a

SZKOŁY	2005/06	2010/11	2015/16	2016/17			SCHOOLS	
				ogółem ^b total ^b	w tym otrzymują- cy stypendia of which scholarships recipients			
					socjal- ne social	rektora dla najlep- szych studen- tów vice- -chan- -cellor to the best students		otrzy- mują- cy stypen- dia w % ogółu studen- tów danej grupy szkół scholar- ship recipi- ents in % of total students of a given group of schools
OGÓŁEM	49725	42136	32825	31251	19832	11841	20,2	TOTAL
w tym:								of which:
Uniwersytety	13271	9782	8150	7555	4554	2894	18,5	Universities
Wyższe szkoły techniczne	11939	11270	10327	9727	6020	3947	18,3	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	4326	3123	2457	2386	1721	818	25,5	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	9066	5872	4525	4407	2804	1695	19,6	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	5717	5754	3618	3649	2646	1032	21,4	Teacher education schools
Akademie wycho- wania fizycznego ..	1044	1275	831	862	533	387	20,9	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	1184	768	526	519	327	201	22,7	Fine arts academies

^a Łącznie z cudzoziemcami; od roku akademickiego 2010/2011 bez stypendiów przyznawanych przez ministrów oraz stypendiów finansowanych z funduszków unijnych. ^b W podziale według rodzajów stypendiów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

^a Including foreigners; since 2010/2011 academic year excluding scholarships granted by ministers and scholarships financed from European funds. ^b In the division according to kind of scholarships one person may be shown more than once.

TABL. 10 (92). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
Szkoły	127	131	143	148	Schools
w tym:					of which:
sportowe i mistrzostwa sportowego	2	4	2	3	sports and athletic
artystyczne ^a	3	3	3	3	art ^a
Oddziały	1704	1599	1967	1956	Sections
Uczniowie	38701	35286	42066	40800	Pupils
w tym I klasa	6083	6385	8810	5048	of which 1st grade
w tym kobiety	18942	17315	20767	19972	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	939	1679	1035	1410	sports and athletic
artystyczne ^a	646	664	759	773	art ^a
Absolwenci	6886	5594	6119	.	Graduates
w tym kobiety	3388	2763	3013	.	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	204	265	218	.	sports and athletic
artystyczne ^a	99	99	106	.	art ^a
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	305	269	294	276	school
1 oddział	23	22	21	21	section

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (93). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
Gimnazja	81	88	96	99	Lower secondary
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	5	2	2	2	sports and athletic
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	2	2	1	1	with job-training sections ^a

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

^a Based on 6th grade primary school.

TABL. 11 (93). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
Oddziały	905	770	738	765	Sections
Uczniowie	23119	18370	17116	17595	Pupils
w tym I klasa	7303	5976	5701	6250	of which 1st grade
w tym kobiety	11150	8951	8297	8630	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	1273	454	378	334	sports and athletic
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	188	243	107	103	with job-training sections ^a
Absolwenci	7707	5976	5603	.	Graduates
w tym kobiety	3770	2944	2662	.	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	407	101	159	.	sports and athletic
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	40	75	33	.	with job-training sections ^a
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	285	209	178	178	school
1 oddział	26	24	23	23	section

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Based on 6th grade primary school.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (94). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY**
(bez szkół specjalnych)
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
Szkoły	25	21	20	19	Schools
Oddziały	121	126	98	88	Sections
Uczniowie	3372	3025	2198	2008	Students
w tym I klasa	1386	1286	799	687	of which 1st grade
w tym kobiety	1032	962	736	656	of which females
Absolwenci	1086	936	635	.	Graduates
w tym kobiety	373	295	213	.	of which females
Liczba uczniów na:					Number of students per:
1 szkołę	135	144	110	106	school
1 oddział	28	24	22	23	section

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 13 (95). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2015/16	2016/17	2014/15	2015/16	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci ^b graduates ^b		
OGÓŁEM	2198	2008	373	242	TOTAL
Artystyczna	68	70	7	6	Arts
Biznesu i administracji	72	73	26	18	Business and administration
Inżynieryjno-techniczna	726	669	90	63	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	216	204	16	2	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	250	238	60	39	Architecture and construction
Usług dla ludności	866	754	174	114	Personal services

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b In division by narrow fields of education data concern graduates who passed exam certifying professional qualification or qualification to perform a job.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 14 (96). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
Szkoły	55	53	47	52	Schools
Oddziały	694	621	536	554	Sections
Uczniowie	21574	18492	15700	15876	Students
w tym I klasa	7449	6087	5487	5531	of which 1st grade
w tym kobiety	12741	11169	9794	9826	of which females
Absolwenci	6725	6083	4979	.	Graduates
w tym kobiety	4058	3665	3115	.	of which females
Liczba uczniów na:					Number of students per:
1 szkołę	392	349	344	305	school
1 oddział	31	30	29	29	section

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (97). **TECHNIKA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
Szkoły	41	29	26	26	Schools
Oddziały	373	422	420	428	Sections
Uczniowie	10622	10857	10663	10963	Students
w tym klasa I	3152	2978	2965	3225	of which 1st grade
w tym kobiety	3358	3658	3536	3572	of which females
Absolwenci	2320	2428	2285	.	Graduates
w tym kobiety	648	823	71	.	of which females
Liczba uczniów na:					Number of students per:
1 szkołę	259	374	410	422	school
1 oddział	28	26	25	26	section

^a W latach szkolnych 2005/06 i 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In 2005/06 and 2010/11 school years including supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (98). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY**
(bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS
FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2015/16	2016/17	2014/15	2015/16	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci ^b graduates ^b		
OGÓŁEM	10663	10963	1545	1610	TOTAL
Artystyczna	48	73	7	4	Arts
Społeczna	641	621	107	134	Social and behavioural sciences
Biznesu i administracji	1169	1363	120	105	Business and administration
Nauk o środowisku	58	-	29	-	Environment
Fizyczna	45	35	12	-	Physical sciences
Technologii teleinformatycznych	2149	2323	331	383	Information and Communication Technologies
Inżynierijno-techniczna	3361	3455	374	435	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	212	165	35	11	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	626	608	114	124	Architecture and construction
Rolnicza	31	23	4	1	Agriculture
Usług dla ludności	2251	2168	403	405	Personal services
Ochrony i bezpieczeństwa	-	25	-	-	Security services
Usług transportowych	72	104	9	8	Transport services

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b In division by narrow fields of education data concern graduates who passed exam certifying professional qualification or qualification to perform a job.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (99). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	7	7	8	8	Schools
Uczniowie	1321	779	952	968	Pupils and students
w tym kobiety	831	468	624	626	of which females
Absolwenci	116	78	77	.	Graduates
w tym kobiety	68	50	51	.	of which females
OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE^a GENERAL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION^a					
Szkoły	10	4	4	4	Schools
Uczniowie	1337	655	621	604	Pupils and students
w tym kobiety	883	443	432	427	of which females
Absolwenci	193	94	112	.	Graduates
w tym kobiety	122	65	80	.	of which females

^a Do roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami kształcącymi wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych.
 Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Until the 2005/06 school year including schools schooling only in the scope of art subjects.
 S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (100). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
Szkoły	109	82	70	72	Schools
Oddziały	495	532	556	565	Sections
Uczniowie	12748	13755	12112	11619	Students
w tym kobiety	7428	9015	8785	8246	of which females
Absolwenci	4278	4146	3537	.	Graduates
w tym kobiety	2716	2938	2800	.	of which females
Liczba uczniów na:					Number of students per:
1 szkołę	117	168	173	161	school
1 oddział	26	26	22	21	section

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (101). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH
(bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
*STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION*

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2015/16	2016/17	2014/15	2015/16	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci ^b graduates ^b		
OGÓŁEM	12112	11619	2998	2410	TOTAL
Artystyczna	1837	1324	512	511	Arts
Społeczna	87	85	5	7	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	142	104	18	20	Journalism and information
Biznesu i administracji	1951	1811	313	152	Business and administration
Technologii teleinformacyjnych	965	1076	61	37	Information and Communication Technologies
Inżynierijno-techniczna	24	-	14	13	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	43	44	43	5	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	57	49	10	6	Architecture and construction
Weterynaryjna	315	335	54	38	Veterinary
Medyczna	2577	2741	949	836	Health
Opieki społecznej	165	174	31	21	Welfare
Usług dla ludności	1460	1388	268	216	Personal services
Higieny i bezpieczeństwa pracy	975	947	152	111	Hygiene and occupational health services
Ochrony i bezpieczeństwa	638	584	132	110	Security services
Usług transportowych	134	86	9	-	Transport services
Pozostałe	742	871	427	327	Others

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b In division by narrow fields of education data concern graduates who passed exam certifying professional qualification or qualification to perform a job.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (102). **SZKOŁY WYŻSZE**
 HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczy- ciele akade- miccy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absol- wenci ^b Gradu- ates ^b	SPECIFICATION	
OGÓŁEM	2005/06	21	10803	179362	29808	TOTAL
	2010/11	22	11481	188511	48108	
	2015/16	21	11634	161719	44070	
	2016/17	21	11808	154929	.	
Uniwersytety	1	4022	40905	8925	Universities	
Wyższe szkoły techniczne	2	3382	53228	13365	Technical universities	
Wyższe szkoły rolnicze	1	751	9358	3317	Agricultural academies	
Wyższe szkoły ekonomiczne ...	2	761	22517	7660	Academies of economics	
Wyższe szkoły pedagogiczne .	2	1252	17034	4984	Teacher education schools	
Akademie medyczne	-	-	-	-	Medical academies	
Akademie wychowania fizycznego	1	258	4121	1307	Physical academies	
Wyższe szkoły artystyczne	3	668	2291	567	Fine arts academies	
Wyższe szkoły teologiczne	1	254	2243	469	Theological academies	
Pozostałe szkoły wyższe	8	460	3232	3476	Others	

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 174. ^b W podziale według typów szkół - z roku szkolnego 2015/16.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 14 on page 174. ^b According to type of schools - for the 2015/16 school year.

 TABL. 21 (103). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW
STUDIÓW^a**
 STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY THE NARROW
 FIELDS OF EDUCATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogół- łem Total	W tym ko- biety Of which fema- les	Z liczby ogółem Of total			SPECIFICATION	
			studia pierwsze- go stopnia ^b i magisterskie jednolite first-cycle pro- grammes and unified Master's studies ^b		studia drugie- go sto- pnia ^c second- -cycle pro- gram- mes studies ^c		
			stacjo- narne full- -time	niestac- jonarne part- -time			
OGÓŁEM	2005/06	179362	99307	93984	59645	20962	TOTAL
	2010/11	188511	107791	94618	50318	33704	
	2015/16	161719	94525	89499	27156	40635	
	2016/17	154929	90551	88117	24900	39442	
Uniwersytet Jagielloński	40905	27877	24215	4301	12363	Jagiellonian University	<i>of which Collegium Medicum</i>
w tym Collegium Medicum ..	5733	4289	4212	685	834		

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe. ^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 21 (103). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY THE NARROW FIELDS OF EDUCATION^b (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym ko- biety <i>Of which fema- les</i>	Z liczby ogółem <i>Of total</i>			SPECIFICATION
			studia pierwsze- go stopnia ^b i magisterskie jednolite <i>first-cycle pro- grammes and unified Master's studies^b</i>		studia drugie- go sto- pnia ^c <i>second- cycle pro- gram- mes studies^c</i>	
			stacjo- narne <i>full- -time</i>	niestac- jonarne <i>part- -time</i>		
Uniwersytet Jagielloński (dok.)						Jagiellonian University (cont.)
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Pedagogiczna	586	551	313	-	273	<i>Education</i>
Artystyczna	1067	829	635	52	380	<i>Arts</i>
Humanistyczna (z wyłącze- niem języków)	2252	1155	1407	26	817	<i>Humanities (except lan- guages)</i>
Językowa	5082	4213	3009	208	1864	<i>Languages</i>
Spoleczna	9019	6268	5361	1025	2624	<i>Social and behavioural sciences</i>
Dziennikarstwa i informacji	667	481	325	132	210	<i>Journalism and information</i>
Biznesu i administracji	5456	3951	1812	579	3064	<i>Business and administration</i>
Prawna	4453	2426	2855	1594	-	<i>Law</i>
Biologiczna	1539	1203	1163	-	375	<i>Biological and related sciences</i>
Nauk o środowisku	256	190	126	-	130	<i>Environment</i>
Fizyczna	1879	1138	1339	-	539	<i>Physical sciences</i>
Matematyczna i statystyczna .	769	380	541	-	226	<i>Mathematics and statistics</i>
Technologii teleinformatycznych	1619	406	1012	-	604	<i>Information and Communica- tion Technologies</i>
Inżynierijno-techniczna	124	90	-	-	124	<i>Engineering and engineering trades</i>
Produkcji i przetwórstwa	157	76	105	-	52	<i>Manufacturing and processing</i>
Architektury i budownictwa	49	37	-	-	49	<i>Architecture and construction</i>
Medyczna	5733	4289	4212	685	834	<i>Health</i>
Opieki społecznej	62	58	-	-	62	<i>Welfare</i>
Usługi dla ludności	136	136	-	-	136	<i>Personal services</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe.
^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).
^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 21 (103). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY THE NARROW FIELDS OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym ko- biety <i>Of which fema- les</i>	Z liczby ogółem <i>Of total</i>			SPECIFICATION
			studia pierwsze- go stopnia ^b i magisterskie jednolite <i>first-cycle pro- grammes and unified Master's studies^b</i>		studia drugie- go sto- pnia ^c <i>second- -cycle pro- gram- mes studies^c</i>	
			stacjo- narne <i>full- -time</i>	niestac- jonarne <i>part- -time</i>		
Akademia Górniczo- -Hutnicza im. St. Staszica ..	28653	9951	19174	3663	5757	AGH University of Science and Technology
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Pedagogiczna	248	60	228	-	20	<i>Education</i>
Spoleczna	711	510	474	-	195	<i>Social and behavioural sciences</i>
Biznesu i administracji	857	483	335	134	388	<i>Business and administration</i>
Nauk o środowisku	215	146	139	-	76	<i>Environment</i>
Fizyczna	483	274	391	-	92	<i>Physical sciences</i>
Matematyczna i statystyczna ..	646	390	434	-	212	<i>Mathematics and statistics</i>
Technologii teleinformatycznych	2074	456	1444	268	362	<i>Information and Communica- tion Technologies</i>
Inżynierijno-techniczna	14782	4052	10405	1720	2654	<i>Engineering and engineering trades</i>
Produkcji i przetwórstwa	6425	2473	4069	1069	1278	<i>Manufacturing and processing</i>
Architektury i budownictwa	1978	952	1099	472	407	<i>Architecture and construction</i>
Usługi dla ludności	234	155	156	-	73	<i>Personal services</i>
Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki	14575	5655	9773	1980	2822	University of Technology in Cracow
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Biologiczna	188	157	182	-	6	<i>Life science</i>
Nauk o środowisku	19	14	19	-	-	<i>Environment</i>
Matematyczna i statystyczna ..	307	219	226	-	81	<i>Mathematics and statistics</i>
Technologii teleinformatycznych	1732	178	1032	436	264	<i>Information and Communica- tion Technologies</i>
Inżynierijno-techniczna	4870	1656	3457	346	1067	<i>Engineering and engineering trades</i>
Produkcji i przetwórstwa	657	310	462	18	177	<i>Manufacturing and processing</i>
Architektury i budownictwa	5637	2710	3574	975	1088	<i>Architecture and construction</i>
Higieny i bezpieczeństwa pracy	197	100	182	15	-	<i>Hygiene and occupational health services</i>
Usług transportowych	968	311	639	190	139	<i>Transport services</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe.
^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).
^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 21 (103). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY THE NARROW FIELDS OF EDUCATION^b (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym ko- biety <i>Of which fema- les</i>	Z liczby ogółem <i>Of total</i>			SPECIFICATION
			studia pierwszego stopnia ^b i magisterskie jednolite <i>first-cycle programmes and unified Master's studies^b</i>		studia drugiego stopnia ^c <i>second-cycle programmes studies^c</i>	
			stacjonarne <i>full-time</i>	niestacjonarne <i>part-time</i>		
Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja	9358	5851	6281	1264	1804	Agricultural University
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Społeczna	496	330	284	34	178	<i>Social and behavioural sciences</i>
Biznesu i administracji	210	115	183	27	-	<i>Business and administration</i>
Biologiczna	452	379	351	-	101	<i>Biological and related sciences</i>
Nauk o środowisku	424	290	238	39	147	<i>Environment</i>
Inżynierjno-techniczna	1453	698	844	274	331	<i>Engineering and engineering trades</i>
Produkcji i przetwórstwa	1399	1184	1054	120	223	<i>Manufacturing and processing</i>
Architektury i budownictwa	1562	1003	1013	199	350	<i>Architecture and construction</i>
Rolnicza	1670	1084	1095	288	284	<i>Agriculture</i>
Leśna	1146	318	703	283	160	<i>Forestry</i>
Rybackta	19	4	19	-	-	<i>Fisheries</i>
Weterynaryjna.....	303	245	303	-	-	<i>Veterinary</i>
Medyczna	224	201	194	-	30	<i>Health</i>
Uniwersytet Ekonomiczny ...	19671	12743	9365	3478	6707	University of Economics
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Społeczna	4548	2607	2826	343	1346	<i>Social and behavioural sciences</i>
Biznesu i administracji	11992	8548	4600	2549	4782	<i>Business and administration</i>
Prawna	327	184	293	34	-	<i>Law</i>
Technologii teleinformatycznych	928	172	490	182	252	<i>Information and Communication Technologies</i>
Produkcji i przetwórstwa	462	240	284	122	55	<i>Manufacturing and processing</i>
Architektury i budownictwa	672	440	464	113	79	<i>Architecture and construction</i>
Usługi dla ludności	742	552	408	135	193	<i>Personal services</i>
Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości	2846	1593	327	1519	711	The School of Banking and Management
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Biznesu i administracji	2282	1531	207	1120	711	<i>Business and administration</i>
Technologii teleinformatycznych	564	62	120	399	-	<i>Information and Communication Technologies</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe. ^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 21 (103). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY THE NARROW FIELDS OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym ko- biety <i>Of which fema- les</i>	Z liczby ogółem <i>Of total</i>			SPECIFICATION
			studia pierwsze- go stopnia ^b i magisterskie jednolite <i>first-cycle pro- grammes and unified Master's studies^b</i>		studia drugie- go sto- pnia ^c <i>second- -cycle pro- gram- mes studies^c</i>	
			stacjo- narne <i>full- -time</i>	niestacjo- narne <i>part- -time</i>		
Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej	14472	11265	7238	2181	4344	Pedagogical University
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Pedagogiczna	3397	3146	1208	629	1296	<i>Education</i>
Artystyczna	670	529	456	39	157	<i>Arts</i>
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	705	437	432	63	176	<i>Humanities (except lan- guages)</i>
Językowa	2382	2032	1443	224	696	<i>Languages</i>
						<i>Social and behavioural sciences</i>
Społeczna	2150	1490	1182	356	494	<i>Journalism and information</i>
Dziennikarstwa i informacji	359	301	328	-	29	<i>Business and administration</i>
Biznesu i administracji	1096	949	232	291	508	<i>Law</i>
Prawna	218	146	218	-	-	<i>Biological and related sciences</i>
Biologiczna	209	171	135	9	64	<i>Environment</i>
Nauk o środowisku	69	50	69	-	-	<i>Physical sciences</i>
Fizyczna	445	315	364	5	70	<i>Mathematics and statistics</i>
Matematyczna i statystyczna	349	288	177	24	109	<i>Information and Communica- tion Technologies</i>
Technologii teleinformatycznych	501	75	265	112	82	<i>Social assistance</i>
Opieki społecznej	426	405	160	60	173	<i>Personal services</i>
Usługi dla ludności	481	383	332	49	99	<i>Security services</i>
Ochrony i bezpieczeństwa	1015	548	237	320	391	Jesuit University
Akademia Ignatianum	2562	2169	1251	444	800	Ignatianum
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Pedagogiczna	1406	1310	479	281	585	<i>Education</i>
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	69	26	54	-	15	<i>Humanities (except lan- guages)</i>
						<i>Social and behavioural sciences</i>
Społeczna	593	455	356	115	117	<i>Journalism and information</i>
Dziennikarstwa i informacji	119	84	119	-	-	<i>Business and administration</i>
Biznesu i administracji	269	202	137	48	83	<i>Social assistance</i>
Opieki społecznej	77	73	77	-	-	<i>Personal services</i>
Usługi dla ludności	29	19	29	-	-	

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe.
^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).
^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 21 (103). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY THE NARROW FIELDS OF EDUCATION^b (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym ko- biety <i>Of which fema- les</i>	Z liczby ogółem <i>Of total</i>			SPECIFICATION
			studia pierwszego stopnia ^b i magisterskie jednolite <i>first-cycle pro-grammes and unified Master's studies^b</i>		studia drugiego stopnia ^c <i>second-cycle pro-grammes studies^c</i>	
			stacjo- narne <i>full- -time</i>	niestacjo- naryjne <i>part- -time</i>		
Akademia Wychowania Fizycznego im. B. Czecha	4121	2529	2331	396	1375	Academy of Physical Education
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Pedagogiczna	1294	455	757	131	406	<i>Education</i>
Medyczna	1277	960	632	15	611	<i>Health</i>
Opieki społecznej	86	29	86	-	-	<i>Social assistance</i>
Usługi dla ludności	1464	1085	856	250	358	<i>Personal services</i>
Akademia Muzyczna	721	392	472	-	241	Academy of Music
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Pedagogiczna	70	57	43	-	27	<i>Education</i>
Artystyczna	651	335	429	-	214	<i>Arts</i>
Akademia Sztuk Pięknych im. J. Matejki	1048	834	803	79	164	Jan Matejko Academy of Fine Arts
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Artystyczna	1048	834	803	79	164	<i>Arts</i>
Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna im. L. Solskiego	522	271	521	-	-	The National Theatre High School
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Artystyczna	522	271	521	-	-	<i>Arts</i>
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II	2243	1009	1674	88	407	The Pontifical University of John Paul II
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Artystyczna	143	106	92	-	46	<i>Arts</i>
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	1229	268	1135	-	77	<i>Humanities (except languages)</i>
Społeczna	77	70	39	8	23	<i>Social and behavioural sciences</i>
Dziennikarstwa i informacji	566	387	265	71	194	<i>Journalism and information</i>
Prawna	37	22	37	-	-	<i>Law</i>
Opieki społecznej	154	131	69	9	67	<i>Social assistance</i>
Usługi dla ludności	37	25	37	-	-	<i>Personal services</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe. ^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 21 (103).

STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)*STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY THE NARROW FIELDS OF EDUCATION^a (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym ko- biety <i>Of which fema- les</i>	Z liczby ogółem <i>Of total</i>			SPECIFICATION
			studia pierwsze- go stopnia ^b i magisterskie jednolite <i>first-cycle pro- grammes and unified Master's studies^b</i>		studia drugie- go stopnia ^c <i>second- -cycle pro- grammes studies^c</i>	
			stacjo- narne <i>full- -time</i>	niestacjo- narne <i>part- -time</i>		
Krakowska Akademia im. A. F. Modrzewskiego ...	7894	4812	3529	2234	1084	Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Pedagogiczna	361	335	-	156	131	<i>Education</i>
Artystyczna	241	147	204	-	-	<i>Arts</i>
Językowa	118	86	106	-	-	<i>Languages</i>
Spoleczna	804	634	311	411	-	<i>Social and behavioural sciences</i>
Dziennikarstwa i informacji	341	220	134	82	70	<i>Journalism and information</i>
Biznesu i administracji	2124	1197	921	318	490	<i>Business and administration</i>
Prawna	967	565	483	331	-	<i>Law</i>
Fizyczna	24	8	-	19	-	<i>Physical sciences</i>
Technologii teleinformacyjnych	217	27	91	121	-	<i>Information and Communica- tion Technologies</i>
Architektury i budownictwa	145	82	110	-	25	<i>Architecture and construction</i>
Medyczna	1192	768	545	416	159	<i>Health</i>
Usługi dla ludności	530	473	495	-	-	<i>Personal services</i>
Ochrony i bezpieczeństwa	830	270	129	380	209	<i>Security services</i>
Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania	189	121	-	189	-	University of Economy and Management
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Spoleczna	189	121	-	189	-	<i>Social and behavioural sciences</i>
Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki	982	310	196	765	-	University of Information Technology and Management
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Biznesu i administracji	422	255	58	346	-	<i>Business and administration</i>
Technologii teleinformacyjnych	560	55	138	419	-	<i>Information and Communica- tion Technologies</i>
Wyższa Szkoła Ubezpieczeń	308	237	101	207	-	University of Insurance
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Biznesu i administracji	308	237	101	207	-	<i>Business and administration</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe. ^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 21 (103). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (dok.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY THE NARROW FIELDS OF EDUCATION^b (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym ko- biety <i>Of which fema- les</i>	Z liczby ogółem <i>Of total</i>			SPECIFICATION
			studia pierwsze- go stopnia ^b i magisterskie jednolite <i>first-cycle pro- grammes and unified Master's studies^b</i>		studia drugie- go stopnia ^c <i>second- cycle pro- gram- mes studies^c</i>	
			stacjo- narne <i>full- -time</i>	niestacjo- naryjne <i>part- -time</i>		
Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia	1765	1520	411	1039	301	College of Health Promotion in Cracow
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Medyczna	1057	815	232	685	130	<i>Health</i>
Usługi dla ludności	708	705	179	354	171	<i>Personal services</i>
Małopolska Wyższa Szkoła im. J. Dietla	393	371	69	236	88	Józef Dietl College
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Medyczna	118	96	17	101	-	<i>Health</i>
Usługi dla ludności	275	275	52	135	88	<i>Personal services</i>
Wyższa Szkoła Europejska im. ks. Józefa Tischnera	1168	826	277	582	305	Tischner European University
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Artystyczna	254	140	111	143	-	<i>Arts</i>
Językowa	704	570	136	271	294	<i>Languages</i>
Spoleczna	122	76	-	122	-	<i>Social and behavioural sciences</i>
Biznesu i administracji	76	35	30	46	-	<i>Business and administration</i>
Technologii teleinformatycznych	12	5	-	-	11	<i>Information and Communication Technologies</i>
Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego „Apeiron”	533	215	109	255	169	Public and Individual Security College “Apeiron”
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Ochrony i bezpieczeństwa	533	215	109	255	169	<i>Security services</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe. ^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 22 (104). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY THE NARROW FIELDS OF EDUCATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Studia pierwszego stopnia ^b i magisterskie jednolite <i>First-cycle programmes and unified Master's studies^b</i>		Studia drugiego stopnia ^c <i>Second-cycle programmes studies^c</i>	SPECIFICATION	
			stacjonarne <i>full-time</i>	niestacjonarne <i>part-time</i>			
OGÓŁEM	2005/06	29808	19270	13687	8395	7726	TOTAL
	2009/10	42678	27956	22629	11446	8603	
	2014/15	45348	28790	18424	7137	19787	
	2015/16	44070	27888	18741	6087	19242	
Uniwersytet Jagielloński	8925	6632	4464	680	3781	Jagiellonian University	
w tym Collegium Medicum .	1407	1145	949	138	320	<i>of which Collegium Medicum</i>	
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>	
Pedagogiczna	199	189	80	-	119	<i>Education</i>	
Artystyczna	236	200	137	6	93	<i>Arts</i>	
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	430	244	201	8	221	<i>Humanities (except languages)</i>	
Językowa	1199	1037	626	35	538	<i>Languages</i>	
Społeczna	1734	1263	800	196	738	<i>Social and behavioural sciences</i>	
Dziennikarstwa i informacji ...	175	134	97	8	70	<i>Journalism and information</i>	
Biznesu i administracji	1294	998	345	131	818	<i>Business and administration</i>	
Prawna	618	356	467	149	2	<i>Law</i>	
Biologiczna	409	340	246	3	160	<i>Biological and related sciences</i>	
Nauk o środowisku	92	81	30	-	62	<i>Environment</i>	
Fizyczna	490	336	216	6	268	<i>Physical sciences</i>	
Matematyczna i statystyczna	156	95	70	-	86	<i>Mathematics and statistics</i>	
Technologii teleinformatycznych	326	79	184	-	142	<i>Information and Communication Technologies</i>	
Inżynierjno-techniczna	37	28	-	-	37	<i>Engineering and engineering trades</i>	
Produkcji i przetwórstwa	35	23	16	-	19	<i>Manufacturing and processing</i>	
Medyczna	1407	1145	949	138	320	<i>Health</i>	
Opieki społecznej	12	9	-	-	12	<i>Social assistance</i>	
Usługi dla ludności.....	76	75	-	-	76	<i>Personal services</i>	

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe. ^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 22 (104). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY THE NARROW FIELDS OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym ko- biety <i>Of which females</i>	Studia pierwsze- go stopnia ^b i magisterskie jednolite <i>First-cycle programmes and unified Master's studies^b</i>		Studia drugie- go stopnia ^c <i>Second- -cycle pro- gram- mes studies^c</i>	SPECIFICATION
			stacjo- narne <i>full- -time</i>	niestac- jonarne <i>part- -time</i>		
Akademia Górniczo- -Hutnicza im. St. Staszica	8967	3518	4635	806	3526	AGH University of Science and Technology
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Pedagogiczna	81	27	65	-	16	<i>Education</i>
Spoleczna	200	173	104	13	83	<i>Social and behavioural sciences</i>
Biznesu i administracji	251	165	89	16	146	<i>Business and administration</i>
Nauk o środowisku	172	128	83	-	89	<i>Environment</i>
Fizyczna	172	104	108	-	64	<i>Physical sciences</i>
Matematyczna i statystyczna	193	123	105	-	88	<i>Mathematics and statistics</i>
Technologii teleinformacyj- nych	472	68	252	36	184	<i>Information and Communica- tion Technologies</i>
Inżynierijno-techniczna	4311	1361	2376	285	1650	<i>Engineering and engineering trades</i>
Produkcji i przetwórstwa	2390	972	1154	330	906	<i>Manufacturing and processing</i>
Architektury i budownictwa ...	641	332	250	126	265	<i>Architecture and construction</i>
Usługi dla ludności.....	84	65	49	-	35	<i>Personal services</i>
Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki	4398	1931	2210	421	1767	University of Technology in Cracow
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Biologiczna	45	40	34	-	11	<i>Biological and related sciences</i>
Nauk o środowisku	16	13	16	-	-	<i>Environment</i>
Matematyczna i statystyczna	92	81	61	-	31	<i>Mathematics and statistics</i>
Technologii teleinformacyj- nych	370	36	182	30	158	<i>Information and Communica- tion Technologies</i>
Inżynierijno-techniczna	1636	668	881	152	603	<i>Engineering and engineering trades</i>
Produkcji i przetwórstwa	247	129	138	13	96	<i>Manufacturing and processing</i>
Architektury i budownictwa ...	1642	837	709	169	764	<i>Architecture and construction</i>
Higieny i bezpieczeństwa pracy	51	30	32	19	-	<i>Hygiene and occupational health services</i>
Usług transportowych	299	97	157	38	104	<i>Transport services</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe.
^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).
^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 22 (104). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY THE NARROW FIELDS OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Studia pierwszego stopnia ^b i magisterskie jednolite <i>First-cycle programmes and unified Master's studies^b</i>		Studia drugiego stopnia ^c <i>Second-cycle programmes studies^c</i>	SPECIFICATION
			stacjonarne <i>full-time</i>	niestacjonarne <i>part-time</i>		
Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja	3317	2291	1511	320	1486	Agricultural University
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Społeczna	149	114	56	11	82	<i>Social and behavioural sciences</i>
Biznesu i administracji	80	59	62	18	-	<i>Business and administration</i>
Biologiczna	177	148	85	-	92	<i>Biological and related sciences</i>
Nauk o środowisku	210	159	97	12	101	<i>Environment</i>
Inżynierijsko-techniczna	600	343	258	56	286	<i>Engineering and engineering trades</i>
Produkcji i przetwórstwa	492	442	240	20	232	<i>Manufacturing and processing</i>
Architektury i budownictwa ...	707	482	301	85	321	<i>Architecture and construction</i>
Rolnicza	599	425	273	75	251	<i>Agriculture</i>
Leśna	255	86	100	43	112	<i>Forestry</i>
Rybackta	14	3	5	-	9	<i>Fisheries</i>
Medyczna	34	30	34	-	-	<i>Health</i>
Uniwersytet Ekonomiczny ..	6741	4830	1978	1009	3754	University of Economics
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Społeczna	1735	1172	662	145	928	<i>Social and behavioural sciences</i>
Biznesu i administracji	4028	3061	987	653	2388	<i>Business and administration</i>
Technologii teleinformatycznych	301	78	99	41	161	<i>Information and Communication Technologies</i>
Produkcji i przetwórstwa	128	79	49	24	55	<i>Manufacturing and processing</i>
Architektury i budownictwa ...	271	225	67	97	107	<i>Architecture and construction</i>
Usługi dla ludności	278	215	114	49	115	<i>Personal services</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe. ^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 22 (104). **ABSOLWENCI SZKOŁ WYŻSZYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY THE NARROW FIELDS OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym ko- biety <i>Of which females</i>	Studia pierwsze- go stopnia ^b i magisterskie jednolite <i>First-cycle pro- grammes and unified Master's studies^b</i>		Studia drugie- go stopnia ^c <i>Second- -cycle pro- gram- mes studies^c</i>	SPECIFICATION
			stacjo- narne <i>full- -time</i>	niestacjo- narne <i>part- -time</i>		
Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości	919	596	87	394	438	<i>The School of Banking and Management</i>
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Biznesu i administracji	843	589	69	336	438	<i>Business and administration</i>
Technologii teleinformatycznych	76	7	18	58	-	<i>Information and Communication Technologies</i>
Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej	4475	3667	1510	715	2250	<i>Pedagogical University</i>
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Pedagogiczna	1344	1265	336	259	749	<i>Education</i>
Artystyczna	155	129	54	18	83	<i>Arts</i>
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	124	69	42	-	82	<i>Humanities (except languages)</i>
Językowa	638	572	316	46	276	<i>Languages</i>
Spoleczna	661	460	246	135	280	<i>Social and behavioural sciences</i>
Dziennikarstwa i informacji ...	71	59	28	1	42	<i>Journalism and information</i>
Biznesu i administracji	391	336	72	115	204	<i>Business and administration</i>
Biologiczna	98	92	18	-	80	<i>Biological and related sciences</i>
Nauk o środowisku	47	32	21	-	26	<i>Environment</i>
Fizyczna	135	94	50	15	70	<i>Physical sciences</i>
Matematyczna i statystyczna	116	106	57	1	58	<i>Mathematics and statistics</i>
Technologii teleinformatycznych	104	15	76	11	17	<i>Information and Communication Technologies</i>
Opieki społecznej	134	129	63	10	61	<i>Welfare</i>
Usługi dla ludności.....	111	104	73	14	24	<i>Personal services</i>
Ochrony i bezpieczeństwa ...	346	205	58	90	198	<i>Security services</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe. ^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 22 (104). **ABSOLWENCI SZKOŁ WYŻSZYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY THE NARROW FIELDS OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Studia pierwszego stopnia ^b i magisterskie jednolite <i>First-cycle programmes and unified Master's studies^b</i>		Studia drugiego stopnia ^c <i>Second-cycle programmes studies^c</i>	SPECIFICATION
			stacjonarne <i>full-time</i>	niestacjonarne <i>part-time</i>		
Akademia Ignatianum	509	469	188	59	262	Jesuit University Ignatianum
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Pedagogiczna	306	297	40	47	219	<i>Education</i>
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	15	8	10	-	5	<i>Humanities (except languages)</i>
Spoleczna	111	96	73	-	38	<i>Social and behavioural sciences</i>
Biznesu i administracji	57	49	45	12	-	<i>Business and administration</i>
Opieki społecznej	20	19	20	-	-	<i>Welfare</i>
Akademia Wychowania Fizycznego im. B. Czecha	1307	812	483	71	753	Academy of Physical Education
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Pedagogiczna	474	190	154	21	299	<i>Education</i>
Medyczna	462	350	173	10	279	<i>Health</i>
Usługi dla ludności	371	272	156	40	175	<i>Personal services</i>
Akademia Muzyczna	216	126	111	-	105	Academy of Music
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Pedagogiczna	31	29	13	-	18	<i>Education</i>
Artystyczna	185	97	98	-	87	<i>Arts</i>
Akademia Sztuk Pięknych im. J. Matejki	261	200	142	33	86	Jan Matejko Academy of Fine Arts
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Artystyczna	261	200	142	33	86	<i>Arts</i>
Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna im. L. Solskiego	90	42	90	-	-	The National Theatre High School
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Artystyczna	90	42	90	-	-	<i>Arts</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe.
^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).
^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 22 (104). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY THE NARROW FIELDS OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym ko- biety <i>Of which females</i>	Studia pierwsze- go stopnia ^b i magisterskie jednolite <i>First-cycle programmes and unified Master's studies^b</i>		Studia drugie- go stopnia ^c <i>Second- -cycle pro- gram- mes studies^c</i>	SPECIFICATION
			stacjo- narne <i>full- -time</i>	niestacjo- narne <i>part- -time</i>		
			Uniwersytet Papieski Jana Pawła II	469		
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Artystyczna	40	31	20	-	20	<i>Arts</i>
Humanistyczna (z wyłącze- niem języków)	212	51	178	-	34	<i>Humanities (except lan- guages)</i>
Spoleczna	41	37	23	5	13	<i>Social and behavioural sciences</i>
Dziennikarstwa i informacji ...	131	99	50	14	67	<i>Journalism and information</i>
Opieki społecznej	45	40	17	9	19	<i>Welfare</i>
Krakowska Akademia im. A. F. Modrzewskiego ...	2093	1434	797	745	551	Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Pedagogiczna	162	156	12	50	100	<i>Education</i>
Artystyczna	77	51	60	17	-	<i>Arts</i>
Językowa	21	17	15	6	-	<i>Languages</i>
Spoleczna	237	191	120	113	4	<i>Social and behavioural sciences</i>
Dziennikarstwa i informacji ...	54	38	33	21	-	<i>Journalism and information</i>
Biznesu i administracji	618	436	221	158	239	<i>Business and administration</i>
Prawna	201	131	118	83	-	<i>Law</i>
Fizyczna	7	4	-	7	-	<i>Physical sciences</i>
Technologii teleinformacyj- nych	7	-	-	7	-	<i>Information and Communica- tion Technologies</i>
Architektury i budownictwa ...	50	24	37	-	13	<i>Architecture and construction</i>
Medyczna	198	161	82	53	63	<i>Health</i>
Usługi dla ludności.....	95	79	63	32	-	<i>Personal services</i>
Ochrony i bezpieczeństwa	366	146	36	198	132	<i>Security services</i>
Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania	54	35	-	54	-	University of Economy and Management
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Spoleczna	54	35	-	54	-	<i>Social and behavioural sciences</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe.
^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).
^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 22 (104). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (dok.)**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY THE NARROW FIELDS OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym ko- biety <i>Of which females</i>	Studia pierwsze- go stopnia ^b i magisterskie jednolite <i>First-cycle programmes and unified Master's studies^b</i>		Studia drugie- go stopnia ^c <i>Second- -cycle pro- gram- mes studies^c</i>	SPECIFICATION
			stacjo- narne <i>full- -time</i>	niestacjo- narne <i>part- -time</i>		
Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki	163	77	16	147	-	University of Information Technology and Management
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Biznesu i administracji	102	72	14	88	-	<i>Business and administration</i>
Technologii teleinformatycznych	61	5	2	59	-	<i>Information and Communication Technologies</i>
Wyższa Szkoła Ubezpieczeń	43	35	-	43	-	University of Insurance
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Biznesu i administracji	43	35	-	43	-	<i>Business and administration</i>
Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia	403	366	112	276	15	College of Health Promotion in Cracow
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Medyczna	214	177	52	162	-	<i>Health</i>
Usługi dla ludności	189	189	60	114	15	<i>Personal services</i>
Małopolska Wyższa Szkoła im. J. Dietla	243	241	35	125	83	Józef Dietl College
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Pedagogiczna	1	1	-	1	-	<i>Education</i>
Medyczna	53	52	-	53	-	<i>Health</i>
Usługi dla ludności	189	188	35	71	83	<i>Personal services</i>
Wyższa Szkoła Europejska im. ks. Józefa Tischnera ..	272	234	48	41	183	Tischner European University
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Językowa	232	204	39	18	175	<i>Languages</i>
Biznesu i administracji	32	25	9	23	-	<i>Business and administration</i>
Inżynierjno-techniczna	8	5	-	-	8	<i>Engineering and engineering trades</i>
Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego „Apeiron”	205	94	36	120	49	Public and Individual Security College “Apeiron”
Podgrupa:						<i>Narrow fields:</i>
Ochrony i bezpieczeństwa ..	205	94	36	120	49	<i>Security services</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe. ^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 23 (105). **NAUCZYCIELE AKADEMICY^a W SZKOŁACH WYŻSZYCH**
ACADEMIC TEACHERS^a IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11	2015/16	2016/17	2010/11	2015/16	2016/17
	ogółem total			w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM TOTAL	11481	11634	11808	4719	5020	5141
Profesorowie <i>Professors</i>	2375	2335	2393	553	583	625
w tym z tytułem naukowym profesora <i>of which titled only</i>	1331	1368	1361	266	294	299
Docenci <i>Assistant professors</i>	76	22	18	27	9	6
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego <i>of which with scientific degree of habilitated doctor^b (HD)</i>	8	3	3	3	-	-
Adiunkci <i>Tutors</i>	5356	5478	5553	2124	2344	2413
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego <i>of which with scientific degree of habilitated doctor^b (HD)</i>	656	1292	1394	200	453	504
Asystenci <i>Assistant lecturers</i>	1722	1940	1966	832	972	989
Starszy wykładowca <i>Senior lecturer</i>	1155	1097	1107	640	586	580
Wykładowca <i>Lecturer</i>	455	448	461	273	279	283
Lektor <i>Lector</i>	222	197	194	187	163	165
Instruktor <i>Instructor</i>	68	59	61	39	35	34
Dyplomowani bibliotekarze oraz dyplomo- wani pracownicy dokumentacji i informacji naukowej <i>Certified librarians and certified employees working on documentation and scientific information</i>	52	59	56	44	50	47

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 174.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 14 on page 174. ^b The habilitated doctors degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 24 (106). **CUDZOZIEMCY^a - STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a - STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		SPECIFICATION	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>		
OGÓŁEM	2005/06	1413	765	186	110	TOTAL
	2010/11	2122	1132	433	246	
	2015/16	7006	4047	1145	772	
	2016/17	7856	4562	.	.	
studia:						<i>studies:</i>
stacjonarne		7511	4347	1085	731	<i>full-time programmes</i>
niestacjonarne		345	215	60	41	<i>part-time programmes</i>
Uniwersytety		2445	1535	383	249	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne		972	342	122	59	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze		91	32	4	2	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne ...		1360	781	266	177	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne .		356	279	4	4	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne		-	-	-	-	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego		53	24	4	4	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne		145	89	38	25	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne		80	27	10	6	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe		2354	1453	314	246	<i>Others</i>

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według form studiów i typów szkół - z roku szkolnego 2015/16.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study forms and type of schools - for the 2015/16 school year.

TABL. 25 (107). **STUDIA PODYPLOMOWE I STUDIA DOKTORANCKIE**
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2010/11	2015/16	2016/17	2014/15	2015/16	2010/11	2015/16	2016/17
	słuchacze studiów podyplomowych ^a <i>students of postgraduate studies^a</i>			wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplomowych <i>certificates issued to students of postgraduate studies</i>		uczestnicy studiów doktoranckich <i>students of doctoral studies</i>		
OGÓŁEM	14985	10206	10367	8103	7882	5342	6810	6814
TOTAL								
w tym kobiety	10312	6892	7013	5275	5255	2779	3719	3774
<i>of which females</i>								
Uniwersytety	3069	2384	2263	2057	1978	2682	3292	3236
<i>Universities</i>								

^a Dla studiów trwających: do 1 roku - stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej - stan w dniu 31 XII.

^a For studies lasting: up to 1 year - as of beginning of the academic year, 1 year and longer - as of 31 XII.

TABL. 25 (107). **STUDIA PODYPLOMOWE I STUDIA DOKTORANCKIE (dok.)**
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11	2015/16	2016/17	2014/15	2015/16	2010/11	2015/16	2016/17
	słuchacze studiów podyplomowych ^a <i>students of postgraduate studies^a</i>			wydane świadec- twa słuchaczom studiów podyplo- mowych <i>certificates issued to students of postgraduate studies</i>		uczestnicy studiów doktoranckich <i>students of doctoral studies</i>		
Wyższe szkoły techniczne ... <i>Technical universities</i>	3773	2989	3164	2846	2573	978	1255	1271
Wyższe szkoły rolnicze <i>Agricultural academies</i>	400	208	490	221	222	224	261	258
Wyższe szkoły ekonomiczne . <i>Academies of economics</i>	2852	1683	1527	1105	1199	265	281	259
Wyższe szkoły pedagogiczne . <i>Teacher education schools</i>	3162	1822	1750	1180	1100	243	597	630
Akademie wychowania fizycznego <i>Physical academies</i>	73	29	17	-	29	91	169	183
Wyższe szkoły artystyczne .. <i>Fine arts academies</i>	172	109	115	49	42	159	134	141
Wyższe szkoły teologiczne .. <i>Theological academies</i>	192	190	241	61	93	395	522	537
Pozostałe szkoły wyższe <i>Others</i>	1292	792	800	584	646	-	43	57
Instytuty naukowo-badawcze; placówki naukowe PAN <i>Research institutes; scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>	-	-	-	-	-	305	256	242

^a Dla studiów trwających: do 1 roku - stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej - stan w dniu 31 XII.

^a For studies lasting: up to 1 year - as of beginning of the academic year, 1 year and longer - as of 31 XII.

TABL. 26 (108). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoly Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
Szkoly podstawowe 2005/06 2010/11 2015/16 2016/17	-	-	-	-	-	-	<i>Primary schools</i>
	-	-	-	-	-	-	
	-	-	-	-	-	-	
	-	-	-	-	-	-	
Gimnazja 2005/06 2010/11 2015/16 2016/17	1	6	133	27	25	7	<i>Lower secondary schools</i>
	1	4	88	25	36	15	
	5	8	99	34	59	20	
	3	5	49	17	.	.	

TABL. 26 (108). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH (dok.)**
SCHOOLS FOR ADULTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoly Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates		SPECIFICATION	
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females		
Zasadnicze zawodowe	2005/06	3	6	190	32	41	10	Basic vocational schools
	2010/11	2	4	77	23	25	9	
	2015/16	-	-	-	-	-	-	
	2016/17	-	-	-	-	-	-	
Licea ogólnokształcące ^a	2005/06	44	157	3982	1862	1323	634	General secondary schools ^a
	2010/11	47	186	4320	2007	1192	660	
	2015/16	32	126	3127	1384	841	405	
	2016/17	32	127	2878	1337	.	.	
Licea profilowane	2005/06	-	-	-	-	-	-	Specialized secondary schools
	2010/11	1	1	11	7	-	-	
	2015/16	-	-	-	-	-	-	
	2016/17	-	-	-	-	-	-	
Technika ^b	2005/06	43	132	3740	1080	1182	476	Technical secondary schools ^b
	2010/11	18	61	1292	325	243	84	
	2015/16	-	-	-	-	-	-	
	2016/17	-	-	-	-	-	-	

a, b W latach szkolnych 2005/06 i 2010/11 łącznie z: *a* - uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *b* - technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b In 2005/06 and 2010/11 school years including supplementary: *a* - general secondary schools, *b* - technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 27 (109). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11 ^a	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
Placówki	251	301	361	378	Establishments
Przedszkola	167	209	284	306	Nursery schools
w tym specjalne	4	5	7	8	of which special
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	84	77	47	43	Pre-primary sections of primary schools
Punkty przedszkolne	x	15	30	29	Pre-primary points
Miejsca					Places
Przedszkola	18712	21860	28304	30761	Nursery schools
w tym specjalne	293	132	196	242	of which special
Punkty przedszkolne	x	382	853	742	Pre-primary points

a Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a Excluding pre-primary education in the units performing health care activities.

TABL. 27 (109). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE (dok.)**
PRE-PRIMARY EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11 ^a	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
Dzieci	19912	23168	26549	29052	Children
w tym w wieku: 6 lat	6045	5306	3206	6232	of which aged: 6
5 lat	4918	6015	7870	7546	5
Przedszkola	17745	20935	24882	27615	Nursery schools
w tym specjalne	141	138	175	194	of which special
w tym w wieku 6 lat	4307	4199	2795	5653	of which aged 6
5 lat	4918	5495	7272	7285	5
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	2167	1960	1029	908	Pre-primary sections of primary schools
w tym w wieku 6 lat	1738	1107	386	539	of which aged 6
Punkty przedszkolne	x	273	638	529	Pre-primary points
Dzieci w placówkach wycho- wania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3 - 6 lat	782	858	.	930	3 - 6
3 - 5 lat	726	855	975	979	3 - 5
6 lat	990	870	.	792	6
5 lat	798	947	995	1012	5
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3 - 6 lat	709	778	.	885	3 - 6
6 lat	705	688	.	718	6
5 lat	798	862	919	977	5
1 przedszkole	106	100	87	90	nursery school
100 miejsc	95	96	88	90	100 places

^a Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Excluding pre-primary education in the units performing health care activities.

Source: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ X

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom zdrowia, obrony narodowej i spraw wewnętrznych: z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę prezentowanych w dziale danych stanowią:

1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 618), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej – określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych;

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek wykonujących działalność leczniczą w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami) oraz stacjonarnej opieki zdrowotnej.

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) – lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek lub położnych.

2) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 757, z późniejszymi zmianami), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne; dane za 2005 r. podano zgodnie z ustawą z dnia 25 VII 2001 r. (Dz. U. Nr 113, poz. 1207);

3) ustawa z dnia 6 IX 2001 r. prawo farmaceutyczne (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 45, poz. 271, z późniejszymi zmianami).

CHAPTER X

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of Health, the Ministry of National Defense and the Ministry of Interior; excluding health care in prisons.

2. The legal bases of presented in the health care section data are:

1) the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (uniform text Journal of Laws 2015 item. 618), replacing the Law on Health Care Facilities – specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units;

Presented in the section data concern health care units performing medical activities in the out-patient health care area (out-patients departments including health centres, clinics, ambulatory departments) and in-patient health care area.

Under that law, medical activity can be carried out also by professional practices (individual or group) – doctors, dentists and nurses or midwives.

2) the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (uniform text Journal of Laws 2013 item 757, with later amendments), specifying the organizational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services; data for 2005 – law dated 25 VII 2001 (Journal of Laws No. 113, item 1207);

3) the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 45, item 271, with later amendments).

3. Dane o łóżkach w placówkach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla pacjentów, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

Dane dotyczące stacjonarnej opieki zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

4. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi (z wyjątkiem porad udzielonych przez lekarza orzecznika) i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

5. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

6. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

7. Zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1217) opieka może być organizowana w formie **żłobka, klubu dziecięcego**, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię.

8. Żłobek – instytucja wpisana do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, w której sprawowana jest opieka nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia, w wymiarze do 10 godzin względem każdego dziecka.

3. Data regarding beds in in-patient health care units concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

Data on hospitals comprise health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

Data concerning in-patient health care do not include day-care.

Data regarding beds in general hospitals do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns.

4. Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations (excluding consultations provided by medical expert) and with the opinions of military medical commissions.

5. Data concerning emergency medical services and first-aid includes units covered by the State Emergency Medical Services system (ambulance emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).

6. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

7. According to the Law on Childcare for children up to the age of 3, dated 4 II 2011 (uniform text Journal of Laws 2015 item 1217) childcare can be organized in the form of **nurseries, children's clubs**, provided by day carer and nanny.

8. Nursery – institution entered in the register of nurseries and children's clubs maintained by village mayors, mayors or city presidents, in which care for children aged over 20 weeks is provided, for up to 10 hours for each child.

9. Klub dziecięcy – instytucja wpisana do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, w której sprawowana jest opieka nad dziećmi w wieku od ukończenia 1 roku życia, w wymiarze do 5 godzin względem każdego dziecka.

10. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej, począwszy od danych za 2012 rok, prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (jednolity tekst Dz. U. 2017 poz. 697).

11. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny.

Może być prowadzona w formie:

- **opiekuńczej**, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych; zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- **specjalistycznej** – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- **pracy podwórkowej** – realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- **w połączonych formach**, tj. łączących zadania placówki opiekuńczej, specjalistycznej i pracy podwórkowej.

Wspieranie rodziny może być również prowadzone w formie poradnictwa specjalistycznego lub przez pracę asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej.

9. Children's club – institution entered in the register of nurseries and children's clubs maintained by village mayors, mayors or city presidents, in which care for children aged over 1 year is provided, for up to 5 hours for each child.

10. Data concerning family support and foster care, since data for 2012 are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (uniform text Journal of Laws 2017 item 697).

11. Day-support centre – supports the family in its care and education functions.

It may be conducted in the form of

- **care centre**, including interest circles, day-rooms, clubs and educational centres; provides a child with care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- **specialist centre** – organises socio-therapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes; implement an individual corrective programme, a psycho-corrective or psycho-preventive programme, particularly pedagogical therapy, psychological therapy and sociotherapy,
- **street work** – implemented by the teacher consisting in the animation and socio-therapeutic activities,
- **in a combination of the forms**, i.e. connecting tasks of care centre, specialist centre and street work.

Family support shall also be provided as a specialist guidance or through a family assistant, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job.

12. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:

- spokrewniona,
- niezawodowa, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa),
- zawodowa – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa); w tym:
 - zawodowa pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego – przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1390),
 - zawodowa specjalistyczna – mieszczą się w niej w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 382, z późniejszymi zmianami), małoletnie matki z dziećmi,

2) rodzinny dom dziecka – w tym samym czasie, może w nim przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa).

12. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture and recreation.

The forms of family foster care are the following:

1) foster family:

- related,
- non-professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),
- professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings); including:
 - professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child on the basis of a court ruling, in case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2015, item 1390),
 - professional specialist shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2014, item 382, with later amendments), underage mothers with children,

2) foster home – placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

13. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie: placówki opiekuńczo-wychowawczej; regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej; interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

1) **Placówka opiekuńczo-wychowawcza** – zapewnia dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne, religijne, a także gwarantuje korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia. Placówką kieruje dyrektor.

Wyróżnia się placówki:

- **socjalizacyjna** – zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi; podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi; zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- **interwencyjna** – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
- **rodzinna** – wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu, współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
- **specjalistyczno-terapeutyczna** – sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidual-

13. Institutional foster care shall be exercised in the form of: care and education centre; regional care and therapy centre; pre-adoptive intervention centre.

1) **Care and education centre** – provides a child completely or partly deprived of parental care with full-time or short-term care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious as well as guarantees exercising under separate regulations of healthcare and education. Centre is headed by the director.

There are following types of such centres:

- **a socialization** – provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious; implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant; enables contacts with parents and other close persons; takes actions aimed at the child's return to a family; provides a child with access to education adjusted to its age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,
- **an intervention** – providing immediate care for a child in a crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,
- **a family** – educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperates with a family foster care coordinator and a family assistant,
- **a specialist therapy** – provides care for a child with individual needs, in particular:

nych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych; placówka zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne,

- **łącząca zadania placówek** – zapewnia opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki typu: socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno-terapeutycznego.

2) **Regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna** – umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci.

3) **Interwencyjny ośrodek preadopcyjny** – umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku, w tym samym czasie, można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

14. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 930).

a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation; the centre provides educational, sociotherapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children,

- **connecting tasks of centres** – provides care and education by performing tasks of centres such as: socialization, intervention and specialist therapy.

2) **Regional care and therapy centre** – a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time.

3) **Pre-adoptive intervention centre** – a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

14. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local government units, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Welfare of 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2016 item 930).

15. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne. Do świadczeń pieniężnych zalicza się m.in.:

- **zasilek stały** – wypłacany z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności,
- **zasilek okresowy** – przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego,
- **zasilek celowy** – przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prezentowane dane nie obejmują świadczeń w formie odpłatności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie za pobyt mieszkańców miasta w domach pomocy społecznej. W 2005 r. takie świadczenia przyznano 14 osobom na kwotę 147,8 tys. zł; w 2010 r. – 77 osobom na kwotę 1040,4 tys. zł; w 2015 r. – 128 osobom na kwotę 2644,4 tys. zł, a **w 2016 r. – 2464 osobom na kwotę 73149,9 tys. zł.**

15. Data on social benefits are presented according to the Law on Social Welfare of 12 III 2004 following which the division into monetary and non-monetary assistance was made. Monetary assistance includes, among others:

- **permanent benefit** – paid in respect of complete inability to work because of age or disability,
- **temporary benefit** – entitled to a person or a family because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security,
- **appropriated benefit** – offered in order to fulfill a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of food, fuel, clothing, indispensable objects for home use, small renovations and repairs in an apartment, covering burial costs. May be given to a person or a family, which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

Presented data do not include benefits in form of payments of the Municipal Social Assistance Centre in Kraków for residence of city inhabitants in social welfare homes. In 2005 such benefits were granted to 14 persons for an amount of 147.8 thous. zł; in 2010 – 77 persons for an amount of 1040.4 thous. zł; in 2015 – 128 persons for an amount of 2644.4 thous. zł, and **in 2016 – 2464 persons for an amount of 73149.9 thous. zł.**

TABL. 1 (110). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA**
OUT-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2015	2016	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	553	627	658	<i>Out-patients departments (as of 31 XII)</i>
Praktyki lekarskie ^a (stan w dniu 31 XII)	13	11	11	<i>Medical practices^a (as of 31 XII)</i>
Porady udzielone ^b w tys.	9043	10117	10453	<i>Consultations provided^b in thous.</i>
lekarskie	7838	8601	8873	<i>medical</i>
w tym specjalistyczne	5982	5500	5726	<i>of which specialized</i>
stomatologiczne	1205	1516	1580	<i>dental</i>
Porady udzielone ^b na 1 mieszkańca	12	13	14	<i>Consultations provided^b per capita</i>
lekarskie	10	11	12	<i>medical</i>
stomatologiczne	2	2	2	<i>dental</i>

a Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia lub z przychodniami - (patrz uwagi ogólne, ust. 2, pkt 1 na str. 214). *b* W ciągu roku; łącznie z poradami opłacanymi przez pacjentów (środki niepubliczne); bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Data concern entities that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments (see general notes, item 2 point 1 on page 214). *b* During the year; including consultations paid by patients (non-public funds); excluding consultations provided in admission rooms in general hospitals.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and the Central Statistical Office.

TABL. 2 (111). **SZPITALE OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2015	2016	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	25	30	33	<i>Hospitals (as of 31 XII)</i>
Łóżka ^a (stan w dniu 31 XII)	6047	6122	6146	<i>Beds^a (as of 31 XII)</i>
Ruch chorych				<i>Patients</i>
Leczeni ^b w tys.	284,4	282,5	285,9	<i>In-patients^b in thous.</i>
Przeciętny pobyt chorego na oddziale w dniach	5,0	5,7	5,6	<i>Average patient stay in a ward in days</i>
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	253	263	265	<i>Average bed use in days</i>
Zmarli w tys.	5,7	6,0	5,9	<i>Deaths in thous</i>

a łącznie z inkubatorami oraz miejscami dla noworodków. *b* Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

a Including incubators as well as places for newborns. *b* Excluding inter-ward patient transfers.

S o u r c e: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 3 (112). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a**
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego.....	16	20	18	18	Ambulance emergency rescue teams
podstawowe	-	9	14	16	basic
specjalistyczne	x	11	4	2	specialization
Szpitalne oddziały ratunkowe ..	7	8	5	6	Hospital emergency wards
Izby przyjęć ^b	1	-	2	1	Admission rooms ^b
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^c (w ciągu roku)	68612	48286	57347	58203	Calls to the occurrence places ^c (during the year)
na 1000 ludności	90,5	63,8	75,2	76,3	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego ^c w miejscu zdarzenia (w ciągu roku)	68223	48310	57347	58203	Persons who received health care benefits ^c in the place of occurrence (during the year)
na 1000 ludności	90,0	63,8	75,2	76,3	per 1000 population

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 215. *b* Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. *c* W danych tych nie ujęto zachorowań u osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w trybie ambulatoryjnym (w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym).

a See general notes, item 5 on page 215. *b* Organization cells of hospitals applied to cooperate with emergency medical system. *c* Excluding the diseases of people who received health care benefits in ambulatory mode (in admission room or in hospital emergency ward).

TABL. 4 (113). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE^a**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Apteki	299	284	318	310	Pharmacies
w tym prywatne	299	284	318	310	of which private
Liczba ludności na 1 aptekę	2531	2668	2393	2469	Number of population per pharmacy
Farmaceuci pracujący ^b w aptekach	765	767	840	887	Pharmacists employed ^b in pharmacies

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 215. *b* W osobach; łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy.

a See general notes, item 6 on page 215. *b* In persons, including persons pursuing postgraduate training.

TABL. 5 (114). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	<i>Regional centres (as of 31 XII)</i>
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	3	2	2	2	<i>Local branches (as of 31 XII)</i>
Krwiodawcy	15187	18628	22449	23096	<i>Blood donors</i>
w tym honorowi	14841	18550	22417	23069	<i>of which honorary blood donors</i>
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	22964	32718	35645	36437	<i>Blood taken in units of whole blood^a</i>
Pobrane z plazmaferezy auto- matycznej i wyprodukowanej z krwi pełnej konserwowanej osocze świeżo mrożone (FFP) w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP)	22898	32603	35728	36489	<i>Fresh frozen plasma (FFP) taken from automatic plasma- pheresis and prepared from preserved whole blood in units of fresh frozen plasma (FFP)</i>

^a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ź r ó d ł o: dane Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Krakowie.

^a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2.22 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration.

S o u r c e: data of the Regional Blood-donor and Blood-treatment Centre in Kraków.

TABL. 6 (115). **ŻŁÓBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Żłobki	22	22	112	138	<i>Nurseries</i>
Miejsca w żłobkach	1495	1727	4455	5430	<i>Places in nurseries</i>
Dzieci przebywające w żłobkach (w ciągu roku)	3040	3159	6349	7622	<i>Children staying in nurseries (during the year)</i>
Kluby dziecięce	x	x	18	16	<i>Children's clubs</i>
Miejsca w klubach	x	x	293	253	<i>Places in children's clubs</i>

^a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci - łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a In 2005 including weekly nurseries; places and children - including nursery wards.

TABL. 6 (115). **ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Dzieci przebywające w klubach (w ciągu roku)	x	x	375	366	Children staying in children's clubs (during the year)
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	80,1	71,1	203,5	230,1	Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	76,2	74,9	187,1	213,1	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	95,1	105,4	91,9	92,6	per 100 places

a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci - łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a In 2005 including weekly nurseries; places and children - including nursery wards.

TABL. 7 (116). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**
INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2015	2016	2005	2010	2015	2016	2005	2010	2015	2016
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers			
	stan w dniu 31 XII				as of 31 XII							
Placówki opiekuńczo-wychowawcze Care and education centres	18	28	34	36	505	469	408	386	168	219	171	138
placówki: centres:												
Interwencyjne	1	2	2	2	56	37	29	31	1	2	3	4
Intervention												
Rodzinne	6	10	6	6	50	74	40	41	13	31	7	7
Family												
Socjalizacyjne	9	14	23	19	334	306	285	191	94	118	153	77
Socialization												
Specjalistyczno-terapeutyczne	x	x	2	8	x	x	21	86	x	x	8	50
Specialist therapy												
Łączące zadania placówek ^b ...	2	2	1	1	65	52	33	37	60	68	-	-
Combining tasks of the centres ^b												

a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 218. *b* Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. - placówki wielofunkcyjne.

a See general notes, item 13 on page 218. *b* Combining tasks of intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 - multi-functional centres.

TABL. 8 (117). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2005	2010	2015	2016	2005	2010	2015	2016
	placówki (stan w dniu 31 XII) <i>centres (as of 31 XII)</i>				wychowankowie <i>residents</i>			
OGÓŁEM TOTAL	23	29	33	33	2946	3671	3220	3026
Opiekuńcze <i>Care</i>	12	17	28	28	995	1027	1802	1674
Specjalistyczne <i>Specialized</i>	11	12	5	5	1951	2644	1418	1352

TABL. 9 (118). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**
Stan w dniu 31 XII
FAMILY FOSTER CARE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	<i>SPECIFICATION</i>
Rodziny zastępcze	751	499	440	431	Foster families
Spokrewnione	642	422	297	295	<i>Related</i>
dzieci ^a	777	521	371	366	<i>children^a</i>
Niezawodowe	72	48	105	99	<i>Not professional</i>
dzieci ^a	81	55	122	116	<i>children^a</i>
Zawodowe ^b	37	29	36	37	<i>Professional^b</i>
dzieci ^a	88	44	57	58	<i>children^a</i>
Rodzinne domy dziecka	x	x	2	2	Foster homes
dzieci ^c	x	x	8	5	<i>children^c</i>

^a Do 2011 r. - w wieku do 18 lat, od 2012 r. - w wieku do 25 lat. ^b Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. ^c W wieku do 25 lat.

^a Until 2011 up to the age of 18, since 2012 up to the age of 25. ^b Until 2011 professional, not related to the child foster families. ^c Up to the age of 25.

TABL. 10 (119). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**
Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	<i>SPECIFICATION</i>
Domy i zakłady	24	26	31	31	Homes and facilities
Miejsca					Places
ogółem	2516	2477	2922	2913	<i>total</i>
na 10 tys. ludności	33,3	32,7	37,5	38,1	<i>per 10 thous. population</i>

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.

^a Including community self-help homes.

TABL. 10 (119). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Mieszkańcy					Residents
ogółem	2452	2501	2770	2689	<i>total</i>
w tym do lat 18	89	110	113	64	<i>of which up to age 18</i>
w tym umieszczeni w ciągu roku	735	918	1457	1059	<i>of which placed within the year</i>
na 10 tys. ludności	32,4	33,0	36,3	32,3	<i>per 10 thous. population</i>
Osoby oczekujące na umieszczenie	234	145	180	291	<i>Persons awaiting a place</i>

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.
a Including community self-help homes.

TABL. 11 (120). **PLACÓWKI STACJONARNE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ MIESZKAŃCY WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**
Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES AND RESIDENTS BY GROUPS OF RESIDENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii), w których mogą przebywać^a:				Homes and facilities , in which may be^a:
osoby w podeszłym wieku	6	6	6	<i>aged persons</i>
przewlekle somatycznie chorzy	6	9	10	<i>chronically ill with somatic disorders</i>
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	3	1	1	<i>mentally retarded</i>
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	-	2	2	<i>children and young mentally retarded</i>
osoby niepełnosprawne fizycznie	1	1	1	<i>physically handicapped</i>
przewlekle psychicznie chorzy	3	5	5	<i>chronically mentally ill</i>
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	3	3	3	<i>mothers with dependent children and pregnant women</i>
bezdomni	5	9	9	<i>homeless</i>
Mieszkańcy domów i zakładów:				Residents of homes and facilities:
osoby w podeszłym wieku	275	312	256	<i>aged persons</i>
przewlekle somatycznie chorzy	778	866	900	<i>chronically ill with somatic disorders</i>
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	292	87	87	<i>mentally retarded</i>
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	-	36	33	<i>children and young mentally retarded</i>

a W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

a In the further division facilities may be shown several times, because one facility may be destined for several groups of residents.

TABL. 11 (120). **PLACÓWKI STACJONARNE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ MIESZKAŃCY WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES AND RESIDENTS BY GROUPS OF RESIDENTS (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Mieszkańcy domów i zakładów (dok.)				Residents of homes and facilities (cont.)
osoby niepełnosprawne fizycznie	25	2	-	physically handicapped
przewlekłe psychicznie chorzy	571	841	844	chronically mentally ill
matki z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	144	131	76	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	416	495	493	homeless

TABL. 12 (121). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
OGÓŁEM			TOTAL
2005	23870	48402,0	
2010	20689	59202,4	
2015	19817	70699,9	
2016	19681	80661,2	
Pomoc pieniężna	21788	53454,5	Monetary assistance
w tym:			of which:
Zasiłek stały	3448	17449,7	Permanent benefits
Zasiłek okresowy	7274	13928,0	Temporary benefits
Zasiłek celowy	11003	21786,6	Appropriated benefits
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	36	127,9	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna	11209	27206,8	Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie	622	1589,0	Shelter
Posiłek	7450	8309,3	Meals
Sprawienie pogrzebu	143	322,9	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	2972	16940,5	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	10	42,9	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 220. ^b Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie (<http://www.mops.krakow.pl>).

^a See general notes, item 15 on page 220. ^b Persons who were granted benefits; under the item benefits, recipients may be shown several times.

Source: data of the Municipal Social Assistance Centre in Kraków (<http://www.mops.krakow.pl>).

DZIAŁ XI

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

2. W muzeach jako **muzealia** wykazano rzeczy ruchome i nieruchomości wpisane do inwentarza muzealiów.

3. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

4. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych**, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

5. Informacje o działalności **domów kultury, ośrodków kultury i klubów** opracowano na podstawie sprawozdawczości rocznej (do 2011 r. badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata).

CHAPTER XI

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. *Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.*

***Reader/borrower** (user actively borrowing books) is a person registered in the library, who borrowed at least one volume in the course of a year.*

2. *Movable subjects and real estate registered in exhibit inventory are presented as **exhibits** in museums.*

3. *Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.*

4. *Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.*

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- *the activity of **dramatic theatres**, including dramatic and puppet theatrical performances,*
- *the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),*
- *the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**.*

5. *Information concerning the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** is based on annual reporting data (until 2011 on the basis of periodic surveys conducted every two years).*

6. Informacje o **kinach** dotyczącej działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy).

Wśród kin stałych wyróżnia się: miniplexy – posiadające od 3 do 7 sal i multiplexy – posiadające 8 sal i więcej.

Turystyka

1. Termin turystyka – zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r., oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Wszystkie kategorie podróżnych, które mieszczą się w zakresie pojęcia „turystyka” są określane mianem odwiedzających. W grupie tej wyróżnia się:

- turystów, tj. osoby, które spędziły co najmniej jedną noc poza miejscem stałego zamieszkania,
- odwiedzających jednodniowych, tj. osoby, które nie nocują w miejscu odwiedzanym.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty łącznie z pokojami gościnnymi i kwaterami prywatnymi (od 2011 r. posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater prywatnych).

Do obiektów hotelowych zaliczamy hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe (np. zajazdy, gościńce).

Pozostałe obiekty obejmują: domy wycieczkowe, schroniska, schroniska młodzieżowe, szkolne schroniska młodzieżowe,

*6. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape and digital).*

*Among fixed cinemas one can distinguish **miniplexes** – equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** – equipped with 8 screens and more.*

Tourism

1. Tourism, in accordance with the Regulation (EU) No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

All categories of travellers which fall within the term "tourism" are defined as visitors. This group comprises:

- *tourists, i.e., persons who spent at least one night away from their place of permanent residence,*
- *one-day visitors, i.e., persons who do not spend the night at the place visited.*

2. Tourist accommodation facilities include tourist accommodation establishments, i.e. hotels and similar establishments and other facilities include rooms for rent and private lodgings (since 2011 with 10 and more bed places; until 2010 excluding rooms for rent and private lodgings).

Hotels and similar establishments covers hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities (e.g. road houses, inns).

Other facilities covers: excursion hotels, shelters, youth hostels, school youth hostels, holiday centres, holiday youth centres,

ośrodki wczasowe, ośrodki kolonijne, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, domy pracy twórczej, zespoły domków turystycznych, kempingi, pola biwakowe, hostele, zakłady uzdrowiskowe i pozostałe niesklasyfikowane (np. domy studenckie, internaty, ośrodki rekreacyjno-sportowe itp.).

3. Dane o obiektach i miejscach noclegowych turystyki wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych obejmują wszystkie restauracje, bary, stolówki i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu, bez względu na właściciela i dostępność (ogólnodostępne, tylko dla gości). Do barów – zalicza się także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp. Do punktów gastronomicznych zalicza się inne placówki gastronomiczne, np. smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety (w tym podawanie śniadań).

5. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub **pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

6. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów noclegowych rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazywany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

Sport

1. Dane o klubach sportowych dotyczą głównie sportu, w tym sportu wyczynowego.

training-recreational centres, creative arts centres, complexes of tourist cottages, camping sites, tent camp sites, hostels, health establishments and other non-classified (e.g. student dormitories, boarding schools and recreational centres, etc.).

3. Data regarding facilities and the number of bed places for tourists are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. Places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Catering establishments in tourist accommodation establishments include all restaurants, bars, canteens and catering outlets located on the premises of a given tourist accommodation facility, regardless of the owner and availability (generally, only for guests). Bars also includes: cafes, wine houses, beer halls, canteens etc. Food and beverage outlets include other catering establishments, such as fry houses, drink bars, ice cream parlours, snack-bars (including serving breakfast).

5. Occupancy rate of bed places or rooms is a relation of the number of bed places or rooms in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

6. Foreign tourists using tourist accommodation establishments are registered according to country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

Sport

1. Data regarding sports clubs mainly concern sports, including record-seeking sports.

Informacje opracowano na podstawie badania cyklicznego co 2 lata.

2. W stosunku do poprzednich edycji Rocznika prezentowane dane zmieniono, gdyż:

- informacje o uczniowskich i wyznaniowych klubach sportowych zostały ujęte w grupie „Kluby sportowe”,
- w tabl. „Kluby sportowe” osoby ćwiczące, trenerzy i instruktorzy wykazywani są jeden raz, zamiast jak dotychczas wielokrotnie, nawet jeśli uprawiali bądź prowadzili zajęcia, w kilku rodzajach sportu.

3. W statystyce obiektów sportowych przyjęto następujące rozwiązania:

- boiska znajdujące się w płycie głównej stadionu nie są wykazywane ponownie jako boiska do gier wielkich,
- boiska, na których można przeprowadzić kilka różnych gier (np. koszykówkę, siatkówkę, piłkę ręczną) wykazywane są raz, jako boiska uniwersalne-wielozadaniowe,
- boiska kryte, znajdujące się w halach sportowych lub salach gimnastycznych nie są wykazywane oddzielnie, lecz traktowane jako hale sportowe lub sale gimnastyczne w zależności od typu obiektu, w którym się znajdują.

Dane dotyczące ścieżek rowerowych obejmują ścieżki rowerowe służące głównie do celów komunikacyjnych, a nie turystycznych, tzw. szlaków rowerowych (np. położonych w lesie) czyli: samodzielnych dróg dla rowerów (położonych w pasie drogi); dróg wydzielonych z jezdni; dróg wydzielonych z chodnika; dróg zawartych w ciągach pieszo-rowerowych. Uwzględniają one łączną długość ścieżek rowerowych będących w obszarze właściwości gminy, starostwa i urzędu marszałkowskiego.

Informacje o obiektach dostosowanych dla osób niepełnosprawnych uwzględniają obiekty dostosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo lub o innym niż ruchowy rodzaj niepełnosprawności (np. głusi, niewidomi).

Information was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

2. In comparison to the previous editions of the Yearbook presented data were changed because:

- information about student and religious sports clubs is included in the "Sports clubs" group,*
- in table "Sports clubs" persons practising sports, coaches and sports instructors are indicated once instead of many times, as before, even if they practised or run classes in several kinds of sports.*

3. In the sports facilities statistics, the following solutions were adopted:

- sports fields located on the main surface of the stadium are not recognized again as sports fields for big games,*
- sports fields on which several different games can be played (e.g. basketball, volleyball, handball) are recognized once as universal and multipurpose sports fields,*
- indoor sports fields located in sports halls or gyms are not recognized separately but treated as sports halls or gyms, depending on the type of facility where they are located.*

Data concerning cycle paths include bike paths mainly used for communication purposes, without tourist bike trails (eg. located in the forest), namely: self-roads for bicycles (located on the waysides); paths separated from the roadway; roads separated from the sidewalk; roads included in passageways for pedestrians and cyclists. The total length of cycle paths which are respectively in the area of competence of gminas, powiats and the marshal's office is taken into account.

Information about facilities adapted for disabled guests include facilities adapted for people with reduced mobility or other than motor disability (eg. the deaf or the blind).

Kultura*Culture*

TABL. 1 (122). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII) ..	71	71	64	62	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	11	11	9	8	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną ^a	9227	9241	10426	10933	<i>Number of population per library^a</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	1959,2	1802,9	1756,2	1664,7	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
Czytelnicy ^a w tys.	214,1	210,3	219,2	214,1	<i>Borrowers^a in thous.</i>
Czytelnicy na 1000 ludności	283	278	287	281	<i>Borrowers per 1000 population</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach wol.	3746,3	3066,5	2581,3	2487,3	<i>in thousand vol.</i>
na 1 czytelnika w wol.	17,5	14,6	11,8	11,6	<i>per borrower in vol.</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. *b* W latach 2005, 2010 bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points. *b* In 2005, 2010 excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (123). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	41	48	67	60	<i>Museums and branches (as of 31 XII)</i>
Muzealia (stan w dniu 31 XII) w tys.	3581,3	3374,5	4163,3	4295,2	<i>Museum exhibits (as of 31 XII) in thous.</i>
Wystawy czasowe własne ^a	136	132	149	150	<i>Temporary exhibitions own^a</i>
obce ^b	43	77	79	81	<i>exterior^b</i>
Zwiedzający w tys.	2099,8	3148,5	4433,4	4565,8	<i>Visitors in thous.</i>
w tym młodzież szkolna ^c	339,5	528,9	510,0	442,3	<i>of which primary and second- ary school students^c</i>

a W kraju. *b* Krajowe i z zagranicy. *c* Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a In Poland. *b* Domestic and foreign. *c* Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (124). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Galerie (stan w dniu 31 XII)	49	48	46	42	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	539	506	497	469	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy	61	60	14	18	of which foreign
Ekspozycje ^a	543	523	502	482	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	325,6	321,2	1175,2	1466,8	Visitors in thous.

^a W kraju.^a In Poland.TABL. 4 (125). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
INSTYTUCJE ^{ab} INSTITUTIONS ^{ab}					
Teatry i instytucje muzyczne	16	14	15	15	Theatres and music institutions
Teatry dramatyczne	11	10	9	8	Dramatic theatres
dramatyczne	10	8	7	6	dramatic
lalkowe	1	2	2	2	puppet
Teatry muzyczne	2	1	3	4	Musical theatres
opera	1	1	1	1	opera
operetka	1	-	2	3	operetta
Filharmonie, orkiestry ^c , chóry ..	3	3	3	3	Philharmonic halls, orchestras ^c choirs

MIEJSCA NA WIDOWNI W STAŁEJ SALI^a
SEATS IN FIXED HALLS^a

Teatry i instytucje muzyczne	4457	5284	6207	6262	Theatres and music institutions
Teatry dramatyczne	3764	3677	4206	4161	Dramatic theatres
dramatyczne	3300	3098	3642	3694	dramatic
lalkowe	464	579	564	467	puppet
Teatry muzyczne	-	914	1308	1408	Musical theatres
opera	-	914	914	914	opera
operetka	-	-	394	494	operetta
Filharmonie, orkiestry ^c , chóry .	693	693	693	693	Philharmonic halls, orchestras ^c , choirs

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Posiadające własny, stały zespół artystyczny. ^c Symfoniczne i kameralne.^a As of 31 XII. ^b Possessing own permanent artistic ensemble. ^c Symphonic and chamber orchestras.

TABL. 4 (125). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE (dok.)**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
PRZEDSTAWIENIA I KONCERTY^d <i>PERFORMANCES AND CONCERTS^d</i>					
Teatry i instytucje muzyczne	3273	3715	4800	5282	Theatres and music institutions
Teatry dramatyczne	2602	2803	3311	3607	<i>Dramatic theatres</i>
dramatyczne	2123	2184	2736	2999	<i>dramatic</i>
lalkowe	479	619	575	608	<i>puppet</i>
Teatry muzyczne	112	247	434	731	<i>Musical theatres</i>
opera	80	164	152	144	<i>opera</i>
operetka	32	83	282	587	<i>operetta</i>
Filharmonie, orkiestry ^c , chóry .	559	665	1055	944	<i>Philharmonic halls, orchestras^c, choirs</i>
WIDZOWIE I SŁUCHACZE^d w tys. <i>AUDIENCE^d in thous.</i>					
Teatry i instytucje muzyczne	629,1	910,6	998,4	2885,8	Theatres and music institutions
Teatry dramatyczne	476,6	607,9	604,7	654,6	<i>Dramatic theatres</i>
dramatyczne	378,5	432,3	493,5	534,8	<i>dramatic</i>
lalkowe	98,1	175,6	111,2	119,8	<i>puppet</i>
Teatry muzyczne	44,4	110,7	168,0	1018,5	<i>Musical theatres</i>
opera	33,3	94,1	80,7	85,1	<i>opera</i>
operetka	11,1	16,6	87,3	933,4	<i>operetta</i>
Filharmonie, orkiestry ^c , chóry .	108,1	192,0	225,8	1212,7	<i>Philharmonic halls, orchestras^c, choirs</i>

^c Symfoniczne i kameralne. ^d Według siedziby.

^c *Symphonic and chamber orchestras. d According to the seat.*

TABL. 5 (126). **CENTRA KULTURY^a, DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY**
Stan w dniu 31 XII
*CENTRES OF CULTURE^a, CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS,
CLUBS*
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2015	2016	SPECIFICATION
Instytucje	78	77	55	53	<i>Institutions</i>
centra kultury	4	3	<i>centres of culture</i>
domy kultury	24	21	6	6	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	10	7	3	3	<i>cultural centres</i>
kluby	44	49	42	41	<i>clubs</i>

^a W latach 2005-2014 ujmowane w grupie domów kultury lub ośrodków kultury.

^a *In 2005-2014 presented among cultural establishments or cultural centres.*

TABL. 5 (126). **CENTRA KULTURY^a, DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
CENTRES OF CULTURE^a, CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS,
CLUBS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2015	2016	SPECIFICATION
Pracownie specjalistyczne	137	135	123	127	Specialized workshops
Imprezy (w ciągu roku)	11133	10742	8089	8498	Events (during the year)
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	1319,5	1478,5	775,5	1350,1	Event participants (during the year) in thous.
Kursy (w ciągu roku)	822	993	854	947	Courses (during the year)
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	9529	14844	10144	11042	Course graduates (during the year)
Zespoły artystyczne	523	500	189	206	Artistic ensembles
Członkowie zespołów artystycznych	7322	7862	2560	2728	Members of artistic ensembles
Koła (kluby)	959	826	445	380	Groups (clubs)
Członkowie kół (klubów)	15575	14652	7775	7658	Members of groups (clubs)

^a W latach 2005-2014 ujmowane w grupie domów kultury lub ośrodków kultury.

U w a g a. Do 2011 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 2 lata.

^a In 2005-2014 presented among cultural establishments or cultural centres.

N o t e. Until 2011 data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 6 (127). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	14	13	14	14	Cinemas (as of 31 XII)
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	61	76	80	82	Screens (as of 31 XII)
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	12253	14932	14740	14822	Seats (as of 31 XII)
Seanse:					Screenings:
w tysiącach	91,7	129,0	133,8	132,7	in thousands
na 1 kino	6551	9921	9558	9476	per cinema
Widzowie:					Audience:
w tysiącach	2050,3	3039,1	2859,9	3167,9	in thousands
na 1000 ludności	2706	4014	3751	4155	per 1000 population
na 1 seans	22	24	21	24	per screening

TABL. 7 (128). **MASOWE IMPREZY**
MASS EVENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
LICZBA IMPREZ NUMBER OF EVENTS			
OGÓŁEM	251	262	TOTAL
w obiekcie zamkniętym	213	230	<i>indoor</i>
na terenie otwartym	38	32	<i>outdoor</i>
Artystyczno-rozrywkowe	84	89	Artistic and entertainment
w tym na terenie otwartym	33	31	<i>of which outdoor</i>
Koncerty	53	59	<i>Concerts</i>
w tym na terenie otwartym	15	20	<i>of which outdoor</i>
Przedstawienia i spektakle	9	6	<i>Shows and performances</i>
w tym na terenie otwartym	1	1	<i>of which outdoor</i>
Pozostałe imprezy artystyczno- -rozrywkowe	22	24	<i>Other artistic and entertainment events</i>
w tym na terenie otwartym	17	10	<i>of which outdoor</i>
Sportowe	167	173	Sports
w tym na terenie otwartym	5	1	<i>of which outdoor</i>
UCZESTNICZY IMPREZ EVENT PARTICIPANTS			
OGÓŁEM w tys.	1750,0	2069,9	TOTAL in thous.
Artystyczno-rozrywkowe	475,6	606,1	Artistic and entertainment
wstęp wolny	107,5	129,0	<i>admission free</i>
wstęp płatny	368,1	477,1	<i>admission paid</i>
Sportowe	1274,4	1463,8	Sports
wstęp wolny	12,7	13,0	<i>admission free</i>
wstęp płatny	1261,7	1450,8	<i>admission paid</i>

Turystyka*Tourism*

TABLE 8 (129). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI**
TOURIST ACCOMMODATION FACILITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015 ^a	2016 ^a	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII) ..	124^b	215^b	240	257	Facilities (as of 31 VII)
Hotele	82	126	133	142	Hotels
Motele	2	-	-	-	Motels
Pensjonaty	8	7	7	7	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	3	21	21	22	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	4	1	1	1	Excursion hostels
Schroniska	-	-	-	-	Shelters
Schroniska młodzieżowe	4	4	2	2	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	1	1	1	1	School youth hostels
Ośrodki szkoleniowo- wypoczynkowe	-	6	4	6	Training-recreational centres
Zespoły domków turystycznych	1	1	2	2	Complexes of tourist cottages
Kempingi	3	3	3	3	Camping sites
Pola biwakowe	-	-	1	1	Tent camp sites
Hostele	26	36	35	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	1	1	1	1	Health establishments
Pokoje gościnne /kwatery prywatne	14	20	Rooms for rent /private lodgings
Inne obiekty	15	18	14	14	Miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	15342^b	24708^b	27581	30096	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	14381	20640	24037	27243	of which open all year
Hotele	10028	16569	19079	21219	Hotels
Motele	176	-	-	-	Motels
Pensjonaty	257	193	181	184	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	151	1231	1276	1335	Other hotel facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za 2016 r. opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater prywatnych oraz w 2005 r. bez hosteli.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data for 2016 were compiled considering the imputation for units which refused to participate in the survey. ^b Excluding rooms for rent and private lodgings as well as in 2005 excluding hostels.

TABL. 8 (129). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI (cd.)**
TOURIST ACCOMMODATION FACILITIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015 ^a	2016 ^a	SPECIFICATION
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) (dok.)					Number of beds (as of 31 VII) (cont.)
Domy wycieczkowe	359	67	70	70	Excursion hostels
Schroniska	-	-	-	-	Shelters
Schroniska młodzieżowe	513	412	310	298	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	250	308	240	265	School youth hostels
Ośrodki szkoleniowo- -wypoczynkowe	-	364	311	407	Training-recreational centres
Zespoły domków turystycznych ^c	55	54	86	86	Complexes of tourist cottages ^c
Kempingi	455	346	312	311	Camping sites
Pola biwakowe	-	-	50	64	Tent camp sites
Hostele	1298	2712	2894	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	59	78	87	87	Health establishments
Pokoje gościnne /kwatery prywatne	465	773	Rooms for rent/ private lodgings
Inne obiekty	3039	3788	2402	2103	Miscellaneous facilities
Korzystający z noclegów	1209345^b	1512363^b	2122091	2277582	Tourist accommodated
w tym turyści zagraniczni	731759	770243	1033770	1119637	of which foreign tourists
Hotele	986757	1211463	1719590	1827610	Hotels
Motele	8172	-	-	-	Motels
Pensjonaty	9625	8624	11593	12242	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	6980	56416	73364	87930	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	21311	401	651	1445	Excursion hostels
Schroniska	218	-	-	-	Shelters
Schroniska młodzieżowe	33162	28175	17962	16407	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	16888	18935	22102	20601	School youth hostels
Ośrodki szkoleniowo- -wypoczynkowe	1816	8454	11615	15370	Training-recreational centres

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za 2016 r. opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater prywatnych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data for 2016 were compiled considering the imputation for units which refused to participate in the survey. ^b Excluding rooms for rent and private lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complex.

TABL. 8 (129). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION FACILITIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015 ^a	2016 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów (dok.)					Tourist accommodated (cont.)
Zespoły domków turystycznych ^c	1598	425	985	705	Complexes of tourist cottages ^c
Kempingi	14569	4335	5136	4561	Camping sites
Pola biwakowe	-	-	1541	1076	Tent camp sites
Hostele	99544	175188	190260	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	874	621	939	988	Health establishments
Pokoje gościnne /kwatery prywatne	29552	43533	Rooms for rent/ private lodgings
Inne obiekty	107375	74970	51873	54854	Miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	2506298^b	3155330^b	4573896	4999278	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	1613225	1812764	2544627	2770246	of which foreign tourists
Hotele	1991871	2489797	3620837	3958887	Hotels
Motele	12074	-	-	-	Motels
Pensjonaty	19493	17456	20769	23356	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	17614	129812	198130	213920	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	61586	599	2426	3404	Excursion hostels
Schroniska	293	-	-	-	Shelters
Schroniska młodzieżowe	65045	59696	35071	31420	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	33102	33416	40831	36762	School youth hostels
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	4805	23072	35145	40840	Training-recreational centres
Zespoły domków turystycznych ^c	4299	707	2037	1446	Complexes of tourist cottages ^c
Kempingi	30990	8791	12483	10638	Camping sites
Pola biwakowe	-	-	3388	3057	Tent camp sites
Hostele	201152	352405	378934	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	16462	10070	17246	16972	Health establishments
Pokoje gościnne /kwatery prywatne	64902	96667	Rooms for rent/ private lodgings
Inne obiekty	248664	180762	168226	182975	Miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za 2016 r. opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater prywatnych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data for 2016 were compiled considering the imputation for units which refused to participate in the survey. ^b Excluding rooms for rent and private lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complex.

TABL. 9 (130). **HOTELE WEDŁUG KATEGORII**
HOTELS BY CATEGORY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Kategorie Categories					W trakcie kategoryzacji Under categorisation
		*****	****	***	**	*	
OGÓŁEM^a 2005	82	4	6	45	16	5	6
TOTAL^a 2010	126	10	17	68	23	3	5
2015	133	10	29	72	14	6	2
2016	142	10	33	76	15	6	2
Pokoje ^a Rooms ^a	10226	1099	3087	3966	1585	425	64
Miejsca noclegowe ^a Number of beds ^a	21219	2230	6254	8328	3361	909	137
Korzystający z noclegów ... Tourists accommodated	1827610	178872	620835	782263	123502	122138	
w tym turyści zagraniczni of which foreign tourists	937842	119812	340066	394148	41415	42401	
Udzielone noclegi Accommodations provided	3958887	425885	1338645	1717239	257119	219999	
w tym turystom zagra- nicznym of which foreign tourists	2290400	305530	822215	970508	104552	87595	
Wynajęte pokoje..... Rented rooms	2321954	258998	823949	983554	136256	119197	
w tym turystom zagra- nicznym of which foreign tourists	1342072	189045	506077	544122	55060	47768	
Stopień wykorzystania w %: Occupancy rate in %:							
miejsc noclegowych of beds	54,8	52,7	58,9	56,1	36,6	59,4	#
pokoju of rooms	66,4	64,5	73,0	67,3	41,8	67,9	#

^a Stan w dniu 31 VII.
^a As of 31 VII.

TABL. 10 (131). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION FACILITIES
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje <i>Restaurants</i>	Bary i kawiarnie <i>Bars and cafes</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastronomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM^a 2005	84	92	7	-	TOTAL^a
2010	112	84	13	14	
2015	130	86	20	9	
2016	137	92	25	14	
Hotele	124	79	15	6	<i>Hotels</i>
Motele	-	-	-	-	<i>Motels</i>
Pensjonaty	3	-	1	1	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe	6	2	1	1	<i>Other hotel facilities</i>
Domy wycieczkowe	-	-	-	-	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska młodzieżowe	-	-	-	-	<i>Youth hostels</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1	1	-	2	<i>Training-recreational centres</i>
Zespoły domków turystycznych ...	-	-	-	-	<i>Complexes of tourist cottages</i>
Kempingi	-	-	-	1	<i>Camping sites</i>
Hostele	-	6	3	1	<i>Hostels</i>
Zakłady uzdrowiskowe	1	-	1	-	<i>Health establishments</i>
Inne obiekty	2	4	4	2	<i>Miscellaneous facilities</i>

^a Bez pokoi gościnnych i kwater prywatnych oraz w 2005 r. bez hosteli.

^a Excluding rooms for rent and private lodgings as well as in 2005 excluding hostels.

TABL. 11 (132). **TURYSŃCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION FACILITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015 ^a	2016 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	731759^b	770243^b	1033770	1119637	Tourists accommodated
Hotele	653507	668750	875241	937842	<i>Hotels</i>
Motele	3087	-	-	-	<i>Motels</i>
Pensjonaty	4008	1788	1778	2735	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe	2973	25682	32896	42303	<i>Other hotel facilities</i>
Domy wycieczkowe	5272	38	133	104	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	102	-	-	-	<i>Shelters</i>

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater prywatnych oraz w 2005 r. bez hosteli.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and private lodgings as well as in 2005 excluding hostels.

TABL. 11 (132). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI (dok.)**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION FACILITIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015 ^a	2016 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów (dok.)					Tourists accommodated (cont.)
Schroniska młodzieżowe	8760	6962	1874	1271	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	1640	832	1090	1297	School youth hostels
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	343	489	2038	2904	Training-recreational centres
Zespoły domków turystycznych ^c	973	254	696	461	Complexes of tourist cottages ^c
Kempingi	11188	3854	4659	4083	Camping sites
Pola biwakowe	-	-	1390	978	Tent camp sites
Hostele	42204	73975	79559	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	-	25	29	12	Health establishments
Pokoje gościnne /kwatery prywatne	14459	21655	Rooms for rent/ private lodgings
Inne obiekty	39906	19365	23512	24433	Miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	1613225^b	1812764^b	2544627	2770246	Nights spent (overnight stay)
Hotele	1425569	1549185	2098468	2290400	Hotels
Motele	5352	-	-	-	Motels
Pensjonaty	10167	5368	4766	5666	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	8810	67653	110331	117195	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	11529	114	373	521	Excursion hostels
Schroniska	102	-	-	-	Shelters
Schroniska młodzieżowe	19547	18074	6457	3737	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	3866	1837	2484	4612	School youth hostels
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1205	1888	8826	10012	Training-recreational centres
Zespoły domków turystycznych ^c	2668	458	1502	1014	Complexes of tourist cottages ^c
Kempingi	25076	7889	11271	9675	Camping sites
Pola biwakowe	-	-	3109	2861	Tent camp sites
Hostele	101081	186872	191466	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	-	353	220	134	Health establishments
Pokoje gościnne /kwatery prywatne	37792	56952	Rooms for rent/ private lodgings
Inne obiekty	99334	58864	72156	76001	Miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater prywatnych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and private lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complex.

TABL. 12 (133). **TURYŚCI ZAGRANICZNI Z WYBRANYCH KRAJÓW KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2016 R.**
FOREIGN TOURISTS FROM SELECTED COUNTRIES ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION FACILITIES IN 2016

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający z noclegów <i>Tourists accommodated</i>	Udzielone noclegi <i>Nights spent (overnight stays)</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1119637	2770246	TOTAL
EUROPA	872500	2188840	EUROPE
Unia Europejska	722927	1836887	European Union
Austria	15940	32107	<i>Austria</i>
Belgia	20128	53160	<i>Belgium</i>
Bułgaria	1527	3406	<i>Bulgaria</i>
Chorwacja	7304	14658	<i>Croatia</i>
Cypr	848	2694	<i>Cyprus</i>
Czechy	18503	32201	<i>Czech Republic</i>
Dania	10670	32911	<i>Denmark</i>
Estonia	2132	3848	<i>Estonia</i>
Finlandia	11393	31922	<i>Finland</i>
Francja	50828	129763	<i>France</i>
Grecja	7337	16932	<i>Greece</i>
Hiszpania	51229	131714	<i>Spain</i>
Irlandia	19672	57839	<i>Ireland</i>
Litwa	9413	14969	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	561	1383	<i>Luxembourg</i>
Łotwa	2741	4456	<i>Latvia</i>
Malta	2359	8793	<i>Malta</i>
Niderlandy	30614	82984	<i>Netherlands</i>
Niemcy	119935	295306	<i>Germany</i>
Portugalia	5315	12248	<i>Portugal</i>
Rumunia	8172	17908	<i>Romania</i>

TABL. 12 (133). **TURYŚCI ZAGRANICZNI Z WYBRANYCH KRAJÓW KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2016 R. (dok.)**
FOREIGN TOURISTS FROM SELECTED COUNTRIES ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION FACILITIES IN 2016 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający z noclegów <i>Tourists accommodated</i>	Udzielone noclegi <i>Nights spent (overnight stays)</i>	SPECIFICATION
EUROPA (dok.)			EUROPE (cont.)
Unia Europejska (dok.)			European Union (cont.)
Słowacja	20268	33514	<i>Slovakia</i>
Słowenia	4232	9079	<i>Slovenia</i>
Szwecja	35771	96821	<i>Sweden</i>
Węgry	25654	51224	<i>Hungary</i>
Wielka Brytania	167710	474735	<i>United Kingdom</i>
Włochy	72671	190312	<i>Italy</i>
Pozostałe kraje	149573	351953	Other countries
w tym:			<i>of which:</i>
Białoruś	7526	12500	<i>Belarus</i>
Islandia	1267	3835	<i>Iceland</i>
Norwegia	54364	150133	<i>Norway</i>
Rosja	17596	35768	<i>Russia</i>
Szwajcaria i Lichtenstein	11146	27899	<i>Switzerland and Lichtenstein</i>
Turcja	6202	12271	<i>Turkey</i>
Ukraina	44072	94429	<i>Ukraine</i>
AFRYKA	3484	8954	AFRICA
AMERYKA PÓŁNOCNA	79606	230214	NORTH AMERICA
AMERYKA POŁUDNIOWA I CENTRALNA	16151	40415	SOUTH AND CENTRAL AMERICA
AZJA	127344	250408	ASIA
OCEANIA	13318	32055	OCEANIA
NIEUSTALONE	7234	19360	UNKNOWN

Sport

Sport

TABL. 13 (134). **KLUBY SPORTOWE^a**
 Stan w dniu 31 XII
SPORTS CLUBS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2014	2016	SPECIFICATION
Jednostki organizacyjne	165	182	162	175	Organizational entities
Członkowie	23214	25656	28702	25688	Members
Ćwiczący	21877	25201	27976	25605	Persons practising sports
w tym do 18 lat	15372	17594	15195	18337	aged up to 18
mężczyźni	15279	17459	20712	17881	males
kobiety	6598	7742	7264	7724	females
Sekcje sportowe	473	447	424	423	Sports sections
Trenerzy	338	382	460	588	Coaches
Instruktorzy sportowi	559	643	607	566	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	190	181	212	156	Other persons conducting sports activities

^a Łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi (UKS) i wyznaniowymi klubami sportowymi.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

^a Including student sports clubs (UKS) and religious clubs.

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 14 (135). **WYBRANE DZIEDZINY I DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2016 R.**
 Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS^a IN 2016
 As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy Instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka sportowa ...	2	126	88	116	3	7	Sport acrobatics
Alpinizm ^b	10	873	242	40	4	38	Climbing ^b
Badminton	6	209	81	101	5	6	Badminton

^a Łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi (UKS) i wyznaniowymi klubami sportowymi. ^b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych dyscyplin sportu).

^a Including student sports clubs (UKS) and religious clubs. ^b A sports field (consists of a number of related sports disciplines).

TABL. 14 (135). **WYBRANE DZIEDZINY I DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2016 R. (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS^a
IN 2016 (cont.)
As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trene- rzy Coa- ches	Instru- ktorzy Instruc- tors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Boks	5	130	15	39	7	2	Boxing
Brydż sportowy	5	139	64	113	2	3	Bridge
Curling	1	49	19	2	-	19	Curling
Fitness	4	78	60	63	1	5	Fitness
Gimnastyka artystyczna	5	684	584	522	7	14	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa ..	11	696	519	671	22	15	Artistic gymnastics
Hokej na lodzie	2	217	42	175	9	4	Ice hockey
Jeździectwo ^b	6	437	336	324	3	16	Equestrian sport ^b
Judo	10	599	134	514	17	9	Judo
Ju jitsu	2	299	54	254	1	5	Jujitsu
Kajakarstwo górskie	2	78	20	61	7	-	Mountain canoeing
Kajakarstwo klasyczne	4	160	60	122	3	5	Classic canoeing
Karate ^b	8	612	170	395	11	13	Karate ^b
Kick-boxing	1	10	1	10	-	1	Kick-boxing
Kolarstwo górskie	5	51	11	9	2	5	Mountain cycling
Kolarstwo szosowe	1	60	8	53	2	-	Road cycling
Koszykówka	23	1132	478	854	40	6	Basketball
Kulturystyka	3	144	60	41	-	4	Body-building
Lekkoatletyka	15	715	304	310	33	12	Athletics
Łucznicтво	2	83	41	67	3	1	Archery
Łyżwiarstwo figurowe ..	3	91	50	68	3	18	Figure skating
Łyżwiarstwo szybkie	1	20	5	14	1	10	Speed skating
Narciarstwo ^b	17	738	358	609	11	44	Alpine skiing ^b
Orientacja sportowa	1	81	47	61	-	4	Orienteering race
Piłka nożna	74	7513	366	6306	195	66	Football
Piłka nożna halowa (futsal)	5	125	49	32	6	3	Indoor football (futsal)

^a Łącznie uczniowskimi klubami sportowymi (UKS) i wyznaniowymi klubami sportowymi ^b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych dyscyplin sportu).

^a Including student sports clubs (UKS) and religious clubs. ^b A sports field (consists of a number of related sports disciplines).

TABL. 14 (135). **WYBRANE DZIEDZINY I DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2016 R. (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS^a
IN 2016 (cont.)
As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU ^b	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trene- rzy Coa- ches	Instru- ktorzy Instruc- tors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS ^b
		ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Piłka ręczna	12	584	253	468	20	6	Handball
Piłka siatkowa	30	1508	834	1079	43	24	Volleyball
Piłka siatkowa plażowa	1	16	8	-	1	-	Beach volleyball
Pływanie	19	1071	470	702	40	31	Swimming
Ringo	1	21	5	21	-	1	Ringo
Rugby	1	160	30	90	6	2	Rugby
Snooker, bilard angielski	1	37	-	12	-	1	Snooker
Snowboard	5	161	82	74	6	9	Snowboard
Sport lotniczy ^c	3	108	9	70	-	6	Air sport ^c
Sport motorowy ^c	5	121	12	39	-	3	Motorsport ^c
Strzelectwo sportowe ^c .	3	147	28	43	4	2	Sport shooting ^c
Sumo	1	16	1	16	-	1	Sumo
Szachy	13	969	244	866	8	13	Chess
Szermierka	3	194	77	126	7	1	Fencing
Taekwondo ^c	4	442	125	368	4	6	Taekwondo ^c
Taniec sportowy	4	548	353	462	7	11	Sport dancing
Tenis	16	1000	331	816	14	24	Tennis
Tenis stołowy	16	615	152	336	14	22	Table tennis
Trójbój siłowy	3	38	1	-	2	-	Powerlifting
Unihokej	2	51	22	3	1	5	Unihockey
Wioślarstwo	5	158	83	55	9	4	Rowing
Wrotkarstwo	1	51	27	13	-	6	Roller skating
Wu-shu	4	287	69	259	3	5	Wu-shu
Żapasy ^c	2	84	3	61	5	5	Wrestling ^c
Żeglarsstwo (regatowe) .	6	286	113	223	5	33	Sailing (regatta)

^a Łącznie uczniowskimi klubami sportowymi (UKS) i wyznaniowymi klubami sportowymi ^b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych dyscyplin sportu).

^a Including student sports clubs (UKS) and religious clubs. ^b A sports field (consists of a number of related sports disciplines).

TABL. 15 (136). **OBIEKTY SPORTOWE^a W 2014 R.**
Stan w dniu 31 XII
SPORTS FACILITIES^a IN 2014
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych <i>Of which adapted to needs of disable persons</i>		SPECIFICATION
		dla ćwiczących <i>for persons practising sports</i>	dla widzów <i>for spectators</i>	
Stadiony sportowe	18	4	7	<i>Sports stadiums</i>
w tym piłkarskie	11	2	5	<i>of which football</i>
Boiska ^b				<i>Sports grounds^b</i>
do gier wielkich	83	19	31	<i>for big games</i>
w tym piłkarskie	81	2	23	<i>of which football</i>
do gier małych	17	3	9	<i>for small games</i>
uniwersalne - wielozadaniowe	38	21	20	<i>universal - multifunctional</i>
Korty tenisowe	60	5	1	<i>Tennis courts</i>
otwarte	44	2	1	<i>open</i>
kryte	16	3	-	<i>covered</i>
Korty do squasha	3	-	-	<i>Squash courts</i>
Hale sportowe	26	16	10	<i>Sports halls</i>
Salę gimnastyczne ^c	34	7	3	<i>Gyms^c</i>
Pływalnie sportowe				<i>Sports swimming-pools</i>
kryte	16	12	9	<i>covered</i>
otwarte	4	1	1	<i>open</i>
Tory sportowe				<i>Sports courses</i>
jeździeckie	5	-	-	<i>horse-riding</i>
łucznicze	2	1	-	<i>archery</i>
motocyklowe	1	1	1	<i>motor racing</i>
samochodowe	1	-	-	<i>car racing</i>
wodne	6	2	2	<i>water</i>
Lodowiska sztucznie mrożone				<i>Ice rinks artificially frozen</i>
niezadaszone	1	-	-	<i>open</i>
kryte	4	1	2	<i>covered</i>
Aquaparki	1	1	-	<i>Aqua-parks</i>
Bieżnia okólna	1	-	-	<i>Circular racing track</i>
Strzelnice	1	1	1	<i>Rifle-ranges</i>
Ścieżki rowerowe w km ^d	154,0	-	-	<i>Bicycle paths in km^d</i>

a Bez obiektów przyszkolnych. *b* Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. *c* Łącznie z salami pomocniczymi. *d* Bez szlaków rowerowych.

a Excluding schools facilities. *b* Including non-full-size facilities. *c* Including auxiliary gyms. *d* Excluding bicycle trails.

DZIAŁ XII

NAUKA I TECHNIKA

Uwagi ogólne

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy już istniejącej.

Obejmuje ona **badania naukowe** (badania podstawowe, badania stosowane i badania przemysłowe) oraz **prace rozwojowe**.

Dane z zakresu działalności badawczej i rozwojowej prezentuje się, zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)** oraz w układzie **sektorów instytucjonalnych**.

Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) nr 995/2012 z dnia 26 X 2012 r. statystyki dotyczące działalności badawczo-rozwojowej za 2016 r. dla miasta Krakowa zostały naliczone na podstawie danych jednostek głównych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują:

- 1) podmioty wyspecjalizowane badawczo, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:
 - a) **instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 572, z późniejszymi zmianami);
 - b) **instytuty badawcze** działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o instytutach badawczych (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 1158);
 - c) **szkoły wyższe**;

CHAPTER XII

SCIENCE AND TECHNOLOGY

General notes

Research and development (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge.

*Research and development includes **scientific research** (basic research, applied research, industrial research) and **experimental development**.*

*Data on research and development are presented, in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by **Statistical classification of economic activities in the European Community (NACE Rev. 2)** and by **institutional sectors**.*

According to Commission Implementing Regulation (EU) No 995/2012 of 26 X 2012 statistics on Research and Development for 2016 for the city of Kraków have been compiled on the basis of main units data.

1. Information regarding research and development covers:

- 1) *dedicated research entities, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or their direct support; they include:*
 - a) **scientific institutes of the Polish Academy of Sciences**, functioning on the basis of the Polish Academy of Sciences Act of 30 IV 2010 (consolidated text, Journal of Laws of 2016, item 572, as amended);
 - b) **research institutes** functioning on the basis Research Institutes Act of 30 IV 2010 (consolidated text, Journal of Laws of 2017, item 1158);
 - c) **higher education institutions**;

- d) **pozostałe**, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”.
- 2) podmioty gospodarcze, które obok swojej podstawowej działalności prowadzą prace badawczo-rozwojowe.

2. Do pracujących (do 2015 r. zatrudnionych) w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:

- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
- a) pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych w jednostkach wyspecjalizowanych badawczo oraz uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
- b) pracowników naukowych i innych pracujących w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
- 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** – pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
- 3) w kategorii **pozostały personel** – pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane o pracujących (do 2015 r. zatrudnionych), dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R; podawane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (tabl. 2) i tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 1).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby faktycznie pracują-

d) **other**, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 ‘Scientific research and development’ or other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 ‘Scientific research and development’.

2) *economic entities which apart from their main activity conduct research and development.*

2. Persons employed (up to 2015 employees) in R&D include:

1) **researchers (RSE)**:

a) *researchers, academics, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in dedicated research units and students of doctoral studies conducting R&D,*

b) *researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,*

2) **technicians and equivalent staff** are persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks, normally under the supervision of researchers;

3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data on persons employed (up to 2015 employees) cover personnel directly engaged in R&D; data are presented in two units, i.e. in persons (table 2) and full-time equivalents (table 1).

Full-time equivalent (FTE) is a conversion unit used to determine the number of person actually employed in research and

cych w działalności badawczo-rozwojowej. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

Dane o **pracujących – personelu wewnętrznym** (w osobach i tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy) w 2016 r. obejmują pracujących w danej jednostce w ramach etatowego i pozaetatowego czasu pracy. Dane do 2015 r. prezentowane:

- 1) w osobach obejmowały wyłącznie zatrudnionych w ramach etatowego czasu pracy,
- 2) w tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy obejmowały zatrudnionych w ramach etatowego i pozaetatowego czasu pracy oraz niezatrudnionych w danej jednostce, a wykonujących na jej rzecz prace B+R na podstawie umów cywilnoprawnych.

W 2016 r. osoby niezatrudnione w danej jednostce, a wykonujące na jej rzecz prace B+R w ramach umów cywilnoprawnych lub nieodpłatnie (na zasadzie wolontariatu), zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

4. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową obejmują **nakłady wewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródła ich finansowania.

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych. **W 2016 r. zawierają także m.in. nakłady poniesione na wartości niematerialne i prawne oraz oprogramowanie komputerowe**, które do 2015 r. zaliczano do nakładów bieżących.

5. Dane o nakładach na działalność badawczą i rozwojową (tabl. 6) prezentuje się w układzie **sektorów instytucjonalnych**, według kryteriów zbieżnych ze stosowanymi w systemie rachunków narodowych. Dodatkowo wyodrębniono sektor szkolnictwa

development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

*Data on **persons employed – internal personnel** (in persons and full-time equivalents) in 2016 covered persons employed in a given unit under employment contracts and civil law contracts. Data up to 2015 presented in:*

- 1) persons covered only employees under employment contracts,*
- 2) full-time equivalents covered employees under employment contracts and civil law contracts as well as persons not employed in a unit performing R&D on the basis of civil law contracts.*

*In 2016 persons not employed in a given unit but performing R&D for it under civil law contracts or without remuneration (voluntary work) were included in **external personnel**.*

4. Expenditures on research and development include **intramural expenditures**, including the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing.

Capital R&D expenditures include expenditures on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project. In 2016 they included, i.a. expenditures on intangible assets and software which up to 2015 were included in current expenditures.

5. Data on expenditures on research and development (table 6) are presented in a breakdown by **institutional sectors**, on the basis of criteria coinciding with the ones used in the system of national accounts. Additionally, higher education sector was

wyższego. Sektory instytucjonalne występują zarówno jako **sektory wykonawcze**, obejmujące krajowe grupy podmiotów prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe, wydatkujące środki na tę działalność, jak i **sektory finansujące**, z których środki te pochodzą. Wyróżnia się następujące sektory instytucjonalne:

- a) **sektor rządowy** – podmioty sektora instytucji rządowych i samorządowych w systemie rachunków narodowych z wyłączeniem publicznych szkół wyższych;
- b) **sektor przedsiębiorstw** – krajowe podmioty gospodarcze, klasyfikowane w systemie rachunków narodowych do sektorów przedsiębiorstw niefinansowych, instytucji finansowych oraz gospodarstw domowych, z wyłączeniem prywatnych szkół wyższych;
- c) **sektor szkolnictwa wyższego** – krajowe szkoły wyższe: publiczne i prywatne (w tym organizacje wyznaniowych) oraz podległe im instytuty, centra badawcze i kliniki. Od 2016 r. do tego sektora zaliczane są również instytuty PAN oraz instytuty badawcze prowadzące studia doktoranckie;
- d) **sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych** – krajowe klasyfikowane w systemie rachunków narodowych do sektora instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, z wyłączeniem szkół wyższych organizacji wyznaniowych;
- e) **zagranica** – wyłącznie wśród sektorów finansujących i obejmuje jednostki będące nierezydentami, które dokonują transakcji z jednostkami instytucjonalnymi będącymi rezydentami lub mającymi inne powiązania gospodarcze z rezydentami. Włączone są tu instytucje i organy Unii Europejskiej oraz organizacje międzynarodowe i ponadnarodowe.

6. W tablicach działu wyodrębniono sześć podstawowych dziedzin nauk zgodnie z Klasyfikacją Dziedzin Nauki i Techniki OECD, tj. nauki: przyrodnicze, inżynieryjne i techniczne, medyczne i nauki o zdrowiu, rolnicze i weterynaryjne, społeczne oraz humanistyczne łącznie ze sztuką.

distinguished. Institutional sectors are distinguished as performance sectors covering national groups of entities conducting R&D, spending funds on this activity and financing sectors which provide outlays on research and development. The following institutional sectors can be distinguished:

- a) **government sector** – entities of government and local government institutions sector in the system of national accounts; excluding public higher education institutions;
- b) **business enterprise sector** – national economic entities classified in the system of national accounts into non-financial corporations, financial corporations or households sector; excluding public higher education institutions;
- c) **higher education sector** – national higher education institutions and institutes, research centres or clinics supervised by them. Since 2016 this sector has included institutes of the Polish Academy of Sciences and research institutes offering doctoral studies;
- d) **private non-profit sector** – entities classified in the system of national accounts into non-profit institutions serving households; excluding ecclesiastical academies;
- e) **abroad** – only distinguished among financing sectors and covers non-resident units carrying out transactions with resident institutional units or units which have other economic connections with residents. European Union institutions and bodies as well as international and transnational organisations are included.

6. Six main fields of science were listed in the chapter tables according to Fields of Science and Technology Classification of OECD, i.e. natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural sciences, social sciences as well as humanities.

TABL. 1 (137). **PODMIOTY ORAZ PRACUJĄCY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG GRUP STANOWISK W 2016 R.**
ENTITIES AND INTERNAL PERSONNEL IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY GROUPS OF POSITIONS IN 2016

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Podmioty (stan w dniu 31 XII) Entities (as of 31 XII)	Pracujący Personnel			
		ogółem total	pracownicy naukowo- -badawczy researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostały personel other supporting staff
OGÓŁEM	284	12734	10561	1685	488
TOTAL					
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	82	8042	6420	1311	311
<i>of which R&D dedicated entities</i>					
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	11	1180	827	#	#
<i>scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>					
instytuty badawcze	5	928	307	527	95
<i>research institutes</i>					
szkoły wyższe	17	5372	4910	362	100
<i>higher education institutions</i>					
pozostałe	49	562	376	#	#
<i>others</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
Przemysł	60	1863	#	173	#
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	53	1788	#	170	#
Usługi ^a	219	10852	8983	1508	362
<i>Services^a</i>					

^a Obejmują pozostałe rodzaje działalności (sekcje G-U).

^a Concern other sections of activity (G-U).

TABL. 2 (138). **PRACUJĄCY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2016 R.**

Stan w dniu 31 XII

INTERNAL PERSONNEL IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL IN 2016

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem <i>Education</i>					pozostałym others
		wyższym <i>higher</i>				innym others	
		z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		innym others		
			doktora habilitowanego habilitated doctor ^a (HD)	doktora doctor (PhD)			
OGÓŁEM	19872	1524	2593	6143	8301	1311	
TOTAL							
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	14391	1510	2575	5952	3642	712	
<i>of which R&D dedicated entities</i>							
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	1310	#	197	437	393	#	
<i>scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>							
instytuty badawcze	1052	30	31	167	592	232	
<i>research institutes</i>							
szkoły wyższe	11329	1332	2331	5247	2123	296	
<i>higher education institutions</i>							
pozostałe	700	#	16	101	534	#	
<i>others</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
Przemysł	2010	-	4	102	1628	276	
<i>Industry</i>							
w tym przetwórstwo przemysłowe	1930	-	4	97	#	274	
<i>of which manufacturing</i>							
Usługi ^b	17832	1524	2589	6037	6657	1025	
<i>Services^b</i>							

^b Obejmują pozostałe rodzaje działalności (sekcje G-U).

^a *The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.* ^b *Concern other sections of activity (G-U).*

TABL. 3 (139). **NAKLĄDY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG KATEGORII NAKŁADÓW W 2016 R. (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF EXPENDITURES IN 2016 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	nakłady <i>expenditures</i>			
		bieżące <i>current</i>		inwestycyjne na środki trwałe <i>capital</i>	
		razem <i>total</i>	w tym osobowe <i>of which labour costs</i>	razem <i>total</i>	w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu <i>of which instruments and equipment</i>
OGÓŁEM	2632,3	2279,6	1333,1	352,7	164,2
TOTAL					
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	897,1	799,2	382,4	97,8	72,8
<i>of which R&D dedicated entities</i>					
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk <i>scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>	160,6	152,4	91,6	8,2	#
instytuty badawcze	114,0	100,7	51,0	13,4	8,9
<i>research institutes</i>					
szkoły wyższe	512,5	452,1	179,2	60,3	49,2
<i>higher education institutions</i>					
pozostałe	110,0	94,0	60,6	15,9	#
<i>others</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
Przemysł	#	#	177,8	#	#
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe	#	#	#	#	#
<i>of which manufacturing</i>					
Usługi ^b	2241,1	1965,9	1153,5	275,1	114,4
<i>Services^b</i>					

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. *b* Obejmują pozostałe rodzaje działalności (sekcje G-U).
a Internal, excluding depreciation of fixed assets. *b* Concern other sections of activity (G-U).

TABL. 4 (140). **NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ W 2016 R. (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF ACTIVITY IN 2016 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Badania Research		Prace rozwojowe Experimental development
		podstawowe basic	stosowane applied	
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	2279,6	502,5	189,1	1588,1
TOTAL				
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo <i>of which R&D dedicated entities</i>	799,2	460,9	139,0	199,3
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	152,4	136,0	10,5	6,0
<i>scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>				
instytuty badawcze	100,7	18,5	36,9	45,3
<i>research institutes</i>				
szkoły wyższe	452,1	300,4	90,4	61,4
<i>higher education institutions</i>				
pozostałe	94,0	6,0	1,3	86,7
<i>others</i>				
w tym: <i>of which:</i>				
Przemysł	#	#	33,9	#
<i>Industry</i>				
w tym przetwórstwo przemysłowe	#	#	33,0	#
<i>of which manufacturing</i>				
Usługi ^b	1965,9	497,5	154,4	1314,0
<i>Services^b</i>				

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. *b* Obejmują pozostałe rodzaje działalności (sekcje G-U).
a Internal, excluding depreciation of fixed assets. *b* Concern other sections of activity (G-U).

TABL. 5 (141). **NAKŁADY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG DZIEDZIN B+R W 2016 R. (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D IN 2016 (current prices)

DZIEDZINY B+R	Ogółem Total	FIELDS OF R&D
OGÓŁEM w mln zł	2632,3	TOTAL in mln zł
Nauki przyrodnicze	1311,9	<i>Natural sciences</i>
Nauki inżynierskie i techniczne	985,0	<i>Engineering and technical sciences</i>
Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	145,3	<i>Medical and health sciences</i>
Nauki rolnicze i weterynaryjne	67,9	<i>Agricultural sciences</i>
Nauki społeczne	51,0	<i>Social sciences</i>
Nauki humanistyczne i sztuki	71,2	<i>Humanistic sciences</i>

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.
a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 6 (142). **NAKLADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH W 2016 R. (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY INSTITUTIONAL SECTORS IN 2016 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM w mln zł	2632,3	TOTAL in mln zł
w tym sektor:		<i>of which sector:</i>
Rządowy	735,3	<i>Government</i>
Przedsiębiorstw	1705,4	<i>Business enterprise</i>
Szkolnictwa wyższego	43,1	<i>Higher education</i>
Prywatnych instytucji niekomercyjnych	1,2	<i>Private non-profit</i>
Zagranica	147,4	<i>Abroad</i>

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 7 (143). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ W 2016 R.**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT IN 2016
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Stopień zużycia w % <i>Degree of consumption in %</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	78,4	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	80,6	<i>of which R&D dedicated entities</i>
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	90,6	<i>scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>
instytuty badawcze	89,3	<i>research institutes</i>
szkoły wyższe	77,8	<i>higher education institutions</i>
pozostałe	38,2	<i>others</i>
w tym:		<i>of which:</i>
Przemysł	54,5	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe	54,5	<i>of which manufacturing</i>
Usługi ^a	80,5	<i>Services^a</i>

a Obejmują pozostałe rodzaje działalności (sekcje G-U).

a Concern other sections of activity (G-U).

TABL. 8 (144). **POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE**
THE POLISH ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN KRAKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Członkowie ogółem^a	471	481	493	489	Total members^a
Krajowi	302	302	306	306	National
czynni	151	149	148	140	active
korespondenci	151	153	158	166	corresponding
Zagraniczni	168	177	186	183	Foreign
Honorowi	1	2	1	-	Honorary
Z ogółem w działach nauk ^b :					Of total in the field of ^b :
filologicznych	91	92	82	89	philologies
historyczno-filozoficznych	100	91	95	94	history and philosophy
matematyczno-fizyczno- -chemicznych	84	90	91	91	mathematics, physics and chemistry
przyrodniczych	89	91	97	92	natural sciences
lekarskich	80	87	98	96	medical sciences
twórczości artystycznej	26	28	29	27	creative activity
Komisje naukowe:					Scientific commissions:
Jednostki organizacyjne	25	28	34	37	Organizational units
Członkowie komisji:					Members of commissions:
Komisja Filologii Klasycznej PAU	41	44	46	46	PAU Commission on Classical Philology
Komisja Historii Sztuki PAU .	40	46	44	44	PAU Commission on Art History
Komisja Kultury Słowian PAU	40	39	33	33	PAU Commission on Slavonian Culture
Komisja Neofilologiczna PAU	31	37	43	43	PAU Commission on Modern Philology
Komisja Środkowoeuropejska PAU	35	44	49	49	PAU Commission on Central Europe
Komisja Wschodnio- europejska PAU	41	39	31	31	PAU Commission on Eastern Europe
Komisja Prawnicza PAU	30	29	28	28	PAU Commission on Law
Komisja Historii i Kultury Żydów PAU	33	40	42	40	PAU Commission on the His- tory and Culture of the Jews
Komisja Prehistorii Karpat PAU	24	26	27	27	PAU Commission on the Pre- history of the Carpathians
Komisja Nauk Ekono- micznych PAU	36	33	38	42	PAU Commission for Econo- mic Sciences
Komisja Historii Wojen i Wojskowości PAU	38	36	37	38	PAU Commission for War and Military History
Komisja Astrofizyki PAU	36	36	34	34	PAU Commission on Astro- physics
Komisja Embriologii i Morfologii PAU	19	18	19	-	PAU Commission on Embryo- logy and Morphology

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W podziale na działy nie uwzględniono członków honorowych.

^a As of 31 XII. ^b In the division into departments honorary members are not included.

TABL. 8 (144). **POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE (cd.)**
THE POLISH ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN KRAKÓW (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Komisje naukowe (cd.):					Scientific commissions (cont.):
Komisja Biologii Rozwoju PAU	-	-	-	19	PAU Commission on Biology of Development
Komisja Geoinformatyki PAU	40	42	45	45	PAU Commission on Geoin- formation
Komisja Paleografii Czwartorzędu PAU	48	49	46	46	PAU Commission on Quater- nary Palaeogeography
Komisja Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAU	22	23	24	28	PAU Commission on Agricul- tural Forestry and Veterinary Sciences
Komisja Etyki w Nauce PAU	22	21	21	-	PAU Commission on Ethics in Science
Komisja Etnograficzna PAU .	-	-	24	24	PAU Ethnographic Commission
Komisja PAU do Badań Diaspory Polskiej	-	37	46	46	PAU Commission on Re- search on Polish Diaspora
Komisja Filozofii Nauk PAU .	23	33	61	55	PAU Commission for Scien- ces Philosophy
Komisja Historii Nauki PAU .	40	46	69	61	PAU Commission on the History of Science
Komisja Nauk Technicznych PAU	84	94	31	31	PAU Commission of Techni- cal Sciences
Komisja PAU do Oceny Podręczników Szkolnych ...	55	63	62	69	PAU Commission on the Evaluation of Textbooks
Komisja Spraw Europejskich PAU	16	26	27	27	PAU Commission for Euro- pean Matters
Komisja Zagrożeń Cywilizacyjnych PAU	43	41	38	37	PAU Commission on Threats to Civilization
Komisja Rozwoju Miasta Krakowa PAU i PAN	40	38	36	-	PAU and PAN Commission for the Development of the City of Cracow
Komisja Antropologiczna PAU	-	18	19	22	PAU Commission on Anthropology
Komisja Przyrodniczo- -Medyczna PAU (Wrocław) .	-	16	15	16	Natural Sciences and Medical PAU Commission (Wrocław)
Komisja Geograficzna PAU ..	-	-	30	32	PAU Commission on Geography
Komisja Układów Złożonych PAU	-	-	16	19	PAU Commission on Complex Systems
Komisja Ergonomii PAU	-	-	31	30	PAU Commission on Ergonomics
Komisja PAU Zarządzania Kulturą i Mediami	-	-	31	29	PAU Commission for Manag- ement of Culture and Media
Komisja Historii Śląska	-	-	10	10	Commission on the History of Silesia
Commission Internationale d'Histoire Ecclésiastique Comparée	-	-	27	25	Commission Internationale d'Histoire Ecclésiastique Comparée

TABL. 8 (144). **POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE (dok.)**
THE POLISH ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN KRAKÓW (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Komisje naukowe (dok.):					Scientific commissions (cont.):
Komisja Prawnicza PAU w Katowicach	-	-	-	9	PAU Commission on Law in Katowice
Komisja Nauk Przyrodniczych w Katowicach	-	-	-	7	PAU Commission for Natural Sciences in Katowice
Komisja Nauk Matematycznych w Katowicach	-	-	-	11	PAU Commission for Mathe- matic Sciences in Katowice
Komisja Kaszubska w Gdańsku	-	-	-	16	Kashubian Commission in Gdańsk
Komisja Archeologii Krajów Śródziemnomorskich	-	-	-	51	Commission for Archeology of Mediterranean Countries
Posiedzenia naukowe i sesje .	210	216	210	225	Scientific sittings and sessions
Działalność wydawnicza - tytuły	34	61	50	52	Publishing activity - titles

Ź r ó d ł o: dane Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie.

S o u r c e: data of the Polish Academy of Arts and Sciences in Kraków.

TABL. 9 (145). **POLSKA AKADEMIA NAUK**
 Oddział w Krakowie
THE POLISH ACADEMY OF SCIENCES
Department in Kraków

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Członkowie ogółem^a	53	57	53	58	Total members^a
rzeczywiści	35	37	32	33	full
korespondenci	18	20	21	25	corresponding
Z ogółem w działach nauk:					Of total in the field of:
humanistycznych i społecznych	4	6	5	7	humanistic and social sciences
biologicznych i rolniczych	9	10	13	13	biology and agricultural
ścisłych nauk o ziemi	-	-	14	14	mathematics, physics and chemistry
technicznych	6	6	11	13	technical sciences
medycznych	10	10	10	11	medical sciences
Komisje naukowe i ośrodki:					Scientific commissions and centres:
Jednostki organizacyjne	34	33	30	30	Organizational units
Członkowie	1121	1089	982	1000	Members
Posiedzenia naukowe i sesje ..	147	138	135	134	Scientific sittings and sessions
Działalność wydawnicza - tytuły	12	12	13	9	Publishing activity - titles

^a Stan w dniu 31 XII.

Ź r ó d ł o: dane Polskiej Akademii Nauk Oddział w Krakowie.

^a As of 31 XII.

S o u r c e: data of the Polish Academy of Sciences Department in Kraków.

DZIAŁ XIII LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,

- jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),

- jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,

b) gmin (w tym gmin mających również status miasta na prawach powiatu),

c) innych jednostek publicznych, np. szkół wyższych, instytucji naukowych itp.;

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

a) osób fizycznych,

b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,

c) spółdzielni produkcji rolniczej,

d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

CHAPTER XIII FORESTRY

General notes

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:

- the State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,

- nature protection units (national parks),

- organisational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency,

b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status),

c) other public units, e.g. higher education institutions, science institutions etc.;

2) **private forests** owned by:

a) natural persons,

b) land held in common by all or part of the residents of a village,

c) agricultural production cooperatives,

d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni geodezyjnej miasta.

4. Dane o pozyskaniu drewna w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

- covered by forest vegetation (wooded area),

- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest areas to the total geodesic area of the city.

4. Data on removals in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms.

TABL. 1 (146). **WAŻNIEJSZE DANE O LEŚNICTWIE**
Stan w dniu 31 XII
MAJOR DATA ON FORESTRY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem w ha	1492,5	1498,1	1501,3	1349,0	Total forest land in ha
w tym lasy ^a	1393,5	1393,3	1397,0	1298,6	of which forests ^a
W tym własność publiczna	1259,9	1265,5	1268,7	1166,0	Of which public property
własność Skarbu Państwa	309,7	305,1	304,1	270,7	owned by the State Treasury
w tym w zarządzie Lasów Państwowych	233,5	236,9	270,5	270,5	of which managed by the State Forests
własność gminy	950,2	960,4	960,4	894,7	gmina owned
Zalesienia gruntów nieleśnych w ha	6,5	-	-	-	Afforestations of non-forest land in ha
Lesistość w %	4,3	4,3	4,3	4,0	Forest cover in %

^a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną w lasach prywatnych.

^a Including land connected with silviculture in private forests.

TABL. 2 (147). **GRUNTY LEŚNE NIESTANOWIĄCE WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA**
Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND NOT OWNED BY THE STATE TREASURY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Powierzchnia gruntów leśnych w ha	1182,8	1193,0	1193,0	1077,7	Forest land in ha
w tym lasów ochronnych	604,2	604,2	604,2	604,2	of which protective forests
Odnowienia i zalesienia w ha ..	8,7	11,5	3,1	5,9	Renewals and afforestations in ha
w tym zalesienia	6,5	-	-	-	of which afforestations
Pozyskiwanie drewna (grubizny) w m ³	1293	1598	1345	1221	Removals (of timber) in m ³

DZIAŁ XIV

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe” „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 24.

3. **Produkcja sprzedana dotyczy całości kształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.**

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;

CHAPTER XIV

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities” employing more than 9 persons.

2. Data were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 24.

3. **Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.**

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;

5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 8 na str. 25.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

5. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 8 on page 25.*

4. *In data concerning production, the value of outwork is included.*

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in fishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

5. *Data concerning the **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.*

Employees in industry do not include:

- 1) *apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;*
- 2) *agents;*
- 3) *outworkers.*

Data concerning the average paid employment and average wages and salaries are given after converting part-time paid employees into full-time paid employees.

Construction

1. *Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.*

2. Dane według działów PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 24.

3. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zlecniodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków – budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków – budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy) oddanych do użytkowania w okresie od 1 I do 31 XII.

Domy letnie, domy wypoczynkowe oraz rezydencje wiejskie nieprzystosowane do stałego zamieszkania są ujęte w budynkach mieszkalnych.

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

2. Data according to NACE divisions were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 24.

3. Construction and assembly production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration – conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system for outside clients.

4. The division of construction and assembly production by type of constructions as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB).

5. Data regarding **buildings completed** (by all investors) concern:

- within the scope of the number of buildings – newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings – newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion) completed in the period from 1 I to 31 XII.

Summer homes, holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence are included in residential buildings.

6. Data regarding the **average paid employment and average monthly wages and salaries** concern hired employees, i.e., persons on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) and include full-time and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time paid employees.

Przemysł

Industry

TABL. 1 (148). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE^a**
BASIC DATA ON INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	20542,7	28548,2	25831,2	<i>Sold production (current prices) in mln zł</i>
Pracujący ^b	43328	43353	43800	<i>Employed persons^b</i>
Przeciętne zatrudnienie	53894	53348	52342	<i>Average paid employment</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	3915,89	4965,29	5142,77	<i>Average monthly gross wages and salaries^c in zł</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. *c* Bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. *b* As of 31 XII; by actual workplace. *c* Excluding persons employed abroad.

TABL. 2 (149). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	12927,5	20542,7	28548,2	25831,2	T O T A L
sektor publiczny	1936,8	#	876,8	940,8	<i>public sector</i>
sektor prywatny	10990,7	#	27671,3	24890,4	<i>private sector</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Przetwórstwo przemysłowe .	10269,7	15755,5	20062,8	17489,6	Manufacturing
w tym:					<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych	703,9	1143,9	1491,0	1502,7	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja napojów	66,3	42,5	#	#	<i>Manufacture of beverages</i>
Produkcja odzieży	110,1	134,1	146,0	150,9	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	58,1	#	#	#	<i>Manufacture of leather and related products</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (149). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)					Manufacturing (cont.)
w tym (dok.):					of which (cont.):
Produkcja wyrobów z drewna korka, słomy i wikliny ^Δ	37,9	34,7	57,6	34,2	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	114,4	119,8	226,3	218,1	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	1006,3	1051,1	1627,1	1779,0	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	561,6	763,9	1119,6	1219,4	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	205,2	320,7	633,6	663,6	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	418,0	624,3	865,2	951,2	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	224,0	445,5	578,8	424,9	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ ..	1536,7	2509,6	3211,4	3078,3	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja urządzeń elektrycznych	174,2	371,9	#	399,5	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	489,6	622,4	609,7	654,1	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja mebli	48,7	65,0	97,2	123,7	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów .	70,4	74,0	87,1	103,6	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	190,5	226,7	767,5	692,2	Repair and installation of machinery and equipment
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	547,6	637,1	1040,0	1070,0	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym					of which
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	307,8	323,8	599,5	608,1	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (150). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a
 AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM	53893	53348	52342	TOTAL
sektor publiczny	9565	2464	2532	<i>public sector</i>
sektor prywatny	44328	50884	49810	<i>private sector</i>
w tym:				<i>of which:</i>
Przetwórstwo przemysłowe	40665	40616	39835	Manufacturing
w tym:				<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych ..	4221	4000	3995	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja napojów	251	#	#	<i>Manufacture of beverages</i>
Produkcja odzieży	1586	1150	1196	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	227	309	198	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	449	557	506	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2376	4312	4417	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1461	1497	1538	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1219	2086	2056	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1976	1549	1645	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja metali	1147	1450	1194	<i>Manufacture of basic metals</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	5605	4500	4805	<i>Manufacture of metal products^Δ</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych ..	1229	#	1058	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	2670	1682	1775	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja mebli	675	449	478	<i>Manufacture of furniture</i>
Pozostała produkcja wyrobów	608	531	618	<i>Other manufacturing</i>
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1180	2161	2381	<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekułtywacja^Δ	2433	2833	2934	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym				<i>of which</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	1251	1650	1751	<i>Waste collection, treatment and dis- posal activities; materials recovery</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (151). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	3915,89	4965,29	5142,77	T O T A L
sektor publiczny	5059,55	5611,49	5785,96	<i>public sector</i>
sektor prywatny	3669,11	4934,00	5110,07	<i>private sector</i>
w tym:				<i>of which:</i>
Przetwórstwo przemysłowe	3539,70	4573,61	4786,34	Manufacturing
w tym:				<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych ..	2297,97	3084,88	3238,25	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja napojów	2541,97	4182,66	4357,00	<i>Manufacture of beverages</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych	3822,52	3577,75	3573,56	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży	1540,61	2166,67	2298,95	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	2042,07	2429,05	2321,72	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	3021,57	3365,59	3255,99	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	3882,20	6037,20	6768,91	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	4866,36	6042,02	6246,66	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2741,09	3124,02	3073,42	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	3063,88	4071,83	4158,02	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja metali	3471,05	4237,51	4522,59	<i>Manufacture of basic metals</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	4176,92	4837,63	5067,68	<i>Manufacture of metal products^Δ</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych ..	3272,31	4435,81	4630,57	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	3593,08	4491,68	4576,62	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep ^Δ	3667,76	4883,18	5008,56	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja mebli	1953,41	2548,87	2642,59	<i>Manufacture of furniture</i>
Pozostała produkcja wyrobów	2956,48	3249,33	3464,20	<i>Other manufacturing</i>
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3582,15	4517,02	4947,09	<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	4072,95	4679,26	4847,30	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym				<i>of which</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	3521,11	3935,94	4107,93	<i>Waste collection, treatment and dis- posal activities; materials recovery</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo

Construction

TABL. 5 (152). PRZEDSIĘBIORSTWA BUDOWLANO-MONTAŻOWE^a
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>		SPECIFICATION
		budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ <i>civil engineering^Δ</i>	roboty budowlane specjalistyczne <i>specialised construction activities</i>	
Jednostki (stan w dniu 31 XII)				<i>Entities (as of 31 XII)</i>
2010	397	63	154	
2015	368	65	162	
2016	398	69	160	
Przeciętne zatrudnienie ...				<i>Average paid employment</i>
2010	21082	7960	5396	
2015	16692	5718	5797	
2016	16503	5546	5422	
Produkcja budowlano-montażowa w mln zł				<i>Construction and assembly production in mln zł</i>
2010	3679,4	1755,9	847,6	
2015	4145,3	1621,3	1165,9	
2016	3897,4	1440,2	1018,7	
Wartość produkcji budowlano-montażowej na 1 zatrudnionego w tys. zł				<i>Value of construction and assembly production per employed person in thous. zł</i>
2010	174,5	220,6	157,1	
2015	248,3	283,5	201,1	
2016	236,2	259,7	187,9	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł				<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>
2010	3208,94	3814,17	2945,30	
2015	3953,91	4599,20	3840,86	
2016	4009,25	4496,01	4078,60	

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a *Data concern economic entities employing more than 9 persons.*

TABL. 6 (153). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM	3679,4	4145,3	3897,4	TOTAL
Budowa budynków ^Δ	1075,9	1358,1	1438,6	<i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	1755,9	1621,3	1440,2	<i>Civil engineering</i>
Roboty budowlane specjalistyczne ..	847,6	1165,9	1018,7	<i>Specialised construction activities</i>

^a Zrealizowana systemem zleceńowym przez podmioty budowlane; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a *Realized on the basis of the contract system by construction entities; data concern economic entities employing more than 9 persons.*

TABL. 7 (154). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe <i>Works with a renovation (restoration) and other character</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2010	3679,4	2607,4	1072,0	TOTAL
2015	4145,3	3176,1	969,2	
2016	3897,4	3127,0	770,4	
Budynki	2107,7	1674,4	433,2	Buildings
Budynki mieszkalne	933,0	766,9	166,1	<i>Residential buildings</i>
budynki mieszkalne jedno-rodzinne	50,1	42,9	7,2	<i>one-dwelling buildings</i>
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	837,5	703,1	134,4	<i>two- and more dwelling buildings</i>
budynki zbiorowego zamieszkania	45,5	21,0	24,5	<i>residences for communities</i>
Budynki niemieszkalne	1174,7	907,5	267,1	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	63,0	53,8	9,2	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	306,6	260,8	45,8	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	271,9	203,0	69,0	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki transportu i łączności	#	#	#	<i>traffic and communication buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	313,1	242,5	70,6	<i>industrial buildings and warehouses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	109,4	65,5	43,9	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	#	#	#	<i>other non-residential buildings</i>

^a Zrealizowana systemem zleceńowym przez podmioty budowlane; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized on the basis of the contract system by construction entities; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 7 (154). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe <i>Works with a renovation (restoration) and other character</i>	SPECIFICATION
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1789,7	1452,5	337,2	Civil engineering works
w tym:				<i>of which:</i>
Infrastruktura transportu	1211,3	975,3	236,0	<i>Transport infrastructures</i>
w tym:				<i>of which:</i>
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych	431,9	313,5	118,4	<i>railways, suspension and elevated railways</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	277,6	254,7	22,9	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	365,7	292,4	73,3	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	210,5	166,9	43,6	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	155,2	125,5	29,7	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	197,3	173,2	24,0	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Budowle sportowe i rekreacyjne ..	11,3	9,3	2,0	<i>Sports and recreational buildings</i>

^a Zrealizowana systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized on the basis of the contract system by construction entities; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 8 (155). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	budynki ^a buildings ^a			kubatura ^b w dam ³ cubic volume ^b in dam ³			
OGÓŁEM	853	764	858	2873	3477	4467	TOTAL
Budynki mieszkalne	656	667	741	1515	1994	3028	Residential buildings
w tym budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	654	667	739	1492	1994	2998	of which one-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	487	371	436	359	299	346	of which one-dwelling buildings
Budynki niemieszkalne	197	97	117	1359	1483	1439	Non-residential buildings
w tym:							of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	3	4	1	34	164	11	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	11	11	18	237	396	678	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	93	23	33	364	241	339	Wholesale and retail trade buildings
Budynki transportu i łączności	41	35	21	16	20	70	Communication and transport buildings
w tym budynki garaży	40	34	21	16	19	70	of which garage buildings
Budynki przemysłowe	13	6	5	132	458	63	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	14	7	20	250	30	139	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	3	1	3	83	11	8	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	1	4	7	65	119	55	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	2	4	3	19	9	33	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	9	-	1	138	8	1	Sports halls
Budynki gospodarstw rolnych	1	-	-	1	-	-	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	4	1	3	19	23	43	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Nowo wybudowane. ^b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a Newly built. ^b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (156). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEDSIĘBIORSTWACH BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION AND ASSEMBLY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	21082	16692	16503	T O T A L
sektor publiczny	1822	846	906	<i>public sector</i>
sektor prywatny	19260	15845	15596	<i>private sector</i>
Budowa budynków ^Δ	7726	5177	5535	<i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	7960	5718	5546	<i>Civil engineering</i>
Roboty budowlane specjalistyczne ..	5396	5797	5422	<i>Specialised construction activities</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez osób zatrudnionych poza granicami kraju.

^a *Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.*

TABL. 10 (157). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEDSIĘBIORSTWACH BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION AND ASSEMBLY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	3208,94	3953,91	4009,25	T O T A L
sektor publiczny	3992,37	4213,18	4371,14	<i>public sector</i>
sektor prywatny	3134,83	3940,32	3988,49	<i>private sector</i>
Budowa budynków ^Δ	2769,52	3367,78	3453,60	<i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	3814,17	4599,20	4496,01	<i>Civil engineering</i>
Roboty budowlane specjalistyczne ..	2945,30	3840,86	4078,60	<i>Specialised construction activities</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń osób zatrudnionych poza granicami kraju.

^a *Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.*

DZIAŁ XV TRANSPORT

Uwagi ogólne

1. Dane o długości dróg gminnych i powiatowych dotyczą dróg miejskich i zamiejskich. Do dróg o nawierzchni twardej zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (tłuczniowej i brukowej).

2. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

CHAPTER XV TRANSPORT

General notes

1. *Data on the length of gmina and powiat roads concern urban and non-urban roads. Hard surface roads include roads with improved hard surface (paved, made of clinker, concrete, stone and concrete plates, bitumen) as well as roads with non-improved surface (of broken stones and paving stones).*

2. *Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.*

A road traffic accident fatality is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A road traffic accident injury is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

TABL. 1 (158). **DROGI PUBLICZNE POWIATOWE I GMINNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE POWIAT AND GMINA PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
W KILOMETRACH IN KILOMETERS					
OGÓŁEM	898	978	960	983	TOTAL
na 100 km ² powierzchni miasta	275	299	294	301	per 100 km ² of urban area
Powiatowe	204	248	254	260	Powiat
Gminne	694	730	706	723	Gmina

W ODSETKACH IN PERCENT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Powiatowe	22,7	25,4	26,4	26,5	Powiat
Gminne	77,3	74,6	73,6	73,5	Gmina

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: data of the General Management of National Roads and Motorways.

TABL. 2 (159). **SIATKA POŁĄCZEŃ REGULARNYCH MIĘDZYNARODOWEGO
PORTU LOTNICZEGO IM. JANA PAWŁA II KRAKÓW-BALICE**
**NETWORK OF REGULAR FLIGHTS OF THE JOHN PAUL II
INTERNATIONAL AIRPORT KRAKÓW-BALICE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Liczba połączeń lotniczych	38	60	67	77	Number of flights
krajowych	1	4	5	4	domestic
zagranicznych	37	56	62	73	foreign
Liczba państw	16	18	19	19	Number of countries
Liczba miast	26	45	53	58	Number of cities

Źródło: dane Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków-Balice Sp. z o.o.

Source: data of the John Paul II International Airport Kraków-Balice Ltd.

TABL. 3 (160). **DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYNARODOWEGO PORTU LOTNICZEGO
IM. JANA PAWŁA II KRAKÓW-BALICE**
*ACTIVITY OF THE JOHN PAUL II INTERNATIONAL AIRPORT
KRAKÓW-BALICE*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Starty i lądowania	34313	32878	36345	41902	<i>Take-offs and landings</i>
w tym loty regularne	21046	27827	32620	38818	<i>of which scheduled flights</i>
Przewiezione ładunki w tonach	3255	4465	3940	2510	<i>Transported goods in tonnes</i>
cargo	1659	2806	2975	2510	<i>cargo</i>
poczta	1596	1659	964	-	<i>airmail</i>
Liczba krajów w ramach siatki połączeń regularnych	15	13	20	19	<i>Number of countries within the network of regular flights</i>
Obsłużeni pasażerowie	1586130	2863996	4221171	4983645	<i>Passengers served</i>
w ruchu:					<i>in traffic:</i>
krajowym	202412	196878	347003	417535	<i>national</i>
międzynarodowym	1383718	2667118	3874168	4566110	<i>international</i>
w przelotach:					<i>at flights:</i>
strefa Schengen	-	1381262	2592705	3034143	<i>Schengen zone</i>
strefa non-Schengen	-	1285856	1281463	1531967	<i>non-Schengen zone</i>

Ź r ó d ł o: dane Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków-Balice Sp. z o.o.
S o u r c e: data of the John Paul II International Airport Kraków-Balice Ltd.

TABL. 4 (161). **WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Wypadki	1375	1200	1157	1179	Accidents
Kolizje	9647	11293	8262	8809	Collisions
Ofiary wypadków	1663	1380	1297	1336	Road traffic casualties
Śmiertelne	39	22	17	16	<i>Fatalities</i>
na 100 tys. ludności	5,1	2,9	2,2	2,1	<i>per 100 thous. population</i>
Ranni	1624	1358	1280	1320	<i>Injured</i>
na 100 tys. ludności	214	179	168	173	<i>per 100 thous. population</i>

^a Zarejestrowane przez Policję.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

DZIAŁ XVI

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

2. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku oraz dodatkowo często nabywanych towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asorty-

CHAPTER XVI

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter, unless otherwise noted, concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

2. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Universal stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption and also often purchased non-foodstuff goods, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet

mentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do innych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

3. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

4. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wycieczki. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

5. Dane o sklepach i stacjach paliw oraz gastronomii dotyczą jednostek, w których **liczba pracujących przekracza 9 osób**.

6. Magazyny handlowe (hurtu i rozdzielcze detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

Od 2006 r. informacje o magazynach handlowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops was made on the basis of the actual location of a shop.

3. *Shops include generally available pharmacies.*

4. Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

5. *Data regarding shops and petrol stations concern entities **employing more than 9 persons**.*

6. Trade warehouses (wholesale and retail distribution) are the organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing commodities, occupying separate storage area, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks.

Since 2006 information on trade warehouses has been compiled on the basis of periodic surveys conducted every three years.

7. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

7. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or daily (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (162). **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH^a**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORM^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Liczba placówek <i>Number of establishments</i>	Pracujący <i>Employed persons</i>	Powierzchnia sprzedaży w tys. m ² <i>Sales area in thous. m²</i>	SPECIFICATION
Sklepy	2015	2431	21446	724162	Shops
	2016	2487	22012	740200	
Domy towarowe	2015	5	#	42340	<i>Department stores</i>
	2016	3	493	38123	
Domy handlowe	2015	2	#	2073	<i>Trade stores</i>
	2016	3	33	2901	
Supermarkety	2015	132	3117	98683	<i>Supermarkets</i>
	2016	136	3255	102978	
Hipermarkety	2015	23	4547	201046	<i>Hipermarkets</i>
	2016	23	4489	202671	
Sklepy powszechnie	2015	161	1837	33677	<i>Universal shops</i>
	2016	162	1879	33931	
Sklepy wyspecjalizowane	2015	1179	8169	302312	<i>Specialized shops</i>
	2016	1223	8614	313427	
Inne sklepy ^b	2015	839	2782	44031	<i>Other shops^b</i>
	2016	842	2871	46169	
Stacje paliw	2015	90	357	x	Petrol stations
	2016	95	378	x	

^a Według lokalizacji sklepów i stacji paliw; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 280. ^b Łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a By location of shops and petrol stations; see general notes, item 5 on page 280. ^b Including generally available pharmacies.

TABL. 2 (163). **MAGAZYNY HANDLOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
TRADE WAREHOUSES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009 ^b	2012 ^b	2015	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				<i>Secured warehouses:</i>
liczba	978	792	673	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ² .	704,3	708,6	491,6	<i>storage area in thous. m²</i>
Magazyny zadaszone:				<i>Roofed warehouses:</i>
liczba	131	101	90	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ² .	61,3	78,1	56,2	<i>storage area in thous. m²</i>
Place składowe:				<i>Storage sites:</i>
liczba	171	171	103	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ² .	435,5	365,1	431,5	<i>storage area in thous. m²</i>
Silosi i zbiorniki:				<i>Silos and reservoirs:</i>
liczba	269	31	15	<i>number</i>
pojemność w dam ³	154,9	64,3	122,5	<i>capacity in dam³</i>

^a Hurtu i rozdzielcze detalu; dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; badanie prowadzone co 3 lata. ^b Dane zostały skorygowane w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

^a Wholesale and retail distribution; data concern enterprises employing more than 9 persons, surveys conducted every three years. ^b Data have been revised in relation to those published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 3 (164). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Placówki gastronomiczne (stan w dniu 31 XII)	290	571	763	766	<i>Catering establishments (as of 31 XII)</i>
w tym sezonowe	3	12	8	12	<i>of which seasonal</i>
Restauracje	116	192	206	223	<i>Restaurants</i>
Bary	82	114	188	176	<i>Bars</i>
Stółówki	52	51	42	41	<i>Canteens</i>
Punkty gastronomiczne	40	214	327	314	<i>Food stands</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 280.

^a See general notes, item 5 on page 280.

TABL. 3 (164). **GASTRONOMIA^a (dok.)**
CATERING^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	863232	1047943	<i>Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł</i>
w tym:					<i>of which:</i>
z produkcji gastronomicznej .	194868	405295	707330	873886	<i>from catering production</i>
ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	45869	55394	89027	106958	<i>from the sale of alcoholic beverages and tobacco</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 280.

^a See general notes, item 5 on page 280.

TABL. 4 (165). **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	18	17	16	16	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	18	17	16	16	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ²	185,3	89,2	84,7	85,4	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	92,6	85,2	83,3	83,3	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	806	859	856	856	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	506	503	503	503	<i>of which at marketplaces open daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	1487	947	971	1073	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	8571,0	9331,4	9296,3	10795,1	<i>Annual receipts from market-place fees in thous. zł</i>

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XVII

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw

prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 1047, z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszko-

CHAPTER XVII

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises

are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1047, with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services); including subsidies on products;
- 2) net sales revenues of goods and materials including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, ad-

dowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;

- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplano- wane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych,

justments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;

- 4) *financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.*

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs comprise: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*

koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;

- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (zyski i straty nadzwyczajne) to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

W 2016 r. wszelkie skutki zdarzeń, które dotychczas wpływały na zyski i straty nadzwyczajne, są zaliczane odpowiednio do pozostałych przychodów operacyjnych i pozostałych kosztów operacyjnych.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, do 2015 r. korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych,

- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Results on extraordinary events (extraordinary profits and losses) are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events,

In 2016 all economic effects of the events which previously affected the extraordinary profits and losses are classified as other operating revenues or other operating costs, respectively.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, until 2015 corrected by result on extraordinary events.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons, as well as until 2009

a do 2009 r. także inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje część bieżącą i część odroczoną:

- część bieżąca to podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczona stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego (w związku z przejściowymi różnicami między wynikiem finansowym brutto a podstawą opodatkowania, wynikającymi z odmienności momentu ujęcia przychodu i kosztu zgodnie z przepisami o rachunkowości a przepisami podatkowymi) na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaznik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaznik rentowności obrotu**:
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaznik płynności finansowej**:
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych na

also other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. Consists of the current and the deferred part:

- *the current part in the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,*
- *the deferred part constitutes a difference between the state of provisions and assets, by virtue of deferred tax (because of the temporary differences between the gross financial result and the basis for taxation resulting from the different moments of the income and cost statement, in accordance with the tax and accounting regulations) at the end and the beginning of the reporting period.*

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate**:
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of**:
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term

leżności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,

- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych – kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych – fundusz założycielski,
- w spółdzielniach – fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych,

dues and claims to short-term liabilities excluding special funds,

- **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Share equity (funds) is recorded in accounting ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Until 2015 it has also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock). Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- *initial capital – in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,*
- *founders' capital – in state owned enterprises,*
- *participation fund – in cooperatives,*
- *owners' capital – in limited partnership,*

cywilnych – kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszony o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in cooperatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. *Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.*

TABL. 1 (166). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
Przychody z całokształtu działalności	108711,5	135103,1	138439,4	Revenues from total activity
sektor publiczny	5492,9	3475,5	3723,2	<i>public sector</i>
sektor prywatny	103218,6	131627,6	134716,2	<i>private sector</i>
w tym:				<i>of which:</i>
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	40066,9	53103,8	52293,1	<i>Net sales revenues of products (goods and services)</i>
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	66502,1	79640,0	82423,1	<i>Net sales revenues of goods and materials</i>
Przychody finansowe	785,9	776,6	1903,9	<i>Financial revenues</i>
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	104350,5	129778,6	132842,1	Costs of obtaining revenues from total activity
sektor publiczny	5132,9	3344,1	3520,4	<i>public sector</i>
sektor prywatny	99217,6	126434,5	129321,8	<i>private sector</i>
w tym:				<i>of which:</i>
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	50715,5	66122,1	65910,5	<i>Cost of products sold (goods and services)</i>
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	51307,8	60637,9	62677,3	<i>Value of goods and materials sold</i>
Koszty finansowe	1225,1	1320,0	2594,0	<i>Financial costs</i>
Wynik finansowy brutto	4357,7	5406,9	5597,3	Gross financial result
sektor publiczny	360,2	213,4	202,9	<i>public sector</i>
sektor prywatny	3997,5	5193,5	5394,4	<i>private sector</i>
Zysk brutto	4976,9	7007,8	7791,2	<i>Gross profit</i>
Strata brutto	619,2	1601,0	2193,9	<i>Gross loss</i>
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	793,9^a	888,0	1148,5	Obligatory encumbrances of gross financial result
sektor publiczny	78,1	29,6	46,1	<i>public sector</i>
sektor prywatny	715,7	858,4	1102,4	<i>private sector</i>
Wynik finansowy netto	3563,9	4518,9	4448,8	Net financial result
sektor publiczny	282,0	183,8	156,7	<i>public sector</i>
sektor prywatny	3281,8	4335,1	4292,1	<i>private sector</i>
Zysk netto	4186,2	6026,0	6687,3	<i>Net profit</i>
Strata netto	622,4	1507,1	2238,5	<i>Net loss</i>

^a Obejmują tylko podatek dochodowy.

^a Include only income tax.

TABL. 2 (167). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z cało- kształtu działal- ności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przych- dów z ca- łokształtu działal- ności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowią- zkowe obciążenia wyniku finansowe- go brutto <i>Obligatory encum- brances of gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net finan- cial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2010	108711,5	104350,5	4357,7	793,9 ^a	3563,9
TOTAL	2015	135103,1	129778,6	5406,9	888,0	4518,9
	2016	138439,4	132842,1	5597,3	1148,5	4448,8
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł		38222,2	35125,1	3097,1	504,0	2593,0
<i>Industry</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe		20378,7	18852,3	1526,4	220,5	1305,9
<i>manufacturing</i>						
Budownictwo		7430,0	6923,9	506,2	47,0	459,2
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		66887,8	65692,9	1194,8	357,2	837,6
Transport i gospodarka magazynowa		2622,3	2718,1	-95,8	22,3	-118,1
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		1400,2	1227,8	172,4	14,2	158,2
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		4990,5	4684,4	306,1	57,5	248,7
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		6126,0	6096,3	29,7	8,3	21,4
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1160,2	1120,3	39,8	17,5	22,3
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		5098,6	4973,7	124,9	75,2	49,7
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ...		2154,9	2051,0	103,9	16,9	87,0
<i>Administrative and support service activities</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1810,2	1719,8	90,4	22,8	67,6
<i>Human health and social work activities</i>						

^a Obejmują tylko podatek dochodowy.

^a Include only income tax.

TABL. 3 (168). PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przed- siębi- orstw Total number of enter- prises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result			
		dodat- nim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	
		w % ogółu			in % of total			
OGÓŁEM	2010	1942	79,2	20,5	0,2	78,7	21,0	0,4
TOTAL	2015	2050	82,0	17,9	0,1	81,2	18,6	0,2
	2016	2128	82,3	17,6	0,1	81,5	18,3	0,1
sektor publiczny		47	85,1	14,9	0,0	85,1	14,9	0,0
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		2081	82,3	17,6	0,1	81,5	18,4	0,1
<i>private sector</i>								
w tym: <i>of which:</i>								
Przemysł		344	79,1	20,9	0,0	78,5	21,5	0,0
<i>Industry</i>								
w tym: <i>of which:</i>								
przetwórstwo przemysłowe		310	79,0	21,0	0,0	78,4	21,6	0,0
<i>manufacturing</i>								
Budownictwo		244	83,2	16,8	0,0	83,2	16,8	0,0
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		511	86,3	13,7	0,0	85,7	14,1	0,2
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa . <i>Transportation and storage</i>		67	80,6	19,4	0,0	77,6	22,4	0,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		119	85,7	14,3	0,0	85,7	14,3	0,0
<i>Accommodation and catering^Δ</i>								
Informacja i komunikacja		213	78,9	21,1	0,0	77,5	22,5	0,0
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		18	66,7	33,3	0,0	66,7	33,3	0,0
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		93	90,3	9,7	0,0	90,3	9,7	0,0
<i>Real estate activities</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		246	80,9	18,7	0,4	79,3	19,9	0,8
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		123	80,5	18,7	0,8	78,9	21,1	0,0
<i>Administrative and support service activities</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . <i>Human health and social work activities</i>		96	84,4	15,6	0,0	83,3	16,7	0,0

TABL. 4 (169). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>		
		brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>
		w %		in %		
OGÓŁEM 2010	96,0	4,0	3,3	34,8	96,4	137,1
TOTAL 2015	96,1	4,0	3,3	37,5	98,4	136,9
..... 2016	96,0	4,0	3,2	38,4	98,5	136,2
sektor publiczny <i>public sector</i>	94,6	5,4	4,2	97,2	149,0	180,5
sektor prywatny <i>private sector</i>	96,0	4,0	3,2	36,6	96,9	134,9
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł <i>Industry</i>	91,9	8,1	6,8	29,0	98,1	128,9
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	92,5	7,5	6,4	31,4	91,3	127,4
Budownictwo <i>Construction</i>	93,2	6,8	6,2	58,4	141,2	216,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	98,2	1,8	1,3	32,2	76,4	120,4
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	103,7	-3,7	-4,5	58,6	132,1	137,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	87,7	12,3	11,3	53,2	88,3	96,8
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	93,9	6,1	5,0	53,2	175,4	206,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa .. <i>Financial and insurance activities</i>	99,5	0,5	0,3	18,8	52,0	53,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	96,6	3,4	1,9	137,8	178,9	240,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	97,5	2,5	1,0	79,4	158,7	182,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	95,2	4,8	4,0	56,3	148,4	162,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	95,0	5,0	3,7	58,9	143,5	158,0

TABL. 5 (170). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy <i>Inventories</i>				Krótkoterminowe należności <i>Short-term dues</i>		Inwestycje krótko- terminowe <i>Short-term investments</i>	Krótko- terminowe rozliczenia między- okresowe <i>Short-term inter- -period settle- ments</i>	
		razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług <i>of which from deliver- ies and servi- ces</i>			
			materiały <i>materials</i>	półpro- dukty i produ- kty w toku <i>semi- -fini- shed prod- ucts in pro- gress</i>	produ- kty go- towe <i>fini- shed prod- ucts</i>					towary <i>goods</i>
		w mln zł		<i>in mln zł</i>						
OGÓŁEM 2010	31764,2	8151,4	1332,8	1077,3	910,6	4668,3	14291,9	12482,0	8060,2	1260,6
TOTAL 2015	38264,5	9338,2	1330,2	1045,7	1054,4	5728,4	17027,5	14906,3	10470,9	1427,9
2016	39837,7	9556,4	1285,6	1367,1	932,1	5758,5	17568,2	15588,3	11233,9	1479,2
sektor publiczny <i>public sector</i>	1567,8	217,7	56,0	76,1	26,5	51,5	449,5	326,6	844,5	56,1
sektor prywatny <i>private sector</i>	38269,9	9338,7	1229,6	1290,9	905,6	5706,9	17118,7	15261,6	10389,4	1423,2
w tym: <i>of which:</i>										
Przemysł <i>Industry</i>	11630,6	2230,9	976,1	425,8	541,1	257,2	6239,1	5742,6	2619,1	541,5
w tym: <i>of which:</i>										
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	7936,7	2134,5	925,9	420,3	518,6	240,8	3735,3	3369,3	1953,6	113,3
Budownictwo <i>Construction</i>	4548,9	1212,7	85,0	647,3	181,9	277,7	1741,0	1457,5	1228,9	366,3
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	15232,7	5364,3	90,8	34,5	105,7	5037,0	5588,2	5045,9	4072,3	207,9
Transport i gospo- darka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	959,8	29,6	19,0	0,3	-	9,9	513,5	436,4	408,7	8,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	380,9	19,7	7,6	0,4	0,3	9,9	138,0	82,4	209,4	13,8

TABL. 6 (171). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which		
		kapitał (fundusz) podstawowy core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year	
w mln zł in mln zł						
OGÓŁEM	2010	35429,7	17604,8	13941,6	-827,6	3524,7
TOTAL	2015	51917,2	19620,9	27459,9	-3649,3	4509,2
	2016	51919,6	18610,3	28194,6	-4038,9	4436,7
sektor publiczny		5459,0	2914,8	1996,8	-92,6	156,7
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		46460,6	15695,4	26197,8	-3946,4	4279,9
<i>private sector</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł		25212,9	4617,8	16013,5	-104,6	2592,5
<i>Industry</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe		11823,5	3150,5	5625,3	33,2	1305,8
<i>manufacturing</i>						
Budownictwo		3390,8	795,2	1846,0	51,5	457,2
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		9208,4	7453,5	3368,9	-3385,6	831,5
Transport i gospodarka magazynowa		729,8	239,0	524,0	-17,7	-118,8
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		798,5	569,7	143,0	-142,9	158,0
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		2667,2	434,3	1624,7	103,4	246,0
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		496,8	40,2	50,0	1,2	21,4
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		3008,1	1414,1	1294,2	-117,4	22,3
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		4628,8	2185,6	2325,6	-107,8	48,1
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		419,1	189,5	238,2	-79,2	88,6
<i>Administrative and support service activities</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1151,4	448,9	648,0	-79,9	67,6
<i>Human health and social work activities</i>						

TABL. 7 (172). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓLEK^a**
Stan w dniu 31 XII
SHARE CAPITAL OF COMPANIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie <i>Of which estate</i>				
		Skarbu Państwa <i>of the State Treasury</i>	państwo- wych osób prawnych <i>of state legal persons</i>	krajowych osób fizycz- nych <i>of domes- tic natural persons</i>	osób zagra- nicznych <i>of foreign persons</i>	
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM 2010	15464,9	403,1	243,4	2513,1	7934,5	
TOTAL 2015	17798,1	188,4	170,3	2848,7	9443,0	
	2016	16617,0	236,1	111,5	1869,7	9068,6
sektor publiczny <i>public sector</i>	2556,0	234,4	110,2	0,5	-	
sektor prywatny <i>private sector</i>	14061,1	1,7	1,3	1869,2	9068,6	
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł <i>Industry</i>	4553,1	0,7	1,1	389,4	2236,5	
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	3087,5	0,7	1,1	382,0	2122,4	
Budownictwo <i>Construction</i>	648,5	10,0	21,6	239,4	233,8	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	7179,8	-	13,2	556,5	5964,0	
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	207,9	-	-	12,6	17,8	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	433,2	132,2	-	125,0	19,8	
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	433,9	0,8	0,0	150,1	133,4	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	40,1	-	-	7,4	25,0	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	475,3	-	8,3	256,2	38,0	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1796,5	13,0	67,1	50,3	236,9	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ... <i>Administrative and support service activities</i>	187,1	-	-	38,6	138,4	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	444,8	-	-	31,7	24,0	

^a Dane dotyczą spółek prawa handlowego, spółek cywilnych i innych spółek powołanych odrębnymi przepisami oraz zagranicznych przedsiębiorstw drobnej wytwórczości i oddziałów przedsiębiorców zagranicznych.

^a Data concerns commercial companies, civil law partnerships and others companies established on the basis of separate rules as well as foreign small-scale enterprises and branches of foreign enterprises.

TABL. 8 (173). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**
 Stan w dniu 31 XII
LIABILITIES OF ENTERPRISES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Długoterminowe <i>Long-term</i>		Krótkoterminowe <i>Short-term</i>			
		Ogółem <i>Grand total</i>	razem <i>total</i>	w tym kredyty i pożyczki <i>of which credits and loans</i>	razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>	
						kredyty i pożyczki <i>credits and loans</i>	zobowiązania z tytułu dostaw i usług <i>liabilities from deliveries and services</i>
		w mln zł		in mln zł			
OGÓŁEM	2010	30340,4	6940,3	3477,3	23400,1	3016,3	12348,5
TOTAL	2015	42425,5	14212,3	9129,6	28213,2	6395,4	13986,6
	2016	44974,5	15425,8	8471,0	29548,7	5858,1	14530,1
sektor publiczny		2011,0	1078,2	1042,2	932,8	194,2	314,8
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		42963,5	14347,6	7428,8	28615,9	5663,9	14215,3
<i>private sector</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
Przemysł		17831,4	8738,1	3529,9	9093,3	1372,9	4159,8
<i>Industry</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
przetwórstwo przemysłowe		10828,2	4542,6	3182,8	6285,6	1284,4	2681,8
<i>manufacturing</i>							
Budownictwo		2711,9	594,0	291,3	2117,9	287,6	1107,0
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ...		15275,7	2609,1	1647,0	12666,6	3089,2	7193,4
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa		1146,9	443,9	397,0	703,0	103,5	442,8
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		956,6	559,7	472,7	396,9	228,9	97,2
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja		1536,1	531,2	493,7	1004,9	175,4	501,0
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		1079,2	115,2	74,9	964,0	124,6	140,6
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1260,0	713,1	620,3	546,9	87,1	174,8
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1726,1	481,3	437,6	1244,8	235,0	375,3
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		490,4	120,9	99,7	369,5	89,7	120,9
<i>Administrative and support service activities</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		751,0	421,3	359,9	329,7	47,9	159,8
<i>Human health and social work activities</i>							

DZIAŁ XVIII FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetu miasta Krakowa.

3. Podstawę prawną określającą te procesy w latach 2010–2014 – ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1870, z późniejszymi zmianami) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1241, z późniejszymi zmianami).

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również: ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2016 poz. 446), ustawy z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 486, 814) oraz ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 198, z późniejszymi zmianami). Dane o dochodach i wydatkach budżetowych opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów i wydatków obowiązującą na mocy rozporządzeń Ministra Finansów z lat 2004–2016.

CHAPTER XVIII PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance include the processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and in particular: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, contracting liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget.

2. The presented data include information concerning the municipal (Kraków) budget revenue and expenditure.

3. The legal basis defining these processes in 2010–2014 – the Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1870, with later amendments) and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241, with later amendments).

The legal basis for the financial management of local government units is additionally the Law on Gmina Government, dated 8 III 1990 (Journal of Laws 2016 item 446), the Law on Powiat Government and the Law on Voivodship Government, dated 5 VI 1998 (uniform text Journal of Laws 2016 items 486, 814) as well as the Law on Incomes of Local Government Units, dated 13 XI 2003 (uniform text Journal of Laws 2016 item 198, with later amendments). Data concerning revenue and expenditure of the budget were compiled in accordance with the detailed classification of budget revenues and expenditure in force on the basis of the decrees of the Minister of Finance in 2004–2016.

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy zwany rokiem budżetowym, w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu lub wydatku. Prezentowane dane opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, ustalaną przez Ministra Finansów na mocy kolejnych rozporządzeń z lat 2004–2016.

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjna, opłata targowa;
 - c) dochody z majątku jednostek samorządu terytorialnego, np. dochody z najmu i dzierżawy,

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are determined in the budgetary act by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act of Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat.

5. Revenue and expenditure of local government units budgets are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue or expenditure. The presented data, were compiled in accordance with the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources, specified by the Minister of Finance in subsequent decrees adopted in the period of 2004–2016.

6. Budget revenues of local government units comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural, forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty, royalties for mineral exploration and marketplace stall trading fee;
 - c) revenue from property of local government units, e.g., revenue from renting and leasing,

d) środki na dofinansowanie własnych zadań z innych źródeł;

2) dotacje:

a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,

b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200, 620 oraz paragrafy 205 i 625 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych),

c) otrzymane z funduszy celowych,

d) pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;

3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

7. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu publicznego.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

d) funds for additional financing of own tasks from other sources;

2) *grants:*

a) targeted grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, task realized on the basis of agreements with government administration bodies,

b) provided under programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget, (paragraphs 200, 620 as well as paragraphs 205 and 625 according to the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources),

c) received from appropriated funds,

d) other grants, of which realised on the basis of agreements with bodies of the local government units;

3) *general subvention from the state budget, consisting of the following parts: equalisation, educational, compensating, balancing and regional.*

7. Expenditure of local government units budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditure, such as:

- *expenditure on wages and salaries (including derivatives),*
- *expenditure on the purchase of materials and services,*
- *grants, among others, for organisational and legal units operating within local government units budgets,*
- *expenditure on public debt servicing.*

8. *Information concerning local government units budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.*

TABL. 1 (174). **DOCHODY BUDŻETU MIASTA WEDŁUG RODZAJÓW**
MUNICIPAL BUDGET REVENUE BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w tys. zł	in thous. zł		
O G Ó Ł E M	3384810,2	4135985,7	4650430,1	T O T A L
Dochody własne	2143185,9	2882882,3	3058200,9	Own revenue
w tym:				<i>of which:</i>
udział w podatku dochodowym osób:				<i>share in income tax:</i>
prawnych	69223,5	88494,1	102987,2	<i>corporate</i>
fizycznych	848483,6	1115677,7	1224442,7	<i>personal</i>
podatek od nieruchomości	328486,0	470047,8	489071,5	<i>tax on real estate</i>
podatek rolny	1580,9	1847,2	2312,5	<i>agricultural tax</i>
podatek od środków transportowych	16362,5	17616,9	19314,3	<i>tax on means of transport</i>
podatek od czynności cywilnoprawnych	64780,9	65747,6	77937,7	<i>tax on civil law transactions</i>
opłata skarbową	13765,8	15825,5	17061,1	<i>stamp duty</i>
dochody z majątku	202261,7	227528,6	223603,7	<i>revenue from property</i>
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze	112536,7	110533,6	108302,7	<i>of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character</i>
środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	9541,6	19670,5	21090,7	<i>funds for additional financing of own tasks from other sources</i>
Dotacje ogółem	566634,0	490398,2	789860,6	Total grants
dotacje celowe	353509,0	370462,9	683644,5	<i>targeted grants</i>
w tym:				<i>of which:</i>
z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej	177023,6	193568,1	456676,6	<i>from the state budget on tasks for government administration tasks</i>
własne	85389,1	104558,1	130025,2	<i>for own tasks</i>
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	4473,4	476,5	117,1	<i>realized on the basis of agreements with government administration bodies</i>
otrzymane z państwowych funduszy celowych	72612,7	49208,9	74213,6	<i>received from state appropriated funds</i>
zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	14010,1	21798,4	21991,5	<i>tasks realized on the basis of agreements between local government units</i>
dotacje z paragrafów 200, 620 ^a ...	213125,1	119935,3	85276,9	<i>grants from paragraphs 200 and 620^a</i>
dotacje z paragrafów 205, 625 ^a ...	-	-	20939,2	<i>grants from paragraphs 205 and 625^a</i>
Subwencja ogólna z budżetu państwa	674990,2	762705,3	802368,6	General subvention from the state budget
w tym część oświatowa	641948,3	748075,5	781289,4	<i>of which on educational tasks</i>

^a Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

^a Of the classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 2 (175). **DOCHODY BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW**
MUNICIPAL BUDGET REVENUE BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2015		2016	
	w tys. zł in thous. zł	w odset- kach in percent	w tys. zł in thous. zł	w odset- kach in percent	w tys. zł in thous. zł	w odset- kach in percent
OGÓŁEM	3384810,2	100,0	4135985,7	100,0	4650430,1	100,0
TOTAL						
w tym: of which:						
Transport i łączność	327600,5	9,7	412151,3	10,0	436210,0	9,4
<i>Transport and communication</i>						
Gospodarka mieszkaniowa	315782,1	9,3	378761,4	9,2	362469,9	7,8
<i>Dwelling economy</i>						
Działalność usługowa	4595,8	0,1	7944,0	0,2	13430,2	0,3
<i>Service activity</i>						
Administracja publiczna	29265,6	0,9	41981,6	1,0	37358,5	0,8
<i>Public administration</i>						
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	46779,9	1,4	50671,5	1,2	50645,8	1,1
<i>Public safety and fire care</i>						
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	1452825,8	42,9	1879614,2	45,4	2048635,4	44,1
<i>Income taxes from legal persons, natural persons and other organiza- tional units without legal personality and expenses associated with their intake</i>						
Oświata i wychowanie	60880,7	1,8	90792,1	2,2	90262,4	1,9
<i>Education</i>						
Ochrona zdrowia	21825,8	0,6	19942,0	0,5	17866,4	0,4
<i>Health care</i>						
Pomoc społeczna i pozostałe zada- nia w zakresie polityki społecznej ..	204860,0	6,1	216917,1	5,2	486264,3	10,5
<i>Social assistance and other tasks in sphere of social policy</i>						
Edukacyjna opieka wychowawcza ..	9306,0	0,3	5695,5	0,1	5256,1	0,1
<i>Educational care</i>						
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	12441,1	0,4	217713,1	5,3	264326,1	5,7
<i>Municipal economy and environmental protection</i>						
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	108402,4	3,2	27311,9	0,7	6178,6	0,1
<i>Culture and national heritage</i>						
Kultura fizyczna i sport	111370,8	3,3	19108,7	0,5	26355,8	0,6
<i>Physical education and sport</i>						

TABL. 3 (176). **WYDATKI BUDŻETU MIASTA WEDŁUG RODZAJÓW**
MUNICIPAL BUDGET EXPENDITURE BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w tys. zł	in thous. zł		
OGÓŁEM	3364487,9	4213940,4	4668153,9	TOTAL
Wydatki bieżące	2804258,3	3591744,5	4059501,7	Current expenditure
w tym:				<i>of which:</i>
Dotacje	398657,5	476726,7	550402,6	<i>Grants</i>
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych	94202,4	687,7	564,8	<i>of which for local government budgetary establishments</i>
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	186827,6	195381,1	456706,1	<i>Benefits for natural persons</i>
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	2076312,9	2789250,3	2923039,1	<i>Current expenditure of budgetary units</i>
w tym:				<i>of which:</i>
wynagrodzenia	898480,8	1124341,2	1172346,6	<i>wages and salaries</i>
pochodne od wynagrodzeń ^a	141270,9	200375,5	210795,2	<i>derivatives from wages and salaries^a</i>
zakup materiałów i usług	953632,1	1341630,6	1426678,7	<i>purchase of materials and services</i>
Wydatki na obsługę długu	76408,1	63924,7	59267,5	<i>Expenditure on debt servicing</i>
Wydatki majątkowe	560229,7	622195,9	608652,2	Property expenditure
w tym inwestycyjne ^b	560229,7	578795,9	537436,6	<i>of which investment^b</i>

^a Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. ^b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych.

^a Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund. ^b Including grants for financing investments tasks of budgetary establishments.

TABL. 4 (177). **WYDATKI BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW**
MUNICIPAL BUDGET EXPENDITURE BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2015		2016	
	w tys. zł in thous. zł	w odset- kach in percent	w tys. zł in thous. zł	w odset- kach in percent	w tys. zł in thous. zł	w odset- kach in percent
OGÓŁEM	3364487,9	100,0	4213940,4	100,0	4668153,9	100,0
TOTAL						
w tym: <i>of which:</i>						
Transport i łączność	617267,3	18,3	903286,6	21,4	838902,1	18,0
<i>Transport and communication</i>						

TABL. 4 (177). **WYDATKI BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW (dok.)**
MUNICIPAL BUDGET EXPENDITURE BY DIVISION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2015		2016	
	w tys. zł in thous. zł	w odset- kach in percent	w tys. zł in thous. zł	w odset- kach in percent	w tys. zł in thous. zł	w odset- kach in percent
O G Ó Ł E M (dok.) T O T A L (cont.)						
w tym (dok.): of which (cont.):						
Gospodarka mieszkaniowa <i>Dwelling economy</i>	188993,4	5,6	242132,2	5,7	205628,8	4,4
Działalność usługowa <i>Service activity</i>	6657,0	0,2	8766,1	0,2	15899,5	0,3
Administracja publiczna <i>Public administration</i>	205065,6	6,1	240830,5	5,7	266725,3	5,7
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa <i>Public safety and fire care</i>	74846,3	2,2	90981,3	2,2	91241,4	2,0
Obsługa długu publicznego <i>Public debt servicing</i>	76754,4	2,3	63978,2	1,5	59267,5	1,3
Oświata i wychowanie <i>Education</i>	914754,1	27,2	1113854,7	26,4	1199188,5	25,7
Ochrona zdrowia <i>Health care</i>	46555,0	1,4	62174,4	1,5	65147,3	1,4
Pomoc społeczna i pozostałe zada- nia w zakresie polityki społecznej .. <i>Social assistance and other tasks</i> <i>in sphere of social policy</i>	400907,4	11,9	473942,6	11,2	783325,5	16,8
Edukacyjna opieka wychowawcza .. <i>Educational care</i>	155234,6	4,6	200302,1	4,8	204781,2	4,4
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska <i>Municipal economy and environ- mental protection</i>	207931,2	6,2	425530,5	10,1	514180,7	11,0
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego <i>Culture and national heritage</i>	218203,2	6,5	191023,3	4,5	206871,1	4,4
Kultura fizyczna i sport <i>Physical education and sport</i>	170116,2	5,1	119797,4	2,8	133549,9	2,9

TABL. 5 (178). **DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU MIASTA NA 1 MIESZKAŃCA**
MUNICIPAL BUDGET REVENUE AND EXPENDITURE PER CAPITA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochody ogółem	2663	4471	5424	6099	Total revenue
Dochody własne	1743	2831	3781	4011	Own revenue
Dotacje celowe	285	467	486	897	Targeted grants
Dotacje z paragrafów 200, 620 ^a	-	282	157	112	Grants from paragraphs 200 and 620 ^a
Dotacje z paragrafów 205, 625 ^a	-	-	-	27	Grants from paragraphs 205 and 625 ^a
Subwencja ogólna	636	892	1000	1052	General subvention
Wydatki ogółem	2788	4444	5526	6123	Total expenditure
Wydatki bieżące	2258	3704	4710	5324	Current expenditure
Wydatki majątkowe	530	740	816	798	Property expenditure
w tym inwestycyjne	460	740	759	705	of which investment expenditure

^a Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

^a Of the classification of budget revenue and expenditure.

DZIAŁ XIX

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarzy żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące od 2005 r. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – MSR).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz

CHAPTER XIX

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.a., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that used since 2005 International Accounting Standards – IAS).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs

inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Od 2005 r. nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczeniami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkownika wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2016, poz. 1047).

connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. *Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).*

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section "Transportation and storage" since 2005.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2016, item 1047).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych **w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć, w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:

- przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- od 2005 r. również wycenę według wartości godziwej w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR).

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodar-

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 XII, within the scope of fixed assets designated for exploitation:

- before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
- after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices,
- since 2005 also revaluation according to fair value in units that used International Accounting Standards (IAS).

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. Data by sections of the NACE Rev. 2, unless otherwise indicated, were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

stwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

4. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

1) budynki i budowle:

- a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
- b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);

2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:

- a) kotły i maszyny energetyczne,
- b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
- c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
- d) urządzenia techniczne,
- e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;

3) środki transportu;

4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

4. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

1) buildings and structures:

- a) buildings and places; since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential premise as well as cooperative right to non-residential (utilitarian) premise,
- b) land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);

2) machinery, technical equipment and tools:

- a) boilers and power industry machinery,
- b) general usage machinery, equipment and apparatus,
- c) special use machinery, equipment and apparatus,
- d) technical equipment,
- e) tools, instruments, moveables and endowments;

3) transport equipment;

4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (179). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKCJI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY SECTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł		
O G Ó Ł E M	2626,5	4655,4	4411,1	T O T A L
sektor publiczny	645,0	1654,1	797,6	public sector
sektor prywatny	1981,8	3001,3	3613,5	private sector
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3,3	1,6	2,8	Agriculture, forestry and fishing
Przetwórstwo przemysłowe	457,8	837,3	1304,1	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	283,1	537,4	396,9	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	147,2	221,4	149,7	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	122,4	279,0	333,0	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	496,6	504,1	577,3	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	145,0	572,3	328,6	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	51,8	143,0	132,8	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	126,1	245,1	384,5	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	134,5	171,4	134,2	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	58,1	95,7	60,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	194,9	697,6	208,2	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	59,4	72,1	85,3	Administrative and support service activities
Edukacja	35,4	7,2	11,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	198,7	165,5	195,9	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	68,1	78,0	65,1	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	4,5	17,6	33,8	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons, according to investment location.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 2 (180). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a
(current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	45472,2	57346,4	59259,9	TOTAL
sektor publiczny	10416,7	13900,2	13611,2	<i>public sector</i>
sektor prywatny	35055,7	43446,2	45648,7	<i>private sector</i>
w tym:				<i>of which:</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	99,8	112,1	115,3	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przetwórstwo przemysłowe	8728,6	11022,8	11808,3	<i>Manufacturing</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	5397,4	7721,2	7041,4	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2442,6	3272,3	4047,2	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo	2204,1	1431,2	1295,7	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	10463,4	12984,0	14438,6	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	1546,0	2362,0	652,3	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1492,1	2005,4	2237,6	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	3680,1	3954,8	4578,7	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1833,8	933,5	991,5	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2508,2	3337,1	3647,2	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1592,9	3210,7	3123,4	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	429,1	613,2	494,1	<i>Administrative and support service activities</i>
Edukacja	322,7	353,9	355,5	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1542,5	2783,5	3048,3	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	784,0	1094,3	1206,5	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	51,2	74,0	93,2	<i>Other service activities</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26.06.2013 r., z późniejszymi zmianami).

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the “European System of Accounts 2010 (the ESA 2010)”, introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26.06.2013 with later amendments).

2. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated in market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. Gross value added (GVA) measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented in basic prices.

4. Grupowanie danych w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

5. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi prostytutki).

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści majątkowe z tytułu świadczenia usług prostytutki przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów.

6. Dane z rachunków regionalnych za lata 2010–2014 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych, dokonaną stosownie do standardowej procedury dotyczącej nadmiernego deficytu (tzw. notyfikacja fiskalna). Zmiany dotyczyły przeklasyfikowania kolejnych jednostek publicznych do sektora instytucji rządowych i samorządowych.

7. Szczegółowy opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych znajduje się w notatce informacyjnej GUS „Skorygowany szacunek produktu krajowego brutto za 2016 rok” z dnia 23 X 2017 r., dostępnej na stronie <http://stat.gov.pl/obszary->

4. The grouping of data according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e., by the place of residence and main kind of the activity of the local unit of the enterprise.

5. The estimation of the hidden economy and illegal activity is included in the regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including people providing prostitution services).

Within **illegal activities** there were included estimations concerning activity of persons deriving profits from exploiting prostitution, production and trafficking of narcotics and smuggling of cigarettes.

6. Data from the regional accounts for the years 2010–2014 were changed in relation to those previously published as a consequence of revision in the annual national accounts, made due to the standard excessive deficit procedure (the so-called fiscal notification). Changes concerned reclassification of further public entities into the general government sector.

7. Detailed description of the changes introduced in the national accounts can be found in the CSO news release “Revised estimate of gross domestic product for the year 2016” of 23 X 2017, available at website <http://stat.gov.pl/en/topics/national-accounts/annual-national-accounts/revise->

[tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/skorygowany-szacunek-produktu-krajowego-brutto-za-2016-rok,9,3.html](#)

8. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (zasady metodologiczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2015 r.”.

[*estimate-of-gross-domestic-product-for-the-year-2016.6.1.html*](#)

8. *Explanations concerning regional accounts (methodological principles and basic concepts) are placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2015”.*

TABL. 1 (181). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
OGÓŁEM w mln zł	44322	54947	58166	TOTAL in mln zł
Województwo =100	40,4	41,0	40,9	Voivodship =100
Polska =100	3,1	3,2	3,2	Poland =100
Rok poprzedni =100	104,9	105,9	Previous year =100
Na 1 mieszkańca w zł	58542	72318	76283	Per capita in zł
Województwo =100	177,9	181,5	180,9	Voivodship =100
Polska =100	156,0	161,8	163,0	Poland =100
Rok poprzedni =100	104,8	105,5	Previous year =100

TABL. 2 (182). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI**
(ceny bieżące)
GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	Przemysł Industry		Budo- wnictwo Construc- tion	Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ ; transport i gospo- darka magazy- nowa; zakwate- rowanie i gastro- nomia ^Δ ; informacja i komuni- kacja Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transpor- tation and storage; accom- modation and catering ^Δ ; informa- tion and communi- cation	Działal- ność finansowa i ubezpie- czeniowa; obsługa ryнку nierucho- mości ^Δ Financial and insurance activities; real estate activities	Pozostałe usługi Other services
			razem total	w tym przetwó- rstwo przemy- słowe of which manufac- turing				
OGÓŁEM								
w mln zł 2014	48722	20	7446	5635	4898	15803	4715	15840
TOTAL in mln zł 2015	51603	17	8179	6178	5021	16428	4614	17345

TABL. 2 (183). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (dok.)**
GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ACTIVITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	Przemysł <i>Industry</i>		Budow- nictwo <i>Construc- tion</i>	Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ ; transport i gospo- darka magazy- nowa; zakwate- rowanie i gastro- nomia ^Δ ; informacja i komuni- kacja <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transport and storage; accom- modation and catering^Δ; informa- tion and communi- cation</i>	Działal- ność finansowa i ubezpie- czeniowa; obsługa rynku nierucho- mości ^Δ <i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>	Pozostałe usługi <i>Other services</i>
			razem <i>total</i>	w tym przetwór- stwo przemys- łowe <i>of which manufac- turing</i>				
Podregion =100 2014 <i>Subregion =100</i>	100,0	0,0	15,3	11,6	10,1	32,4	9,7	32,5
2015	100,0	0,0	15,8	12,0	9,7	31,8	8,9	33,6
Województwo =100 2014 <i>Voivodship =100</i>	41,0	1,2	27,7	25,5	41,7	44,9	45,3	48,1
2015	40,9	1,2	27,8	25,5	40,6	44,2	44,7	49,0
Polska =100 2014 <i>Poland =100</i>	3,2	0,0	1,8	1,8	4,1	3,6	3,2	4,2
2015	3,2	0,0	1,9	1,8	4,0	3,6	3,3	4,4
Rok poprzedni =100 2014 <i>Previous year =100</i>	104,7	101,1	106,7	110,0	109,0	99,4	116,0	105,1
2015	105,9	86,1	109,8	109,6	102,5	104,0	97,9	109,5

DZIAŁ XXI PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w tablicach dane dotyczące **podmiotów gospodarki narodowej** wpisanych do rejestru REGON obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

2. Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1068) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 XI 2015 r. (Dz. U. poz. 2009) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

CHAPTER XXI ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. The data presented in tables concerning **entities of the national economy** entered in the REGON register include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

2. The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics, dated 29 VII 1995 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1068) and the provisions of the decree of the Council of Ministers of 30 XI 2015 (Journal of Laws item 2009) on the mode and methodology of running and updating the National Official Business Register, application, questionnaire, certificate specimens and detailed condition.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above-mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, who were registered in the REGON.

TABL. 1 (183). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM	104292	115687	130233^b	134514^b	TOTAL
sektor publiczny	1967	1472	1434	1466	public sector
sektor prywatny	102325	114215	126562	130616	private sector
z liczby ogółem:					of total number:
Przedsiębiorstwa państwowe ..	30	10	8	8	State owned enterprises
Spółki	22327	26952	36138	39163	Companies
w tym:					of which:
handlowe	10047	14447	23859	26848	commercial
w tym:					of which:
akcyjne	437	495	593	608	joint stock
z ograniczoną odpowiedzialnością	8439	11735	19509	22016	limited liability
komandytowe	88	576	1733	2200	limited partnerships
jawne	1037	1398	1492	1518	unlimited partnerships
partnerskie	42	78	132	149	professional partnerships
cywilne	12275	12497	12271	12307	civil
Spółdzielnie	411	404	418	415	Cooperatives
Fundacje	514	780	1357	1486	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	1759	2222	2666	2791	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	74380	79368	82027	82729	Natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. ^b W podziale na sektory własności - bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms. ^b Divided by ownership sectors - excluding entities for which information on the ownership form does not occur in the REGON register.

TABL. 2 (184).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>		
		razem <i>total</i>	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	w tym <i>of which</i>						spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>	spółdzielnie <i>cooperatives</i>
				spółki handlowe <i>commercial companies</i>			spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>	spółdzielnie <i>cooperatives</i>			
				razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>	z udziałem kapitału zagranicznego <i>with foreign capital participation</i>					
			jednosobowe Skarbu Państwa <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>								
OGÓŁEM 2005	104292	29912	30	10047	17	1843	12275	411	74380		
TOTAL 2010	115687	36319	10	14447	11	2670	12497	404	79368		
2015	130233 ^b	48206	8	23859	7	3870	12271	418	82027		
2016	134514^b	51785	8	26848	6	4590	12307	415	82729		
w tym: <i>of which:</i>											
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	325	144	-	88	-	20	15	6	181		
Przemysł <i>Industry</i>	10088	3975	-	2734	-	518	1169	54	6113		
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	9409	3465	-	2264	-	425	1133	52	5944		
Budownictwo <i>Construction</i>	11722	4840	3	3765	1	541	969	85	6882		
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade, repair of motor vehicles^Δ</i>	28903	10975	1	6171	-	1409	4720	29	17928		
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	8189	1052	1	755	-	128	283	3	7137		

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. ^b W podziale według sekcji PKD - bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms. ^b Divided by NACE sections - excluding entities for which information on kind of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL. 2 (184). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (cd.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>	
		razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>						
			przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	spółki handlowe <i>commercial companies</i>			spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>		spółdzielnie <i>cooperatives</i>
				razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>	z udziałem kapitału zagranicznego <i>with foreign capital participation</i>			
			jednosobowe Skarbu Państwa <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	4682	2096	-	1157	2	233	905	8	2586
<i>Accommodation and catering^A</i>									
Informacja i komunikacja	8086	3118	-	2572	1	455	505	5	4968
<i>Information and communication</i>									
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4358	1134	-	873	-	81	143	4	3224
<i>Financial and insurance activities</i>									
Obsługa rynku nieruchomości ^A ...	9132	7223	2	1827	1	285	355	160	1909
<i>Real estate activities</i>									
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	19255	5541	1	3917	1	465	1515	21	13714
<i>Professional, scientific and technical activities</i>									
Administrowanie i działalność wspierająca ^A	5207	2040	-	1284	-	260	710	21	3167
<i>Administrative and support service activities</i>									

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.^a Excluding persons tending private farms.

TABL. 2 (184). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which					
				razem total	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships		spółdzielnie cooperatives
					jednosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	123	121	-	4	-	-	-	2	
Edukacja	4573	1983	-	370	-	49	241	6	2590
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	9034	997	-	631	-	30	271	6	8037
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją . Arts, entertainment and recreation	2433	1088	-	294	-	46	194	2	1345
Pozostała działalność usługowa Other service activities	8314	5368	-	331	-	69	312	4	2946

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

^a Excluding persons tending private farms.

TABL. 3 (185). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a WEDŁUG PRZEWDYWANEJ LICZBY PRACUJĄCYCH**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a BY EXPECTED NUMBER OF EMPLOYED PERSONS
As of 31 XII

LICZBA PRACUJĄCYCH	2005	2010	2015	2016	NUMBER OF EMPLOYED PERSONS
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
OGÓŁEM	104292	115687	130233^b	134514^b	GRAND TOTAL
9 i mniej osób	98644	109710	124289	128478	9 persons and less
10 - 49	4565	4831	4843	4929	10 - 49
50 - 249	893	937	906	913	50 - 249
250 - 999	155	168	154	155	250 - 999
1000 i więcej	35	41	41	39	1000 persons and more
SEKTOR PUBLICZNY PUBLIC SECTOR					
RAZEM	1967	1472	1434	1466	TOTAL
9 i mniej osób	1097	643	791	825	9 persons and less
10 - 49	524	498	324	322	10 - 49
50 - 249	270	253	253	253	50 - 249
250 - 999	55	60	50	50	250 - 999
1000 i więcej	21	18	16	16	1000 persons and more
SEKTOR PRYWATNY PRIVATE SECTOR					
RAZEM	102325	114215	126562	130616	TOTAL
9 i mniej osób	97547	109067	121262	125226	9 persons and less
10 - 49	4041	4333	4518	4603	10 - 49
50 - 249	623	684	653	659	50 - 249
250 - 999	100	108	104	105	250 - 999
1000 i więcej	14	23	25	23	1000 persons and more

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. ^b W podziale na sektory własności - bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms. ^b Divided by ownership sectors - excluding entities for which information on the ownership form does not occur in the REGON register.

TABL. 4 (186). **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe Partnerships			
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowie- dzialno- ścią limited liability	razem total	w tym of which		
						jawne unlimited partnerships	koman- dytowe limited partnerships	
OGÓŁEM	2005	10047	8876	437	8439	1171	1037	88
TOTAL	2010	14447	12230	495	11735	2217	1398	576
	2015	23859 ^a	20102	593	19509	3757	1492	1733
	2016	26848^a	22624	608	22016	4224	1518	2200
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, i rybactwo		88	83	1	82	5	3	2
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>								
Przemysł		2734	2435	105	2330	299	130	151
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemy- słowe		2264	2021	85	1936	243	122	111
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo		3765	2903	73	2830	862	150	604
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		6171	5236	104	5132	935	571	333
<i>Trade, repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		755	691	9	682	64	34	28
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ . <i>Accommodation and catering^Δ</i>		1157	907	14	893	250	108	121
Informacja i komunikacja		2572	2371	70	2301	201	68	125
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		873	717	56	661	156	37	76
<i>Financial and insurance activities</i>								

^a W podziale według sekcji PKD - bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Divided by NACE sections - excluding entities for which information on kind of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL. 4 (186). **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Spółki kapitałowe <i>Companies</i>			Spółki osobowe <i>Partnerships</i>		
		razem <i>total</i>	akcyjne <i>joint stock</i>	z ograniczoną odpowie- dzialno- ścią <i>limited liability</i>	razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>	
						jawne <i>unlimited partnerships</i>	koman- dytowe <i>limited partner- ships</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ .. <i>Real estate activities</i>	1827	1403	45	1358	424	85	274
Działalność profesjonalna; naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	3917	3301	84	3217	616	166	296
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1284	1147	21	1126	137	57	67
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defen- ce; compulsory social security</i>	4	3	-	3	1	1	-
Edukacja <i>Education</i>	370	333	3	330	37	19	18
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	631	501	7	494	130	45	53
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recrea- tion</i>	294	248	12	236	46	15	27
Pozostała działalność usługowa . <i>Other service activities</i>	331	292	4	288	39	18	17

TABL. 5 (187). **OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM	79368	82027^b	82729^b	TOTAL
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, i rybactwo	290	181	181	Agriculture, hunting and forestry
Przemysł	5856	6172	6113	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	5708	5996	5944	of which manufacturing
Budownictwo	7364	6922	6882	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	20766	18520	17928	Trade, repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	7463	7052	7137	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2521	2576	2586	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3044	4417	4968	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3801	3405	3224	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1603	1862	1909	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	11213	13206	13714	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2839	3090	3167	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia zdrowotne ^Δ	1	2	2	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2248	2511	2590	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6067	7844	8037	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1352	1353	1345	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2940	2911	2946	Other service activities

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. ^b W podziale według sekcji PKD - bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms. ^b Divided by NACE sections - excluding entities for which information on kind of predominant activity does not occur in the REGON register.

KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY

(stan w dniu 31 XII 2016 r.)

KRAKÓW METROPOLITAN AREA

(as of 31 XII 2016)

— Granica województwa
Voivodship's border

— Granice gmin
Gminas' borders

■ Krakowski Obszar Metropolitalny
Kraków Metropolitan Area

KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY (KOM) KRAKÓW METROPOLITAN AREA

Krakowski Obszar Metropolitalny stanowi swoisty region funkcjonalny, obejmujący wielkie miasto, czyli metropolię Kraków wraz z sąsiadującym zespołem jednostek osadniczych, powiązanych z metropolią różnymi związkami interakcyjnymi. Spełnieniem ogólnej zasady ustalonej dla polskich metropolii jest obszar obejmujący miasto Kraków z krakowskim powiatem ziemskim oraz sąsiadującymi z nim powiatami¹.

Przyjęty uchwałą Nr XV/174/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22 grudnia 2003 r. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego wyznaczył zasięg obszaru metropolitalnego, na który składają się:

- Kraków – miasto na prawach powiatu (*city with powiat status*),
- powiat bocheński – gminy (*gminas*):
 - miejskie (*urban*) – Bochnia,
 - miejsko-wiejskie (*urban-rural*) – Nowy Wiśnicz,
 - wiejskie (*rural*) – Bochnia, Drwinia, Łapanów, Rzezawa, Trzciana, Żegocina,
- powiat krakowski – gminy (*gminas*):
 - miejsko-wiejskie (*urban-rural*) – Krzeszowice, Skąta, Skawina, Słomniki, Świątniki Górne,
 - wiejskie (*rural*) – Czernichów, Igołomia-Wawrzeńczyce, Iwanowice, Jerzmanowice-Przequina, Kocmyrzów-Luborzycza, Liszki, Michałowice, Mogilany, Sułoszowa, Wielka Wieś, Zabierzów, Zielonki,
- powiat miechowski – gminy (*gminas*):
 - wiejskie (*rural*) – Gołcza,
- powiat myślenicki – gminy (*gminas*):
 - miejsko-wiejskie (*urban-rural*) – Dobczyce, Myślenice, Sułkowice,
 - wiejskie (*rural*) – Lubień, Pcim, Raciechowice, Siepraw, Tokarnia, Wiśniowa,
- powiat olkuski - gminy (*gminas*):
 - wiejskie (*rural*) – Trzyciąż,
- powiat proszowicki – gminy (*gminas*):
 - miejsko-wiejskie (*urban-rural*) – Nowe Brzesko, Proszowice,
 - wiejskie (*rural*) – Koniusza, Koszyce,
- powiat wadowicki – gminy (*gminas*):
 - miejsko-wiejskie (*urban-rural*) – Kalwaria Zebrzydowska, Wadowice,
 - wiejskie (*rural*) – Brzeźnica, Lanckorona, Stryszów,
- powiat wielicki – gminy (*gminas*):
 - miejsko-wiejskie (*urban-rural*) – Niepołomice, Wieliczka,
 - wiejskie (*rural*) – Biskupice, Gdów, Kłaj.

Kraków Metropolitan Area is a peculiar functional region including a big city, i.e., Kraków metropolis and neighbouring complex of settling units, connected with the metropolis by different interactive relations. Area including the city of Kraków and the Kraków landed powiat as well as neighbouring powiats fulfills general principle set for Polish metropolis¹.

The Małopolskie Voivodship Spatial Development Plan admitted by the resolution No. XV/174/03 of the Małopolskie Voivodship Regional Council, dated 22 December 2003, determined the extent of the metropolitan area, consisting of:

¹ Wyciąg z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego.

¹ *Statement of the Małopolskie Voivodship Spatial Development Plan.*

TABL. 1 (188). **KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY**
KRAKÓW METROPOLITAN AREA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015			2016		
	ogółem <i>total</i>	w tym Kraków <i>of which Kraków</i>		ogółem <i>total</i>	w tym Kraków <i>of which Kraków</i>	
		w liczbach bezwzględ- nych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółem <i>in % of total</i>		w liczbach bezwzględ- nych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółem <i>in % of total</i>
Zużycie wody na potrzeby gospo- darki narodowej i ludności w hm ³ <i>Water consumption for needs of the national economy and popu- lation in hm³</i>	324,0	52,8	16,3	340,5	52,7	15,5
Ścieki przemysłowe i komunalne ^a oczyszczane w % wymagających oczyszczenia <i>Industrial and municipal^a waste water treated in % of requiring treatment</i>	98,6	99,9	x	98,6	99,9	x
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. ton: <i>Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:</i>						
pyłowych <i>particulates</i>	1,3	1,0	76,2	0,8	0,7	89,8
gazowych (bez CO ₂) <i>gases (excluding CO₂)</i>	38,0	26,0	68,3	21,2	16,1	75,8
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone w tys. ton <i>Waste (excluding municipal waste) generated in thous. tonnes</i>	1799,7	1330,9	74,0	1692,3	1329,3	78,5
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII): <i>Legally protected areas possess- ing unique environmental value (as of 31 XII):</i>						
w % powierzchni ogólnej <i>in % of total area</i>	26,1	14,9	x	26,1	14,9	x
na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>	670	64	x	666	64	x

^a Odprowadzone do wód lub do ziemi.

^a Discharged into waters or into the ground.

TABL. 1 (188). **KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY (cd.)**
KRAKÓW METROPOLITAN AREA (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015			2016		
	ogółem total	w tym Kraków of which Kraków		ogółem total	w tym Kraków of which Kraków	
		w liczbach bez- względ- nych in absolute numbers	w % ogółem in % of total		w liczbach bez- względ- nych in absolute numbers	w % ogółem in % of total
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)						
Liczba pomników przyrody (stan w dniu 31 XII) <i>Number of monuments of nature (as of 31 XII)</i>	1082	279	25,8	1057	276	26,1
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w mln zł służące: <i>Outlays on fixed assets (current prices) in mln zł serving:</i>						
ochronie środowiska <i>environmental protection</i>	982,2	738,1	75,1	432,2	362,3	83,8
gospodarce wodnej <i>water management</i>	122,8	80,3	65,4	64,8	39,8	61,4
LUDNOŚĆ POPULATION						
Ludność (stan w dniu 31 XII) <i>Population (as of 31 XII)</i>	1508948	761069	50,4	1517981	765320	50,4
w tym kobiety <i>of which females</i>	786795	406115	51,6	791407	408223	51,6
Ludność (stan w dniu 31 XII) w wieku: <i>Population (as of 31 XII) of age:</i>						
przedprodukcyjnym <i>pre-working</i>	272289	120953	44,4	275757	123884	44,9
produkcyjnym <i>working</i>	941801	471743	50,1	938266	468011	49,9
poprodukcyjnym <i>post-working</i>	294858	168373	57,1	303958	173425	57,1
Ludność (stan w dniu 31 XII) w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym <i>Non-working age population (as of 31 XII) per 100 persons of working age</i>	60	61	x	62	64	x
Małżeństwa <i>Marriages</i>	7568	3766	49,8	7967	4062	51,0
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	15898	8013	50,4	16937	8816	52,1

TABL. 1 (188). **KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY (cd.)**
KRAKÓW METROPOLITAN AREA (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015			2016		
	ogółem total	w tym Kraków of which Kraków		ogółem total	w tym Kraków of which Kraków	
		w liczbach bez- względ- nych in absolute numbers	w % ogółem in % of total		w liczbach bez- względ- nych in absolute numbers	w % ogółem in % of total
LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)						
Zgony	14464	7598	52,5	13808	7151	51,8
<i>Deaths</i>						
w tym niemowląt	43	23	53,5	57	24	42,1
<i>of which infants</i>						
Przyrost naturalny	1434	415	28,9	3129	1665	53,2
<i>Natural increase</i>						
Saldo migracji stałych	5228 ^a	1880 ^a	x	5293	1807	x
<i>Net migration for permanent residence</i>						
Saldo migracji czasowych (stan w dniu 31 XII)	12995	12127	x	13606	12906	x
<i>Net migration for temporary stay (as of 31 XII)</i>						
RYNEK PRACY - stan w dniu 31 XII LABOUR MARKET - as of 31 XII						
Pracujący ^b w tys.	440,5	312,1	70,8	462,4	326,2	70,5
<i>Employed persons^b in thous.</i>						
w tym kobiety	227,4	163,0	71,7	236,1	169,4	71,8
<i>of which women</i>						
w tym sektor prywatny	307,1	214,3	69,8	328,0	227,8	69,4
<i>of which private sector</i>						
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,3	0,4	28,7	1,2	0,4	32,6
<i>agriculture, forestry and fishing</i>						
przemysł i budownictwo	116,4	63,2	54,3	122,0	63,7	52,2
<i>industry and construction</i>						
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	129,5	92,5	71,4	132,7	97,5	73,5
<i>trade; repair of motor vehicles^Δ; transportation and storage; accommodation and catering^Δ; information and communication</i>						

^a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. ^b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

^a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. ^b By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons and persons employed on private farms in agriculture.

TABL. 1 (188). **KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY (cd.)**
KRAKÓW METROPOLITAN AREA (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015			2016		
	ogółem total	w tym Kraków of which Kraków		ogółem total	w tym Kraków of which Kraków	
		w liczbach bez- względ- nych in absolute numbers	w % ogółem in % of total		w liczbach bez- względ- nych in absolute numbers	w % ogółem in % of total

RYNEK PRACY - stan w dniu 31 XII (dok.)

LABOUR MARKET - as of 31 XII (cont.)

Pracujący ^a w tys. (dok.) Employed persons ^a in thous. (cont.)						
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa ryнку nieruchomości ^A financial and insurance activi- ties; real estate activities	22,6	20,5	90,8	22,7	20,5	90,4
pozostałe usługi ^b other services ^b	170,8	135,6	79,4	183,9	144,1	78,4
Pracujący ^a na 1000 ludności Employed persons ^a per 1000 population	292	410	x	305	426	x
Bezrobotni zarejestrowani w tys. . Registered unemployed persons in thous.	39,3	19,6	49,9	32,6	16,2	49,8
w tym kobiety of which women	20,1	9,7	48,5	16,8	8,2	48,9

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km: Distribution network (as of 31 XII) in km:						
wodociągowej rozdzielczej distribution water supply	8386,3	1400,5	16,7	8619,1	1424,6	16,5
kanalizacyjnej rozdzielczej distribution sewage	5767,8	1414,4	24,5	6034,5	1447,8	24,0
gazowej gas supply	9342,1	1799,2	19,3	9691,7	1802,1	18,6

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1 na str. 22.

^a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons and persons employed on private farms in agriculture. ^b See general notes to the Yearbook, item 2, point 1 on page 22.

TABL. 1 (188). **KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY (cd.)**
KRAKÓW METROPOLITAN AREA (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015			2016		
	ogółem <i>total</i>	w tym Kraków <i>of which Kraków</i>		ogółem <i>total</i>	w tym Kraków <i>of which Kraków</i>	
		w liczbach bez- względ- nych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółem <i>in % of total</i>		w liczbach bez- względ- nych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółem <i>in % of total</i>
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (cd.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)						
Zużycie w gospodarstwach domowych: <i>Consumption in households:</i>						
wody z wodociągów w hm ³ <i>water from water supply systems in hm³</i>	53,7	34,8	64,9	53,5	34,1	63,7
energii elektrycznej w miastach w GW·h <i>electricity in urban areas in GW·h</i>	880,7	726,2	82,5	887,1	731,0	82,4
gazu z sieci ^a w hm ³ <i>gas from gas supply system^a in hm³</i>	235,3	127,9	54,4	253,7	136,1	53,6
Zebrane odpady komunalne zmieszane (w ciągu roku) w tys. ton <i>Mixed municipal waste collected (during the year) in thous. tonnes</i>	302,7	189,7	62,7	379,5	248,6	65,5
w tym z gospodarstw domowych <i>of which from households</i>	268,8	175,0	65,1	340,3	235,1	69,1
Zasoby mieszkaniowe ^b (stan w dniu 31 XII): <i>Dwelling stocks^b (as of 31 XII):</i>						
mieszkania w tys. <i>dwellings in thous.</i>	584,5	359,9	61,6	628,8	369,2	58,7
izby w tys. <i>rooms in thous.</i>	2132,9	1138,7	53,4	2318,4	1162,8	50,2
powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ² <i>useful floor area of dwellings in thous. m²</i>	42112,4	20782,9	49,4	46148,1	21312,9	46,2

a W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. *b* Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

a In natural units, on the basis of which settlements with clients occur. *b* Based on balances of dwelling stocks.

TABL. 1 (188). **KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY (cd.)**
KRAKÓW METROPOLITAN AREA (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015			2016		
	ogółem total	w tym Kraków of which Kraków		ogółem total	w tym Kraków of which Kraków	
		w liczbach bez- względ- nych in absolute numbers	w % ogółem in % of total		w liczbach bez- względ- nych in absolute numbers	w % ogółem in % of total
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)						
Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 XII) (dok.): <i>Dwelling stocks^a (as of 31 XII)</i> (cont.):						
przeciętna: average:						
powierzchnia użytkowa na 1 osobę w m ²	27,9	27,3	x	30,4	27,8	x
<i>useful floor area per capita in m²</i>						
liczba osób na 1 mieszkanie ..	2,58	2,11	x	2,41	2,07	x
<i>number of persons per dwell- ing</i>						
Mieszkania oddane do użytkowania: <i>Dwellings completed:</i>						
mieszkania	9671	6455	66,7	12544	9363	74,6
<i>dwellings</i>						
w tym: of which:						
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	5880	5522	93,9	8361	7972	95,3
<i>for sale or rent</i>						
indywidualne	3751	929	24,8	3961	1229	31,0
<i>private</i>						
izby w tys.	35,1	17,3	49,2	41,9	24,4	58,2
<i>rooms in thous.</i>						
powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	839,0	384,1	45,8	984,6	538,0	54,6
<i>useful floor area of dwellings in thous. m²</i>						
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² ..	86,8	59,5	x	78,5	57,5	x
<i>average useful floor area per dwelling in m²</i>						

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

^a Based on balances of dwelling stocks.

TABL. 1 (188). **KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY (cd.)**
KRAKÓW METROPOLITAN AREA (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015			2016		
	ogółem <i>total</i>	w tym Kraków <i>of which Kraków</i>		ogółem <i>total</i>	w tym Kraków <i>of which Kraków</i>	
		w liczbach bez- względ- nych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółem <i>in % of total</i>		w liczbach bez- względ- nych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółem <i>in % of total</i>

EDUKACJA I WYCHOWANIE - stan na początku roku szkolnego
 EDUCATION - as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^a w tys.: <i>Pupils and students in schools^a in thous.:</i>						
podstawowych <i>primary</i>	94,5	42,6	45,1	90,8	41,4	45,6
gimnazjach <i>lower secondary</i>	40,9	17,7	43,3	40,8	18,1	44,4
zasadniczych zawodowych ^b <i>basic vocational^b</i>	6,5	2,7	41,8	6,1	2,5	41,3
liceach ogólnokształcących <i>general</i>	21,7	15,7	72,5	21,8	15,9	73,2
technikach ^c <i>technical^c</i>	20,2	11,4	56,5	20,7	11,7	56,7
policealnych <i>post-secondary</i>	13,0	12,2	94,2	12,4	11,7	94,6
Wychowanie przedszkolne: <i>Pre-primary education:</i>						
placówki <i>establishments</i>	924	361	39,1	952	378	39,7
dzieci w tys. <i>children in thous.</i>	44,1	26,5	60,2	58,4	29,1	49,8

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA - stan w dniu 31 XII
 HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE - as of 31 XII

Apteki ogólnodostępne ^d <i>Generally available pharmacies^d</i>	541	318	58,8	536	310	57,8
Liczba ludności na 1 aptekę <i>Population per pharmacy</i>	2789	2393	x	2832	2469	x

^a Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem policealnych. ^{b,c} Łącznie ze szkołami: ^b - specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^c - artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^d Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna” ust. 6 na str. 215.

^a Excluding schools for adults, except post-secondary schools. ^{b,c} Including: ^b - special job-training schools, ^c - general art schools leading to professional certification. ^d See general notes of the chapter “Health care and social welfare” item 6 on page 215.

TABL. 1 (188). **KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY (cd.)**
KRAKÓW METROPOLITAN AREA (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015			2016		
	ogółem total	w tym Kraków of which Kraków		ogółem total	w tym Kraków of which Kraków	
		w liczbach bez- względ- nych in absolute numbers	w % ogółem in % of total		w liczbach bez- względ- nych in absolute numbers	w % ogółem in % of total
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA - stan w dniu 31 XII (dok.) HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE - as of 31 XII (cont.)						
Przychodnie ^a	986	627	63,6	1027	658	64,1
<i>Out-patients departments^a</i>						
Żłobki i kluby dziecięce	156	130	83,3	192	154	80,2
<i>Nurseries and children's clubs</i>						
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych	5369	4748	88,4	6625	5683	85,8
<i>Places in nurseries and children's clubs</i>						
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych (w ciągu roku)	7515	6724	89,5	9089	7988	87,9
<i>Children staying in nurseries and children's clubs (during the year)</i>						
Domy i zakłady pomocy społecznej	63	31	49,2	63	31	49,2
<i>Homes and facilities of social welfare</i>						
Miejsca w domach i zakładach pomocy społecznej	5198	2922	56,2	5197	2913	56,1
<i>Places in homes and facilities of social welfare</i>						
Mieszkańcy domów i zakładów pomocy społecznej	5018	2770	55,2	4926	2689	54,6
<i>Residents of homes and facilities of social welfare</i>						
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM						
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	238	64	26,9	236	62	26,3
<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>						
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	2575	2308	x	2515	2175	x
<i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>						

^a Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna” ust. 2, pkt.1 na str. 214.

^a See general notes of the chapter “Health care and social welfare” item 2, point 1 on page 214.

TABL. 1 (188). **KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY (cd.)**
KRAKÓW METROPOLITAN AREA (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015			2016		
	ogółem total	w tym Kraków of which Kraków		ogółem total	w tym Kraków of which Kraków	
		w liczbach bez- względ- nych in absolute numbers	w % ogółem in % of total		w liczbach bez- względ- nych in absolute numbers	w % ogółem in % of total
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)						
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych na 1 czytelnika w wol. <i>Public library loans per borrower in vol.</i>	13,1	11,8	x	13,2	11,6	x
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII) <i>Museums and branches (as of 31 XII)</i>	85	67	78,8	80	60	75,0
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności <i>Museums and exhibitions visitors per 1000 population</i>	4029	5814	x	4375	5988	x
Kina stałe (stan w dniu 31 XII) <i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	17	14	82,4	18	14	77,8
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności <i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	1952	3751	x	2155	4155	x
Baza noclegowa turystyki^a: <i>Tourist accommodation facilities^a:</i>						
obiekty (stan w dniu 31 VII) <i>establishments (as of 31 VII)</i>	353	240	68,0	377	257	68,2
w tym hotele <i>of which hotels</i>	186	133	71,5	200	142	71,0
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) w tys. <i>number of beds (as of 31 VII) in thous.</i>	34,7	27,6	79,6	37,5	30,1	80,2
w tym w hotelach <i>of which in hotels</i>	22,9	19,1	83,3	25,4	21,2	83,6

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za 2016 r. opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data for 2016 were compiled considering the imputation for units which refused to participate in the survey.

TABL. 1 (188). **KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY (dok.)**
KRAKÓW METROPOLITAN AREA (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015			2016		
	ogółem total	w tym Kraków of which Kraków		ogółem total	w tym Kraków of which Kraków	
		w liczbach bez- względ- nych in absolute numbers	w % ogółem in % of total		w liczbach bez- względ- nych in absolute numbers	w % ogółem in % of total
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)						
Turystyczne obiekty noclegowe ^a (dok.): <i>Tourist accommodation establishments^a (cont.):</i>						
korzystający z noclegów w tys. . <i>tourists accommodated in thous.</i>	2351,8	2122,1	90,2	2560,4	2277,6	89,0
w tym turyści zagraniczni <i>of which foreign tourists</i>	1089,4	1033,8	94,9	1192,2	1119,6	93,9
udzielone noclegi w tys. <i>nights spent (overnight stay in thous.</i>	4951,2	4573,9	92,4	5488,1	4999,3	91,1
w tym turystom zagranicznym <i>of which foreign tourists</i>	2631,1	2544,6	96,7	2886,9	2770,2	96,0
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON^b - stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER^b - as of 31 XII						
Ogółem w tys. <i>Total in thous.</i>	206,0	130,2	63,2	211,7	134,5	63,6
w tym prywatne <i>of which private</i>	200,3	126,6	63,2	205,8	130,6	63,5
w tym: <i>of which:</i>						
spółki handlowe <i>commercial companies</i>	28,1	23,9	84,8	31,6	26,8	84,9
w tym z udziałem kapitału zagranicznego <i>of which with foreign capital participation</i>	4,4	3,9	88,3	5,1	4,6	89,5
spółki cywilne <i>civil partnerships</i>	17,5	12,3	70,3	17,6	12,3	69,9
osoby fizyczne <i>natural persons</i>	142,2	82,0	57,7	143,6	82,7	57,6

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za 2016 r. opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. ^b Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data for 2016 were compiled considering the imputation for units which refused to participate in the survey. ^b Excluding persons tending private farms.

Sytuacja społeczno-gospodarcza Krakowa w 2016 r.

KRAKÓW

– stolica regionu, drugie pod względem liczby mieszkańców miasto w Polsce, siedziba władz województwa małopolskiego – pełni ważną funkcję administracyjną, kulturalną, edukacyjną i turystyczną.

Ludność

Ludność Krakowa w końcu grudnia 2016 r. wynosiła 765,3 tys. osób, a gęstość zaludnienia 2342 osób na 1 km² (przy powierzchni 327 km²). W 2016 r. ludność miasta zwiększyła się o 0,6% w porównaniu do stanu z końca 2015 r. Współczynnik feminizacji wynosił 114 (kobiet na 100 mężczyzn). W ludności ogółem zmniejszył się udział osób w wieku produkcyjnym, natomiast udział osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym wzrósł. Nadal obserwowany jest powolny proces starzenia się społeczeństwa.

Wzrost liczby ludności był efektem m.in. odnotowanego w 2016 r. dodatniego przyrostu naturalnego, który wyniósł 1665 osób, tj. 2,2 osoby na 1000 ludności (w województwie małopolskim 1,7). W poprzednim roku przyrost naturalny w mieście również był dodatni i wyniósł 415 osób. W 2016 r. w Krakowie urodziło się 8816 dzieci (o 803 więcej niż rok wcześniej). Współczynnik urodzeń sięgnął 11,6‰. W omawianym roku zmarło 7151 osób, czyli o 447 mniej niż rok wcześniej. Współczynnik zgonów wyniósł 9,4‰ i był nieco niższy niż w 2015 r., gdy wyniósł 10,0‰.

W 2016 r. na terenie Krakowa zawarto 4,1 tys. małżeństw, tj. o 7,9% więcej niż w 2015 r.

Socio-economic situation of Kraków in 2016

KRAKÓW

– the capital of the region, the second largest city in Poland, the site of authorities of Małopolskie voivodship – it has an important administrative, cultural, educational and tourist function.

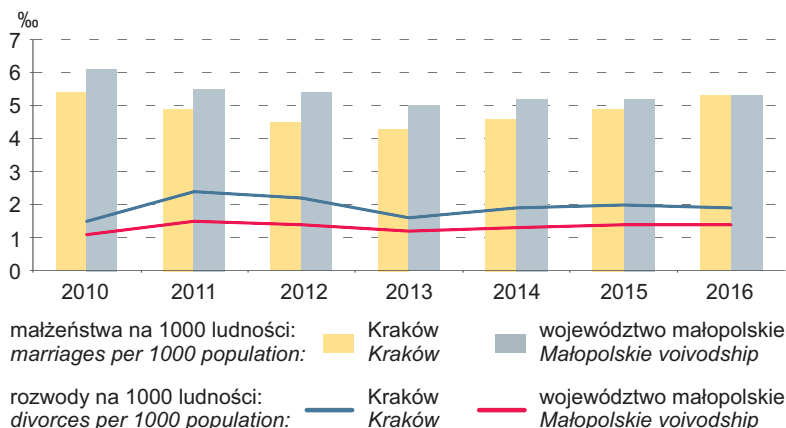
Population

At the end of December 2016 the population of Kraków amounted to 765.3 thous. people and density of population 2342 persons per km² (with an area of 327 km²). In 2016 the population of the city increased by 0.6% in relation to the end of 2015. The feminization rate amounted to 114 (females per 100 males). In total population the share of the working population decreased, while the share of the pre-working and post-working population increased. The slow process of aging of the society is still observed.

The increase of the number of population resulted i.a. from a registered in 2016 positive natural increase, which amounted to 1665 persons, i.e., 2.2 persons per 1000 population (in Małopolskie voivodship 1.7). In the previous year natural increase in the city was also positive and amounted to 415 persons. In 2016 in Kraków 8816 children were born (more than 803 than the year before). The rate of births reached 11.6‰. In the year under discussion 7151 persons died, that is less by 447 than a year before. The rate of deaths amounted to 9.4‰ and it was slightly lower than in 2015 (10.0‰).

In 2016 on the area of Kraków 4.1 thous. marriages were contracted, i.e., more by 7.9% than in 2015.

Wykr.1. Małżeństwa i rozwody
Graph 1. Marriages and divorces

Wskaźnik natężenia małżeństw ukształtował się na poziomie 5,3 nowych związków małżeńskich na 1000 ludności, a wskaźnik natężenia rozwodów wyniósł 1,9 na 1000 ludności. W omawianym roku przez rozwód w Krakowie rozwiązano 1,4 tys. małżeństw.

Na wzrost liczby ludności w mieście wpłynęło również dodatnie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały, które w omawianym roku wyniosło 1807 osób.

W 2016 r. w Krakowie przeciętna oczekiwana liczba lat życia dla mężczyzn wynosiła 77,1 lat natomiast dla kobiet – 83,1 lata.

Rynek pracy

Od kilku lat obserwuje się poprawę sytuacji na rynku pracy w Krakowie, czego przejawem jest rosnąca liczba pracujących¹.

The intensity of marriages ratio shaped at the level of 5.3 new marriages per 1000 population, and the intensity of divorces ratio amounted to 1.9 per 1000 population. In the year under discussion 1.4 thous. marriages in Kraków were dissolved by divorce.

The increase of the number of population in the city was influenced also by a positive net internal and international migration for permanent residence, which in the discussed year amounted to 1807 persons.

In 2016 in Kraków life expectancy for males amounted to 77.1 years, however for females 83.1 years.

Labour market

For several years an improvement of the situation on the labour market in Kraków has been observed manifesting in an increasing number of employed persons¹.

¹ Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

¹ *By actual location of workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons and persons employed on private farms in agriculture.*

W 2016 r. w Krakowie pracowało 326,2 tys. osób, tj. więcej o 4,5% niż w 2015 r. Stanowili oni 41,7% ogółu pracujących w województwie małopolskim. Na wzrost ogólnej liczby pracujących wpłynął przede wszystkim rozwój sektora prywatnego.

Według siedziby jednostki w 2016 r. najwięcej osób pracowało w pozostałych usługach² – 42,6%. Pracujący w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia stanowili 25,6%, czyli około 1/4, a w przemyśle i budownictwie – 21,7%, czyli ponad 1/5 ogółu pracujących. Można zauważyć, że Kraków odznacza się wyraźną dominacją sektorów związanych z działalnością usługową.

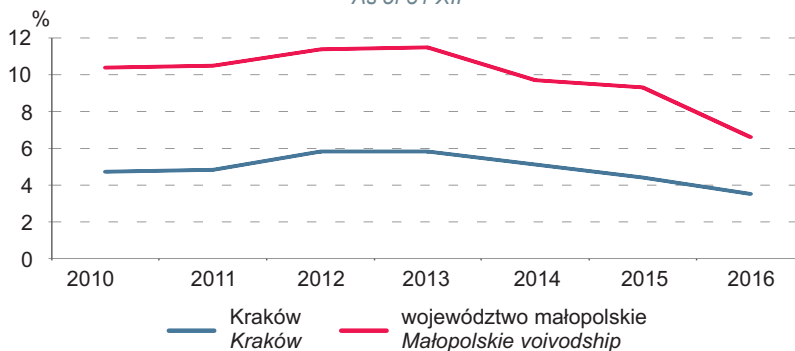
Pozytywnym zjawiskiem na rynku pracy jest spadek bezrobocia rejestrowanego. Według stanu w końcu grudnia 2016 r. było 16,2 tys. bezrobotnych zarejestrowanych, tj. mniej o 17,3% niż rok wcześniej. Bezrobotni w Krakowie w końcu 2016 r. stanowili 16,8% ogółu bezrobotnych w województwie.

In 2016 in Kraków 326.2 thous. persons worked, i.e., more by 4.5% than in 2015. They constituted 41.7% of total employed persons in Małopolskie voivodship. The increase of total number of employed persons was influenced mainly by the development of private sector.

By seat of unit in 2016 the most people worked in a sector of market services² - 42.6%. Persons employed in sections: trade; repair of motor vehicles, transportation and storage, accommodation and catering constituted 25.6%, that is about 1/4., and in industry and construction – 21.7%, that is more than 1/5 of total employed persons. One can notice, that Kraków is characterised by a distinct domination of sectors connected with services.

A positive phenomenon on the labour market is the fall of the registered unemployment. As of the end of December 2016 there were 16.2 thous. registered unemployed persons, i.e., more by 17.3% than a year before. The unemployed in Kraków at the end of 2016 accounted for 16.8% of total unemployed persons in the voivodship.

Wykr.2. Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w dniu 31 XII
Graph 2. Registered unemployment rate
As of 31 XII

² Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1 na str. 22.

² See general notes to the Yearbook, item 2, point 1 on page 22.

W latach 2010–2012 zarówno w województwie, jak i w Krakowie miał miejsce wzrost stopy bezrobocia rejestrowanego³. Ten negatywny trend uległ zahamowaniu w 2013 r., a następnie odwróceniu. W końcu 2016 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w Krakowie wyniosła 3,5%. Pod tym względem Kraków uplasował się na czwartej pozycji wśród polskich miast liczących 300 tys. i więcej mieszkańców za: Poznaniem (1,9%), Warszawą (2,6%) i Katowicami (2,8%).

Wynagrodzenia⁴

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2016 r. w Krakowie ukształtowało się na poziomie 4635,26 zł, tj. o 4,6% większym niż w roku poprzednim. Stanowiło to 113,7% średniego wynagrodzenia w województwie małopolskim. Według sektorów ekonomicznych najwyższe przeciętne płace (4871,12 zł) notowano w sektorze obejmującym przemysł i budownictwo. Od 2000 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto systematycznie rosło.

Według sekcji PKD największe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w mieście otrzymywały osoby zatrudnione w: informacji i komunikacji (7796,31 zł), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (6736,11 zł) oraz działalności finansowej i ubezpieczeniowej (6097,19 zł). Natomiast płace niższe od średniej odnotowano m.in. w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (2684,31 zł), pozostała działalność usługowa (2764,14 zł), administrowanie i działalność wspierająca (3179,69 zł).

In the years 2010–2012, both the voivodship and Kraków witnessed an increase in the registered unemployment rate³. This negative trend was inhibited in 2013, and then reversed. At the end of 2016 the registered unemployment rate amounted to 3.5%. In this respect, Kraków was ranked fourth among Polish cities with 300 thousand and more inhabitants: Poznań (1.9%), Warsaw (2.6%) and Katowice (2.8%).

Wages and salaries⁴

In 2016 average monthly gross wages and salaries in Kraków shaped at the level of 4635.26 zł, i.e., more by 4.6% than in the previous year. It constituted 113.7% of the Małopolskie voivodship's average pay. Among economic sectors the highest average pay (4871.12 zł) was recorded in the sector covering industry and construction. Since 2000 average monthly gross wages and salaries have systematically increased.

By NACE sections the highest average monthly wages and salaries in the city were paid for employees of: information and communication (7796.31 zł), electricity, gas, steam and air conditioning supply (6736.11 zł) as well as financial and insurance activities (6097.19 zł). However, wages and salaries lower than average were recorded, i.a. in the following sections: accommodation and catering (2684.31 zł), other service activities (2764.14 zł), administrative and support service activities (3179.69 zł).

³ Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy”, ust. 3 na str. 130.

⁴ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

³ See general notes to the chapter “Labour market”, item 3 on page 130.

⁴ Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees.

Mieszkania

W końcu 2016 r. zasoby mieszkaniowe Krakowa wynosiły 369,2 tys. mieszkań, co gwarantowało utrzymanie się notowanej od dekady tendencji wzrostowej – wzrost o 2,6% w stosunku do roku poprzedniego i o 1/4 w porównaniu ze stanem z końca roku 2005. Zasoby mieszkaniowe Krakowa stanowiły 31,8% zasobów wojewódzkich. Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań wyniosła 21313 tys. m², a liczba izb – 1163 tys.

W 2016 r. w Krakowie przekazano do użytkowania 9,4 tys. mieszkań (posiadających 24,4 tys. izb) o łącznej powierzchni użytkowej 538,0 tys. m². Stanowiło to 53,9% ogólnej liczby mieszkań oddanych w województwie. W budynkach przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem oddano 8,0 tys. mieszkań o powierzchni użytkowej 415,3 tys. m², a indywidualnych – 1,2 tys. mieszkań o powierzchni użytkowej 114,9 tys. m². Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 57,5 m² (wobec 59,5 m² przed rokiem i 71,4 m² przed sześcioma laty).

Ponadto w omawianym roku w Krakowie oddano do użytkowania 112 mieszkań spółdzielczych, 48 komunalnych (gminnych) i 2 zakładowe.

Kultura

Kraków, na terenie którego znajduje się większość instytucji kultury w województwie, stanowi centrum życia kulturalnego regionu. W 2016 r. liczba placówek bibliotecznych w Krakowie wyniosła 62, co stanowiło około 8,6% ogólnej liczby bibliotek w województwie małopolskim. W omawianym roku instytucje te odwiedziło 214,1 tys. zarejestrowanych czytelników, których liczba w ujęciu rocznym spadła o 2,3%.

Dwellings

As of the end of 2016, dwelling stocks of Kraków amounted to 369.2 thous. dwellings, what guaranteed the maintenance of recorded for a decade upward tendency – an increase by 2.6% in relation to the previous year and by 1/4 in comparison with the end of 2005. Dwelling stocks of Kraków constituted 31.8% of voivodship's stocks. Total useful floor area of dwellings was 21313 thous. m² and the number of rooms – 1163 thous.

In 2016 in Kraków 9.4 thous. dwellings (having 24.4 thous. rooms) with useful floor area of 538.0 thous. m² were completed. It constituted 53.9% of total dwellings completed in the voivodship. In buildings for sale and rent 8.0 thous. dwellings were completed with useful floor area of 415.3 thous. m² and in private buildings – 1.2 thous. dwellings with useful floor area of 114.9 thous. m². Average useful floor area of a dwelling amounted to 57.5 m² (towards 59.5 m² a year before and 71.4 m² six years before).

Moreover in the discussed year in Kraków 112 dwellings were completed in cooperative construction, 48 in municipal (gmina) and 2 in company construction.

Culture

Kraków, on the area of which there are most cultural institutions in the voivodship, is the centre of cultural life of the region. In 2016 the number of libraries in Kraków amounted to 62, what was about 8.6% of total number of libraries in Małopolskie voivodship. In the year under discussion these institutions have been visited by 214.1 thous. recorded borrowers, which number dropped by 2.3% in annual terms.

W 2016 r. w Krakowie działało 60 muzeów i oddziałów muzealnych, które stanowiły blisko 47% ogółu tego typu placówek w województwie małopolskim. Liczba zwiedzających wzrosła. W 2016 r. krakowskie muzea odwiedziło 4566 tys. osób, czyli o 2,9% więcej niż w roku poprzednim, a w odniesieniu do 2010 r. więcej o 45,0%.

Życie kulturalne Krakowa kształtują również teatry i instytucje muzyczne stanowiące większość tego rodzaju placówek w województwie. W 2016 r. w Krakowie działało 15 teatrów i instytucji muzycznych, w których odbyło się 5282 przedstawień i koncertów, tj. więcej o 10,0% w stosunku do 2015 r. i o 42,2% w porównaniu z 2010 r. W liczbie widzów i słuchaczy również zanotowano wzrost w relacji do 2015 r. (o 189,0%) i do 2010 r. (ponad 3-krotny).

Według stanu w końcu grudnia 2016 r. w Krakowie działało 14 kin, tj. prawie 1/3 ogółu kin w województwie. Liczba widzów w ciągu roku wyniosła 3168 tys. (czyli więcej o 10,8% niż rok wcześniej).

W końcu 2016 r. w Krakowie funkcjonowały 53 domy i ośrodki kultury, kluby, tj. o 2 mniej niż w końcu 2015 r. Zorganizowały one w 2016 r. 8,5 tys. imprez, w których uczestniczyło 1,4 mln osób.

In 2016 in Kraków there were 60 museums and museum branches, which accounted for almost 47% of such institutions in Małopolskie voivodship. The number of visitors increased. In 2016 cracovian museums were visited by 4566 thous. persons, i.e., by 2.9% more than in the previous year, and in relation to 2010 more by 45.0%.

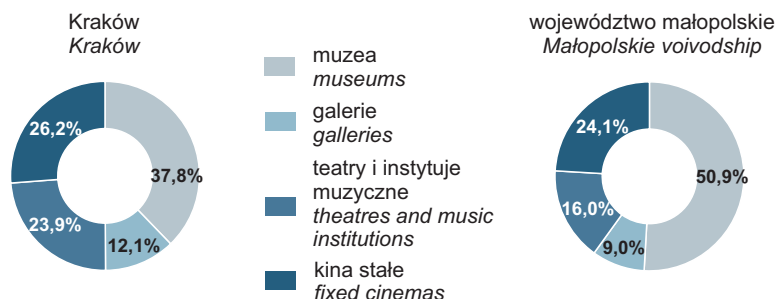
Cultural life of Kraków is also formed by theatres and music institutions which constitute the majority of such establishments in the voivodship. In 2016 in Kraków 15 theatres and music institutions acted, in which 5282 performances and concerts took place, i.e., more by 10.0% in relation to 2015 and by 42.2% in comparison with 2010. The audience also augmented in relation to 2015 (by 189.0%) and to 2010 (more than 3 times).

As of the end of December 2016 in Kraków 14 cinemas functioned, i.e., almost 1/3 of total cinemas in the voivodship. The number of spectators during the year amounted to 3168 thous. (that is more by 10.8% than the year before).

At the end of 2016 in Kraków 53 cultural centres and establishments, clubs functioned, i.e., by 2 less than at the end of 2015. In 2016 they organized 8.5 thous. events, in which 1.4 mln people participated.

Wykr.3. Struktura uczestników imprez kulturalnych w 2016 r.

Graph 3. Structure of participants of cultural events in 2016

Turystyka

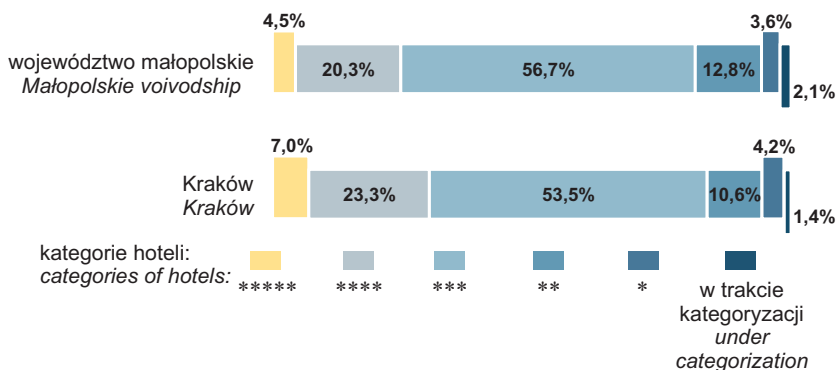
Kraków jest jednym z najbardziej znanych ośrodków turystycznych w Polsce. W końcu lipca 2016 r. w mieście funkcjonowało 257 turystycznych obiektów noclegowych posiadających 30,1 tys. miejsc noclegowych. Kraków posiadał ponad 17% udział w ogólnej liczbie obiektów bazy noclegowej województwa, natomiast udział liczby miejsc noclegowych wyniósł 31,5%.

Tourism

Kraków is one of the most famous tourist centres in Poland. At the end of July 2016 in the city there were 257 tourist accommodation establishments possessing 30.1 thous. bed places. Kraków possessed almost 17% of total voivodship's boarding facilities of tourism, while its share in bed places amounted to 31.5%.

Wykr.4. Struktura hoteli według kategorii w 2016 r.
Stan w dniu 31 VII

Graph 4. Structure of hotels by categories in 2016
As of 31 VII

W mieście funkcjonowały 142 hotele, czyli znaczna część (42,4%) tego typu obiektów w województwie małopolskim. Przeważały obiekty trzygwiazdkowe (76) i czterogwiazdkowe (33), jednak na uwagę zasługuje fakt, że aż 10 hoteli posiadało najwyższy – pięciogwiazdkowy standard.

142 hotels functioned in the city, i.e., a considerable part (42.4%) of such facilities in Małopolskie voivodship. Three-star (76) and four-star facilities (33) predominated, but it is worth to note that, as many as 10 hotels had the highest – five-star standard.

Liczba turystów odwiedzających Kraków od kilku lat nieprzerwanie rośnie. W omawianym okresie z noclegu w stolicy województwa skorzystało 2278 tys. turystów, tj. prawie połowa (49,8%) ogółu korzystających z noclegu w województwie małopolskim, w tym 1120 tys. turystów zagranicznych. W ujęciu rocznym liczba korzystających z noclegów ogółem wzrosła o 7,3%, a turystów z zagranicy o 8,3%.

The number of tourists visiting Kraków has increased for several years. In the discussed period 2278 thous. tourists were accommodated for the night in the capital of the voivodship, i.e., almost a half (49.8%) of all tourists accommodated in Małopolskie voivodship, of which 1120 thous. foreign tourists. In annual terms total number of tourists accommodated increased by 7.3%, and of foreign tourists by 8.3%.

Rachunki regionalne

W ostatnich latach tempo wzrostu PKB per capita w Krakowie wykazało tendencję rosnącą. W 2014 r. wyniosło ono 4,8%, a w 2015 r. 5,5% (w cenach bieżących). Wartość wolumenu PKB wytworzonego w Krakowie w przeliczeniu na 1 mieszkańca należy do najwyższych w Polsce. Pod tym względem, Kraków zajmuje 4 lokatę (po Warszawie, Poznaniu i Wrocławiu) wśród wszystkich podregionów w kraju. W 2015 r. na jednego mieszkańca stolicy województwa przypadało 76283 zł, tj. więcej o 63,0% niż przeciętnie w kraju i o 80,9% niż w województwie małopolskim.

Udział Krakowa w generowaniu wielkości PKB wytworzonego w województwie małopolskim jest znaczny i w 2015 r. wyniósł 40,9%.

Największy udział w tworzeniu wartości dodanej brutto w 2015 r., tj. ponad 1/3 miały jednostki prowadzące działalność w zakresie pozostałych usług⁵ (33,6%).

National accounts

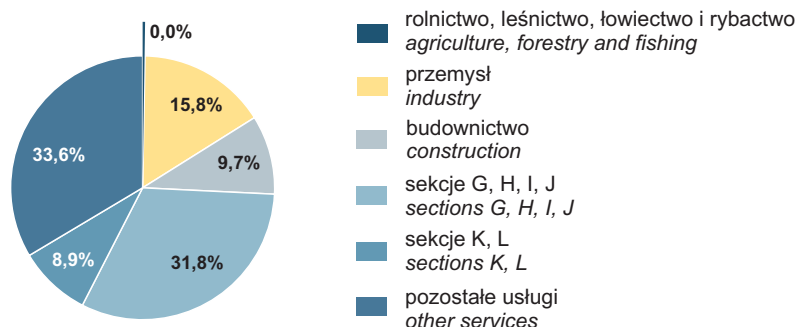
In recent years the pace of increase of GDP per capita in Kraków showed an upward tendency. In 2014 it amounted to 4.8%, and in 2015 5.5% (in current prices). The value of GDP volume generated in Kraków per capita is one of the highest in Poland. In this respect, Kraków takes the fourth place (after Warszawa, Poznań and Wrocław) among all subregions in the country. In 2015 there were 76283 zł per inhabitant of the capital of the voivodship, i.e., more by 63.0% than the country average and more by 80.9% than in Małopolskie voivodship.

The share of Kraków in generating the value of GDP generated in Małopolskie voivodship is considerable. In 2015 it amounted to 40.9%.

In 2015 the biggest share in the generation of gross value added, i.e., over 1/3 had entities conducting activity in the scope of other services⁵ (33.6%).

Wykr.4. Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności w 2015 r.

Graph 4. Structure of gross value added by kind of activity in 2015

⁵ Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1 na str. 22.

⁵ See general notes to the Yearbook, item 2, point 1 on page 22.

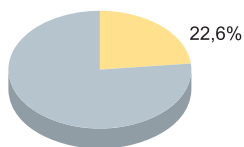
**KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO W 2016 R.**

**KRAKÓW AND THE MAŁOPOLSKIE
VOIVODSHIP IN 2016**

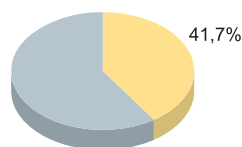
Powierzchnia ogólna^a
Total area^a

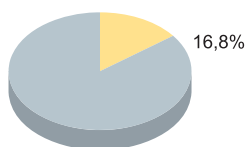
Ludność^a
Population^a

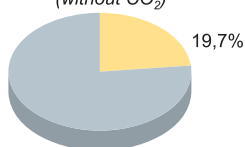
Pracujący^a
Employed persons^a

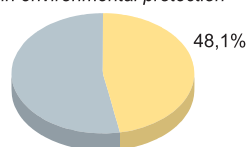
Bezrobotni zarejestrowani^a
Registered unemployed persons^a

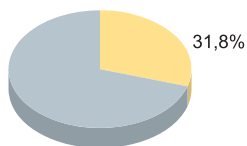
**Emisja zanieczyszczeń gazowych
powietrza (bez CO₂)^a**
*Emission of gas air pollutants
(without CO₂)^a*

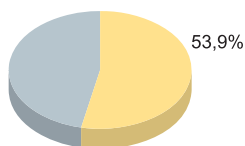
**Nakłady na środki trwałe
służące ochronie środowiska^a**
*Outlays on fixed assets
in environmental protection^a*

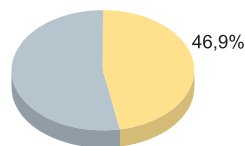
Zasoby mieszkaniowe^a
Dwelling stocks^a

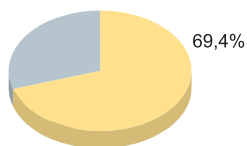
**Mieszkania oddane
do użytkowania^a**
Dwellings completed^a

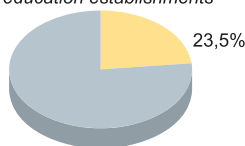
Muzea i oddziały muzealne^a
Museums and branches^a

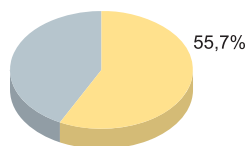
Widzowie w kinach^a
Audience in cinemas^a

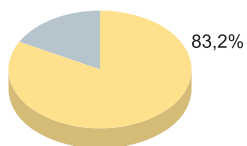
**Dzieci w placówkach
wychowania przedszkolnego^a**
*Children attending pre-primary
education establishments^a*

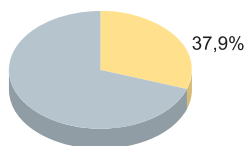
Miejsca noclegowe w hotelach^b
Number of beds in hotels^b

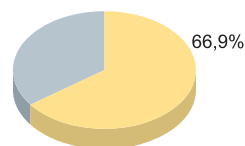
**Udzielone noclegi turystom
zagranicznym^c**
Foreign tourists' overnight stay^c

Placówki gastronomiczne^c
Catering establishments^c

Spółki handlowe^c
Commercial companies^c

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Stan w dniu 31 VII.

^c Stan na początku roku szkolnego.

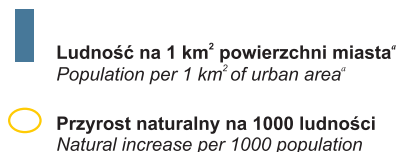
^a As of 31 XII. ^b As of 31 VII.

^c As of beginning of the school year.

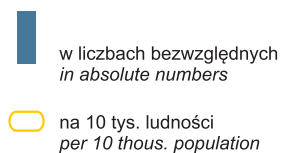
■ Województwo
Voivodship ■ w tym Kraków
of which Kraków

KRAKÓW NA TLE MIAST WOJEWÓDZKICH W POLSCE W 2016 R.

KRAKÓW AND VOIVODSHIP CITIES IN POLAND IN 2016

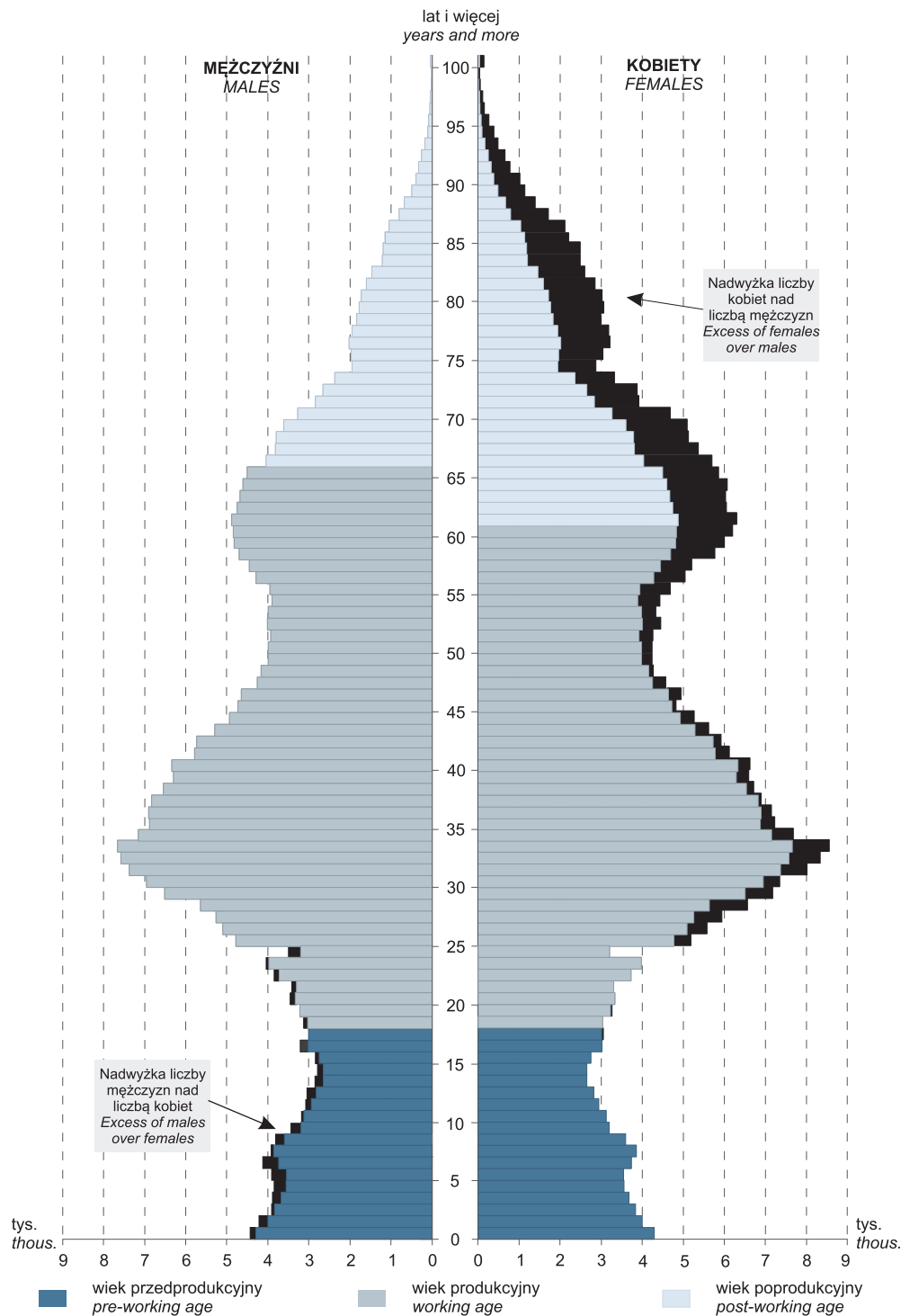

Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON: *Entities of the national economy^a in the REGON register:*

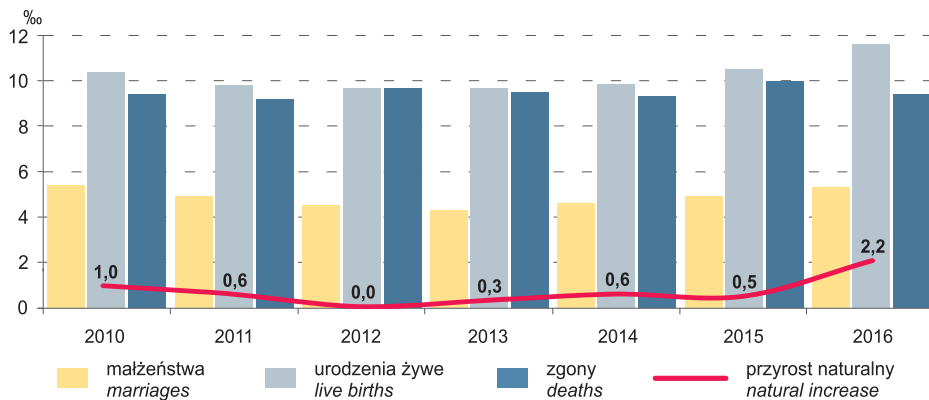
^a Stan w dniu 31 XII.
^a As of 31 XII.

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2016 R. POPULATION BY SEX AND AGE IN 2016
 Stan w dniu 31 XII As of 31 XII

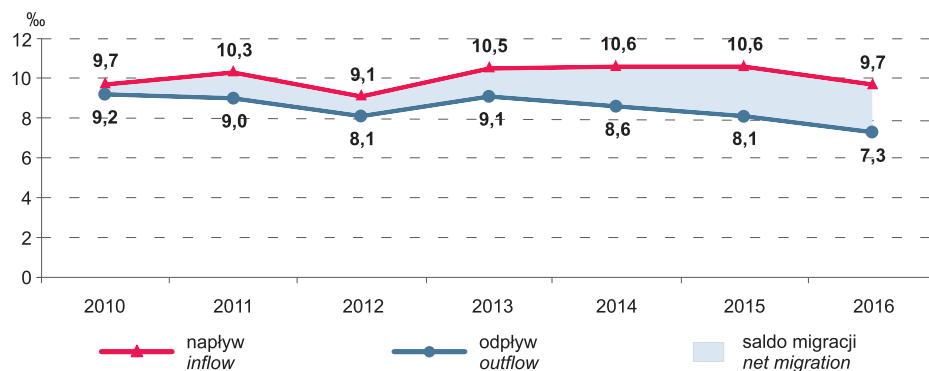
RUCH NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI

VITAL STATISTICS PER 1000 POPULATION

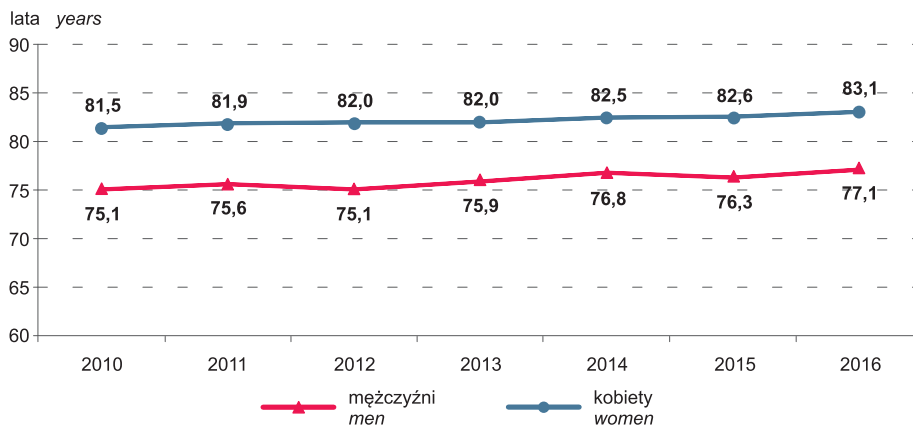
MIGRACJE STAŁE NA 1000 LUDNOŚCI

PERMANENT MIGRATION PER 1000 POPULATION

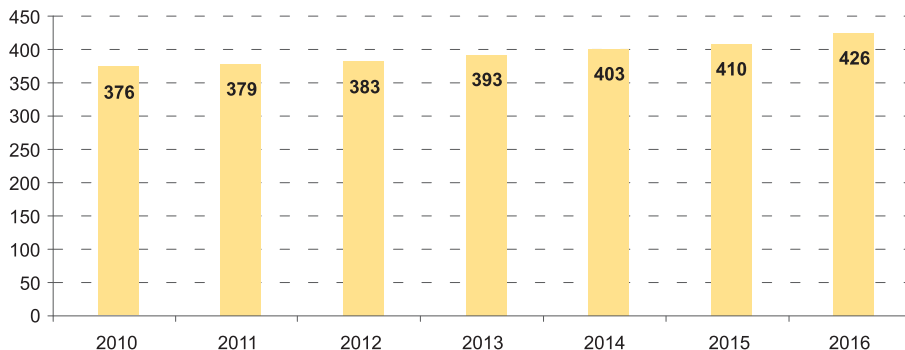
PRZECIĘTNA LICZBA LAT DALSZEGO TRWANIA ŻYCIA DLA OSÓB W WIEKU 0 LAT

LIFE EXPECTANCY AT 0 AGE

**PRACUJĄCY^{ab}
NA 1000 LUDNOŚCI**

**EMPLOYED PERSONS^{ab}
PER 1000 POPULATION**

a Stan w dniu 31 XII. *b* Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

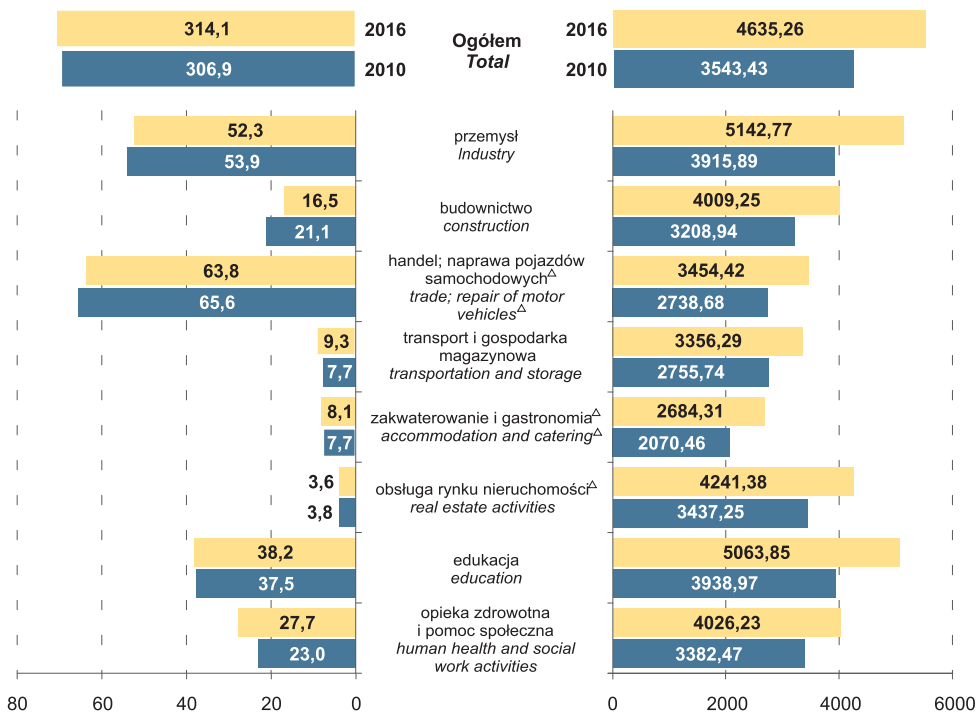
a As of 31 XII. *b* By actual workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons and persons employed on private farms in agriculture.

**PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
I MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA
BRUTTO PRACOWNIKÓW WEDŁUG
WYBRANYCH SEKCJI PKD**

**AVERAGE PAID EMPLOYMENT
AND MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES OF EMPLOYEES
BY SELECTED NACE SECTIONS**

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a w tys.
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a in thous.

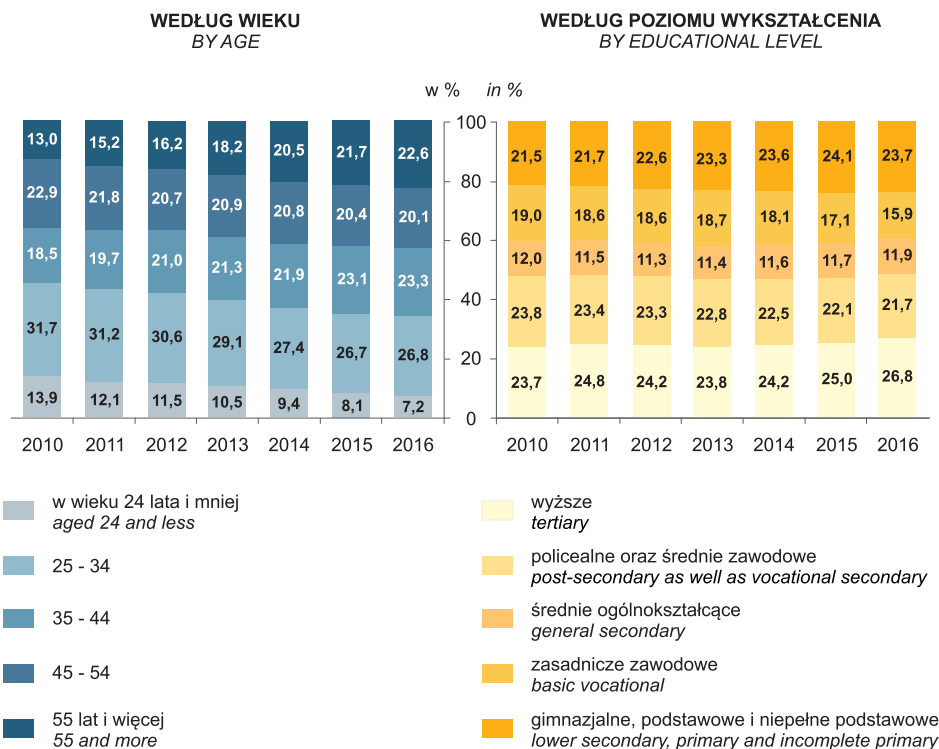
PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA^a w zł
AVERAGE WAGES AND SALARIES^a in zł

a Dotyczy przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób.
a Concerns enterprises employing more than 9 persons.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH^a

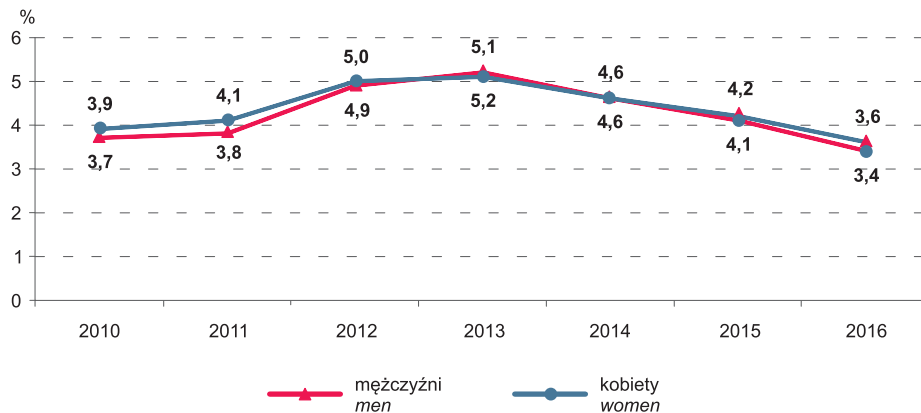
STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS^a

^a Stan w dniu 31 XII.
^a As of 31 XII.

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W LICZBIE LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM Stan w dniu 31 XII

SHARE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS IN NUMBER OF WORKING AGE POPULATION As of 31 XII

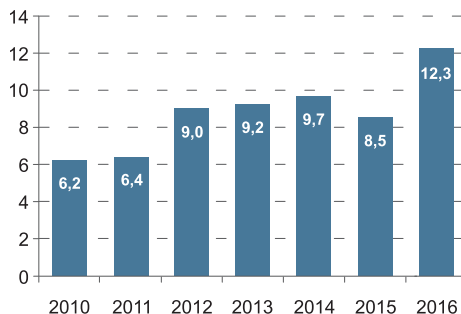
MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

DWELLINGS COMPLETED

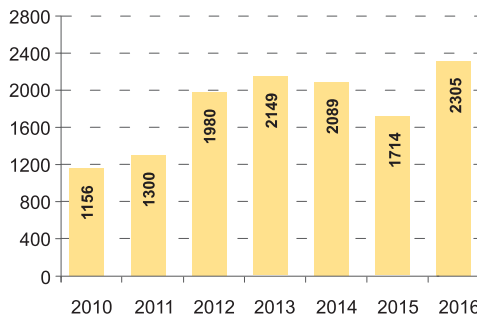
STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA STRUCTURE OF DWELLINGS BY TYPE OF CONSTRUCTION

MIESZKANIA NA 1000 LUDNOŚCI DWELLINGS PER 1000 POPULATION

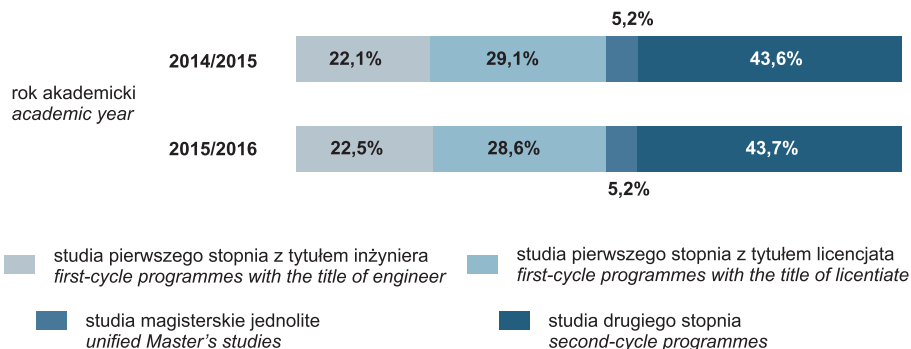

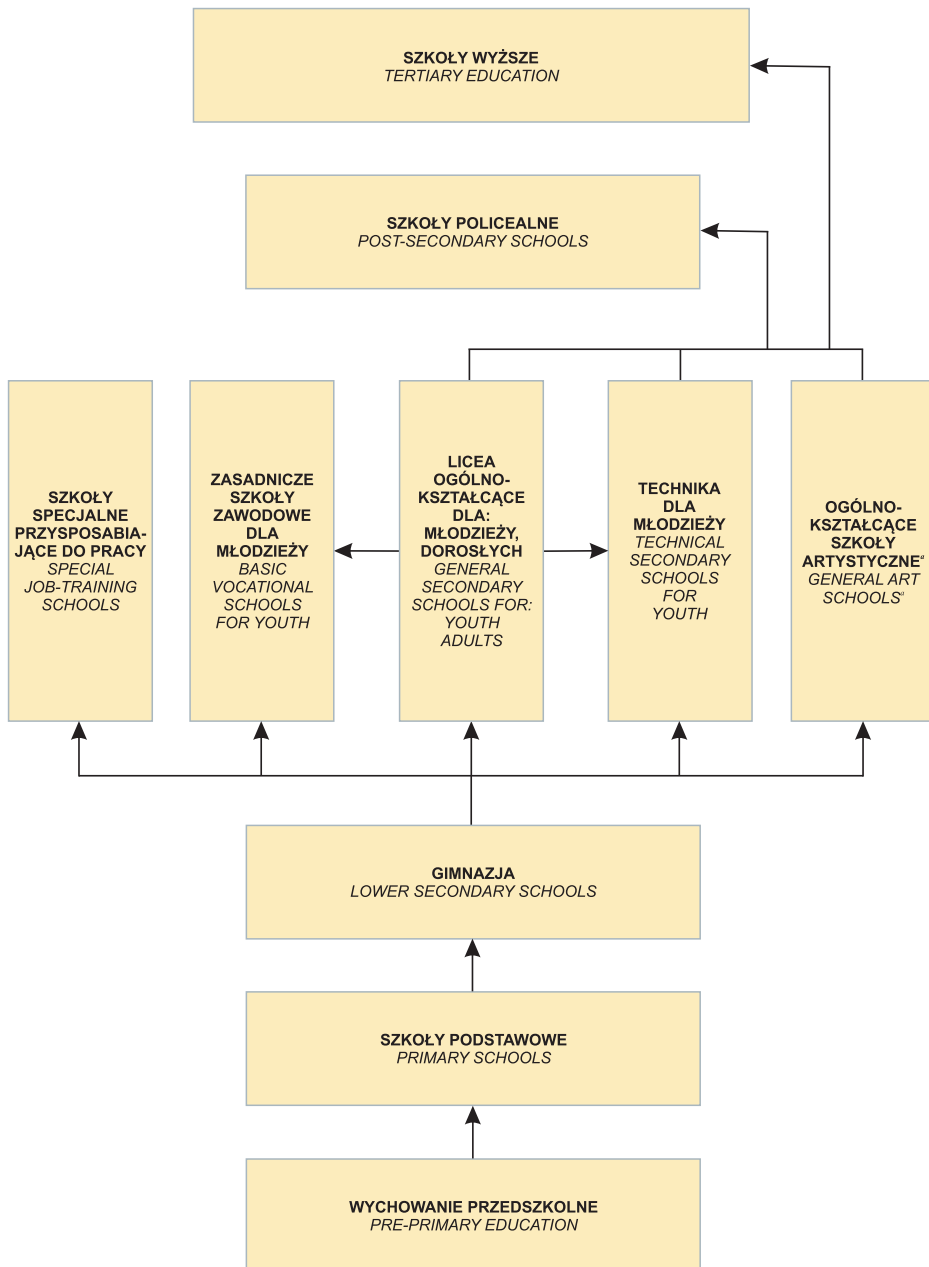
MIESZKANIA NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW DWELLINGS PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

STRUKTURA ABSOLWENTÓW WEDŁUG FORM KSZTAŁCENIA

STRUCTURE OF GRADUATES BY FORM OF EDUCATION

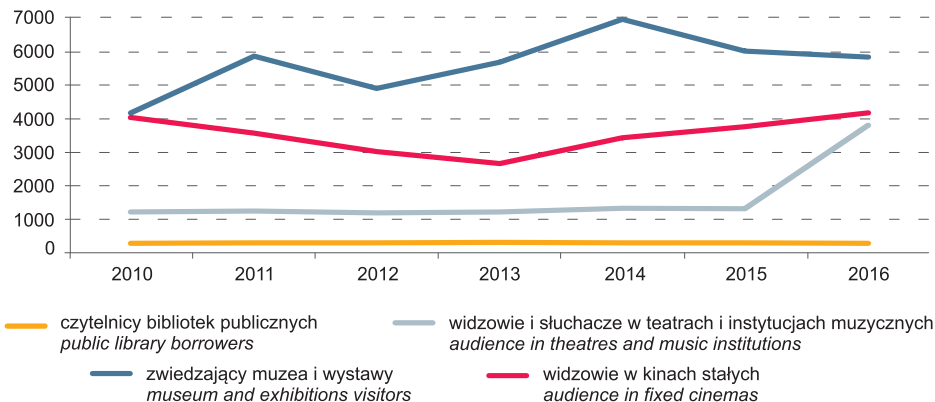

a Dające uprawnienia zawodowe.
a Leading to professional certification.

KORZYSTAJĄCY Z PLACÓWEK KULTURY NA 1000 LUDNOŚCI

USERS OF CULTURAL ESTABLISHMENTS PER 1000 POPULATION

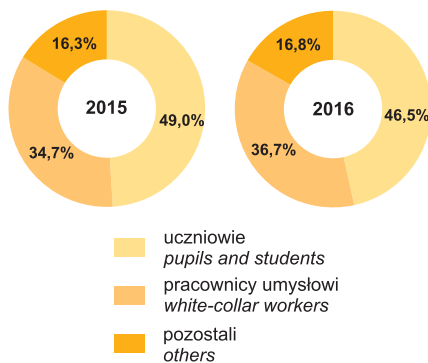
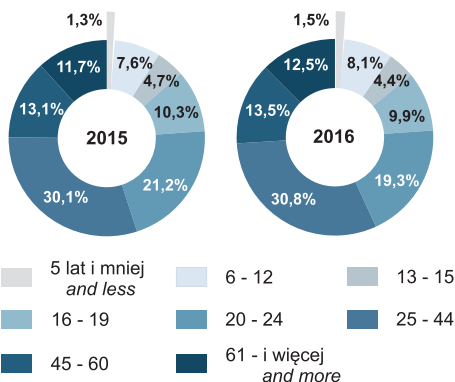

STRUKTURA CZYTELNIKÓW BIBLIOTEK PUBLICZNYCH^a

STRUCTURE OF BORROWERS OF PUBLIC LIBRARIES^a

WEDŁUG WIEKU BY AGE

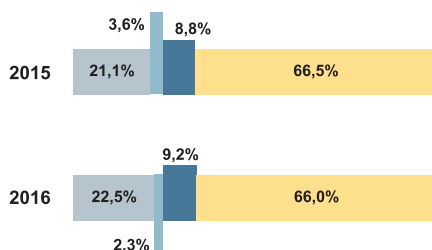
WEDŁUG ZAJĘCIA BY OCCUPATION

^a Łącznie z punktami bibliotecznymi.
^a Including library service points.

STRUKTURA IMPREZ MASOWYCH

STRUCTURE OF MASS EVENTS

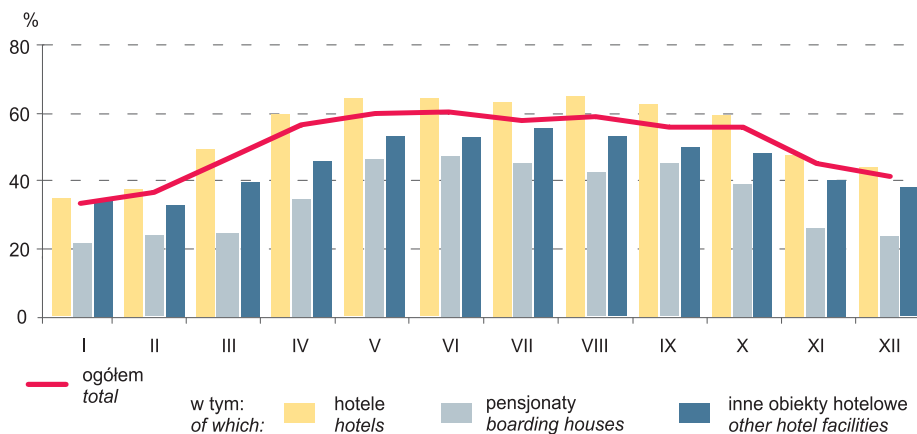
artystyczno-rozrywkowe:
artistic and entertainment

- koncerty (concerts)
- przystawienia i spektakle (performances and shows)
- pozostałe artystyczno-rozrywkowe (other artistic and entertainment)
- sportowe (sports)

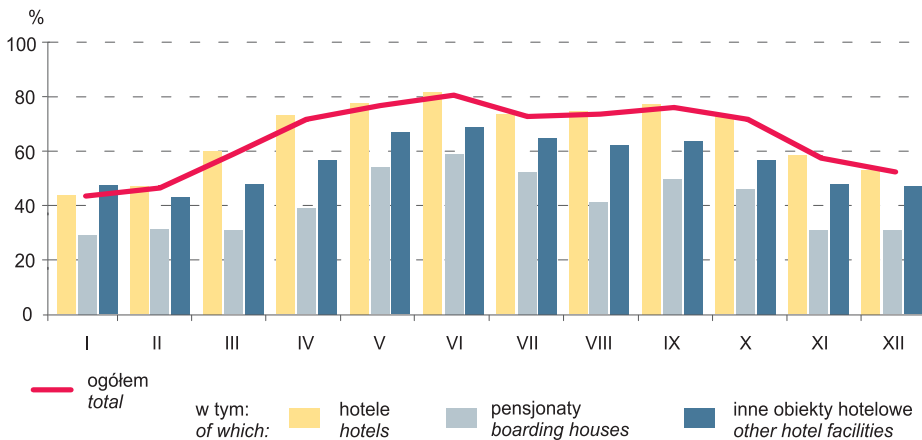
STRUKTURA MIEJSC NOCLEGOWYCH W OBIEKTACH NOCLEGOWYCH
STRUCTURE OF BEDS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

**STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH WEDŁUG
WYBRANYCH OBIEKTÓW NOCLEGOWYCH**
OCCUPANCY RATE OF BED PLACES BY SELECTED TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

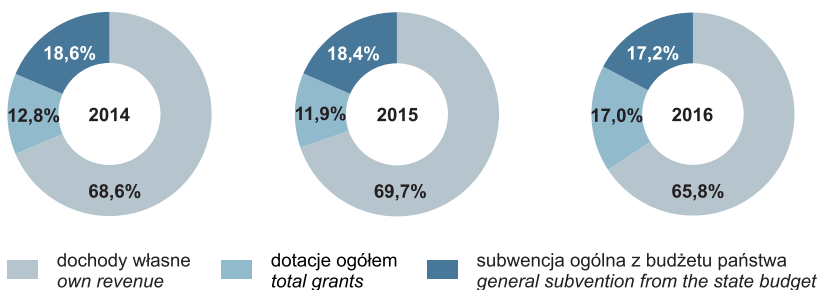
STOPIEŃ WYKORZYSTANIA POKOI WEDŁUG WYBRANYCH OBIEKTÓW NOCLEGOWYCH
OCCUPANCY RATE OF ROOMS BY SELECTED TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

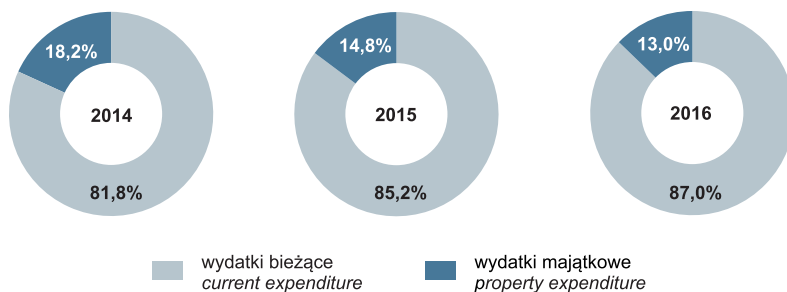
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

REVENUE AND EXPENDITURE OF THE CITY OF KRAKÓW BUDGET

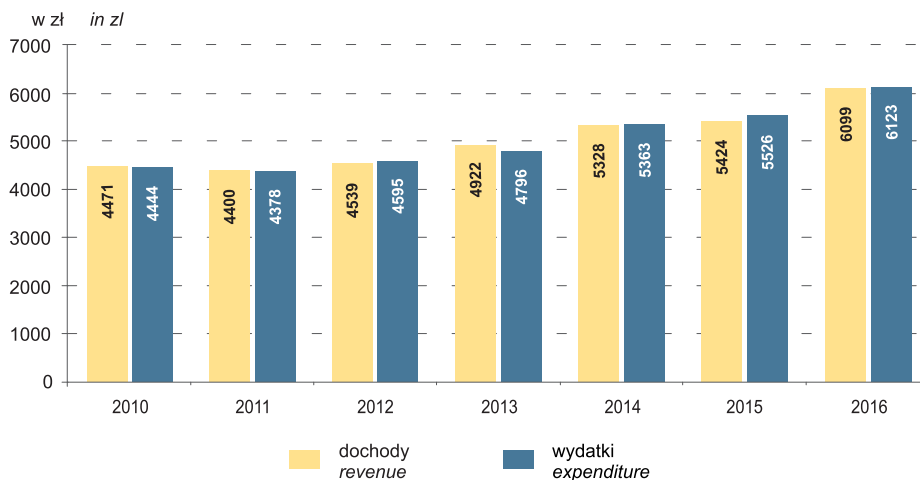
STRUKTURA DOCHODÓW STRUCTURE OF REVENUE

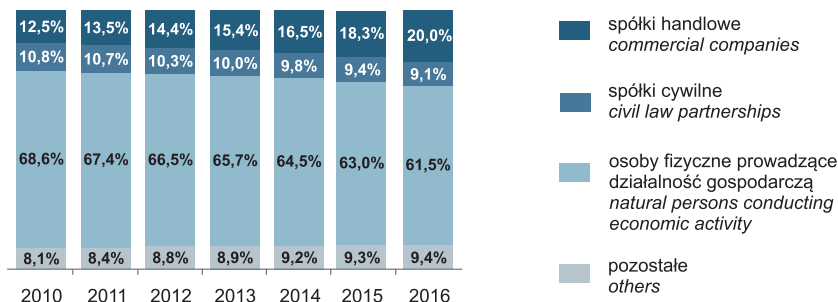
STRUKTURA WYDATKÓW STRUCTURE OF EXPENDITURE

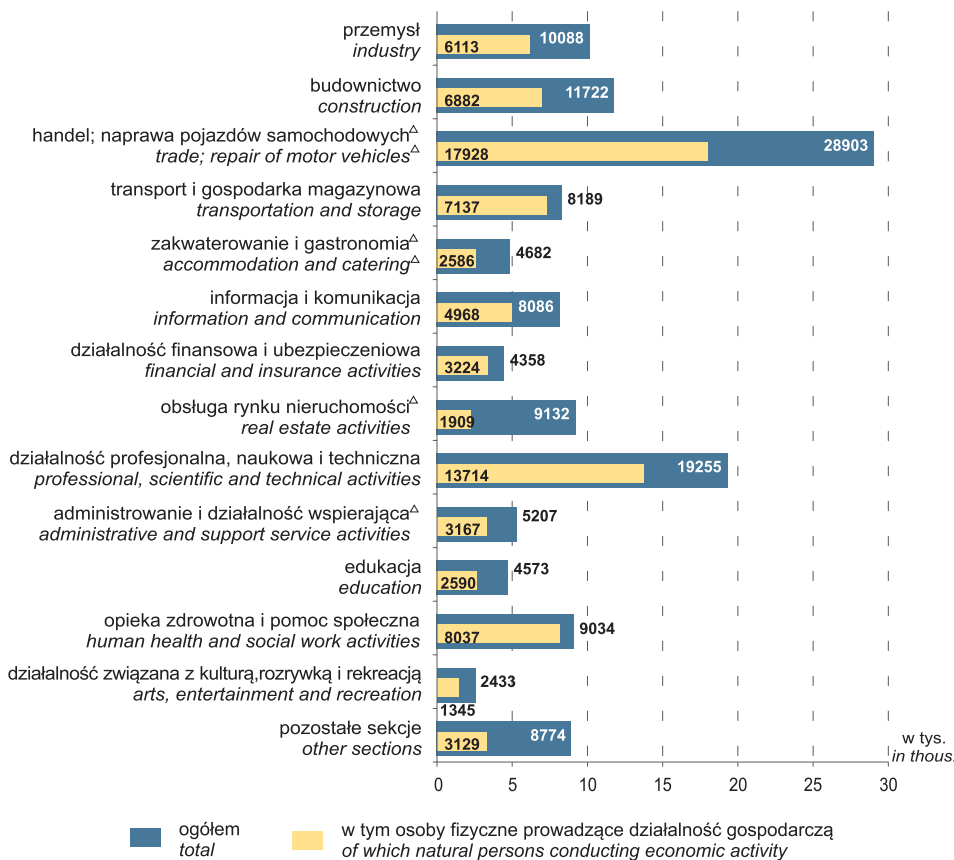
NA 1 MIESZKAŃCA PER CAPITA

STRUKTURA WEDŁUG FORM PRAWNYCH
STRUCTURE BY LEGAL STATUS

WEDŁUG SEKCJI PKD W 2016 R.
BY NACE SECTIONS IN 2016

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
^a Excluding persons tending private farms.